

www.burmeseclassic.com

တရာ့ အနောက် အမြားဝတ္ထုပူး

SURMESE
CLASSIC
.COM

www.burmeseclassic.com

www.burmeseclassic.com

ပါရွှေ
နေရာဇ်
အမြို့ဝတ္ထုတိများ

ပါရွှေ
နေရာဇ်
အမြို့ဝတ္ထုတိများ

AYEWALET PTE LTD
101 UPPER CHIJMES STREET
#B1-40 PEOPLES PARK CENTRE
SINGAPORE 01105
TEL: 538 1944 FAX: 538 1961

BURMESE
CLASSIC
.com

www.burmeseclassic.com

စာမျက်နှာမြင်ပြုချက်အမှတ် - ၃၀၆/၉၅ (၆)

မျက်နှာမြဲးခွင့်ပြုချက်အမှတ် - ၅၃၂/၉၅ (၈)

မျက်နှာမြဲးပန်းချီ - တရိုးမျိုး

အဖွဲ့ရိက်-သီဟပုံနှိပ်တိုက်

ပထမအကြမ်ရှိက်နိပ်ခြင်း

အပ်ရေ ၅၀၀

တန် ဗိုး - ၇၇ ကျပ်

၁၉၉၅/ဒီဇင်ဘဲ

ထုတ်ဝေသူ

ဦးလှိုင် (၀၂၃၃)

လျာကဆာပေ၊ ဝက်ဘာလမ်း၊ ဗဟန်း၊ ရန်ကုန်မြို့။

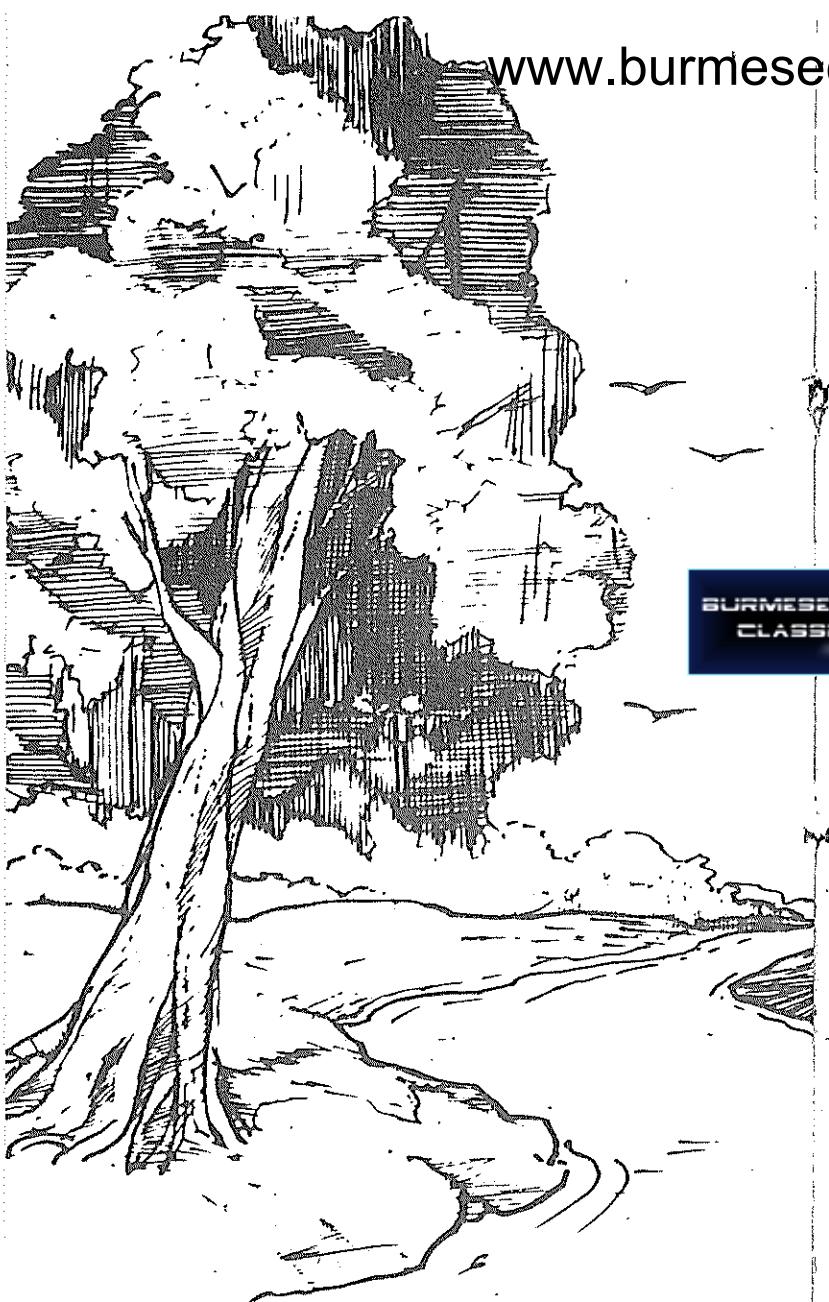
ပုံနှိပ်သူ

ဒေါ်စန်း (၀၂၁၇၇)

စန်းမာလာပုံနှိပ်တိုက်

အမှတ် - ၂၉/၉၆၉၈၈။ မင်္ဂလာအတော်ညွှန်မြို့နယ်၊

ရန်ကုန်မြို့။

နေရာမြို့

ပါရီ

ခရီးသည်သည် တည်းခိုခေါ်မှ ထွက်ပြီးလျင် ဗုဒ္ဓ
ဂယာအရွှေဘက် လျှောက်လာခဲ့သည်။ ဖြူပြင်းရောက်သော
အခါ မျက်စံတစ်ဆုံး ပြန်ပြုးတည်ရှိနေသော ကုပ်းပြင်
ကြီးကို ပြင်တွေ့ရသည်။ ကွဲးပြုးကြီးထဲ ရောက်လာသော
အခါ အနောက်ဘက် သမင်လည်ပြန် လှည့်ကြည့်လိုက်
သည်။ ဗုဒ္ဓဂယာအစဉ် တည်ရှိုံးနေသော မဟန့်ဘကျာင်း
တို့ကြီးကို လုမ်းမြင်ရသည်။ မဟန့်မှာ ဟိန္ဒြာဘန်းကြီး
များ၊ အဆင်ပြင် ရာထူးရှုက်သူး ဖြစ်သည်။ တို့က် ဘန်း
ကြီးများတွင်ရှိသော လာမာအဆင့်မျိုး ဖြစ်သည်။ မဟန့်
အပေါ်အဆက် ဆက်ခံ ကျောင်းထိုင်လာခဲ့သော မဟန့်
ကျောင်းတိုက်ကြီးသည် ဗုဒ္ဓဂယာအစဉ်ဘက်။

မြန်ကြီးမားလှစသာ ဝင်းကြီးတဲ့တွင် မြိုင်မားလှသော အုတ်နံရံကြီးများ ရုံလျက် ရဲတိက်ကြီး၊ နန်းတော်ကြီးပမာ ခမ်းနားထည်ဝါစ္စ တည်ရှိနေသည်။ မဟန့်ကျောင်းတိက် ကြီးကို ကျော်လွန် ကြည့်လိုက်သည့်အခါ ဗုဒ္ဓဂိသရုံး တိက်တာအာဘောက်အုံများကြားထဲက ဝေဟန့် ထိုး ထွက်နေသော မဟာဗောဓိ ဇေတ်ကြီးကို ဖူးတွေ့ဖြတ်သည်။

ခရီးသည် ကွင်းပြင်ထဲတွင် ရွှေဆင်လျှောက်စွားသည်။ ဗုဒ္ဓဂိသရုံးကို ကိုက် ၂၀၀-ခန့်အကွား ရောက်ထော အခါ သံချောင်းဟစ်ချောင်းကို ရွှေ့ရသည်။ ဆောင်းဉာဏ် ရောက်ထားပြီဖြစ်၍ ချောင်း၏တရာ့၏ နေရာ၌ ရွှေးဆောင်မှု ထောက်သာ ကျော်တော့သည်။ ခရီးသည် သွောင်းက ထွေ့ချောင်း ကလေးကို ဖြတ်ကွေးသွားသည်။ အားဖြင့် ထွေ့ချောင်း ကည် ချောင်းပယ့်ပေ။ မြှို့မြို့တွင်သည်။ ခပ်လျမ်းလှမ်း လျော်ခိုးသွားသောအခါ ရောက်သည့်ထက် နက်လာ လျော်ခိုးသွားသောအခါ ရောက်သည့်ထက် နက်လာ သည်။ ထိုမြှို့၏ ယခွဲခေတ်အမည်မှာ နိုလာဂျုန်ဟု ခေါ်သည်။ ရွှေးအမည်မှာမူ နှေ့ရှုံးရှုံးဖြစ်သည်။ နိုလာဂျုန်သည် ယောက် နှေ့ရှုံးရှုံးတော်မူသည်။ ထို့နောက် ၁၇၈၅ ခုနှစ်ကြမ်း၌ ရှေ့သန်စိုးလျင် ညာမန်မှုများ အောင် မဟာဗောဓိပေါ်ရှုံးရှုံး ဖော်မလျှို့ဝင်သို့ ကြွေားတော်မူသည်။

နေရာမြှေနှင့် အခြားဝါဒများ

သောအခါ မို့ဟနာမြှေနှင့် စွားဆံ့လေသည်။ မြှိုင်နှစ်မြေစံ ဆုံးပြီး တစ်ခုတည်း ဖြစ်သွားသောမြှေနှင့်ကိုမူ ဖလိုမြှေမြှေဟု ခေါ်သည်။

ခရီးသည် နှီဘာဂျုန်မြှေနှင့်ကမ်းပါးက ဟမာပင်ကြီး တစ်ပင်အောက်တွင် လိုင်လိုက်သည်။ အောင်းနေအောက် တွင် စီးဆင်းနေသော ငါးမိုးကြောင်းထဲက လိုင်းကောင်းများသည် နေရာရှုံးရှုံးနှင့်တွေ့ပြီး တလက်လက် ထောက်၏ ငန်ကြေသည်။ ခရီးသည်သည် နိုလာဂျုန်မြှေမြှေကို ဝေးမျှော် ကြည့်လိုက်သည်။ မြှိုင်ပြုင်ကို လွှမ်းကြည့်ရှင်း သူဖတ်ဖူး သွား ဗုဒ္ဓဝှက်ကို သတ်ရှုလာသည်။

မိမ်းလန်းကြည့်လင်သောရေ စီးဆင်းနေသည် ဖြစ်၍ နေရာရှုံးရှုံးအမည်တွင်သော မြှေမြေကမ်း၌ သူပွဲတိုင်တအမည်ပြု ရေဆိပ်လစ်ရုံးဖြစ်သည်။ ထို့နောက်ပို့ဆုံး တုရားအလောင်း သို့မဟုတ် သည် ရေသန်စိုးတော်မူပြီးလျင် လုပ်စာတာ လူဒါန်းအောင် လုန်နှိမ်းဆွဲမှု ဘုရားပေးတော်မူသည်။ ထို့နောက် ၁၇၈၅ ခုနှစ်ကြမ်း၌ ရှေ့သန်စိုးလျင် ညာမန်မှုများ အောင် မဟာဗောဓိပေါ်ရှုံးရှုံး ဖော်မလျှို့ဝင်သို့ ကြွေားတော်မူသည်။

နေရာရှုံးရှုံးနှင့် ပလျှို့မကမ်း၌ ဥရှုစောင့်ဘော်ဘုံး ရှုံးဖြစ်သည်။ ဥရှုစောင့်ဘော်ဘုံးနှင့် နေရာရှုံးရှုံးဖြစ်သည်။ တရာ့ ပန်ရသည်။ ထို့ပေါ်ဝန်းကျင်တစ်ရုံးကိုမှာ မှာ တွေ့ရှုရသည်။

ပါရှုံး

ရပ်၏ ဘုရားအလောင်းသည် ခုက္ခရစရိယာ၊ ၆-နှစ် ကျင့်
တော်မှသည်။ တရားရှာမီးသူတို့ မွေ့လျှော်ရာ ဖြစ်သည်။
ထိနော်ပတ်ဝန်းကျင်နှင့် ပတ်ဆက်၏၊ ဗုဒ္ဓကိုယ်တော်တိုင်
ပင်။ “ဤပတ်ဝန်းကျင်တစ်စိုက်၌ ငါသည် နှစ်လိုမြတ်နှီး
ဖွဲ့ယ်ကောင်းသော နှစ်းမွေ့လျှော်ဖွဲ့ယ် နေရာတွဲ မြှင့်
တစ်မြစ် စီးဆင်းနေသည်ကို တွေ့ရ၏။ ထိုမြစ်၏လိပ်ကမ်း
သည် သန့်ပြန်စင်ကြယ်ပြီး မွေ့လျှော်ဖွဲ့ယ်ကောင်း၏။ ဤ
ပတ်ဝန်းကျင်သည် ကြည်နှီးဖွဲ့ယ်ကောင်း၏။ ဤတော့အူပဲ
သည် ပျော်မွေ့ဖွဲ့ယ်ကောင်း၏။ ဤမြစ်သည် လုပ်သေသပ်
သော ဆိပ်ကမ်းရှုံးသည် ကြည်နှီးဖွဲ့ယ်ဖြစ်၏” ဟူ၍ ချီးကျူး
စကား မိန့်ကြားတော်မှုခဲ့သည်။

ခရီးသည်သည် နိုလာဂျုန်မြစ်ကမ်းပါး တမာပင်ရိပ်နှင့်
ခွာခွဲပြီးလျှင့် ကြည်နှီးဖွဲ့ယ် နိုလာဂျုန်ကမ်းပါးတစ်လျော့ကို
လျော့ကိုလာခဲ့သည်။ ဤနေရာတစ်စိုက်သည် ယခင်က ဥရု
ဝေါးအော်၏ ပတ်ဝန်းကျင်တစ်စိုက်သာ ဖြစ်ရမည်။
သို့သော်လည်း ယခု မိမ်းစို့ပြီးမြိုင်းသော တော့ဝှေ့မဟုတ်
တော့လဲ သော့ခြောက်သော လယ်တောာ ယာအတာများ
ရှိသည် ကွင်းပြီးကြီးဖြစ်နေပြီး

ဝရီးသည်သည် နိုလာဂျုန်မြစ်နှင့် မနီးမဝေးတစ်နေရာ
သို့ ရောက်လာသည်။ ထိုင်နာ၏ ဘုရားကျောင်းလိုလို

နနရှေ့ရန်း အခြားဝါယျား

၉

အဆောက်အအုက်ခုကို တွေ့ရသည်။ ထိုအဆောက်အအုံ
သည် ပုံသဏ္ဌာန်ကြည့်ရသည်မှာ အတိမ်းအမှတ် အဆောက်
အအုံတစ်ခု ဖြစ်ပုံရသည်။ သို့သော်လည်း ဥရုဝေါး
လည်းကောင်း၊ နေရာ့ရှာနှင့် လည်းကောင်း၊ တခြား ဗုဒ္ဓ
ဝင်ပါ အချက်အလက်များနှင့် လည်းကောင်း မည်သို့မှ
ပတ်သက် ဆက်ဆံယ်ပုံပဲရပေါ်။ ဟိန္ဒြာ အထိမ်းအမှတ်တစ်ခု
သာ ဖြစ်ပုံရသည်။ ထိုအဆောက်အအုံ ဟိန္ဒြာအဘိုးကြီး
သုံးလေးယောက်ကို တွေ့ရသည်။ သူတို့ကို မေးမြန်းစုံစမ်း
ကြည့်သော်လည်း အုတေသက်အထား ခိုင်လုံသည့် ဘယ်လို့
အဖြော်မျိုးကိုမှ မရရှိပေါ်။

ခရီးသည်သည် နိုလာဂျုန်မြစ်ကမ်းက ဥရုဝေါး နေရာ
ယောက်းတွင် လျှည့်လည်သွားလာရင်းနှင့် မြစ်ကမ်းနှင့် ခပ်
လွှမ်းလွှမ်း နေရာတစ်စိုက်ရာသို့ ရောက်လာသည်။ ထိုနေရာ
ကား ကျေးရှာဖန်ပြုတစ်ခု ဖြစ်နေသည်။ လူနေအိမ်ခြေ
များကိုလည်း ကစ်စတစ်စ တွေ့လာရသည်။

“မားမှုရှိပါ၊ ဝမ်းရှိပါး”

ကလေးယောက်များ အသံကြားရှုံး နောက်ပြန်
လွှာပြုကြည့်လိုက်သည်။ တစ်ကိုယ်လုံးတွင် ဘောင်းဘိုး
ကလေးမှုတစ်ပါး တခြား ဘာအဝတ်အစားမှ မပါဂေါ်
ကုလားလေးတစ်ယောက် လူ့နောက်က လိုက်လာသည့်ကို

တွေ့ရသည်။ ပြီးရယ်နောဖြင့် ပါးစပ်ထဲ လှမ်းမြင်နေရ သော သွားကလေးများမှတစ်ပါး၊ တစ်ကိုယ်လုံးမည်းနက် နေသည်။ ကုလားလေးသည် ပိုက်ဆုံးတော်းသော်သည်း တစ်ပဲနှစ်ပြား မတောင်းပေါ်။ တစ်ကျပ် တစ်ရွှေပါးက စုံ ဖျေးခေါ်သည်။ စွဲးလောက်တင်မှ ရင်လောက်ကျမည့် ဆုံး သည်ကို ပြုတင်တွက်ထားပုံရသည်။ ပိုက်ဆုံးတစ်မတ်ထဲတိ ပေးလိုက်သည်။ ကုလားလေး ပျောက်သွားသည်။ မကြာ မိ သုံးလိုက်လားလေးမျိုး ဆယ်ယောက်ဆယ့်ငါး အဲထောက် လောက် ဘယ်က ပေါက်လာသည်မထိပေါ်။ သူတို့ကိုပိုက်ဆုံး ပေးလိုက်ပါက နောက်ထပ် နှစ်ဆတိုးလာမည့်မှာသေချာ သည်။ ခရီးသည်သည် သူတို့၏ တေးရန်နှင့် လွှတ်အောင် ပေါ်မြန်မြန် ပေါ်သုတ်သုတ်ကလေးလျှောက်သွားသည်။ ကံ ဆုံးချင်တော့ အမိမတစ်မီမှ ခွေးတစ်ကောင်သည် ဝါတ် ဝါတ်နှင့် ဟောင်ပြီး ခရီးသည်ရှိရာဆို ဝိန်းခန့် ပြေးထွက် လာသည်။

“ယဲ့...ယဲ့...လုပ်ကြပါ့။ လုပ်ကြပါ့”

ခရီးသည်သည် ဟိန္ဒိဓကားကိုလည်း တတ်သည်။ အင် လိပ်ကေားကိုလည်း နားလည်သည်။ သွေ့သော်လည်း အရေး ကြံးလာသောအခါ နှုတ်မှ ရှုတ်တရာက် မြန်မာလွှာပ်၊ ထွက် သွားသည်။ သူပြောသော မြန်မာစကားကို ထိုပ်တ်ဝန်း

ကျော် အနီးအနားမှ မည်သူကမှ နားလည်မည်မဟုတ်ပေါ်။ သို့သော်လည်း သူ၏အမှုအရာကိုမှ သိသည်။ အီမံတစ်အီမံမှ ခွေးရှုင် ထွက်လာသည်။ ခွေးရှုင်မှာ ယောကျိုးမဟုတ်။ မြန်းကလေးဖြစ်နေသည်။ ခွေးရှုင်သည် ပထမ သု၏ခွေးကို ဖောင်းထုတ်ပစ်လိုက်သည်။ ထို့ကြောင်း၊ ခရီးသည်ကို လှမ်း ကြည့်သည်။ ခရီးသည်က ကြောင်အမ်းဘမ်းဖြစ်နေသည်။

“ဝမ်းနှုန်းပါတယ်ရှင်”

ခွေးရှုင် သို့မဟုတ် အီမံရှုင်ကအားတုံးအားနာတောင်း ပန်ကေား ပြောလေသည်။ ပြောသည့်ကားမှာ အားလုံး ကေား ဖြစ်သည်။ ခရီးသည် ပိုမိုအဲအောင် သွေ့ကိုသွေ့ သော ကျေးရှာလန်ပုစ်မှ မြန်းကလေးတစ်ယောက် အကိုယ်ပဲ ကေား၊ ပြောတယ်လို့ပြုဟု ရွှေလုံးဝမမျှော်လင့်မဲ့။ မြန်း ကလေးသည် အကိုယ်ပဲကေား ပြောတတ်နေသကဲ့သွေ့ပဲ အရှင်သုတ္တုသည်း ကင်းပုံရသည်။ များ သော အား ပြု၍ အိန္ဒိယအမျိုးသမီးများသည် မိမိတို့၏အိမ်သို့ သုပေါ်းတစ်ခု သံ ငုတ်လာလျှင် ခေါင်းမြှုံး ခြုံးမြတ်လိုက်တွေ့သည်က သာ များသည်။ ယခုမြန်းကလေးကေား ထိုထို့ မဟုတ်ပေါ်။ ထိုမံ့သံရုံးနှင့် တွေ့ဆုံးအောင်လည်း သွေ့ဖူးတံ့ရုံးနှင့်သံရုံးကိုယုံးနိုင်ပံ့ပို့သား လော့တဲ့ နိုင်ငံခြားသား ပြုပ်နေသော လည်း ခေါင်းမြှုံး မြို့ရုံးများသာမက ရှုထွေ့သည့် အသေး မျိုးသည်း လုံးဝမရှိဘာ။

၁၂

၁၃ၤ

“အိမ်တဲ့ခဏဝင်ပါဉီးလားရှင်”

မိန်းကလေးသည် ခေါင်းမြို့ဗြို့ရုံသာမက ရွှေကို့သည်
အမူဘဏ္ဍာမျိုး လုံးဝမပြရုံမျှသာမ ဇွဲ့သည်သူ့စိမ်းတင်ရုံခံ
အား သူ့အိမ်သွံပင် ဖိတ်ငန်ပြန်သည်။ ရောင်တော်သော
ခရီးသည်သည် ရောတွင်းထဲ ခုန်ချုလှုက်လေသည်။ မိန်း
ကလေး ဖိတ်မွန်ကပြုရာထို့ လိုက်သွားလေသည်။ မိန်း
ကလေး၏ အိမ်သည် ထိုကျေးရွှေ့သနပုဂ္ဂိုင်း အသားနားဆုံး
ပြစ်သည်။ အိမ်ထဲရောက်သွားသောအခါး မိန်းကလေးက
၁ထပ် ရောတိုက်သည်။ အိန္ဒိယလူမျိုးတို့သည် သူတို့အိမ်သွံ
ပြည့်ဆောင်သည် ရောက်လာသည့် အခါးမျိုး၏ ပထမ
ငေတိုက်လုံးပြုသည်။ မိန်းကလေးသည် ဇွဲ့သည်အား
ငေတိုက်ပြီးသောအခါး နွားနှီးပူးပူးတစ်ခုကယူယူလာပြန်သည်။
ဘာလောင်မွှုတ်သိပ်ငန်သော ခရီးသည်သည် မိန်းကလေး
တည်ခင်းသမု အားလုံး သုံးဆောင်ပစ်သည်။ အိမ်တွင်
တခြားအိမ်သွံအိမ်သားများ ရှိသော်လည်း မိန်းကလေးက
သာလျှင် မိမ်ခံဇွဲ့ခံနေသည်။ ဇွဲ့သည်နှင့်အိမ်ရှုံးတို့သည်
အာလာပသွားပ ပြောကြသည်။

“ရှင် ဘယ်နှင်းကလာတာလဲ”

“မြန်မာနိုင်ငံက လာတာပါ”

““ဗုဒ္ဓဂယာဘုရားဖူးလာတာလား”

“နေရာရှုရနှင့် အခြားဝါးများ

၁၃

“ဟူတ်ပါတယ်”

မိန်းကလေး မေးသည့် အလှည့် ပြီးသလောက်ရှိသွား
သောအခါး ခရီးသည်၏ အလှည့်ရောက်လာသည်။

““မီရွာရွှေ့နာမည် မသိရဘူးလား၊ ရွှေ့နာမည် တယ်လဲ
ခေါ်သလဲ”

“သုဇာဉာဏ်”

မိန်းကလေး၏ အဖြေစကား ကြားရသည်အခါး ခရီး
သည် မျက်လုံးပြုးသွားသည်။ ဤနေရာ ပတ်ဝန်းကျင်
တစ်စိုက်သည် ရွေးယခင်က ဗုဒ္ဓဖြစ်တော်စွဲနှင့် နီးကပ်
သော ဆက်စပ်မှု ရှိနေသည်။ ဤကျေးရွှေ့ ငန်ပုဂ္ဂိုင်း
ဗုဒ္ဓ၏ ဖြစ်ဝောစိန်းနှင့် တစ်နည်းမဟုတ် တစ်နည်းများ
ဆက်စပ်မှု ရှိနေမည်လား၊

မိန်းကလေးက ဆက်ပြောသည်။

“ဗုဒ္ဓလက်ထက်ကတည်းက ဒီရွာရွှေ့တယ်၊ အဲဒီတုန်း
ကတော့ နာနိုင်မေသနနိုင်းလို့ ခေါ်တယ်၊ နောက်
ငေတွေ့ ပြောင်းလဲလာတော့ အမည်တွေလဲ ပြောင်းလဲ
လာတယ်၊ ဒီရွာကို သေနာနိုင်းဝါး လို့ ခေါ်ပြန်ယော၊
အမို့ပာယ်ကတော့ မထူးပါဘူး၊ ‘ဂံး’ ဆိုတာလဲ ရှေ့ကိုလို

၁၄

၁၅။

လိုတာပဲ၊ နောက်ခေတ်ပြောင်းလာတဲ့ အခါကျတော့ နားမည့် တစ်မျိုးပြောင်းသွားတယ်၊ ဗက္ကရာဇ်လှို့ ခေါ်ပြန်တယ်၊ အဲဒီနာမည်ကိုတော့ ကျွန်မမကိုက်ပါဘူး၊ ဒါပေမယ့် အင်လိပ်ခေတ် တစ်ခေတ်လုံး အဲဒီအမည်ပဲ ထင်လာခဲ့တယ်၊ အဲဒီနာကိုပိုင်းကျုပြန်တော့ နာမည်အသတ်စုတင်လာပြန်တယ်၊ သုတေသနတာဝံသုတေသနတွေတဲ့ ကျွန်မအဲဒီအမည်ကိုတော့ သိပ်နှစ်သက်တာပဲ”

မိန်းကလေးက သက်လက်ချက်ချာစွာ ပြောပြသွားသည်။ သူ့စကား ကြေားရသောအခါ ခရီးသည် ၂၀၀၈၀၈၁၆ ဖြစ်သွားသည်။ ဘုရားအလောင်း သိမ္မတ္ထားသနာနိုင်ခါများသည် ကြိုးများ ပြစ်နေမည်လား။

‘ပီမကို တစ်ခုမေးပါရစေ၊ ဒီနေရာတစ်ပိုက်မှာ ပုံစံပြစ်တော်ဝို့ ပတ်သက်ဆက်နှုပ်နေတဲ့ သေနာနိုင်ခါများတွဲရှာ ရှုံးဖူးတယ်၊ ဘုရားအလောင်းသိမ္မတ္ထားဘုရားမဖြစ်စေကလေးမှာ သေနာနိုင်ခါများက သုတေသနအမည်ရှိတဲ့ အမျိုးသမီးစောင်းယောက် လူအိန္ဒာတဲ့ သုနာနိုင်ခါများကို ဘုရားပေးတော်မူတယ်၊ အဲဒီအကြောင်းကို ညီမကြားဖူးသလေး’

နေရာရှာနှင့် အခြားဝါယျား

၁၅။

“ကြားဖူးပါတယ်၊ အခါ ဒီရွှေဟာ သုတေသနနှင့်ဖူးတဲ့ ရွာပါပဲ၊ ကျွန်မနာမည် သုတေသနကို မှတ်ထားတာကိုက အဲဒီ ဗုဒ္ဓခေတ်က သုတေသနကိုအားကျုပြား ဂုဏ်ပြုလေးစားတဲ့အနေနဲ့ မှည့်ခေါ်ထားတာပါ”

“ ခြော်....ညီမနာမည်က သုတေသနတဲ့ ဟုတ်လား၊ သိပ်လူတဲ့ အမည်ပဲနော်၊ ညီမဟာ အမည်လှရုံသာမဟုတ်ဘူး၊ သံလဲသိပ်သာပဲနော်၊ ဒီထဲ့ကျေးရာက မိန်းကလေးတစ်ယောက်က အခုလို့နှုန်းစပ်စပ်သိပ်သိနေတာကို အစ်ကို အုံပြေဆိုမဆုံးဘူး”

ညျှော်ပြုသည့် စကားသည် မြောက်သလိုလို ဖြစ်သွားသော်လည်း မိန်းကလေးကမူ အမြောက်ကြိုက်သည် လက္ခဏာ ရှိဟန်မလူပေါ်၊ ရိုးသားတည်ပြုမည့် မျက်နှာထားဖြင့်သာ စကားဆက်ပြောသည်။

“ ကျွန်မသိတာ မဆန်းပါဘူး၊ ကျွန်မက သမ်းတာသာ ယူခဲ့တဲ့ ကျောင်းသူပဲ”

“ ခြော်...ဟုတ်လား၊ ဘယ်အဘန်း အောင်ပြီးပြီလဲ”

“ အမ်ဒော....”

“ ဟုတ်လား....ဘယ်တက္ကသိုလ်က အောင်တာလုံး

:၁၆

၅၇၉

“ပုံစွဲကယာနဲ့ မနီးမဝေးမှာ မဂ်မတက္ကသိုလ် ဖို့တာ
ရှိတယ် ဒြေ့သိတယ်မဟုတ်လား”

“သိပါတယ်၊ မနေ့ကတောင် အဲခီတက္ကသိုလ် ရောက်
သွားသေးတယ်”

“ကျွန်မ မဂ်မတက္ကသိုလ်က အောင်တာပါ”

အော်သည်သည် လက်ပတ်နာရီကို ကြည့်ထိုက်သည်။
သုဇာတာနှင့် စကားဆက်ခြောချင်သေးသော်လည်း ပုံစွဲ
ကယာ အုပ်ချုပ်ရေးအဖွဲ့ အုပ်ချုပ်ရေးမှူး ဆရာတော်
ဘိက္ကဗုယ်ကျာတံ့နှင့် ချိန်းထားသည်ကို သတိရှလာသည်
ဖြစ်၍ သုဇာတာကို နှုတ်ဆက်ပြီး ပုံစွဲကယာဘက် လွှဲည့်ပြန်
လာခဲ့လေသည်။

ခနီးသည်သည် ညရှင်း နယ်မြေတစ်ပိုက်ခြို့ ရှိခဲသာ
နေရှုံးရှုမြစ်ကိုလည်း မြင်ခဲ့ရပြီ။ သေနာနံပါးမသို့လည်း
ရောက်ခဲ့ရပြီ။ သုဇာတာနှင့်လည်း စကားပြောခဲ့ရပြီ။

ဗုစေမိုးဆဲကာ ခေါ်နှုတ်ပညာ

အစ်ကို့နှင့် ခွဲခွာပြီးသည်အခါ်မှုစဉ်၍ အောက်ကို့ကို
သတိမရသည့်နေ့ တစ်နေ့မှုမရှိခဲ့ပါ။ အောက်ကို့ အောက်
စာပေးလိုလှသော်လည်း အစ်ကို့လိပ်စာမသို့၍ စာ
မရေးရပါ။ အစ်ကိုကယ်လည်း နေနိုင်လာန်းလွှာသည်။
ညီမလိပ်စာ အစ်ကို့ဆီမှာ မရှိသော်လည်း သစိန်း
ကေတန်မှုတစ်ဆင့် စာပေးလွှာ၏ ညီမနေသောနေ့ရာ
သို့ မရောက်ရောက်အောင် ပို့ပေးမှာသော့သည်ကို
အစ်ကို့ဆီလှက်သားနှင့် ညီမဆီကို့ စာတစ်စောင်း
ပေးဖော်မရှာ။

ကိုယ့်တိုင်းပြည် ကိုယ်ပြန်သရာက်ပြီဖြစ်၍ ညီမထွေ
ကို အသကို မွေ့သွားပြီဖလှုတ်လား။ ညီမအခဲကြာင်း
ကိုဖော့ အစ်ကို ကြားမလှုလားမသံပါ။ အစ်ကို
နှင့် ခဲ့ခွာပြီးနောက် ညီမ သိနိုက်တန်မှာ လပိုင်း
လောက်ပဲ ကြာပါသည်။ ကျောင်းကထိုက်ပြီး မဲ့သာ
ပျားနေသည့် ဒေလိမ့်ပြန်လာခဲ့ပါသည်။ ဒေသီမှား
မိဘများနှင့်နေရင်း သုံးလေးနှစ် ကြာသွားသည့်
အခါ ညီမ၏ကုသိယ်ကံပဲဟု ဆိုရမလားမသိ။ ပြုပဲ
သစ်နှင့် ပါရီဖြိုက ယူနက်စားမှာ ပန်းချိန်ပုံပတ်
သက်သည့် အလုပ်တစ်ခုရပါသည်။ ပါရီယူနက်စား
မှားပင် တဖြည့်ပြည့်းပြည့်း ရှာတဲ့တက်သွားပြီး ယခု
တော့ ညီမ ပါရီယူနက်စကိုမှာ အထူးခြားကိုယ်တာ
အဖြစ် အမှုထမ်းနေပါပြီ။

အစ်ကိုရေး...ညီမ ပန်းချိနဲ့သည့်အခါတိုင်း ညီမ
ဆွဲသည့် ပန်းချိကားထဲမှာ အစ်ကို မျက်နှာ ပေါ်
ပေါ်လာသည့်အတွက် ပန်းချိကားထဲ အာရုံးရောက်
အောင် စိတ်ကို မန်ည်းထိန်းထိန်းပြီး ဆွဲရပါသည်။
သိနိုက်တန်မှာ အစ်ကိုနှင့် နေလာခဲ့ရသည့် နေ့
ရှက်တွေကို ညီမတစ်သက် မွေ့ခဲ့တော့မည်မဟုတ်ပါ။
အစ်ကို ကိုယ့်တိုင်းပြည် ပြန်သွားတော့ ညီမ သိနို
နိုက်တန်မှာ ဆက်နေချင်စိတ်တောင် မရှိတော့

ဘူး။ သို့သော်လည်း သင်တန်းဆုံးခန်းမရောက်သေး
သည့်အတွက် မအနေချင့်နေချင်နှင့် ဆက်နေခဲ့ရပါ
သည်။

သိနိုက်တန်မှာ နေခဲ့ရသည် ရက်ခတ္တယဲ့၍၊
အပျော်ဆုံးနေရက်ကတော့ အစ်ကိုနှင့်အတူ အိန္ဒိယ
ပြည် အာရုံးရည်များကို လေ့လာခဲ့သူးခုံးထွက်
သည့် နေရက်တွေဖြစ်ပါသည်။ ညီမတို့ လေ့လာ
ရေး ခရီးထွက်ကြတာကို အစ်ကို မှတ်မီးသေးတယ်
မဟုတ်လား။ အဲဒီတိုင်းက ပျော်တာမျိုးတော့
ဒီတစ်ဆက် ပေါ်လာတော့မည်။ မဟုတ်တော့ပါ
ဘူး။

အစ်ကို ယူငယ်ချင်း ဟူစိန်ကို သတိရသေးတယ်
မဟုတ်လား။ သူကတော့ အခါ အောင်မျိုးမှာပဲ ရှိနေ^{ပါ}
ပါသည်။ အောင်မျိုးကျော်ကြားသည် ပန်းချိဆရာ
တိုး ဖြစ်နေပြီ။ ညီမတို့ကို ပန်းချိအနုပညာ သင်
ကြားပို့ချေပေးလိုက်သည့် သိနိုက်တန် တက္ကသိုလ်
ကြီးကို ညီမတော့ ဘယ်တော့မျှ မမေ့ဘူး။ အစ်ကို
သည်း မမေ့ဘူး မဟုတ်လား။

အစ်ကို လိပ်စာ အသေအချား မသီသည့်အတွက်
ပန်းချိ အနု ပညာ ကျောင်းကို လိပ်စာတွေပြီး

၂၀

ပါရွာ

ပန်းချိအနုပညာကျောင်းမှ တစ်ဆင့် ယခုစာကို
ပေးပို့လိုက်ရခြင်း ဖြစ်ပါသည်။ စုံရောက်မရောက်
သိရအောင် ညီမဆို ဆက်ဆက်စာပြန်ပါ။

ချော်ညီမ-

ရှစာ

အင်လိပ်လိုရေးထားသော ရာဓာတ်စာ ပန်းချိစိုးအောင်
အိမ် ရောက်လာသည်မှာ ယမန်နှောကပင် ဖြစ်သည်။ ယမန်
နှောက ပန်းချိအနုပညာကျောင်းမှ ပန်းချိကျောင်းသား
လေးတစ်ယောက် လာပေးထွားသဖြင့် အိမ်ရောက်နေခြင်း
ဖြစ်သည်။ စုံ အိမ်ရောက်လာချိနှုန်း ပန်းချိစိုးအောင် အိမ်နှုန်း
ပရှိပေး။ ညာကြိုးမိုးချုပ်မှ အိမ်ပြန်ရောက်လာသည်။ အိမ်
ပြန်ရောက်လာဝယ်လည်း ထုံးစံးကိုင်း ရောချိန်ကိုက်သည်
ပြန်ရောက်လာဝယ်လည်းကောင်းမူန်းမသိ ပြန်ရောက်လာခြင်း
အဆင်ထက် ကျော်လွန်နေပြီဖြစ်၍ အဝပ်ပုံစံးယောက်က
လိုက်ပို့သဖြင့် အိမ်ပြန်ရောက်မှုန်းမသိ ပြန်ရောက်လာခြင်း
ဖြစ်သည်။ အနီးဖြစ်သူ ဒေါ်အမာကြည်က ထဲပြီး အိပ်ရာထဲ
တန်းပို့လိုက်ရလေသည်။

ဒေါ်အမာကြည်သည် နှောလယ်ကတည်းက ရောက်လာ
သောစာကို စိုးအောင်အား ပြလိုသည်။ နှုန်းခြားကနောက်
လာသည့် စာဖြစ်သဖြင့် အရေးကြီးသောစာ ဖြစ်ချင်ဖြစ်
လာသည်။

နှုန်းခြားကြီးဝတ္ထုများ

၂၁

နေ့မည်ဟု တွေးပြီး စိုးအောင်အား ပြလိုက်လျှင် ကောင်း
မည်လားဟု ပထမ တွေးမိသေးသည်။ သိသော်လည်း
စိုးအောင်၏ အခြေအနေမှာ စာတစ်စောင်ကို ဖတ်နှင့်
ဝေးစွှု အိပ်ရာပေါ်တွင် ပက်လက်ဖြစ်နေသဖြင့် ထိနေအဖွဲ့
တွင် စိုးအောင်ကို စာမပြဖြစ်တော့ပေါ်။

နောက်တစ်နေ့တွင်လည်း ပန်းချိစိုးအောင် အိပ်ရာက
တော်တော်နှင့် မနှီးပေါ်။ နံနက် ဤနာရီလောက်ကျေမှု
အိပ်ရာကနိုးလာသဖြင့် စာကိုဖတ်ရသည်။ သူ လုံးဝ မျှော်
လင့်မယားသော စာဖြစ်နေ၍ ဘအုံတော် ဖြစ်နေသည်။
စာကို ဖတ်ရင်းဖတ်ရင်း အတိတ်က အရိပ်များသည် တော်ခဲ့
ပြီးတစ်ခဲ့ ပေါ်လာကြသည်။ ရာဓာတ် စာတစ်လုံးတစ်လုံး
ကို ဖတ်ရသည်မှာ သူ၏ သိနိုင်ကေတန် ပန်းချိပညာတော်
သင်ဘာဝ စာမျက်နှာ တစ်ရွှေ့ကဲတစ်ရွှေ့ကဲ့ ဖတ်နေရသည်နှင့်
တူနေသည်။ ရာဓာတ် စာဝါကျော်ဝါကျေကို ဖတ်ရသည်
မှာ သူ၏ သိနိုင်ကေတန် ပန်းချိပညာတော်သင်ဘာဝ အခန်း
ကဏ္ဍတစ်ခုကို ဖတ်နေရသည့်နှင့် ဖြစ်နေသည်။

အိမ်တွင် မည်သူမှ မရှိ။ အနီးဖြစ်သူ ဒေါ်အမာကြည်
သည် နံနက်အစောကြီးကတည်းက ကျောက်မြောင်းသေး
ထဲတွင် မူန်ဟင်းခါးစံးရောင်းရန် ထွက်သားလေဖြီ။ ဘုရား
သမီးများလည်း ကျောင်းတက်ထွားကြဖြီ။ အိမ်တော်တစ်

၁၅၈၉

၂၂

ယောက်တည်း ကျွန်ုခဲ့သဖြင့် ပန်းချိစီးအောင်သည် ရာဓာ
၏ စာကိုဖတ်ရင်း လွှာတ်လွှာတ်လပ်လပ် စိတ်ကူး နယ်ပယ်
ထဲသို့ လူညွှာတ်သွားလာချင်တိုင်း သွားလာ၍ရနေသည်။
ရာဓာ၏စာကို ဟပ်ခေါက်ဖတ်ရှုံး အားမရပေါ် အမြီးပြန်
ခေါင်းပြန် ဖတ်ကြည့်ပြန်သည်။ ဖတ်လေဖတ်လေ သူ၏
သန္တနိုက်တန် ပန်းချိပညာတော်သင် ဘဝသည် ပုံပေါ်
လာရေးလေလေ ပြင်သည်။

ရာဓာ၏စာအစကို ဖတ်လိုက်သည်နှင့်တစ်ပြိုင်နက် သူ၏
သန္တနိုက်တန် ပန်းချိပညာတော်သင် ဘဝစာမျက်နှာအား
ကို လှန်လိုက်သလို ဖြစ်သွားသည်။

စီးအောင်သန္တနိုက်သန္တရောက်သွားပြီးတော်လေလာက်
အကြောတွင် ဖြစ်သည်။ သန္တနိုက်နှင့် ပန်းချိပန်းပုံ အနှင့်
ပညာ ကျောင်းသားများသည် “ကလာဘဝန်” ခေါ်
ပန်းချိအုပ်ညာသင်တန်း ခန်းမထဲတွင် တစ်နောက် ဆရာ
ပန်းချိအုပ်ညာသင်တန်း စာအုပ်သင်ခန်းစာကို သင်ကြား
သင်ကြားပို့ချပေးသည် စာအုပ်သင်ခန်းစာကို သင်ကြား
ပြီးသည်အချိန်တွင် အချို့က သင်တန်းခန်းမ ထဲတွင်ပေါ်
ပန်းချိအုပ်လေ့ကြောင့်ပြီး အချို့က ကမ္မာ ခန်းမအပြင်သင်
ရှိပြီးခေါ်တော်လေ့ကြောင်း၊ သင်ပင်ဘဝဗုဒ်ပင်၏
အရိပ်ပြုသည်းခောင်း၊ တစ်ကိုယ်သည်းတည်းဖြစ်သွား အောင်
အမြဲ့မြဲပြင်စေ ပန်းချိအုပ်လေ့ကြောင့် စိုက်ပြုသည်။ သူ၏
စုစုပေါင်း ပန်းချိအုပ်လေ့ကြောင့်ရေး စိုက်ပြုသည်။

နန်ရရွှေဇာနှင့် အခြားဝါယား

၂၃

ကေတန် ကျောင်းဝင်းထဲတွင် အရိပ်အာဝါသ ကောင်း
သော သစ်ပင်ကြီးများရှိသည်။ သရက်ပင်ဆိုလျှင် သရက်
ပင်ချဉ်း စိုက်ထားသည်။ သရက်ပင်များ အတန်းလိုက်
စိုက်ထားသော နေရာကို သရက်ဥယျာဉ်ဟု ခေါ်သည်။
ထို့အတူ ခဲ့ရပင် ဆိုလျှင်လည်း ခရေပင်ချဉ်းစုစုပို့ကို
သည်။ ခရေပင်များ ရှိသည့် နေရာကိုမူး ခေရွှေယျာဉ်ဟု
အမည်ပေးထားသည်။

စိုးအောင်သည်ခရော့ယျာဉ်တွင် ရှိအရိပ်ကောင်းသော
ခရေပင်တစ်ပင်၏ အရိပ်အောက်တွင် တစ်ယောက်တည်း
ထိုင်ပြီး ပန်းချိအုပ်နေသည်။ ပန်းချိကားတစ်ကား ဆွဲပြီး
သွားသည်ဖြစ်ရှုံး အညာင်းအုညာဆန်းပြီး ဘေးသီကိုကြည့်
လိုက်သောအခါ မိမိနှင့် ဝါးတစ်ရှိက်လောက် အကာဘရှုံး
ခရေပင်ဘဝဗုဒ်ပင်အောက်၌ ပန်းချိကျောင်းသူတစ်ဦး ပန်းချိ
ဆွဲနေသည်ကို တွေ့မြင်ရသည်။ ထိုပန်းချိကျောင်းသွားသည်
လုံးကြီးပေါ်ကြုံ အိန္တယမိန့်မှုပုပါဖြစ်သည်။ အိန္တယအမျိုး
သမီးများအနက် ထူးထူးခြားခြားမြှုပ်င်းနှင့် သူ၏
အသားအရေသည် သုဝဏ်ထားသော နှုံးသာရောင် ဆာရီ
နှင့် လိုက်ဖက်နေသည်။

စိုးအောင်သည် ထိုပန်းချိသင်တန်းသူကို ပန်းချိ သင်
ဘဝဗုဒ်ဟွဦး တွေ့ဖူးမြှင့်ဖူးနေသော်လည်း နှစ်ယောက်ချဉ်း

၁၇၉

၂၅

တစ်ခါမှ မဆုံးပေ။ မိန်းမပျို့နှင့် မိတ်ဖွဲ့ရန်အကောင်းဆုံး အချိန်အခါ ဖြေစွဲနေသဖြင့် ထိရှိတောင်ရခဲ့ အခ အေခွင့်ကို လက်မလွှတ်လို့သော စိုးအောင်သည် မိန်းမပျို့ရှိမှသို့ ချုပ်း ကပ်သွားလေသည်။ မိန်းမပျို့က စိုးအောင်ကို ပြီးပြော သည်။

မိန္ဒိယနှင့်ပြု တချို့ကောလိပ်များတွင် မိန်းကလေးနှင့်ယောကျိုးလေးများ သပ်သပ်စီ ပညာသင်ကြရသော် လည်း တချို့ကောလိပ်များ၏မူ မိန်းကလေးနှင့်ယောကျိုးလေး အတူတဲ့၍ ကျောင်းတက်ကြရသည်။ မိန်းကလေးနှင့် ယောကျိုးကလေး အတူတဲ့၍ ကျောင်းတက်ကြရသော ယောကျိုးကလေး မိန်းကလေးများနှင့် ယောကျိုးလေး ကောလိပ်များ၏ မိန်းကလေးများသည်။ သို့ များသည် လွှတ်လွှတ်လပ်လပ် ဆက်ဆံခွင့်ရရှိသည်။ သို့ နိုက်တန်တွေသိလို့သည်လည်း မိန်းကလေးနှင့်ယောကျိုးလေး အတူတဲ့၍ ပညာသင်ကြားရသော တက္ကလာသို့ဖြစ် သဖြင့် မိန်းကလေးများသည် ယောကျိုးလေးများနှင့် လွှတ်လွှတ်လပ်လပ် ဆက်ဆံခွင့်ရကြသည်။

စိုးအောင်သည် ပန်းချိုင်ကျောင်းသူ မိန်းမပျို့အနီး ကပ်သွားပြီး မိန်းမပျို့ဆွဲထားသော ပန်းချိုကံးကိုကြည့်လျက် စုံလောင်ရှာပြုကြပါလားဟု ချိုးမွှမ်းလိုက်လေသည်။ ‘တယ် လက်ရှာပြုကြပါလား’ဟု ချိုးမွှမ်းလိုက်လေသည်။ မိန်းချိုကံးကို မိန်းမပျို့ကလည်း စိုးအောင်လိုက်လဲက ပန်းချိုကံးကို

နေရည့်ရန်ခြားဝဲ၍များ

၂၅

တော်းကြည့်လျက် ရွှေ့လက်ရာက ကျွန်မလက်ရာထက် အဘအရာသာပါကယ်၊ ဟု ပြန်ပြုသို့ကြည့်လေသည်။

ပန်းချိုသင်တန်းသားနှင့် ပန်းချိုသင်တန်းသူသည် သူတိ ဆွဲထားသော ပန်းချိုကံးကို အကြောင်းပြု၍ အသိမိတ် ဆွဲ ဖြစ်သွားကြသည်။ မိန်းကလေးက စကားသွေ့က်သည်။ စိုးအောင်မှာ နှိုင်ပြုခြားသားဖြစ်သဖြင့် နှိုင်ပြုခြားသားနှင့် အသိမိတ်ဆွဲဖြစ်ရသည်ကို စိတ်ပါဝင်စားပံ့ရသည်။ မိန်းကလေးကပင် စကားဆက်ပြုသည်။

“ရွှေ့ တယ်အဆောင်မှာအန်သလဲ၊ ‘ချို့ကဝန်’မှာ ငန်သလား”

“ချို့ကဝန်မှာနေရအောင် ကျွန်တော်းက တရုတ်မှ မဟုတ်ဘူး”

“အို....အောရီး....အောရီး၊ ကျွန်မက ရွှေ့ကို တရုတ်မှတ်ထဲ့၊ နှင့် ရွှေ့က တာလူမျိုးလဲ”

“ကျွန်တော် ဗမာလူမျိုးပါ”

သို့နိုက်တန်တွင် ‘ချို့ကဝန်’ခေါ် တရုတ်အောင်ရှိသည်။ ‘ချို့ကဝန်’၏များသောအားဖြင့် တရုတ်ကျောင်းသားများ နေလေ့ရှိကြသည်။ မိန္ဒိယလူမျိုးများသည် မြို့

မသများကိုတွေ့လျှင် မြန်မာလူမျိုးဖြစ်ကြောင်း ရှင်းမပြု၊
မချင်း တရာတ်ဟုပင် အောက်မေ့တတ်ကြသည်။ စိုးအောင်
မှာ အသားကလည်းဖြူ၍ မျက်နှာပေ ဂို့ကလည်း မြန်မာ
မဆန်၍ ရာဓရက တရာတ်လူမျိုးဟုထင်လျှင်လည်း ထင်စရာ
ဖြစ်နေသည်။

* * *

ပန်းချိစီးအောင်သည် ရာဓရပေးစာမှုတစ်ဆင့် သူ၏
သိန့်နိုက်တန် ပန်းချိပညာတော်သင်ဘဝ စာမျက်နှာများ
ကို တစ်မျက်နှာပြီးတစ်မျက်နှာ လုန်နောရာ အဖွင့်အန်း
ကဏ္ဍကို ဖော်၍ပြီးသုံးပြီ။ ရာဓရစာထဲက နောက်ဝါကျ
တစ်ဝါကျကို ဖတ်ကြည့်ပြန်သည်။ ထိုအခါ သူ၏ သိန့်
နိုက်တန် ပန်းချိပညာတော်သင်ဘဝ၏ အခန်းကဏ္ဍာသစ်
တစ်ခု ပေါ်လာလေသည်။

စိုးအောင်သည် ရာဓရနှင့် ၈၈ မင် ရင်းနှီး ပုံး
နောက်ပိုင်း၌ သိန့်နိုက်တန် ပရုတ်အတွင်း၌ စိုးအောင်
နှင့် ရာဓရတို့ ပူးတဲ့ပူးတဲ့ လုပ်နေသည်ကို မကြောခေါ်တွေ့
လာရသည်။ တစ်နောက် ပန်းချိသင်တန်းအပြီးတွင် ဆိတ်
ဖြိမ်ရာ မြှက်ခင်းပြင်များ၌ လည်းကောင်း၊ သရက်ဥယျာဉ်

ထဲက သရက်ပင်ရင်း၌ လည်းကောင်း၊ ခရောယျာဉ်ထဲက
ခရေပင်ရင်း၌ လည်းကောင်း အတူတဲ့ထိုင်ပြီး ပန်းချိပဲလေ့
ရှိကြသည်။ တစ်ယောက်၏ပန်းချိကားကို တစ်ယောက်က
ဝေဖန်သည့်အခါ ဝေဖန်ပြီး ချီးကျူးသည့်အခါ ချီးကျူး၊
သည်။

တစ်ခါတိရုံး သူတို့နှစ်ရီးသည် ‘ပိုစို့ကြာ’ ခေါ် ပြတိကို
သို့ သွားကြည့်ကြသည်။ ပြတိကိုထဲတွင် ရာမိန္ဒရန်တ်တရိုး
နှင့် ပတ်သက်သော ပစ္စည်းအသုံးအဆောင်များကို ပြထား
သည်။ ကဗျာစာဆိုကြီး ရရှိသော နှိမ်လဲဆုတ်ဆိပ် အမှတ်
အသားများကို လည်းကောင်း၊ ကဗျာဆရာတိုး၏ စာအုပ်
များနှင့် လက်ရေးမူများကို လည်းကောင်း၊ ကဗျာဆရာ
တိုး၏၊ အဝက်အစားများကို လည်းကောင်း၊ ကဗျာဆရာ
တိုး နိုင်ငံရပ်ခြား ခရီးသွားစဉ်က နိုင်ငံရပ်ခြား စာနယ်
အင်းများ၏ ရေးသားချက် စာနယ်ဇင်းဖြတ်ပိုင်းများကို
လည်းကောင်း၊ ကဗျာဆရာတိုး၏ လက်ရာပန်းချိကား
များကို လည်းကောင်း ပြထားသည်။

တစ်ခါတိရုံး စိုးအောင်နှင့် ရာဓရတို့သည် သိန့်နိုက်
စာန်ဂေါ်ရောက နာမည်ကျော် ရပ်တုံးဆရာတိုး ရာမ်ကိုနှုံး
ကာ ထုလုပ်ထားသော ‘မီးလျှော့’ အမည်၏ စိတ္တာမောင်တရိုး
ကို လည်းကောင်း၊ အခါးအဆောင်များနှင့် ကောဇား
ဆောင်များတွင် ပြထားသော ပန်းချိကျော်နှင့်လက္ခဏား

၂၀

ပါရူး

၏ ပန်းချိကားများကို လည်းကောင်း၊ အတူသွားကြည့်
ကြပြီး နာမည်ကျော် အနုပညာရှင်ကြီးများ၏ လက်ရှာ
များနှင့် ပတ်သက်၍ ထင်မြင်ချက်ပေးကြသည်။ အေး
နှေးကြသည်။

တစ် ၁၁ တစ် ၄ တစ် လည်း ကျော်းဆောင်များရှေ့က
ရုပ်တုအဖြူး ရှုမ်ကိန်ကာ ထူလုပ်သားသော သူဇာသာ
ရုပ်တုကို လည်းကောင်း၊ ကလာဘဝန်တေးက မဟတ္တုမဲ
ဂိန္ဒိန်း နောက်လိုက်နောက်ပါများ အန္တိသုခြုံတော်ခြင်းဟု
အမည်ပေးသားသည် လွှတ်ပုံပြုပုံပြုပုံပြုပုံပြုပုံ
ကို လည်းကောင်း ကြည့်ရှုပေးလုပ်သူကို စိုးအောင်နှင့်
ရာမာတိသည် ပုံတူ ရေးဆုံးကြသည်။ တစ်၏ အောက်ရုံး
ပန်းချိကျောင်းသားများ ‘အောက်ရုံး’ ထွက်ကြသည့်အထူ
တွင်လည်း စိုးအောင်နှင့် ရာမာတိ ဂိုဏ်ပါထားကြသည်။
သိနိုက်တန်နှင့် မန္တိုးမဝေးနှင့် ရာမိန္ဒရန်တရိုး လည်း
ထောင်ထားသော ရှရှနိုက်တန်အမည်ရှိ ကျေးလက်ပြုပြင်
ရေး ဌာနတစ်ခုရှိသည်။ ထိုနေရာသွေး ကွဲပ်းဆောင်းလျက်
ပန်းချိကျောင်းသားများသည် အိန္ဒိယကျေးလက်သဘာဝ
ပန်းချိကားများ ရေးဆုံးကြသည်။ ထိုအချိန်များ၏လည်း
စိုးအောင်နှင့် ရာမာတိသည် ပူးတူပူးတူပုံပြုပုံ
ရှိနှင့် ရာမာတိသည် ပူးတူပူးတူပုံပြုပုံပြုပုံပြုပုံ။

* * *

နေရာရန်း အခြားဝါယား

၂၉

ပန်းချိစီးအောင်သည် ရာမာ၏ ပေးစာတစ်ပို့ကို ဖတ်
ပြီးသွားပြန်လည်ပြီ။ ထိုအခါ သူ၏ သိနိုက်တန် ပန်းချိ
ပညာတော်သွေး ကျောင်းသားဘဝ၏ ရောင်စုံပန်းချိကား
ချပ်ကြီးတစ်ချပ် ပေါ်လာပြန်သည်။

သိနိုက်တန်၏ အောင်အုပ်ပြင်း ပန်းချိကျောင်းသား
များသည် လေ့လာရေး ဓရီးတွက်ကြသည်။ အိန္ဒိယနိုင်ငံ
တွင် ကမ္မာ့အဲချီးဖွှဲ့ယ် ရွေးဟောင်း အနုပညာလက်ရှုံးသာ့
ကြီးများရှိသည်။ ပန်းချိကျောင်းသားများသည် ထို့ကို
များသို့ ခရီးထွက်လျက် ရွေးဟောင်းလိုက်ဂုဏ်ရှုံးရှုံးရှုံး
များရှိ ရွေးဟောင်းပုန်းချိလက်ရာများနှင့် ကျောက်ဆစ်
လက်ရာများကို လေ့လာကြသည်။ ယင်းလေ့လာရေး ပန်းချိ
ကျောင်းသားများ အဖွဲ့တွင်လည်း စိုးအောင်နှင့် ရာမာတိ
ပါသားကြသည်။ လေ့လာရေးအဖွဲ့သည် ပထမ အဂျို့
လိုက်ဂုဏ်သွေးသွေးကြသည်။ အဂျို့သွေးရထားဖြင့် သွားရ
သောခရီးသည် အထူးပင် ပျော်စရာကောင်းလှသည်။ စိုး
အောင်နှင့် ရာမာတိသည် ခရီးအတူတူ သွားရသဖြင့် ပြုပြုး
သံယောဇ်ပြုတွယ်သွားကြသည်။

အဂျို့သွေးလိုက်ဂုဏ် နှစ်ပေါင်းထောင်ချိ ကြောမြင်းအုပ်
ဖြင့်သည် အေးရောင်စုံ ပန်းချိကားများကို တွေ့ကြရသည်။
နှစ်ပေါင်း ကြောမြင်းအေးပြုဖြင့်သော်လည်း တခါး ပန်းချိ
လက်ရာများမှာ ဆေးသားပြုယ်မသွားကြပေး ပန်းချိကား

အားလုံးမှာ ဗုဒ္ဓဝင်ဘတ်နိပါတ်ကားများသာ ဖြစ်ကဲသည်။ စိုးအောင်နှင့် ရာဓရတ္ထီသည် အခါး။ သဘောကျသည် ငံများကို ပုံးကြမ်းကူးဆွဲကြသည်။ ပန်းချိကားများကို လေလာကြရင်း ရာဓရတ် စိုးတို့ မြန်မာနိုင်ငံမှာကော် ဒီလိုရွှေးဟောင်းရောင်စုံပန်းချိကားမျိုး ရှိသလား၊ ယု မေး၍ စိုးအောင်က၊ ကျွန်တော်တို့ မြန်မာနိုင်ငံမှာလဲ ပုဂံခေတ်ပန်းချိတွေထဲမှာ အခုလုံး ဆေးရောင်စုံ ပန်းချိတွေ ရှိပါတယ်၊ ဒါပေမယ့် အခုလောက်တော့ ရွှေးမကျသူး၊ ယု ပြန်ပြောသည်။

လေလာရေးအဖွဲ့သည် အီနိုယ်နိုင်ငံ၏ အခြားနှာမည်ကြီး အနုပညာလက်ရာများရှိသော ခဂျိုရာဟိုသို့ ရောက်သွားကြပြန်သည်။ ထိုနေရာ၌မူ ပန်းချိလက်ရာထက် ကျောက်ရပ်တဲ့ များက များသည်။

စိုးအောင်သည် အခြားအဖော်များရှိရာသို့ လိုက်သွားရေသည်။ ရာဓရလည်း စိုးအောင်နောက်က လိုက်ပါလာ၊ ရေသည်။

* * *

ပန်းချိစိုးအောင် ဖတ်နေသော သူ၏ သိန်းကြောင်းသားတော် ရရှိဖော်ဝါးသွေးသည် နောက်တော်၊ ခန်းကူးပြောင်းသွားသည်။

ဟူစိန်။

သိန်းကြောင်းသားများထဲတွင် မိန်းကလေးများထဲက ရာဓရသည် စိုးအောင်၏ အချစ်ဆုံးဖြစ်သကဲ့သို့ ယောက်သွားလေးများထဲတွင် ဟူစိန်သည် စိုးအောင်၏ အချစ်ဆုံးသွေးယောက်ချင်း ဖြစ်သည်။ ယခု ဟူစိန်သည် အီနိုယ်နိုင်ငံတွင် အထင်ပေါ် အကျော်ကြားဆုံး ပန်းချိဆရုကြိုးတစ်ဦး ဖြစ်နေပြီ။ အခါး။ ပန်းချိအကဲခတ်သမားများက စိုးအောင်၏လက်ရာနှင့် ဟူစိန်၏လက်ရာသည် လက်ရာချင်းတူသည်ဟု အကဲဖြတ်ကြသည်။ ညီပြီးဆွဲကြချင်းမဟုတ်သော်လည်း တစ်ကျောင်းတည်းကုနွှက်ပြီး အတော်အချင်း တူနေသဖြင့် လက်ရာချင်းသွားတူနေပုံရသည်။

ဟူစိန်လည်း အောင်မြင်ကျော်ကြားနေပြီ။ ရာဓရလည်း ယန်ကဲစကို၏ အတ်အ ရှိက်တော်တာ ဖြစ်နေပြီ။ သူတို့၏သွေးချင်း စိုးအောင်မှာ ကျောက်မြှောင်း ပါဝါယလမ်းရှိ အီမာကုတ်အိမ်ပုတ်ကလေးတွင် စားဝတ်နေရေးအတွက် အပြင်းအထန် ရှုန်းကန်နေရသည်။ သူ၏ ပန်းချိဆွဲခနှင့် မစားလောက်သဖြင့် သူ၏ဖန်းပင် တစ်ဖက်တစ်လမ်းက မူန်ဟင်းခါးရောင်းပြီး စီးပွားရှု့နေရသည်။ သို့သော် မြန်မာပန်းချိလောက်ဆွဲ စိုးအောင်ကို ခေတ်သစ်ပန်းချိ တိတော်သွေးတိုင်းတွင် အဖြစ်မူ ဝိုင်းဂုဏ်ပြုချိုးကျွဲ့ကြသည်။ သို့ရာတွင် အခုခားသော်လည်း အဆုံးမပါ ဖြစ်နေသည်။ မြန်မာအနုပညာ၊

လောက၏ ထိထိရောက်ရောက် အားပေးမှုမရနှင့်သောအခါ
စိုးအောင်သည် စိတ်ဓာတ်ကျလာသည်။ စိတ်ဓာတ်ကျ၍
အရှက်ကိုဖြေသောက်သည်။ စိုးအောင်၏ ပန်းချိကားများမှာ
ပုံလင်းထဲက ထွေကြလာသော ပန်းချိကားများ ဖြစ်နေကြ
သည်။ သို့သော်လည်း သူ၏လက်ရုံများမှာ တစ်ခွက်ဆန်း
မြဲ ဆန်းနေသည်။ စိုးအောင်သည် သူ့ကို ပန်းချိပညာလင်
ပေးလိုက်သော သိန္တနိကေတနှင့်လည်း မပေါ်ပေါ် ဘူး၏
အခါးပုံများ၌ ‘စိုးအောင် သိန္တနိကေတန်’ ဟု လက်မှတ်
ထိုးထားသည်။

* * *

ပန်းချိစိုးအောင်သည် သူ၏ ပန်းချိဆရာတဝါ စာမျက်
နှာများကို တစ်ရှုက်ပြီးတစ်ရှုက် လျှန်ရှင်း အပြီးသတ်အခန်း
ကာအွေ ဖတ်မည်လုပ်စဉ် အီမိမ်ပေါ်ကိုဝါ လှမ်းကြည့်လိုက်ရာ
မျိုးဟင်းခါး ကုန်သွားပြီဖြစ်၍ ဒေါ်အမာကြည့် တော်ငါး
များ၊ ပလုံးများ၊ ခုံးများရှုက်ပြီး အီမိပြန်လာသည်ကို
တွေ့မြင်သွားလေသည်။

ပန်းချိစိုးအောင်သည် သူ့လက်ထဲက ရုံမာ၏စာကို
ကြမ်းပေါ် ခုလိုက်လေသည်။ သဖတ်နေသော သူ ဘဝ
စာမျက်နှာများပါသည် စာအုပ်ကိုလည်း ပိတ်ပို့လိုက်လေ
သည်။

* * *

ရွှေတို့သိမြင်ခြေမြှုပ်နည်း

ရန်ကုန် မြို့ပယ်ရထားကဲ့သို့ပင် ဘီမန်း လေယာဉ်သည်
အချိန်မှမှန်တက်ပဲ။ တစ်ခါတစ်ရုံ လေယာဉ် ပျောက်နေ
တတ်သေးသည်။

လေယာဉ်လာမည်ဆိုပြီး လုံးဝမလာသည့်နေ့ခြား ခရီး
သည်များသည် တစ်နေကုန် တစ်နေခုခန်း လေဆိပ်ဘူး၏
နေကြေရပြီး လေယာဉ် မလာသည့်အစုံးကျမှ ကုၢယ်အီမ်း
ကိုယ်ပြန်ကြရသည်။

ထိုနေကလည်း ဘီမန်းလေယာဉ် နှေလယ် J-နာရီ
လောက် ရန်ကုန် လေဆိပ်မှ ထွေကြမည်ဆို၍ ၁၂-နာရီ
လောက်ကတည်းက ဘီမန်းလေယာဉ် ခရီးသည်များ
ဆိုင် ရွှေက်နေကြသည်။

ထိုရာတွင် ၂-နာရီထိုးပြီးသည်တိုင် လေယာဉ်၏ အရိပ် အသေယာင်ကို မဖြင့်ကြရသေးပေ။ ခရီးသည်များကိုလိုက်ပို့ကြသူများသည် မစောင့်နိုင်ကြတော့သဖြင့် ခရီးသည်များကို လေဆိပ်ပို့ထားခဲ့ပြီး အိမ်ပြန်သွားကြလေပြီး၊ ခရီးသည်များသည် ရင်တမဗ္ဗ လည်တမော့မော့နှင့် လေယာဉ်အသာကို စောင့်မျှော် နေကြသည်။ လေယာဉ်သံကြားတိုင်း မိမိတဲ့ စီးရမည့် ဘီမန်း လေယာဉ်လေလားဟု ထိုးလျှို့ပေါက် မြင်ရသော မှန်နံပါးမှ လေဆိပ်အပြင်ဘက် တစ်ခုမျှော်တစ်ခေါ်ကြီး ငွေးမျှော်ကြည့်နေကြသည်။

နေစောင်းလာပြီး၊ လေယာဉ်ကဲ ပေါ်မလာာ၊ ခရီးသည်တွေ စိတ်ပျက်လက်ပျက် ဖြစ်ကုန်ကြပြီး၊ ထိုအခိုက် ခရီးသည်တွေ ရှစ်တရက် လွှပ်ထွေပွဲရှိ ဖြစ်သွားကြသည်။ သူတို့စောင့်မျှော်နေခဲ့သော ဘီမန်းလေယာဉ်ကြီး ရန်ကုန် လေဆိပ် ထိုးဆင်းလာလေပြီး။

၆-နာရီလေဘက်ကျမှုပင် ဘီမန်း လေယာဉ်သည် ရန်ကုန်လေဆိပ်မှ ထွေက်ခွဲသွားနိုင်လေသည်။

လေယာဉ်ပေါ်တွင် ဦးပိုင်းအဝင်ပေါက်မှစ၍ အလယ်ပိုင်းအထိလည်းကောင်း၊ အလယ်ပိုင်းတွင် နေရာလပ်အတန်ငယ်ထားပြီးလျှင် ပဲပိုင်းအထိလည်းကောင်း ထိုင်ခံများကို

တန်းစီထားသည်။ ကေးနှစ်ဖက်၌ ခုံနှစ်ခုံစီ တန်းစီထားသော ခုံတန်းများရှုပြီး အလယ်တွင် ခုံလေးငါးခုံ တန်းစီထားသော ခုံတန်းများရှုသည်။ ဘေးနှစ်ဖက် ခုံတန်းများနှင့် အလယ်ခုံတန်းများကြားထဲတွင် လူသွားလမ်းကြောင်းရှုသည်။ ကျွန်တော်ရသောခံမှာ အလယ်ပိုင်းမှ ပဲပိုင်းအထိရှုနေသော ခံများအနက် လက်ပဲဘက်ခုံတန်း ထိပ်ဆုံးပြတ်းဘက်က ခံဖြစ်သည်။ ကျွန်တော်၏ခုံတော်တွင် ခံတစ်ခုံသာ ရှုသည်။ ထိုတစ်ခုံတော်းသောခံမှာ လူလှတ်ဖြစ်နေသည်။

ဘေးနှစ်ဖက် လူသွားလမ်းကြောင်း နှစ်ခုတွင် လေယာဉ် ဦးပိုင်းမှ ပဲပိုင်းသို့လည်းကောင်း၊ လေယာဉ် ပဲပိုင်းမှ ဦးပိုင်းသို့လည်းကောင်း လူးလာတဲ့ ခေါက် လွှပ်ရှားသွားလာနေသူများမှာ လေယာဉ်မယ်များ ဖြစ်လေသည်။ လေယာဉ်မယ်များသည် တူညီသော ဝတ်စုံကို ဝတ်ထားကြသော ဗုံးသားပြီး သာမျှ လေယာဉ်မယ်များဖြစ်လေသည်။ လေယာဉ်မယ်များသည် တူညီသော ဝတ်စုံကို လေယာဉ်မယ်များဖြစ်ကြသည်။ နှဲ့သာရောင်ပိုးသားပေါ်၌ ချောကလက်ရောင် ပန်းပွင့် ပန်းပြောက်များ၊ ပေါ်ထားသော အဆင်တူအသွေးတဲ့ ဆာရီများနှင့်ပိုးသားအကြိုးဖြူ ဝတ်ထားကြသည်။ သူကို၏ဆင်ယင်ထုံးဖွဲ့မှုမှား၊ အရှုံးခံကဲလေးများသားဖြစ်သည်။ သူ့သော်လည်း လှေနေသည်။ ဆံထုံးကို တေစောင်းထုံးထားကြသည်။ ဓမ္မထုံး

၃၆

ပရ္ဇာ

ပန်းပန်ခြင်း၊ တခြား ဘန်ဆာဆင်ခြင်း လုံးဝ မရှိပေါ်
သို့သော်လည်း ယဉ်နေသည်။ ဖက်ရှင်ဖြစ်နေသည်။

လေယာဉ်ပယ်များထဲက တစ်ယောက်သော လေယာဉ်
မယ်မှာမူ သူတို့ထဲက ပန်းတောင်ကိုင် ဖြစ်သည်။ မျက်ခုံး
ကောင်းသည်။ မျက်လုံးတောက်သည်။ အာသားအရောင်
ဖြုပ်ဝင်းနေသည်။ နှာတံပေါ်သည်။ ကြံယောရာများ
ကြားထဲက လလိုပင် ပေါ်လွှင်နေသော သူ၏လုပ်ရှားသား
လာရာသို့ ခရီးသည်များ မျက်စိတ္တား လိုက်ကြည့်နေကြ
သည်။

“ဆရာပါရဂူ အမွဲပါလီဝတ္ထုတဲ့က အမွဲပါလီ ခုံမှုလာ
တွေတယ်”

လေယာဉ်ကိုလိမ်းလာသောအသံတစ်သံ နောက်
ဘက် ခုံတန်းဆီမှ ပေါ်လာသည်။ ကျွန်တော်နားစွင့်လိုက်
သည်။ ကျွန်တော်၏ နောက်ဘက်ခုံ လေးငါးတန်းလောက်
ဆီမှ အောင်ကျယ်ကျယ် ပေါ်ထွက်လာသော ကျွန်တော်တွေ
အဖိုဝင်ကစ်ဦး၏ အသံဖြစ်သည်။ သူ၏အသံမှာ အသံချွဲ
ကို မလိုသော အသံဖြစ်၍ လေယာဉ် အက်သံကိုလည်း
ကောင်း၊ လူမျှိုးစုံ ဘာသာကော်မျိုးစုံ ပြောနေကြသော
ခရီးသည်များ၏ ကော်သံများကို လည်းကောင်း ထွင်း

နေရာရှာနှင့် အခြားဝတ္ထုများ

၃၃

ဖောက်သံးလေသည်။ ကျွန်တော် နောက်ဘက် လူညွှဲ
မကြည့်ဘဲ ဧရာဝသီသာ မျက်နှာမှုလျက် သူပြောသည့်စကား
ကို ဆက်နားထောင်နေသည်။

“ဆရာပါရဂူရဲ့ အမွဲပါလီဝတ္ထုဖတ်ပြီးတော့ ဝတ္ထုထဲ
က အမွဲပါလီကို ကျွန်တော် သိပ်သောကျေနေတယ်၊ ဒါ
ကြောင့် အရင်ယ်စေခေါက် နှီနိုယာဥရားဖူးလာတော့ ဝေ
သာလီကို မရောက်ရောက်အောင် သွားခဲ့တယ်၊ ဘုရားဖူး
လာတဲ့လူတိုင်း ဝေသာလီကို ရောက်ကြတာ မဟုတ်ဘူး၊
ဝေသာလီမှာ အမွဲပါလီကိုများ တွေ့မလားလို့။ ကျွန်တော်
တေားတက် သွားခဲ့ရတယ်၊ ဒါပေမယ့် ဝေသာလီမှာ အာမျှ
ပါလီကို မတွေ့ခဲ့ပါဘူး၊ တွေ့မယ်တွေ့တော့ ဒီဘီမန်း
လေယာဉ်ပေါ်မှာ လာတွေ့နေတယ်”

ကျွန်တော်၏ ဝတ္ထုကို ရည်ညွှဲး ပြောနေခြင်း ဖြစ်၍
ကျွန်တော် မထားတဲ့ဖြစ်ပြီး သူ့ဘက် လူညွှဲ
မကြည့်ပေါ်။ သို့သော်လေယာဉ်မယ်များထဲက ကမ်းတော်
ကိုင် ဗင်္ဂလာကဲလေး မရောမိကို သူရည်ညွှဲး ပြောနေခြင်း
ဖြစ်သည်ဟူ၍မူ ကျွန်တော် နားလည်သွားလေသည်။

ကျွန်တော်၏ဘာသာပြန်ဝတ္ထုများထဲတွေ့ငြုံး အမွဲပါလီ
အမည်ရှိ ဝတ္ထုတစ်ပုံစုံသည်။ ထံ့ဝတ္ထု၏အတောက်ဆောင်း

F-3

အန္တခေတ် ဝေသာလိနိုင်ငံက အမွဲပါလီအမည်ရှိ ကချေသည့်
ပြည်တန်ဆာဖြစ်သည်။ အမွဲပါလီသည် အလှန်ချေသာလွှန်
လျေသာ မိန်းမပါဖြစ်၍ လက်ထပ်ပါသူများ တစ်ခိုးနှင့်
တစ်ခိုး ငားတစ်ပြော တုတ်တစ်ပြော ဖြစ်နေကြသည်။ မိဇ္ဇာ
အလှေကြောင့် အများတကာခုကွဲခာသနရသူမိန်းကလေး
တစ်ယောက်သည် ယောက်၍ ပေါ်ခြားတစ်ယောက်နှင့် ယင်
ထပ် ထိမ်းပြားခွင့်မရှိဘ ပြည်သူ့အထံးတော် ခံရမည်ဟု
သော ရှုံးစက်ထော့သော နှလုံးသားကောင်းမွှောသာ၊ ခန်းကြယ်
သော နှင့်ခြားအောင် သားကောင်ပြုစွဲသူ့ရရှုံးသော မိန်း
မပါဖြစ်သည်။

ကျွန်တော်၏ ခရီးသွားဖော် မိတ်ဆွဲသည် ယခု သူ့
မျက်စွေားသူ့တွင် တွေ့ကြိုးတောင်ကိုင် လေ
ယာဉ်မယ် မင်္ဂလာလိမကလေးတွင် အမွဲပါလီအလှုပို့ ချွှော
နေဟန်တူမဲသည်။

လယာ၌ ဝေဟင်တက်လာပြီ။

လယ့်သား လမ်းကြောင်း ဦးပိုင်းထိပ်ဝ် နှစ်ခုဗျာလည်း
ကောင်း၊ အလယ်ပိုင်းထိပ်ဝ် နှစ်ခုဗျာလည်းကောင်း လေ
ယာဉ်မယ်ကလေး တစ်ယောက်ပါ လာရပ်ကြောသည်။
လယာ၌မယ်ကလေး ခရီးသွားများ ထိုင်ချွဲပြီးက

ပြုတကျမသွားစေရန်အတွက် ခုံပြု တွင် အသင်းပါယား
သော ခါးပတ်နှင့် ချုပြုနှင့်ပတ်ထားဖို့ လိုပေါ်သည်။
အတွေ့အကြုံမရှိသေးသူတစ်ယောက်အဖို့ မသိလျှင် ခါးပတ်
ကို ပတ်၍မရပော့။ ပတ်ပြီးသည့်တိုင်အောင် ဖြုတ်နည်း
မသိကလည်း ပြုမြှုတ်၍ မရပော့။ ခါးပတ်၊ ပတ်ချုပ်နှင့်
ဖြုတ်ချိန်၌ ခရီးသည်များ မမြင်ရသည့် တစ်နေရာက
အင်လိပ် ဘာသာဖြင့်လည်းကောင်း၊ ဗို့ဂို့ဘာသာဖြင့်
လည်းကောင်း၊ ပတ်နည်းကို ပြောကြားနေ
သော စကားသံသည် လေယာဉ်ထစ်ခုလုံးတွင် ပျံ့လွှင့်နေ
လေသည်။ ခရီးသည်များ၏ရွှေတွင် ရပ်နေသော လေယာဉ်
မယ်ကလေးများသည် သူတို့၏လော်ထဲတွင် ခါးပတ်ကိုယ်စံ
ကိုင်ထားကြသည်။ သူတို့သည် တစ်နေရာမှထွက်ပေါ်လာ
သော လမ်းညွှန်စကားအတိုင်း လိုက်၍ ခါးပတ်ပတ်နည်း
ဖြုတ်နည်းကို သရပ်ပြုနေကြသည်။ သူတို့လေးပြီး သရပ်ပြု
နေသည်မှာ ယိမ်းကနေသလို ညီညာလျေပောသည်။

ကျွန်တော်နှင့် လေးပေလောက်အကွာတွင်ရပ်ပြီး ခါး
ပတ်ပတ်နည်း ဖြုတ်နည်း သရပ်ပြုနေသော လေယာဉ်မယ်
ကလေးမှာ ‘အမွဲပါလီ’ ဖြစ်နေသည်။ သူသရပ်ပြုနေသလို
ကို ကျွန်တော် မဖို့တ်မသုန် ဝေးကြည့်နေမံသည်။ ထိုအချိန်
မြို့ သူသရပ်ပြုနေသည်ဟု မမြင်ဘဲ ကချေသည့် အမွဲပါလီ
အကိုးကြည့်နေရသလိုလို ထင်မြင်လာသည်။

လေယာဉ် စေတင်ရောက်လာပြီ။

အမြှင့်ကိုတက်ခြင်း မဟုတ်တော့ဘဲ တေပြီးတည်းသော
ပေါက်ခေရီးတွင် တည်တည်းပိုမိုပိုမို လူ၏နှစ်ရရ သူးနေပြီ။
ခရီးသည်များလည်း ခါးပတ်ဖြုတ်ကြပြီ။ လေယာဉ်မယ
ကင်လေးများ အလုပ်ရှုပ်လာကြသည်။ ခရီးသည်များအား
အအေးတိုက်ခြင်း၊ ညစာထမင်းကျွေးခြင်း၊ လက်ဖက်ရည်
တိုက်ခြင်း စသော ဝေယျာဝစ္စ အလုပ်များကို အမြှုံး
အလွှား လုပ်ပေးနေကြရသည်။ တခါးမှာ သူ့တိုင်းသာရီ
များကို လုပ်မသူးအောင် ပတ်ထားကြလေသည်။

ကိစ္စစိစ္စ လုပ်ပြီး၍ အထန်တယ် အနားရသူးသောအခါ
 ၏ ‘အမှုပါလီ’သည် ကျွန်တော်၏ ရွှေဘက်ကုံးတင် လာ
 ထိုင်နေသည်။ သေးနှစ်ဖက် ခုံတန်း၏ထိပ် တဖ်ဖက်စိုက်
 လေယာဉ်ပဲ့ဘက် မျက်နှာသူမူတားသည် ခုံတစ်ခုံစိရှိသည်။ ထိုင်
 ခုံမှာ ဦးဘက် ပျက်နှာလျဉ်းသားသော ခုံတန်းများနှင့်
 မျက်နှာချင်းဆိုင် ဖြစ်နေသည်။ ကျွန်တော်၏ ရွှေတွင်ရှု
 သော ထိုံးမှာ ကျွန်တော်နှင့် မျက်နှာချင်းဆိုင်ဖြစ်နေသည်။
 ‘အမှုပါလီ’သည် ထိုံးတင် လာလိုင်နေသည်။ သူနှင့် ကျွန်း
 တော် မျက်နှာချင်းဆိုင် ဖြစ်နေသည်။ မျက်နှာချင်းဆိုင်
 ထိုင်နေရှု၍ မျက်မျန်းတန်းပဲ့သားလေသည်။
 လေယာဉ် ဝေဟင်က ဆင်းလာပြီ။

လေယာဉ်သည် လေယာဉ် ပြုးလမ်းကြောင်းပေါ်၌
လျပ်တိုက် ပြုးသွားနေသည်။ လေယာဉ် အရှိန်သတ်ပြီး
ရုပ်လိုက်သည်နင့် တစ်ပြိုင်နက် ‘အမှုပါလီ’သည် ခါးပတ်ကို
ဖြတ်လျက် ဖြတ်ခနဲ့ကျွန်တော်၊ ရွှေ၊ က ပျောက်ကွယ်
သွားလေသည်။

“ဂုတ်ဘိုင် အမွဲပါလီ”

သူ့ရှေ့ ကျွန်တော်ရောက်သောအခါ သူ့နတ်ဆက်၊
သော “ဂုတ်ဘိုင်-ကို တုံးပြန်သည့်အနေနှင့် ကျွန်တော်၊
ကလည်း ပြန်လှန် နှစ်ဆက်လိုက်လေသည်။ သို့ရောင္း၏ သူ
ကျွန်တော် ကို ကြောင်အမ်းအမ်းနှင့် ပြန်ကြည့်နေသည်။
သူ ကြောင်အမ်းအမ်းနှင့် ကြည့်နေသည်ကို ကျွန်တော်၊
နားလည်သည်။ ကျွန်တော် ပြန်လည်နှစ်ဆက်သော နှစ်
ဆက်စကား၏ ဗုတ်ယစကားလုံးကို သူ နားလည်ဟန်မထူ
ပေ။ သို့သော်လည်း သူ၏ ကြောင်အမ်းအမ်းဖြစ်နေသော
မျက်ဝန်းထဲ၌ပင် သူ၏အပိုးသည် တောက်ပနေသည်။

* * *

ဒီ ထွေစားနှင့် ဇွဲဗျား

ရှုန်ကုန်၌ တွင်းသို့ တစ်ပတ်တစ်ခါ ငဲလာက်တော့အနှည်း
ဆုံး ရောက်လေ့ရှိသည်။ ရှုန်ကုန်၌ တွင်းမှ မိမိအမိန့်ပြန်သည့်
အခါ ဧေးလေဘုရားလေးမှ ဖုတ်တိုင်မှ ဘတ်စကားအောင်၏စီး
လေ ရှိသည်။ ထိုနောက်ကလည်း ဧေးလေဘုရားလေး
မှတ်ထုံးတွင် ဘတ်စကားအောင်နေသည်။ ရုံးလင်းချိန်ဖြစ်
သဖြင့် မှတ်တိုင်နေရာ ပဘက်ဖောင်းပေါ်တွင် ခရီးသည်
တော့ တဖြည့်းဖြည့်း များလာသည်။ ဘတ်စကားဟန်စီး
ဆိုက်လာပြီး ပြန်ထွက်သွားသည့်အခါ ဘိုင်း ခရီးသည်တော့
ပြတ်သိပ်ပြည့်လှပ် ပါသွားကြသည်။ တယ်ခိုပီးသွားကြသည့်
ခရီးသည်များကလည်း၊ ကားတေးနှင့် ကားနောက်ဘွဲ့
အပြည့်ဖြစ်နေသဖြင့် ဘတ်စကားတိုင်းမှာ လူပော်သာပြု
ဖြစ်နေသည်။ ဘတ်နေ့လုံး ရုံးတွင်အလုပ်လုပ်ကြရသည်ရှုံး

ဝန်ထမ်းများသည် လည်းကောင်း၊ မြို့ထဲတွင် ကိစ္စနှင့်သူးလာ လူပုံရှားနေကြသော ခရီးသည်များသည် လည်းကောင်း အချိန်တန်ချုပ် အံမြို့ပြန်ချင်အော်ဖြင့် ကားပေါ်အလုံအယက် တိုးပေါ်တက်ကြသည်။

ရေစီးကြောင်း မြောင်းကြေးထဲမှရေများသည် နှစ်များသို့ စီးဆင်းသွားသော်လည်း ဟိုမှုသည်မှ စီးကျယ်လေသောရေ များကြောင့် မြောင်းကြေးထဲတွင် ရေတွေ လျှော့မြှုပ်လျှော့မြှုပ်သည်။ ဘယ်စုံကား တစ်စီးပြီးဘာစိုး ခရီးသည်များကို တင်ဆောင် ခေါ်ယူသွားသော်လည်း ရုံးတကာ နေရာတကာမှ အဆင်မပြုတ် ပြိုကျော်အင်းလာသော ခရီးသည်များကြောင့် မှတ်တိုင်ပလက်ဖောင်းပေါ်တွင် ခရီးသည်တွေ လျှော့နည်းသွားသည်။ မရှိသေးပေါ် တစ်ဖက်က အနုတ်အသိမ်းရှုသော်လည်း တစ်ဖက်ကလည်း အဖြည့်အတင်း ရှိနေသည်။

မိမိအစွမ်းအစုပ်ငြင် ကားပေါ် တက်နှင့်ခြေပုံးသေး၍ လူရှင်းရာတစ်နေရာ၏ ရပ်လျက် မှတ်တိုင်တွင်လာရပ်ပြီး တစ်စင်းပြီးတစ်စင်း ထွေက်ခွာသွားကြသော ကားကြေးကားထဲ များကို လည်းကောင်း၊ ကားပေါ် အလုံအယက် တိုးပေါ် တက်နေကြသော လူများကို လည်းကောင်း၊ ခရီးသည်များကို ကြားထဲတွင် သွားလာလှပ်ရှားနေသော ဈေးသည်များကို လည်းကောင်း ကြည့်နေမံ့သည်။

“အဘ၊ ဒုးယား...ဒုးယား”

အဝေး အာရုံးရောက်နေသည့်အခါ အနီးကို သတိမမမိတတ်ပေါ် စီးကရာက်ဘူးကလေးကို မိမိငရှေတွင် တိုးပေးပြီး “အဘ၊ ဒုးယား” ဟု ဆုံးလိုက်မှုပင် မိမိအား စီးကရာက်လာရောင်နေသော စီးကရာက်သည် ကောင်လေးတစ်ယောက်ကို သတိပြုမိလေသည်။ စီးကရာက်သည့်ကဗောဓားမှာ အယက် ၁၂-နှစ်၊ ၁၃-နှစ်လောက်ပင် ရှိခိုးမည်။ ဆံပင်တို့ကလေးနှင့် ဖြစ်သည်။ သူဝါတ်ထားသော တောင်းသိတိကလေးနှင့် ရှုပ်အက်ရှုံးမှာ ဆပ်ပြာနှင့် ဝေးသည်မှာ ကြာပြီဖြစ်ချုပ် ဈေးအယ်ယ်ထပ် တက်နေသည်။ ပလတ်စတစ်နှင့်ပတ်ထားသော သူ၏ စက္ကာ။ သေတွာ့ကလေးထဲတွင် စီးကရာက်လေးငါးဆယ့်ဘူးကို တွေ့ရသည်။ စီးကရာက်ဘူးများထဲတွင် ဒုးယား တစ်ဘူးနှစ်ဘူးပါသည်။ ကျေနီးကရာက်များမှာ တရှုတ်စီးကရာက်များ ဖြစ်သည်။ စီးကရာက်သည့်ကလေးသည် ဖောက်ပြီး သား ဒုးယားဘူးကို မိမိငရှေ ထုံးပေးနေသည်။

“ပေး၊ တစ်လိပ်”

သူ စီးကရာက်ဘူးထဲမှ စီးကရာက်တစ်လိပ် နှိုက်ယူလိုက်သည်။ ကားလည်း တော်တော်နှင့် စီးမှမည့်ပုံးမပေါ်ဘေးပေါ် စီးကရာက်သည့်လေးကိုလည်း စိတ်ဝင်စားသွားသည်။ ထို့ကြောင့် စီးကရာက်တစ်လိပ် ဝယ်လိုက်သည်။ ကရောက် စီးခြင်ခြင်ပြီး စီးညီပေးသည်။

၄၆

ပါရဂူ

ဒီးကရက်တစ်ဖွား ဖွားပြီး ကလေးကို မေးလိုက်သည်။
 “မင့်နှာမည် ဘယ်လို့ခေါ်လဲ”
 “ကျွန်တော်နာမည် နှီတွေတ်”
 “မင်းအိမ်ဘယ်မှာလဲ”
 “ကျွန်တော်အိမ်က သာကေတမှာပါ”
 “ဟေ....သာကေတက ဒီမှာယာပြီး ဒီးကရက်ရောင်းရ၊
 သလား”
 “ဟုတ်တယ် အဘာ၊ ဟိုမှာ ရောင်းလို့ မရဘူး၊ ဒီမှာက၊
 လူစည်တယ် မဟုတ်လား၊ ရောင်းလို့ ရတယ်”
 “မင်း နေ့တိုင်း ဒီကိုယာသလား”
 “ဟုကို နေ့တိုင်းလိုလို လာပါတယ်”
 “မင်း ကျောင်းမနေဘူးလား”
 “ကျောင်းပိတ်ထားတယ်လေ၊ အဘ မသိဘူးလား”
 “သိပါတယ်ဘွဲ့၊ ကျောင်းဖွံ့ဖွံ့နှုန်းက ပြောတာပါ”
 “ကျွန်တော် ကျောင်းနှေပါတယ် အဘ”
 “ဘယ်နှစ်တန်းလဲ”
 “ခြောက်တန်း”
 “မင်း အဖေ အမေ ရှိသလား”
 “ရှိတယ် အဘ”
 “မင်းအဖေက ဘာလုပ်လဲ”

နေရမ္မရနှင့် အခြားဝတ္ထုများ

၅၃

ကလေးသည် ပိမ့်အမေးကို ပြန်ဖြေမအားသေးဘဲအနီး
 မဖြတ်သွားဘူးတစ်ယောက်အား “ဦးလေး၊ စွေးယား”ဟူ
 ရှိ လှမ်းအော်ရောင်းနေသည်။ ထိုလှက ဦးဝေါင်းခါပြု
 မံမိအမေးကို ပြန်ဖြေသည်။

“ကျွန်တော် အဖေက ဆိုက်ကားနှင်းတယ်အဘ၊ ဒါ
 ပေမယ့် ဘူးဆိုက်ကားနှင်းလို့ ရတဲ့ပိုက်ဆဲ ဆိုမဲ ပြန်ပါလာ
 တာ နှုန်းတယ်”

“ဘာဖြစ်လို့လဲ”
 “ရတဲ့ပိုက်ဆဲအကုန်ဆောက်ပစ်တယ်”
 “ဟာ....တယ်မိုက်တဲ့လူပါလား၊ နှီမင်းအမေကေကာ့”

“အဖေအိမ်ပြန်ပေးတဲ့ ပိုက်ဆဲမလောက်တော့ အမေကာ
 လဲ အလုပ်ထွက်လုပ်ရတာပေါ့၊ အလုပ်ကပိုက်ဆဲများများ
 ရှိတဲ့ အလုပ်မဟုတ်ပါဘူး၊ ဓာများအိမ်တွေမှာ လိုက်ပြီး
 အဝတ်လျှော်ပေးတဲ့ အလုပ်ပါ၊ ဆိုမဲစရိတ် မလောက်တဲ့
 အတွက် ကျွန်တော် အခုံလို ဆေးလိုက်လိုက်ရောင်းနေရတာ
 အဘ”၊

ကငါလား၏ အာတိလမ်းကို ကြားရသောအခါ ကရာဏာ
 သက်သွားသည်။ ထိုအရွယ်သည် ပရီယောသန ဝမ်းစာရွာဗုံ
 သည့် အရွယ်မဟုတ်။ ကျောင်းတွင် စာသင်နေရမည့်အရွယ်
 ဖြစ်သည်။

“အဘ၊ ကျွန်တော်သွားရောင်းလိုက်ပြီးမယ်”

“အေး....အေး၊ နောက်ထပ်စီးကရှုက်တစ်လိပ်ပေးပြီး”

သူငယ်သည် စီးကရှုက်တစ်လိပ် ထူတ်ပေးပြီး ကျွန်တော် အပါးမှု ထွက်သွားသည်။ ဘတ်စ်ကားတစ်စီး ဂူးခဲ့ထိုးရပ်လာသည်။ သူငယ်သည် ဘတ်စ်ကားရှိရာသို့ အပြေားကလေးသွားသည်။ “ဒုးယားစီးကရှုက်”ဟု ကားပေါ်မှု ခရီးသည်များအား အော်ရောင်းနေသော သူငယ်၏ အသံစာစကလေးကို ခပ်လှမ်းလှမ်းမှ ကြားနေရသည်။

သူငယ်ရှိရာသို့ လှမ်းကြည့်နေမိသည်။

နှစ်တွေ့၏ မျက်နှာကလေးသည် ရာရျူး၏ မျက်နှာကလေးအဖြစ် ပြောင်းလဲသွားသည်။

နှစ်တွေ့ကိုင်ထားသော စီးကရှုက်သေတ္တာအထူပ်ကလေးသည် ရာရျူး ကိုင်ထားသော သံသေတ္တာကလေးအဖြစ် ပြောင်းလဲသွားသည်။ သံသေတ္တာကလေးထဲတွင်ကား စီးပြောင်းလဲသွားသည်။ စီးသေတ္တာကလေးထဲတွင်ကား စီးကရှုက်ဘူးများအစား ဖိန်ပ်အရောင်တင် ဆေးဘူးကလေးကရှုက်ဘူးများအား ဖိန်ပ်တိုက်သော ဘရတ်ရှိကလေးနှစ်ခု ပေါ်လာများနှင့် ဖိန်ပ်တိုက်သော ဘရတ်ရှိကလေးနှစ်ခု ပေါ်လာသည်။

* * *

ကမ္မာကျော် ဗုဒ္ဓအနုပညာလက်ရာများရှိသော အိန္ဒိယနှင့် အဂျိန်ဘဏ်ရှိကြုံနှင့် လော့ရာလိုက်ရှိသို့သွားရန် ကျွန်တော်တို့ မဟာရတ်ရှုထပ်ပြည့်နယ် အောက်ရန်ဘတ်မြို့သို့ ရောက်ရှုနေကြသည်။ အောက်ရန်ဘတ်မြို့သို့ အဂျိန်ဘနှင့် လော့ရာသို့သွားရန် အထွက်တံခါးဝါးဝါ့မြို့ဖြစ်သည်။ ယနေ့ လော့ရာသို့ စတော်ခရီးထွက်ရမည်။ နံနက်စာစားသောက်ပြီး သောအခါ စရိပ်ဖြစ်သော ‘ဗုတ်ဝါလားတောာဇ်’ ဟိုတယ် မျက်နှာစာတွင် ခရီးသည်များ စုဝေးနေကြသည်။ ‘တိုးရှစ်မျှရှုံးကား လာခာခာမည့်အချိန်ကို စောင့်ဆိုင်းနေကြခြင်း ဖြစ်သည်။

ဟိုတယ်မျက်နှာစာ ပလက်ဖောင်းပေါ်တွင် ကုလားထိုင်များ လခြမ်းသဏ္ဌာန် တန်းစီးချုပ်သားသည်။ တို့ကုလားထိုင်များပေါ်တွင် တိုးစ်ပျော်ရှုံး၊ ခရီးသည်ယာဉ်ပြုင်း လော့ရာသို့လိုက်မည့် ခရီးသည်များ ထိုင်နေကြသည်။ ခရီးသည်များထဲတွင် နှင့်ပြေားသားများလည်း ပါသည်။ ကုလားထိုင်အလွှာတ်မရှုထဖြင့် အုတ်ခုံလောက်းထစ်တွင်ရပ်ပြီး လုပ်သာယာသော မြို့ရေခင်းကို ကျွန်တော် လှမ်းမော်ပြည့်နေသည်။ ထိုအခိုက် တောင်းဘို့တို့ကလေးနှင့် အကျိုးပြန်မှုများ ဝတ်ထားတော် ကုလားလေးလေးတစ်ယောက် ကျွန်ရောင်းအနား မရှုတရဲ့ ကပ်လာသည်။

၅၀

ပါရူး

သူ၏လက်ထဲဘုရာ် ကိုင်ဆောင်လာသော ကိုရှိယာ ယန်
အာဟလာများကို ကြည့်ခြင်းအားဖြင့် ဖိန်ပိုးသုတေ
အသာ ကုလားလေးဖြစ်ကြောင်း ချက်ချင်းလိုသည်။

“မာဘူး၏ ဖိန်ပေါ်လစ်တင်မလား”

မိန္ဒိယနိုင်း အနှစ်အပြားတွင် ပိန်အရောင်တင်သော
အသုပ်သည် အသက်မွေးဝမ်းကျောင်း အသုပ်ဘုရားခြော်
သည်။ များသောအားဖြင့် ထိအလုပ်ကို ကလေးသူငယ်
များ လုပ်ကြသည်။ အချို့မြှိများ၌ လူဗုံကားသော
နေရာများတွင် ဖိန်အရောင်တင်သောသူများသည် နေရာ
တစ်ခန့်ရာရာ၌ တန်းမီနှင့်နကြသည်။ ဖိန်ပေးသုတေလှု
သော ခုံးသွားများသည်မကတော်ရှုပ်ရှုံးက သူတို့၏အခြား
ခုံးပေါ်တွင် ဖိန်မချေထဲ ခြေထောက်တစ်ဖက် တင်ပေး
ထားကြသည်။ ဖိန်အရောင်တင်သူများက ဖိန်ကိုအေးထိုး
ပြီး ဘရတ်ရှုံးနှင့် ကျွမ်းကျင့်စွာ ပုံတ်တိုက်ပေးနေကြသည်။

ကလေးသူငယ်များ အပါအဝင် လူဆယ်ယောက်
အယောက်နှစ်ဆယ်ယောက် တန်းမီတို့ပြီး သူတို့၏ချေကုံး
တွင် ဘုံယားသာ ခြေထောက်တစ်ဖက်က ဖိန်ကို သွက်
ထက်ဖျက်လတ်စွာ အေးသုတေပြီး ပုံတ်တိုက်ပေးနေသော
ထိုမြင်ကွွဲးမှာ ဖိန်တိုက်ယိမ်းကနေသားဟုပ် အောက်
အုံရသည်။

အနုရွှေရှုနှင့် အခြားဝဆ္ဗုံး

၅၁

ထိုင်ရာများသို့ ကျွန်တော် အကြိမ်များစွာ ဖြတ်သန်း
သွားလာဖူးသည်။ သို့သော်လည်း တစ်ခါမျှ မိမိဖိန်ပို့
အတိုက်မခြင်းခဲ့ဖူးပေး၊ မိမိစီးသောဖိန်ပို့ကို လူသားတစ်
ယောက်အား အကိုက်ခိုင်းရုံး၊ အလွန်တရာ့ ဝန်လေး
သည်။

ယခု ကုလားလေးက မိမိပို့ဖိန်ပို့ အဆရောင်တင်ပေး
ပါရဲ့စေဟု တိုးလျှိုး တောင်းပန်နေပြီ။ ထိုအလုပ်သည်
သူ၏ အသက်မွေးဝမ်းကျောင်း အလုပ်ဖြစ်သည်။ မိမိခြင်း
ပယ်လိုက်ပါက သူ စိတ်အားလျော့သွားရှုံးတော့မည်။

“အေး....ဘယ်လောက်ပေးရမလဲ”

“တစ်ရွှေပိုးတည်းပါ”

“ကောင်းပြ”

မီးထားသောဖိန်ပို့ ချွတ်ပေးလိုက်သည်။

ဖိန်ချွတ်မပေးဘဲ ခြေထောက်ထိုးပေး၍မှ အတိုက်
မခိုင်းပေး၊ ကုလားလေးသည် ဖိန်ပို့ အေးတို့ပြီး အသေ
အချားတိုက်ချွတ်ပေးနေသည်။ သူ ဖိန်ပို့တိုက်နေရာင်း သူနှင့်
အကားမပြောကြည့်သည်။

“မင်းနာမည် ဘယ်လိုခေါ်လဲ”

ကုလားလေးက ဖိန်ပိုက်နေရင်းက မြန်ဖြေသည်။
 “ကျွန်တော်နှာမည် ရာဂျူးလို့ခေါ်ပါတယ်”
 “မင်းအသက် ဘယ်လောက်ရှိပြီလဲ”
 “ဆယ့်နှစ်နှစ်”
 “မင်းကျောင်းမနေဘူးလား”
 “နေပါတယ်”
 “ဘယ်နှစ်တန်းလဲ”
 “ကြောက်တန်း”
 “ကျောင်းလဲနေတယ် အလုပ်လဲလုပ်တယ်လား”
 “ဟုတ်ကဲ့၊ ကျောင်းမထွားခင် မနက်ပိုင်းအချိန်ကလေး
 မှာ လုပ်တာပါ”
 “မင်းအဖေအမေ မရှိဘူးလား”
 “အဖေမရှိတော့ဘူး၊ သေထွားပြီ၊ အမေ့ကို ကျွန်တော်
 လုပ်ကျွေးနေရပါတယ်”
 “မင်းအလုပ်လုပ်လို့ရတာနဲ့ စားလောက်ရွှေလား”
 “ဒီလိုပဲ လောက်အောင်နေရတာပဲ ဘာဘူး”

ဖိန်ပိုအရောင်တင်၍ ပြီးသွားပြီ။ ဖိန်မှုနှင့်များကပ်ပြီး
 ဉာဏ်ထပ်ထပ်ဖြစ်နေသော ဖိန်ပိုသည် ပြောင်လက်သွား
 သည်။ ကျွန်တော် သူ့ကို ငွောစ်ရှုပါး ထဲတဲ့ပေးလိုက်သည်။
 ရာဂျူးသည် မသွားသေးဘဲ ကုလားထိုင်များနှင့် တန်းစီ
 ထိုင်နေသော ခရီးသည်များကို လှမ်းကြည့်နေသည်။

“ဘာဘူး၊ သူတို့ကိုလဲ ပြောပေးပါ၊ သူတို့ဖိန်တွေ
 ကိုလဲ ကျွန်တော် ပေါ်လင်တင်ပေးချင်တယ်”

တန်းစီ ထိုင်နေကြသည့် ခရီးသည်များထဲတွင် ကျွန်
 တော် အဖော်များလည်း ပါသည်။ ကျွန်တော် သူတို့ကို
 ထူမ်းခေါ်လိုက်သည်။ သူတို့လည်း ကုလားလေးကို သနား
 သွားကြပြီး သူတို့ ဖိန်ပိုအရောင်လင်ခိုင်းသည်။ ပက္ခ
 မင်းယူဝေ၏ပိုန်ပိုကို အရောင်တင်ပေးသည်။ ခုံဘိုယ ဦးငြေး
 လိုင်းအလုပ် ရောက်သောအာခါ ဦးငြေးလိုင်က ကုလား
 လေး၏သွားထဲကလေးကို ဆတ်ခနဲ့လက်နှင့်ကော်ပြီးသူ့ ဖိန်ပို
 တို့မော်လုပ်သည်။ ကုလားလေးက ဦးငြေးလိုင်၏လက်ကို
 ဖမ်းခွဲသေားပြီး ဦးငြေးလိုင်၏လက်ချောင်းတွင် ကပ်ပါ
 လာသောအေးကို ပြန်ယူသည်။ ထို့ပေါက်မှ သူ့ယာဉ်
 ဖိန်ပိုကို အေးတော်ရုံတို့ပြီး ပုလ်တိုက်သည်။ ဖိန်ပိုကိုအေး
 ကို ချွေးခွဲတာတာနှင့် သုံးစန္ဒရှားသည်။ ဦးကျော် ခင်မြှုပ်
 အလုပ် ရောက်သောအာခါ ဦးကျော်ခေါ်မြင့်က ‘ဟင့်အင်္ဂါ’
 ကျွန်တော် အတိုက်မခိုင်းချင်ဘူး’ တဲ့ အတင်းပြင်းနေသည်။

“ဘာဖြင်လို့လဲ ကိုကျော်ခင်မြင့်”

“ဟာ....ဒီကောင်လေးက ကျွန်တော်သားအမွှုယ်လေး၊
ကျွန်တော်ဖိနပ် အတိုက်မခိုင်းရှစ်ပါသူး”

“မဟုတ်ဘူး ကိုကျော်ခင်မြင့်၊ ခင်များခိုင်းမှ၊ သူ
ပိုက်ဆံရမှာ၊ အတိုက်ခိုင်းလိုက်ပါ”

ကျွန်တော်တို့က ဝိုင်းပြောမှ ဦးကျော်ခင်မြင့်က သူ
ဖိနပ်ကို အတိုက်ခိုင်းသည်။ ကုလားလေး ကျွန်တော်တို့
လေးယောက်ထံမှ လေးရှုပါး ရုစွာသာည်။ သို့သော်လည်း
ကုလားလေးမထွားဘဲး။ ကုလားလေးသည် ကုလားထိုင်
ကိုယ်စိန်း ထိုင်နော်သော အခြားနိုင်ခြားသားများကို
လွမ်းကြည့်ပြီး ‘ဘာဘူးကြီး၊ သူတို့ကိုလဲ ပြောပေးပါ၌၊
ဘူးကျွန်တော်ကို ပြောပြန်သည်’

“ဟေ့....ရာဂျူး၊ အဲဒီလူတွေက ငါနဲ့သာမဟုတ်ဘူး၊
ဒီလူသုံးယောက်က ငါပြီတေ့ဆွဲ သူငယ်ချင်းတွေဖြစ်လို့
ပြောလို့ရတာ၊ ကားလဲတော်တွေပယ်၊ မင်းထွားတော့
နော်”

ထိုအကျော်ပင် သူ့ပစ္စည်းလေးတွဲကို သေတ္တာထဲ
ထည့်ပြီး ရာဂျူး ထွာက်သွားရှာ့သည်။ လော့ရာသီသွားမည့်

“မန်ရွှေရန်း အခြားဝါယား

၁၅

“တိုးရှစ်မျှူးရှိကား” လာသဖြင့် ကျွန်တော်တို့လည်း ကား
ပေါ်တက်လိုက်ကြသည်။

နောက်တစ်နေ့နံနက် ၂ နာရီလောက်တွင်လည်း ထိုနည်း
အတိုင်းပင် နံနက်စာစားသောက်ပြီးနောက် အကျွန်းသို့
သွားမည့် ‘တိုးရှစ်မျှူးရှိ’ကားကို စောင့်ရန် ‘ဖွတ်ဝါလား
တော့ဗုံ’ ဟိုတယ်စားသောက်ခန်းမှ ဟိုတယ်မျက်နှာစာသို့
ထွက်လာကြသည်။

ခရီးသည်များသည် ဟိုတယ်မျက်နှာစာ ပလက်ဖောင်း
ပေါ်တွင် ကုလားထိုင်ပေါ် ထိုင်သူထိုင်ပြီး မတ်တတ်ရပ်
စကားပြောသူကပြောနေကြသည်။ ထိုအခိုင်ပလက်ဖောင်း
ဘေးက လမ်းမပေါ်တွင် ဖိနပ်တိုက်ပစ္စည်းများထည့်ထား၊
သည့် သေတ္တာလေး ကိုယ်စီ ကိုင်ထားကြသော ကုလား
လေး သုံးလေးယောက်ခံရာက်လာကြသည်။ သူတို့အထဲတွင်
ရာဂျူးကို ရာ့ကြည့်သော်လည်း မတွေ့ရပေး။ သူတို့အထဲက
တစ်ယောက်ကို ကျွန်တော် မေးကြည့်မီသည်။

“ဟေ့....မင်း ရာဂျူးကို သိလား၊ မင်းတို့လိပ်ဖိနပ်တိုက်
တယ်လေ၊ မနေ့က သူ ဒီကို လာတယ်”

“ဟုတ်ကဲ့....သိပါတယ်”

“သူ ဒီနေ့ ဘာဖြစ်လို့ ပလာတာလဲ”

၅၆

ပါရမ္မ

“**သူ** ဒီနေ့မလာနိုင်ဘူး ဘာဘူး။ အမိမှာဖျားနေတယ်”

“ဟေ....ဟုတ်ဘား”

အဂ္ဂန္တာတို့ ထက်သွားသော ‘တိုးရစ်ဖျူးရှိ’ ကားပေါ်တွင် လမ်းခရီးတစ်လျှောက် ဘေးပန်းရှုခ်င်းများကို ကြည့်နေသည့် ဤဘားထဲကပင် ရာဂျူးမျက်နှာကလေးသည် ကွက်ခန့်ပေါ်လာလေသည်။

* * *

မှုတ်တိုင်တွင် ဘတ်စိကားတစ်စီး ရူးခန့် ထိုးရပ်လိုက်လေသည်။ ကားပေါ်တွင် လူအတန်ငယ် ချောင်သဖြင့် တြော်ခရီးသည်များနှင့်အတူ ကျွန်ုတော်လည်း တိုးတက်လိုက်သည်။ ကားပေါ်ရောက်သွားသည်။ ကားထွက်သွားသည်။

လန်ခဲ့သည် သံးနှစ်ခန့်က အောက်ရှိသက်မှုးအဂ္ဂန္တာထိုးသွားသော ‘တိုးရစ်ဖျူးရှိ’ ကားပေါ်တွင် ရာဂျူးအကြောင်းတွေးဆုံးသကဲ့သို့ပင် ယခုလည်း ဆူးလေဘုရား မှတ်တိုင်မှုထွက်ခွာသွားသော နံပါတ် ၃၂ ဘတ်၏

နှစ်ရက္ခာနှင့် အခြားဝါယျား

၅၃

ကားပေါ်တွင် နိတ္ထတိုင်းအကြောင်းသည် အတွေးရေလျှို့ကြောထဲတွင် မြှုပ်ချည်ပေါ်ချည် မြှုပ်နေသည်။

နိတ္ထတိုင်း ရာဂျူးတို့၏ မျက်နှာကလေးများသည် ယူဉ်၍ ယူဉ်လည်းပေါ်လာကြသည်။

နိတ္ထတိုင်းမြန်မာလေး ဖြစ်သည်။ ရာဂျူးက ကူလားလေးဖြစ်သည်။ သို့သော်လည်း လူမျိုးတာတိကဲပြား ခြားနား နေ့မသည် သို့၏ ဘဝအခြားအနေသိပုံးပိတားခြင်း ရှာ မစွမ်းနိုင်ပေါ်နိတ္ထတိုင်းမြန်မာနိုင်ငံ့နေသည်။ ရာဂျူးက မြိုင်ပေါ်င်းများစွာ ဝေးကွဲပေါ်သော ဓမ္မနှင့်ယန်းရိုင်ငံ့နေသည်။

သို့သော်လည်း ရေခြား မြေခြား နိုင်ငံရပ်ခြားသည် သူတို့၏ဘဝကို တစ်သားတည်း ဖြစ်မနေအောင် မစွမ်းဆောင်နိုင်ပေါ်နိတ္ထတိုင်းမြေးကိုရရှိသူးကိုရိုင်သည်။ ရာဂျူးက ဖိန်ပြေဆေးဘူးကိုရိုင်သည်။ သို့သော်လည်း နိတ္ထတိုင်းမြေးကရရှိသူးနှင့် ရာဂျူး၏ပိန်ပြေဆေးဘူးသည်ပစ္စည်းအမျိုးအစား ကဲပြားခြားနားနားသော်လည်း နိတ္ထတိုင်းရာဂျူးတို့၏ ဘဝကိုမဲ ထပ်တူထပ်မျှပင် သရုပ်ဖောင်နှုကြသည်။

* * *

ရှိမေကို သတိရတယ်

ကြက်သား၊ ဝက်သားစသောကောင်းပွဲဆိုသည့် ဟင်း
အမ်ယ်ပေါင်းများစွာ ပြင်ဆင်ထားသော ထမင်းပွဲတွင်
မကြာခကဲ ထိုင်နေရသော်လည်း တစ်ခါတုန်းက လယ်တဲ့
တစ်တဲ့တွင် လယ်ပတ္တကို ငါးပီရှည်နှင့် တို့စားခဲ့ရသော
ထမင်းဝိုင်းကို မမေ့ပေါ်။ မြို့တိုးပြတိုးရှိ အိမ်ကြီးရရှိင်တွင်
ခမ်းနှားတည်ဝါစွာ နေရာလည့် အချိန်ကာလ အတော့
အတွင်း၌လည်း တစ်ချိန် တစ်ခါတုန်းက ကျေးရွှေ့ဖန်ပွဲ
တွင် ဆင်းဆင်းရဲရဲနေခဲ့ရသည့်ကို တစ်ခါတုန်ခါပြန်လည်
သတိရလာတတ်သည်။

ရွှေအိမ်နှုန်းနှင့် ကြော်နှုန်းပြာသာမ်းပေါ်တွင် စံနေရသည့်
ဖြစ်စေကောမူ တစ်ခါတုန်းက ဖြတ်သန်းလာခဲ့ရသည့် တော်
ကောင် ရေ မြေ သဘောဝရှုခင်းသည် မျက်စီ အမြှင့်ခြား

မကြောက် ထင်ဟပ်လာတတ်သည်။ သားနှင့် မယားနှင့် အီမိတစ်ဆောင်မီးတစ်ပြောင် အခြေအနေ ဇန်နဝါဒပြု ပြု၍ သော်လည်း ငယ်ရှုယ်တုန်းက ရည်ငံဖူးသည့် အချိခ် ငါးဘာင်းသည် အမှတ်သညာတဲ့က ပျောက်ကွယ်မသွားပေ။ ပြည်ပ ခရီးသွားလျှင် လေယာဉ်မှ လဲ၍ တရားသားဖြင့် မသွားရတော့သည့်တိုင်အောင် တစ်ခုနှင့်တုန်းက ပင်လယ် ဂုံး သင်္ကာကြီးပေါ်က ကုန်းပတ်ခရီးသည် တစ်ဦးအဖြစ် ဖြင့် သွားခဲ့ဖူးသော ပင်လယ်ခရီးသည် စိတ်အာရုံတဲ့င် ပကြောင်း ထင်ဟပ်ပေါ်ပေါ်ကြောင်းလေသည်။ မိမိသဝ၏ ပြည်ပခရီးများထဲတွင် ဝေဟင်ခရီးသား များပြီး ရေပြင် ခရီးဆို၍ ထိုက်ကြိမ်သာရှိ၍ ထို့ပြုပြင်ခရီးသည် မိမိ၏ ဝေခြားဝေဟင်ခရီးများကိုပင် လွှမ်းမြီးနေလေသည်။

* * *

အချိန်ကာလ တိုက်စစ်ကြည့်လျှင် ၄၂ နှစ်မျှပင် ကြော သွားလေပြီ။ ခုတိယကန္တာစစ်ကြီးအပြီးနှင့် လတ်လပ်ငရေး မင်္ဂလာ ပေါက်မပ်ကွေးကာလပြု၍သည်။ မြန်မာနိုင်ငံ၌ အုတိယ အကြိမ် ပြန်ခြေားလှည့်လာသည် ပြုတိသျ္ဌအစိုးရထဲ လတ် လပ်ရေး တော်းဆုံးနေသည့် အမျိုးသား လွှဲမှုံးမှုံးကြီး အမြင့်ဆုံး ဒီဇိုင်းနှင့်နေချိန် ဖြစ်သည်။

၁၉၄၃ ခုနှစ်၊ မေလ....

အီနှီယန်ငံဆို သွားမျို့၊ အခွင့်ကြံးလာသည်။ ထို့အချိန် က မြန်မာလူမျိုး အရပ်သားထဲမှ ပြည်ပခရီး သွားသွားသော ထဲတွင် မိမိမှုတစ်ပါး အခြား မရှိသေးဟု မအိုနိုင်သော် လည်း လက်ချိုးရောတွက်လျှင် ရေကောင်း ရေပေလဲမြို့မည်။ လွှတ်လပ်ရေးမရသေး၍ ပြည်ပသွားမျို့ နိုင်ငံကူးလက်ချုတ် လည်း လုပ်စရာမလိုပေ။ သတ်ဆိုင်ရာမှ ခွင့်ပြုခာကာလား တစ်ရွက် ရရုံမျှနှင့်ပင် ပြည်ရခံရီး ထွေက်ချွေရသည်။ သို့မှတဲ့ ရီးရုံးခရီးသည်များအတွက် လေယာဉ် အထွားအလား မရှိသေး၍ ပြည်ပသွားလိုသွားသည် ပင်လယ်ကူးသော် ကို သာ အားကိုးအားထား ပြုရသည်။

ဘင်္ဂလား ပင်လယ်အောက် ဖြတ်ကျော် သွားမည့် စင်လယ်ကူးသော်ကြီးတွင် မိမိပါလာသည်။

မိမိနှင့်အတူ ပင်လယ်ကူး သင်္ကာကြီးတွင် ပါလာ သော ခုံးသည့်များမှာ အီနှီယအမျိုးသားနှင့် နိုင်ခြားသားများသာ များသည်။

မိမိမှာသာမန်အပ်သား ခရီးသည်များနှင့်သော့ခေါ် ဇန်နဝါဒပြု ခရီးသည် တစ်ဦးများသားဖြစ်သည်။ မိမိခရီး၏လမ်းဆုံးမှာ ကုလက္ခဏားဖြစ်သည်။

ရန်ကုန်မှ ကာလကတ္ထားအထိ သတော်ကုန်းပတ်ခခီး
လက်မှတ်မှာ ငင်ဆုံးဆယ်မျှသာ ပေးရသည်။ အဲနှစ်ယအမျိုး
သား ခရီးသည်များကြားထဲ ရောက်နေသော မိမိသည်
သိုးအုပ်ကြားထဲ ရောက်နေသော သမင် တစ်ကောင်ကဲ့သို့
ကြောင်တိကြောင်တောင် ဖြစ်နေသည်။

ပင်လယ်ကူးသငောကြီး ကမ်းက ခွာပြီ။ ဗုံးတာမှ
ထွက်စ ရထားသည် အရှိန်မရခင် ပပ်မှန်မှန်ခံပေးလေးလေး
ပင် ခုံတ်မောင်းသကဲ့သို့ ပင်လယ်ကူး သငောကြီးသည်
လူဝက္ခိုးတစ်ယောက် လမ်းလျှောက်နေသကဲ့သို့ရန်ကုန်မြှစ်
ထဲတင် တရာ့ရွှေပင် သွားနေသည်။

ပြည့်တွဲ့သိပင် ခရီးဝေးဝေးလဲလံမသွေးဖူးသေးသော
မိမိသည်၊ ရေခြား မမြို့ခြား ပြည့်ပခရီး ထွေက်လာရသော
အခါ စိတ်အား ငယ်မိသည်။

မိမိ၏ စိတ်အာရုံသည် မိမိ အာတိနိုင်ငံကို ကိုယ်စားပြု
နေသော ရန်ကုန်မှ ခွာချို့ မရသေးပေ။ မိမိ၏ မျက်လုံး
သည် ရန်ကုန်မြှစ်ပြိုင်ရှိ သငောကြီးရယ်နှင့် လွှေသမ္မန်
စသော ရေယာ့များကို ဖြတ်ကျော်လျက် ရန်ကုန်မြှို့သို့
သာလျှင် ရောက်နေသည်။

မိမိ အာတိနိုင်၏ အမှတ်လက္ခဏာဖြစ်သော ရွှေတိဂုံး
စေတိတော်ကြီးသည် ရွှေတော်ကြီးပမာ ဝင်း လက်
တော်ပနေသည်။

ပင်လယ်ကူးသငောကြီးသည် ရန်ကုန် နယ်နိမိတ်နှင့်
တဖြည်းဖြည်း ကွာသွားလေပြီ။ ရွှေတော်ကြီးသည် ဝင်း
လက် တော်ပနေရာမှ ထိမြိုင်းလာသည်။ ကြီးရှုမှ သေး
ငယ်လာသည်။

နှောက်ဆုံး မျက်စိအမြင်မှ လုံးဝ ပျောက်ကုယ်သွား
လေသည်။ ပင်လယ်ကူး သငောကြီးလည်း ပင်လယ်ရေး
ပြင်ဆို ဦးတည်နေပြီ။

ပင်လယ်ကူးသငောကြီး ပင်လယ်ထဲ ခုံတ်မောင်းနေ
သည်ဟူသောအမှတ်လက္ခဏာကို တွေ့မြင်လာရသည်။ အငောင်
အနောက် တော်ပြောက် ပဲယာတွင် ပင်လယ်ရေပြင်ကြီးမှ
တစ်ပါး ဘာဆုံးဘာမျှ မမြင်ရတဲ့။

မိမိ မျက်မောက်တွင် တွေ့မြင်နေရသော ပင်လယ်ရေး
မှာလည်း ချိုပ်ရည်ကဲ့သို့ မဟူရာရောင် ပြေးနေသည်။

* * *

ကြောက်သားအုပ်မကြီးသည် ပြေးလွှား လူပ်ရှားနေကြ
သော သူ၏ ရှင်သွေး ကြက်ပေါက်စကလေးများကို မခြား
ပြီး အိပ်တန်း တက်သွားလေပြီ။

၆၄

တါရို

နေဝန်းနှစ်ကြီးသည် ပင်လယ်ရေပြင်တွင် အော့ကစား
နေကြသော သု၏ အကိုင်းအခက်လက် တက်ပွား ရောင်
ခြည့်များကို မဖြီးလျင် ပင်လယ်ရေပြင်အောက် ငုပ်လျှိုး
သွားလေပြီ။

ပင်လယ်ရေပြင်ကလည်း မဟူရရောင်။ ပတ်ဝန်းကျင်
လောကလည်း မောင်နှင့် မည်းမည်း။ တစ်လောကလုံး
အမျှောင်လွှမ်းသွားလေသည်။

ထိုအမျှောင်ထဲတွင် လက်နေသော အလင်းရောင် တစ်
ရောင်ကိုမှ တွေ့ရသည်။ ထိုအလင်းရောင်ကား လျှပ်စစ်မီး
ရောင်များ ထိန်ထိန်လင်းနေသော ပင်လယ်ကူး သဘော
ကြီး။

သဘောကြီးသည် မရပ်မနား ခုံတ်မောင်းနေသည်။
အကာာလည်အခါ ဂိုးစန်းကြုံးတစ်အုပ် ပုံးသန်းပြေးသွား
သည်နှင့် တူနေသည်။ ထိုအလင်းရောင်ကိုထပ်ဆင့်အားဖြည့်
ပေးသော အလင်းရောင်ကား လရောင်။

မဟူရရောင် ပင်လယ်ရေကို မြင်လိုက်ရသည့် ဘချိန်မှ
စ၍ ခရီးသည်အားလုံး မြိမ်ကျသွားကြသည်။ သဘော့
တစ်စီးလုံး ဆူညံနေသော စကားပြောသံများ တိတ်သွား
သည်။

နေရှည်ရှုနှင့် အခြားဝါယား

၆၅

မူးသူမူး အန်သူစော်နှင့် လှိုင်းမူးသည့်ဒဏ်ကို မခံနိုင်
သောကြောင့် အားလုံးလိုလို အိပ်ရာပေါ်တွင် ခွဲခွဲက
လေး ဖြစ်နေကြပြီ။

အပြင်အပ လောကတစ်ခုလုံး တိတ်ဆိတ် ပြိုမ်သက်နေ
သည်။ ပင်လယ်ကူးသဘောကြီးတွင်လည်းစက်သံမှတ်ပါး
ဘာကိုမှ မကြားရတော့။ ထိုအခိုက် သာယာ မြှမ့်ညား
သော တူရှိယာသံဘာစ်သံ ထွက်ပေါ်လာလေသည်။

သဘောကုန်းပတ် ထောင့်တစ်ထောင့်မှ ထွက်ပေါ်လာ
သော တူရှိယာသံ။

သဘောကုန်းပတ် ထောင့် က်စောင့်တွင် ကုလား
တစ်ယာက်လျှို့ ခံစားချက်အပြည့်ဖြင့် ‘ဟင်းလ်မှုန်းနီး
ယား’ခေါ် လေမှုတ်တူရှိယာကို တီးနေသည်။

‘မိုးကလေးတဲ့ဖူးရွာတော့ ပျိုးမေကို သတိရတယ်’

ထိုအချိန်ကာလက ခေတ်စားနေသော သီချင်းတစ်ပုံ့
ဖြစ်သည်။ ကုလား သီချင်းတစ်ပုံ့ အလိုက် ရေးပဲ့ထား
သော ထိုသီချင်းသည် ထိုခေတ်က လူတိုင်းလိုလို၏ နှစ်
ဖျားတွင် ခေတ်စားနေသည်။

ပင်လယ်ကူးသဘောပေါ်က ဂိုံးတဆော်သည် ထိုသီချင်း
သွားအလိုက် ‘ဟင်းလ်မှုန်းနီးယား’ တီးနေခြင်း ဖြစ်သည်။
သို့သော့ သူတီးသည့် သီချင်းမှာ မြန်မာသီချင်းမဟုတ်
ကုလားမှုရှင်း သီချင်း ဖြစ်သည်။

သိန္တရာ့နှင့် မိမိ၏နားထဲတွင်မူ ‘မိုးကလေးတဖ္တံ့ရှာတော့
ပါ့မေကို သတိရတယ်’ သည် သာတယ်ပဲ ပဲတော် ထပ်နေသည်။

သာယာ၌မြန်ဝည်းသော တူရိယာဘိတယံသည် တိတ်
ဆိတ် ပြိုမ်သက်သည် ပတ်ဝန်းကျင်တွင် ပဲလွှင့်နေသည်။
တော်ကြီး မျက်မည်းထဲတွင် တစ်နေရာမှ နှစ်ခားသံ
ပေါ်ယာသက္ကာသို့ပဲ ထင်နေရသည်။ လိုင်းမူးပြီး အိပ်ရာ
ပေါ်တော် ခွဲခိုပ်နေကြောသာ ခရီးသည့်များအား တော်
ဂါတွင့် သိပ်နေသည်၊ မာ ဖြစ်နေသည်။ ရေတစ်မှတ်သည်
ရှုံးရှုံးဖော်ရာများ၌ ဘာမျှတန်ဖိုးမရှိပေး သို့သော် သဲဘန္တာရ
ထဲ ရောက်သွားသည့်အားမူ အလွန်တရာ့ တန်ဖိုးရှိလေ
သည်။

‘ဟားလှမွန်းနီးယား’ သံသည် ကြားနေကျ ဂိုတယံ
တစ်သံဖြစ်၍ ရေးကြီးခွင်ကျယ် လုပ်နေစရာမလိုပေ။ သို့
သော် ပင်လယ်ပြင်ကျယ်ကြီးထဲ၌ ကြားရ သော အ ခါမံ
ရှားရှားပါးပါးဖြစ်နေ၍ နားအရသာ ရှုံးလောသည်။ မိမ့်
လည်း ပါ့မေကို သတိရတယ်’ကို နားသောတဆုတ်နေရင်း
ဘယ်အချိန် အိပ်ပျော်သွားသည်။ မသိလိုက်ပေ။

* * *

နှစ်ရက်နှင့်နှစ်ညွတ်တိတိ ပြင်ပကမ္မာကြီးနှင့် လုံးဝအဆက်
ပြတ်ပြီး မဟူရာရောင် ပင်လယ်ရေပြင်ကိုသာ ရှစားနေရ
သည်။ တတိယာမြောက်နေကျမှ ပင်လယ်ကူးသဘော်ကြီး
သည် မိုးပြာရောင် ပင်လယ်ရေပြင်မှတစ်ဆင့် မဟူရာရောင်
ပင်လယ်ရေပြင်ကို ကျော်ဖြတ်လာသည်။ အနက်ရောင်ရေ
ပြင်နှင့် မိုးပြာရောင် ရေပြင်အကြားသည် ပင်လယ်နှင့်နှင့်
ပင်လယ်တိမ်ကို ခြားထားသည့် နယ်နိမ့်တွေ့ဖြစ်သည်။

ပင်လယ်ရေအနက်ကို တွေ့သည့်အချိန်မှစ၍ ပင်လယ်
လိုင်းမူးပြီး မစားနိုင် မသောက်နိုင် မလျှပ်ရှားနိုင် ဖြစ်သွား
ကြသော ခရီးသည်တို့သည် ပင်လယ်ပြာကို မြင်ရသည့်နှင့်
ခေါင်းစောင်ထလာကြလေသည်။

ပင်လယ်ကူးသဘော်ကြီး အနက်ရောင်ရေပြင်ကို ကျော်
လွှန်လာသည့်နှင့် ကျိုပြိုင်နက် ခရီးသည်တို့သည် လျှပ်ရှား
လာကြသည်။ စားကြ သောက်ကြသည်။ နှစ်ရက်နှင့် နှစ်ညွ
တိတိ ကမ္မားရှုံးရှုံးရှုံးသာတစ်ခုကဲ့သို့ တိတ်ဆိတ်ပြုလေသက်နေ
သော ပင်လယ်ကူးသဘော်ကြီးသည် မဟူရာရောင်ရေပြင်ကို
ကျော်လွှန်လာသည့်နှင့် တစ်ပြိုင်နက် ကပဲရုံးတစ်ခုကဲ့သို့ ဆူဆူ
ညံံညံံ ဖြစ်လာသည်။ ခရီးသည်တို့သည် တစ်ယောက်နှင့်တစ်
ယောက် နှစ်ခုန်းဆက်ကြသည်။ အာလာပသလွှာပ ပြော
ကြသည်။

ထိုအချိန်ကျမှပင် မိမိ၏ဇာတ်လမ်း စလေသည်။

အသက် အစိတ်စန်း သနားကဗေား၊ အမျိုးသမီးတစ်ယောက် မိမိအနီး ချုပ်ကပ်လာသည်။ ထိုအမျိုးသမီးသည် မိမိမှတစ်ပါး တိုပင်လယ်ကူးသတော်ကြီးပေါ်တွင် ပါလာသော ရှားရှားပါးပါး မြန်မာလူမျိုးတစ်ယောက် ဖြစ်သည်။ ထိုအမျိုးသမီး မိမိအနီး ချုပ်ကပ်လာသောအခါ ဆိန့်ယအမျိုးသား ခရီးသည်များကြားထဲတွင် အားငယ် နေသော မိမိသည် တစ်အားတက်သွားသည်။ ထိုအမျိုးသမီးကပင် စတင်၍ ပြုးချို့သော မျက်နှာထားဖြင့် မိမိအားနှုတ်ဆက်စကားဆိုသည်။

“ဘယ်သွားမလို့လဲ”

“ကာလက္ခားကနေ မာရာကာသီ သွားမလို့ပါ”

“ဘာကိစ္စ လွှားမှာလဲ”

“ပညာသင်သွားမလို့ပါ”

ထိုအမျိုးသမီးသည် ဇေတ္တာကံ စကားပြောဆိုင်းတဲ့သွားသည်။ သူ့အမူအရာကို ကြည့်ရသည်မှာ တစ်စုံဘင်္ဂ ပြောပြချင်နေပုံရသည်။ သို့ရာတွင် ပြောရကောင်းနှီးနှီးနှင့် ချိန်ဆောက်ရှုံးသည်။

အမျှန်က မိမိဘက်ကလည်း သူ့အကြောင်းကို ပြန့်စုံမေးမေးမြန်းရမည်။ သို့သော်လည်း မိမိအနေနှင့် နှုတ်နည်း

သည်ကတစ်ကြောင်း၊ သူ့အကြောင်းကို မေးမြန်းစုံစမ်းလိုက်ပါရာ မြန်းကလေးတစ်ဦး၏ လျှို့ဝှက်ချက်ကို တူးဆွဲနိုက်ထဲတဲ့ ကျေသားမည်လားဟု စိုးရိမ်မကင်းဖြစ်မိသည်ကတစ်ကြောင်း၊ ထိုအကြောင်း ဉ်အကြောင်းကြောင့် သူ့အကြောင်းကို မမေးမြန်းဘဲ သူ့နှစ်ခမ်းတွင် တစ်လိုင်တစ်လိုင် ဖြစ်နေသည် သူ့နောက်ထပ်စကားကိုသာလျှင် င့်လင့်နေလေသည်။

ဉ်တွင် အမျိုးသမီးက ဘေးဘီကို တစ်ချက် စောင်းပဲ့ကြည့်လိုက်ပြီး စကားဆက်ပြန်သည်။

“ကုလားစကားဖြစ်ဖြစ်၊ အကိုသိပ်စကားဖြစ်ဖြစ် တစ်ခုခု ပြောတတ်သလား”

“ဘာဖြစ်လို့လဲ”

“ကျွန်မ အကူအညီတစ်ခု တောင်းချင်လို့ပါ”

“ဘယ်လိုအကူအညီလဲ၊ နည်းနည်းပါးပါးတော့ ပြောတတ်ပါတယ်”

“ကာလက္ခားရောက်ရင် ကျွန်မ လူတချို့နဲ့ ကွေ့စက်ရှိတယ်၊ စကားပြန်အဖြစ် လိုက်ပြောပေးပါလား၊ ကောင်းဆပ်ပါမယ်”

“ကျေးဇူးဆပ်စရာ မလိုပါဘူး၊ အကူအညီ ပေးနိုင်ပါ
တယ်၊ ဒါပေမယ့် ဘယ်လိုက်ခွဲချိဘာ မသိရဘူးလား”

“ဟိုကျေတော့ သိရမှာပေါ့”

အမျိုးသမီးက သူ့ကိစ္စကို မဖွင့်ဟတဲ ယတိပြုထဲ ဖြစ်
ပစ်လိုက်သည်။ မိမိအနေနှင့် နောက်ထပ် အတွက်တက်စရာ
မလိုတော့၊ သို့မော် ရေခြားမြေခြားတွင် ရောက်နေသည့်
မိမိနှင့်မှ အမျိုးသမီးတစ်ယောက်အား တတ်နိုင်သမျှ
အကူအညီပေးလိုသည့်အနေ မိမိကွင်ရှိသူနှင့်သည်။ ထို့ကြောင့်
‘အကူအညီပေးလိုမယ်’ဟု ကံတိပေးလိုက်လေသည်။

အားငယ်နောက်ရှိသော သူ့မျိုးကိုနှာတွင် အပိုးရိုး
ပေါ်လာသည်။ ကာလက္ခားတွင် မိမိတည်းခိုနေထိုင်မည်
နေရပ်ထိပ်စာကို သူ ဝရေးမှတ်သားလိုက်စလေသည်။ ကာလ
က္ခားရောက်ပြီး မြော့ချင် သူလေသတွဲပါမည်ဟုလည်း
အားရဝမ်းသာ ပြောပြောလေသည်။

သူ့ကို ကတိပေးသာပေးလိုက်ရသည်။ တကယ်စဉ်းစား
ကြည့်လိုက်တော့ သာဝင်ပကျ ပြုစ်နှုန်းသည်။ ထို့အမျိုးသမီး
သည် သူ့ကိုပြည့်စုသည်မှာ ဖျို့ရှုစုံချက် အပြည့်စုံခွန်ပုံစံ
သည်။ ဒုက္ခယတ္ထားဖော်ပြီးပြီးစ ပည်သူ့ကုပ်ပတ်တိ
ပြည်ပမထွက်ကြနေသားစင် ထို့အမျိုးသမီးသည် မိန်းမသား

တန်မှ ထူးထူးခြားခြား ပြည်ပတ္တက်လာခဲ့သည်။ မိမိ အကူ
အညီပေးရမည်ဆိုသည့် သူ့ကိစ္စမှာ မည်သည့်ကိစ္စမျိုးနည်း။
နှင့်ပေးလား။

စံးပွားရေးလား။

အချစ်ရေးလား။

သို့သော် မိမိ သူ့ကို ကတိပေးလိုက်လေပြီ။

* * *

ပင်လယ်ကူးသတော်ကြီးသည် ဟူဂလီမြိုင်ယဲ ဝင်လာ
ပြီ။ နာရီပိုင်း အတောအတွင်းမှာပင် ကာလက္ခားဆိုင်
ကမ်း ကပ်တော့မည်။ ဟူဂလီမြိုင်ယဲတွင် တွေ့ရသော ငါး
သမ္မန်များ၊ တံငါးလေ့များ၊ ရေယာ့များမှာ မြန်မာနိုင်ငံ
ပြစ်ချောင်းများထဲတွင် တွေ့နေကျပုံစံများ မဟုတ်သဖြင့်
တမ္မာတမော ငေးမောကြည့်ရှုနေမိသည်။

ပင်လယ်ကူးသတော်ကြီးသည် ရန်ကုန်မြိုင်ယဲတင် ခုံ၏
မောင်းသက္ကာသီးပင် ဟူဂလီမြိုင်ယဲတွင်လည်း အရှိန်လျော့
လျက် ဖြော်ပြည်းအေးအေး ခုံတိမောင်းနေသည်။ ပုံ
ဝန်းကျင်ပြုပိုင်ကွင်းမှာ မြင်နေကျ တွေ့နေကျ မဟုတ်သပြီ။
အဆန်းချည်း ဖြစ်နေသည်။

ပင် လယ် ကူး သတော် ၍ ကာလကတ္ထား ဆိပ်ကမ်း ကပ်ပြီ။

ဆိပ်ကမ်း၌ ၍ ထိနိုလူများ၊ ဆိပ်ကမ်းဝန်ထမ်းများ၊ ကူလိုများ၊ အကောက်ဒာနက ပုဂ္ဂိုလ်များ၊ ၍ ကြည့်ရှုလူများ ပျေားပန်းခပ်များ ပြည့်ကျပ်နေကြသည်။ ထိုအထဲတွင် လာ၍ မည့်သူကို လုမ်းမျှော်ကြည့်ရသည်မှာ အမော်။ တွေ့ပြု၊ ပရီသတ် လုထိကြားထဲမှ မြန်မာအမျိုးသားတစ်ယောက် လက်မြှောက်ပြနေသည်ကို လုမ်းမြင်ရသည်။ ဝမ်းသာလိုက် သည်ဖြစ်ခြင်း။ ဆိပ်ကမ်းဆင်းလျင်ဆင်းချင်း လာ၍ သူက မိမိတည်းခံရမည့်နေရာသို့ ခေါ်သွားသည်။ လာ၍ သူများ ကိုလှော့ခံသူ သတော်သား ဖြစ်သည်။ ရန်ကုန်မှ ကာလကတ္ထား မြန်မာဘုန်း ၍ ကျောင်းသို့ သံကြိုးရိုက်တားသဖြင့် ဘုန်းတော် ၍ က အကြိုခိုင်း၏ ကိုလှော့ လာ၍ ခြင်းဖြစ်သည်။

ကိုလှော့သည် သတော်သား ဖြစ်သော်လည်း ယခုခေတ် သတော်သား များကဲသို့ ငွေ့ဖော်ဖော်သို့ မသုံးနိုင်ဘဲ သတော်နားခိုက် ဘုန်း ၍ ကျောင်း၌ သောင်တင်နေခြင်း ဖြစ်သည်။

ဘုန်း ၍ ကျောင်း ဆိုလော်လည်း မြန်မာနိုင်ငံမှ သွားရောက်ကြသည့် မြန်မာခရီးသည်များ တည်းခိုနေထိုင်သည့် ညည်ရိုပ်သာ ဖြစ်သည်။

မိမိရောက်သွားတိုကျောင်းအပ်ချုပ်သူမှာသက် ၍ ကိုး ဝါကြီး သိုးယူကို ဘွဲ့အမည်ရှိ ဆရာတော် ၍ ဖြစ်သည်။ ထို့ဆရာတော် ၍ ပုံးလွန်တော်မူသွားပြီးနောက်ဆရာတော် ၍ ကို တစ်ပါးပြီးတစ်ပါး ဆက်ခံသည့် ဘုန်း ၍ များ သည်ပင် ယခု ငါးပါးခြောက်ပါး ရှိသွားပြီ။

မိမိကာလကတ္ထားသို့ ရောက်သွားချိန်၌ ကာလကတ္ထားတင် အမိမာရှင်းဖြစ်နေရှု၍ မြို့ မင်္ဂလာမသက် ဖြစ်နေသည်။ ထို့ကြောင့် ဆရာတော် ၍ က မိမိကို ကာလကတ္ထားတွင် ကြာကြား မနေစေဘဲ ဗာရာဏသီသို့ အမြန် ပိုလိုက်လေ သည်။

ကာလကတ္ထားတွင် အချိန် အတန်ကြား သနေရာနှင့်မည် အထင်ရှုရှု ပင်လယ်ကူးသတော်ပေါ်၌ ထိုအမျိုးသံးကို ကတိပေးခဲ့ခြင်းဖြစ်သည်။

ယခုတော့ ဗာရာဏသီသို့ တန်းသွားရသဖြင့် ထိုအမျိုးသမီးနှင့် လွှာသွားလေပြီ။ မိမိလိပ်စာပေးထားသည့် နေရာသို့ သူလာမည်မှာ အမြန်ဖြစ်သည်။

သို့သော် အကျိုးအကြောင်း ဘယ်လိုမှုရှင်းပြခွင့်မရတော့။ သူတည်းခိုနေထိုင်မည့် နေရာလိပ်စာကိုလည်း မေးမယားလိုက်မို့

ပါရဂျာ

၃၅

မိမိကို ထိုအမျိုးသမီးက တ လဲထင်ကောင်း ထင်လိမ့်
မည်။ မိမိ မထိရသည့် သူ့ကိစ္စအ ဆင်ပြုမှ ပြုရလား။

ဗာရာဏသီ ရောက်သွားသည်။ထိုအမျိုးသမီးနှင့် ဆံရန်
လမ်းမရှိတော့။ ဗာရာဏသီတွင် မိုးရာသီ မရောက်သေး၏
မိုးကလေး တဖွဲ့ဖွဲ့ကတော့ မရှာသေးပါ။ သို့သော်ထို 'ပျို့
မေ'ကိုမှ သတိရနေသည်။

* * *

အောင်
မြန်

အဖြူ

“အဖြူ....”

သူ့နာမည်ကို မသိပေါ့ သူ့ကို စတွေ့တွေ့ချင်း ကိုယ့်
ဟာကိုယ် 'အဖြူ'ဟုနာမည်ပေးထားလိုက်လေသည်။ သူကား
အိန္ဒိယအမျိုးသမီးတစ်ဦးဖြစ်သည်။

အိန္ဒိယအမျိုးသမီးများထဲတွင် အသားအရေ အဖြူသူ
အတွေ့ရနည်းသည်။ 'အဖြူ'မှာ၊ အသားအရေအဖြူဝင်းနေရာ
မျှမက ဝတ်ထားသော ဂါဝန်လိုလို အက်ဒိုကလည်း အဖြူ
ရောင် ဖြစ်နေသည်။

အိန္ဒိယ အမျိုးသမီးများ ဝတ်လေ့ဝတ်ထရှိသော 'အောင်'
ရုံကို ဝတ်ထားပေါ့ တရာ့၏ အိန္ဒိယအမျိုးသမီးများ၏
တတ်သော အက်ဒိုရည်ကြီးမျိုး ဝတ်ထားသည်။

၃၆.

ဝါရှု

သူဝတ်ထားသော အကြံချွည်မှာသူ၏တောင်းသီအနား ကိုပင် ဖုံးအုပ်နေသည်။ သူ၏ဝတ်စားဆင်ယင်မှာမှာ မြင်နေ ကျ တွေ့နေကျ အိန္ဒိယ အမျိုးသမီးများကြားထဲတွင်တစ်မှု ထူးခြားနေသည်။

သူ။ကို စတွေ့သည်မှာ အိုကတ်ပူရီစမွှေ့ဂို့ရှိ နှင့်တကာ ဝိပဿနာ စာတမ်းဖတ်ပွဲကြီး ကျင်းပ ပြုလုပ်သည့် ၄ နှက ဖြစ်သည်။

ရိပ်သာအတွင်းရှိ ယာယိ ဆောက်လုပ် ထားသော ငရ်စုံရှုက်ထည် မဏေပြုကြီးထဲတွင် ပြောပရီ သတ်များ ပြည့် ကျပ်နေသည်။

စာတမ်းဖတ်ပွဲကြီး စတင်ဖွင့်လှုစ်မည့် အချိန်နှီးကပ် လာပြီ။

စင်မြင်ပေါ်၌ အလယ်ပဟိုဘုံး ထို့နေ့တွင် သဘာဝတိ အဖြစ် ဆောင်ရွက်မည့်ပုဂ္ဂိုလ်များ၊ စာတမ်းဖတ်ပွဲကြီးကို ဉီးစီးဦးဆောင်ကျင်းပသူများအပြင် အဖွင့် မိန့်ခွန်းပြော မည့် ပုဂ္ဂိုလ်နှင့် ပြောခိမိန်ခွန်းပြောမည့် ပုဂ္ဂိုလ်များ ထိုင် နေကြသည်။

လက်ယာဘက် စင်မြင်ပေါ်၌ ရဟန်းသံလာတော်များ ထိုင်နေကြပြီး လက်ပဲဘက် စင်မြင်ပေါ်၌မူ သီလရှင်များ ထိုင်နေကြသည်။

နေရာရနှင့် အခြားဝဘ်များ

၃၃

စာတမ်းတင်သွင်းမည့် စာတမ်းရှင်များ၊ ကိုယ်စားလှယ် တော်များ၊ လေ့လာသူများကို စင်မြင်ပြောကြသည်။ အသင့် ချထားသော ကုလားထိုင်များပေါ်၌ နေရာ ယူထားကြသည်။

ပရီသတ်၏ ယာဘက်ထိပ်နံရွှေ့ငွေ့ ကပ်ချုံတန်းစီထိုင်နေကြသူများကား သတင်းထောက်များ၊ သတင်းစာ ဆရာ များ၊ သတင်းဌာနကိုယ်စားလှယ်များ ဖြစ်လေသည်။

ပရီသတ်များ၏ အလယ်၌ မဏေပြုအဝင်ဝှု စင်မြင်ရှိရသူ အလယ်အထိ အုထားအလာ ပြုလုပ်နိုင်ရန်အတွက် လမ်းကြောင်း ပေးထားသည်။

စင်မြင်နှင့် ပရီသတ် အကြားထွင်ယည်း နေရာလပ် ရှိသည်။ ထိုအလယ်အူကြောင်းလမ်းနှင့် စင်မြင်နှင့်ပရီသတ်ကြားက နေရာလပ်တွင် လူတစ်စု သွားလာလှပ်ရှားနေကြသည်။

ထိုလုစမာ ဓာတ်ပုံသတင်းထောက်များ၊ ဓာတ်ပုံဆရာ များ၊ မြို့မြို့သမားများ၊ ရုပ်မြင်သံကြားမှ ပုဂ္ဂိုလ်များအပ်ကြသည်။ ‘အဖြူ’မှာ ထိုပုဂ္ဂိုလ်များထဲက တော်မြင်သည်။

၃၇

ပါရ္ဂ

‘အဖူ’သည် အိန္ဒိယအစိုးရ ရပ်မြင်သံကြား အဖွဲ့ကို
ညီးဆောင်လာသူဖြစ်သည်။ စာတမ်းဖတ်ပဲ ကျင်းပနေသည့်
တစ်ချိန်လုံး၌ သူ၊ ကို သွက်လက်ဖျက်လတ်စွာ လှုပ်ရှားနေ
သည်ကိုသာ တွေ့ရသည်။

ကင်မရာချိန်ရမည့် နေရာကို ဓရီးသူမှာလည်း သူပင်
ဖြစ်သည်။ မီးအနေအထား ခန့်မြှန်းထွက်ဆ သူမှာလည်း
သူပင်ဖြစ်သည်။

သူ၊ ကို ယာဘက်ပေါ်ကျိုးပရီသတ်ထိပ်တွင်တွေ့လိုက်
ရပါး ချက်ချင်း ပဲတက်ခံများတွင် ထိုင်နေကြသည့် အမျိုး
သမီး ပရီသတ်ရွှေရောက်သွားသည်ကို တွေ့ရပြန်သည်။

ထိုနာက် တစ်ခေါင်အတွင်း၌ပင် ပရီသတ် အားလုံး၏
နောက်ဘက် ရောက်သွားပြန်သည်။ ‘အဖူ’သည် စာတမ်း
ဖတ်ပဲ တစ်ချိန်လုံး ရှုက်ကန်းယှက်သည့်နှင့် ဟိုပြီး သည်
လွှားနှင့် သူ၊ ရပ်မြင်သံကြား အဖွဲ့ကို ညွှန်ကြား အမိန့်ပေး
နေသည်။

ပရီသတ်တချို့၏ မျက်လုံးမှာ စင်မြင့်ပေါ်က မိန့်ခွဲနှင့်
ပြုးသူနှင့် စာတမ်းဖတ်သူဆီ ရောက်လိုက်၊ ခုန်ခုခုခုန်ခုနှင့်
လှုပ်ရှားနေသော မျိုးမျိုးတွင် ပေါ်လိုက်သွားသည်။

နေရွှေရနှင့် အခြားဝါယာများ

၂၄

လှုပ်ရှားနေသော ‘အဖူ’ဆီ ရောက်လိုက် ဖြင့်နေကြသည်။
ထိုပရီသတ်ထဲတွင် ကျွန်တော်လည်း တစ်ဦး အပါအဝင်
ဖြစ်သည်။

* * *

နှစ်ရက်ဆက်၍ စာတမ်းဖတ်ပဲ ကျင်းပပြီးသောအခါး
စာတမ်းဖတ်ပဲ တက်ရောက်လာကြသော နိုင်ငံတကာမှ
ယောကီအားလုံးထိုလိုပင် ပိုပသုနာဆယ်ရက်စခန်း ဝင်ကြ
သည်။

ပိုပသုနာ ဆယ်ရက်စခန်း ပထမဦးဆုံးနောက်ဖြစ်သည်။

လက်ယာဘက်တေး၌ မိုင်းမိုင်းဆိုး တောင်မို့မို့ကြီး
တစ်ခု ကာရီယားသည်။ ရွှေဘက်မှ စေတီတော်၏ ဆည်း
လည်း သံသည် တစ်ချိန်တစ်ချက် လွင့်ပုံးလာသည်။

စေတီတော်၏ ပတ်လည်၌ ဝိုင်းရံယားသော တရားဂုဏ်
များမှာ နံနက်နေရောင်ခြည့်တွင် နေစာလှုံးနေကြသကဲ့သို့
ထင်ရသည်။

ဘရားဂုဏ်များနှင့် စပ်လျက်ရှိသော ခန်းမကြီးထဲ၌ကား
ယောကီနှစ်ရာကျော် သုံးရေနှီးပါး ယောက်း၊ တစ်ဦး
မိန့်မှတစ်ကန့် တိုက်ဆုံးတို့ဖြစ်သက်စွာ ထိုင်နေကြသည်။

ယောဂါများ၏ ရွှေဘက်က ခုနှစ်ခုပေါ်၌ တိပိဋ
နာ ဆရာတိုး ဂိုအင်ကာနှင့် မာတာဂျီတို့ ထိုင်နေကြသည်။
ခန်းမကြီးတစ်ခုလုံး တံခါးအလုပ်တိတားသဖြင့် မူးပိုင်ခြင်း
သန်းနေသည်။

မျှောက်ရိသန်းနေသော ခန်းမကြီးထဲတွင် C ဦးတိုင်အား
လောက်သာ လင်းသည့် မီးလုံးများကိုသာ ဖွင့်ထားသဖြင့်
တစ်ခုနှင့်လုံး မှုန်ပျော်လောက်သာ လင်းနေသည်။

ဂရာကြီးက အဖွဲ့တရား ဟောနေသည်။
ယောဂါများက တရားနာနေကြသည်။

တစ်ခုနှင့်လုံး ဂရာကြီး၏အသံမှုတစ်ပါး တခြားပုံးပုံးမှု
မကြားရ။

ထိုအခိုက် ခန်းမဝင်ပေါက် နှစ်ပေါက်ရှိသည့်အနက်
ယောကျားယောဂါများ ထိုင်နေသည့်ဘက်က ဘယ်ဘက်
တံခါးကျွဲ့ခဲ့ အသံကြားရပြီး ပွဲ့စွဲသားသည်။ တံခါး
ပေါက်မှ ခြော့သံမကြားအောင် ခြေဖွန်းပြီး ရွှေဆုံးမှုဝင်
လာသူမှာ ‘အဖြူ’။ သူ၏ ဝတ်စားဆင်ယုံမှုမှာ ယမန်
နေကာအတိုင်း ‘အဖြူ’ပင်ဖြစ်သည်။ သူ နောက်က ရုပ်မြှင်
သံကြားအဖွဲ့ ပါလာသည်။ ‘အဖြူ’နှင့် သူ အဖွဲ့သည်
ယောဂါများအား အနောင့်အယှဉ်မဖြစ်စေရန် အစွမ်းကုန်
ကြိုးစားပြီးလျှင် အခါးအနားကို ရုပ်ရှင်ရှိက်ယူသည်။

ဂရာကြီး၏အား အပြီးသတ်သောအခါ ယောဂါများ
သည် ဂရာကြီး၏ ညွှန်ကြားချက်အတိုင်း စတင် တရားထိုင်
ကြသည်။ ယောဂါများ၏ ပထမဗီးဆုံးအလုပ်မှာ သမာဓိ
ရရှိစေရန် ထို့ကိုသက်ဝင်သက်ကို အာရုံပြုပြီး စိတ်ကိုထိန်း
ခြော့ဖြစ်သည်။ ယောဂါထိုင်း မျက်လုံးမှုတို့တားကြရသည်။
‘အဖြူ’နှင့်အဖွဲ့သည် ယောဂါများ တရားထိုင်နေပုံကိုလည်း
အကွက်ပေါင်းများစွာ ရိုက်ယူကြသည်။

‘အဖြူ’သည် ပထမနေ့ကကဲ့သို့ပင် သူ လူများကို ညွှန်
ကြားနေသည်။ ဆိုသော်လည်း အသံမထွေကဲ မျက်ရိပ်
မျက်ခြည်ဖြင့်သာလျှင် အသံတို့ကဲ ညွှန်ကြားနေသည်။

ယောဂါများအားလုံး တိတ်နေကြသည်။ တစ်ခုနှင့်လုံး
‘မှုဘ်’ကင်မရာကြီး၏ လျှပ်ရှားသံမှုတစ်ပါး တခြား ဘာ
ကိုမှု မကြားရ။ မီးလုံးကြိုးများမှ ထိုးကုက်လာသည့် စူးရှု
သော မီးရောင်သည် မို့တိတ်ထားသောမျက်လုံးရွှေတွင် လင်း
ခဲ့ လက်ခနဲ့ဖြစ်နေသည်။

အာန်းပါဏကို ‘ကြိုးမရေက’က စနေရသည့်အပြင်
မီးရောင်ကလည်း မကြားခေါ် စူးရှုရှု ထိုးထိုးလာသောချား
ကြောင့် တစ်ကြောင်း၊ ‘အဖြူ’ကလည်း လျှပ်လျှော်ရှားရှု
လုပ်နေသောကြောင့် တစ်ကြောင်း မျက်လုံးကို မြှို့တိတ်ထား၍

၁၂

ပါရူး

မရတော့။ ‘အဖြူ’ သွားရန္တိသာဖျင် မျက်လုံးဘယို့
နေသည်။

* * *

ဆယ်ရက်ခုခန်း အပြီးသတိသွားသောအခါ စာတမ်း
ဖော်ပွဲ ပိတ်သည့်အခမ်းအနား ကျင်းပသည်။ ယခုမှနဲ့
ကြီးထဲ၌ပင် ဖြစ်သည်။ ပထာနနေတွင် အာကြောင်းအရာ
အလိုက် ကော်ချွင်ဖွံ့ဖြိုးသည်။ ထို့ကော်မရှင်က အဘကျအသည်
ဆွဲးနွေးပြီး အစီရင်ခံစာ ရေးရသည်။

နောက်ခနှစ် ထို အ စီရင် ခံ စာ များ ကို မျက်နှာစုံညီ
အောင်းအဝေး၍ လောင်သွင်းပြီး အကြောင်းအရာအလိုက်
ဆွဲးနွေးကြသည်။ ပရိသတ်ထဲက ဆွဲးနွေးလိုဟန္တိသွေး
လည်း ငါးမိန်ခုနှင့် ဆွဲးနွေးခွင့်ပြုသည်။ ဆွဲးအနွေးလိုဟ
ဦးရေကလည်းများ၊ ဆွဲးနွေးသူများကလည်း စကား
ကြော ရှုည်နေကြသဖြင့် မကြောခက် ‘ဘလ’တီးပြီး သတိ
ပေးနေရသည်။

စာတမ်းဖတ်ပွဲ အမနေနှင့် တရားလိုင်သည့် ပထာနနောက်
ရုပ်မြင်ဆံကြေားအဖွဲ့ကို ဦးဆောင်ခဲ့သော ‘အဖြူ’ တစ်ဖုန်း
ပေါ်လာပြန်သည်။ ယခုတစ်ခါ့မှ ပရိသတ်ကြေားထဲတွင်

နေရာဇ္ဈနှင့် အခြားဝါဒ္ဓယား

၀၃

လျှပ်ရားနေသော ‘အဖြူ’ မဟုတ်တော့ဘဲ စင်မြင့်ပေါ်
တက်သည့် ‘အဖြူ’ ဖြစ်နေသည်။

‘ပိပသနာနှင့် မီဒီယာ’ အကြောင်း ဆွဲးနွေးကြသော
အခါ ‘အဖြူ’ သည် ဆွဲးနွေးသူတစ်ဦးအဖြစ် စင်မြင့်ပေါ်
ရောက်လာသည်။ ပရိသတ်က စိုင်းကြသာပေးကြသည်။

ဆွဲးနွေးပွဲ၏ အကိုလိပ်လို့ ပြောသူကများပြီး ဟိန္ဒိလို
ပြောသူမှာ တစ်ဦးယောက်စလောက်သူရှိသည်။
‘အဖြူ’က ဟိန္ဒိလိုပြောသည်။ နားလည်သူမရာ နားမလည်
သူပါ လက်ခုပ် တဖျောင်းဖျောင်း တီးကြသည်။

* * *

စာတမ်းဖတ်ပွဲ ပိတ်သည့် အခမ်းအနား နောက်ဆုံးနေ့
ဖြစ်သည်။

အစဉ်းအဝေးမစမ်းနှုန်းအချိန်၌ ကျွန်ုတ်နေသိုင်ရဲ
အခန်းထဲသို့ ဂျုံကြီးဂုံအင်ကာ၏ လက်ထောက်တစ်ယောက်
ရောက်လာသည်။ သူက လာရင်းဂိုစ္စကို ရှင်းပြသည်။

“ဒီနေ့ နေ့လယ်တစ်နာရီမှာ ရုပ်မြင်သံကြေားက ယော
တဘီးကို အင်တာမျှူးလုပ်လိမ့်မယ်၊ နိုင်ခြားကိုဖြေား

၀၄

၁၂၃၈

လျယ်တွေ့က တစ်နိုင်းတစ်ယောက်ကျွဲ့ အီနှံယကိုယ်စား
လျယ်တွေ့က တချို့ကို အင်တာဗျာဗူးလုပ်ဖို့ စာရင်းပေး
ထားတယ်။ အဲခိုစာရင်းထဲမှာ ဆရာ့နာမည့် ထော်ထား
တယ်။ နှေ့လယ်တစ်နာရီလောက် မဏ္ဍာပြေခြေ ကြခဲ့ပါ။

ပရီသတ်ရှေ့တင် စကားထပြာရန် ကျွန်တော် ပထမ
တစ်ကြိုးမဲ့ ငြင်းလိုက်ပြီးပြီ။ ပိတ်ပွဲနေ့တစ်ချိန်၏ မြန်မာကိုယ်
စားလျယ်ထဲမှုသဘာဝတိလုပ်ရန်ဂျုရှိုး၏အမိန့်အရရှုကြီး
၏ ဒုတိယလက်ထောက်က ကျွန်အော်တိုကို လာပြာသည်။
သူက ကျွန်တော့ကို လုပ်စေလိုသည့်ဆန္ဒရှိသည်။ သို့တော်
သည်း ကျွန်တော် သူ့ဆန္ဒကို မလှုက်လျော့ဘာ ကျွန်တော်
ထိုအတဲ့က မိမိထက် အသက်အခွဲယ်လည်း ကြီးသော၊ မိမိ
ထက် အင်လိပ်စကားပြားလည်း ကျွမ်းကျင်သော ဦး
အောင်သိန်းကို သဘာဝတိလုပ်ရန် တောင်းတောင်းပန်ပန်
နှင့် တာဝန်ပေးလိုက်ရလေသည်။

ကျွန်တော့ ဦးခေါင်းပေါ်က ထိုတာဝန်ကြီး ကျွဲ့သား
သဖြင့် ပေါ့ပေါ့ပါးပါး ဖြစ်နေစဉ် အင်တာဗျာဗူး စာရင်း
ထဲတွင် ကျွန်တော့ နာမည့် ပါလာသောအခါ ကျွန်တော်
ခေါင်းကြီးရပြန်သည်။

ထိုတစ်ကြိုးမဲ့ ငြင်းရှိုး၏ မဖြစ်တော့ ကျွန်တော့ကို လာ
အသိပေးသူက ကျွန်တော့နာမည့်ပါသော အမည် စာရင်း
စာရွက် တစ်ရွက်ပင် ကျွန်တော့ကို ပေးသွားသည်။

နှုန်္ဂရာနှင့် အခြားဝါဒ္ဓယား

၀၅

မြင်းသာတော့သာဖြင့် ကျွန်တော် ကတိ ပေးလိုက်
သည်။ ချိန်းထားသည့်အချိန် နှေ့လယ် တစ်နာရီလောက်
တွင် အချိန်းအချက်ပြောရာ မစွဲပ်မျက်နှာစာသို့ ရောက်သွား
သည်။

ကျွန်တော်အလျင်ကိုရှိုးယားနိုင်းမှုကိုယ်စားလျယ် တစ်
ဦးနှင့် အခြား နိုင်းခြား ကိုယ်စားလျယ်နှစ်ဦးဦးအပြင်
အီနှံယ ကိုယ်စားလျယ်တချို့လည်း ခေါက်နောက်သည်။

ကျွန်တော်ထို စကားထပြာပြာနှင့် စောင့်နောက်
သည်။ တစ်နာရီထိုးပြီ ဖြစ်သော်လည်း ရပ်မြှင့်သံကြားမှ
တစ်ယောက်မှ ပေါ်မလာ။ တစ်နာရီ ခဲ့လောက် ကြားမှ
အူယားဖားယားနှင့် တစ်ယောက် ပြေးလာသည်။

ထိုတစ်ယောက်မှာ ‘အဖြူ’၊ ‘အဖြူ’က သူ့လူတွေ့က
တချို့၊ ချိုးလွန်နောက်သဖြင့် ချိန်းထားသည့် အချိန်တွင်
အင်တာဗျာဗူးလုပ်ရန် ပျက်ကွက်ရသောကြောင့် ဝင်းနည်း
ကြောင်း၊ ညနေသုံးနာရီလောက်တင် အင်တာဗျာဗူး လုပ်
ရန် ရိုံးသာ၊ အတွင်းရှိုး မောခိုပင်ရှင်းကို ကြွေ့ကြစေလို့
ကြောင်း တောင်းတောင်းပန်ပန်နှင့် ပြားသည်။

ကျွန်တော်ထို ခပ်ရှုကြုံနှင့် တပ်ခေါက် ပြန်လာကြ
သည်။ သုံးနာရီလောက်တွင် ချိန်းဆုံးသည့်နေရာသို့သွားကြ
ပြန်သည်။

F-6

သို့တော်လည်း ခုံတိယအကြိမ်တွင်လည်း အကြောင်း
မညီညှတ်ထဲဖြင့် အင်တာများ ပလုပ်ဖြစ်ပြန်ပေါက္ခန်းတော်
စိတ်ပျက်ပြီး ဝက်ထားသည် မြန်မာအမျိုးသား ဝင်စိကို
ပင် ခေါက်ပြီး ထံထွားလဲ ထည့်ထားလိုက်လေသည်။

“အန်....အန်....အန်”

ညွန့်စောင်း ကြေးမောင်းခေါက်သံ ရိပ်ယာတစ်ခုလုံး
လုပ်သူးသည်။ ထိုအသံကြားရလျှင် စိတ်ပေါပါး သွေ့
လက်သွားသွေ့အောင် ရှိသလို စိုက် လေးသွားသည့်အောင်
လည်း ရှိသည်။

လက်ဖက်ရည်တော် အချက်ပေးလုံး၏ ထမင်းစား
အချက်ပေးဆုံးဖြစ်သူ့ စိတ်ပေါပါး သွေ့လက်သွားပြီး
တရားလိုင်ရန် အချက်ပေးဆုံးဖြစ်သူ့ စိတ်လေးသွား
သည်။ ယခုအထူးကား ညွန့်စောင်း လောက်များရည်အသာက်
အချက်ပေးဆုံးဖြစ်သည်။

ပေါပါးသွေ့လက်ရွှာဖြင့် စားတော်သောင်သို့ ခြေချေ
လာချွေသည်။ စားတော်သောင်မရောက်ပါ နောက်ဘက်မှ
အသံပြုလျှင့် သမင်လည် ပြန်လှည့်ကြသို့လိုက်သည်။

နောက်မှ လိုက်လာသူများ ‘အဖြူ’ ဖြစ်သည်။ ကျွန်တော်
သူ့ကို ရပ်စောင်နေသည်။ ကျွန်တော့ကို မီလာဆောအောင်
သွေ့ကဲ နှုတ်ဆက်ပြီး ပြောသည်။

“မိန္ဒာလု ရှုစ်နာရီမှာတော့ ဆက်ဆက်လုပ်မယ်”

“ဘာလဲ”

“အင်တာများလေ”

“ဟာ....ကျွန်တော်တော့ စိတ်တော်ပျက်နေပြီးပထမ^၁
ချိန်းတာလဲ မလုပ်ဖြစ်တဲ့ အုတ်ယချိန်းတော့လဲ ပျက်တယ်၊
အခုတစ်ခါ ချိန်းပြန်ပြီ”

“စိတ်မပျက်ပါနဲ့ စိတစ်ခါတော့ လုပ်ဖြစ်အောင်လုပ်
မယ်၊ မလုပ်လို့လ မဖြစ်ဘူး၊ နက်ဖြန်ခါဆိုရင် ကျွန်မတို့
ခွဲကြရတာဘူးမယ် မဟုတ်လား”

တေားတပြောပြောနှင့်လာခဲ့ရာ ‘အဖြူ’ နှင့် ကျွန်တော်
စားတော်ဆောင် ရောက်လာကြသည်။ စားတော်
ဆောင် အဝရောက်သောအောင် သွေ့က အမျိုးသမီးများ
စားတော်သည် အခန်းထဲ ဝင်သွားပြီး ကျွန်တော်ရဲ့
အမျိုးသားဆောင်ထဲ ဝင်လာသည်။

ချိန်းထားသည့်အတိုင်း ထို့ညှစ်နာရီတွင် အင်တာဗျား
လုပ်ဖြစ်သည်။ ယောဂါများကို ရုပ်မြင်သံကြား အင်တာ
ဗျားလုပ်သူများ အဖြူ' ဖြစ်သည်။

ငါးမိန့်စဲဘက် မေးသည်။ မေးခွန်းအားလုံး ဝိပဿ
နှုန်း ပတ်သက်သည်။ ခက်ခဲ့နက်နဲ့သည် မေးခွန်းများ
တော့ မဟုတ်။

အလယ်တကူ ဖြော်ရသည် မေးခွန်းများသာဖြစ်သည်။
ငါးမိန့်အသံသင်းယူသည့်အတဲက တကေယ်ရုပ်မြင်သံကြား
လွင်သောအခါ်မှု ဆန်ကာတ် ၂ မိန့် ၃ မိန့်စဲဘက်
လာလျှင် အသုံးပြုပေလိမ့်မည်။

* * *

ဝိပဿနာဆယ်ရက်စခန်းလည်း ပြီးသွားပြီ။ ဝိပဿနာ
စာတန်းဖတ်ပဲနှင့် အေးနေးပဲကြီးကိုလည်း နိဂုံးချုပ်လိုက်
လေပြီ။ ယောဂါများ အထုပ်အပိုးပြင်ပြီး အလျှို့လျှို့ပြန်ကုန်
ကြသည်။

ကျွန်တော်တို့လည်း ရွှေခရီးဆက်ရညီးမည်။

ဂုရုကြီး ဂိုအင်ကာ၏ အတွင်းရေးမှုးယာဝေနှင့် အတူ
သူ၏ ရုံးခန်းထဲ၌ ဘုရားရွာနှုန်းများသို့သွားမည့် ကျွန်တော်

တိုင်း ရွှေခရီးစဉ်နှင့်ပတ်သက်၍ အစီအစဉ်ဆွဲနေကြသည်။
ထိုအတွင်း စကားမစပ် ယာအဝကို ကျွန်တော် မေးလိုက်
သည်။

“နေပါး၊ ခင်ဗျားကို တစ်ခု မေးပါရစေ၊ ဟိုရုပ်မြင်
သံကြားက အမျိုးသမီးဟာ ဘယ်သူလဲကျွန်တော်တို့ကိုလဲ
အင်တာဗျားလဲ လုပ်တယ်လေ၊ ပြီးတော့ ဟိုတစ်နေကလဲ
‘ဝိပဿနာနှင့် မိမိယာ’ အကြောင်း တက်ဆွေးနွေးတယ်”

“သူ့ကို ခင်ဗျား မသိဘူးလား”

“မသိလို့ မေးတာပေါ့”

“သူက ရုပ်ရှင်သရုပ်ဆောင် မင်းသမီးလေ၊ ကျွန်တော်
တို့ တရားစခန်းမှာ တရားထိုင်ဖူးတာ နှစ်ခါသုံးခါလေဘက်
ရှိသွားပြီ၊ ကျွန်တော်တို့ တရားစခန်းမှာ တရားထိုင်ပြီး
ကတည်းက ရုပ်ရှင်မင်းသမီးက အနားယူလိုက်တယ်၊ အခု
တော့ ရုပ်မြင်သံကြားမှာ ဝင်ပြီး အမှုထမ်းနေတယ်”

ကျွန်တော် သူ့ကို ဆက်မဲပြုဘတော့ပေ။

တစ်ယောက်တည်း စဉ်းစားနေမိသည်။

မိန္ဒိယ ရုပ်ရှင်မင်းသမီးတစ်ယောက်နှင့် တဲ့ရလိမ့်မည်
ဟူ၍ အိပ်မက်ထဲတွင်ပင်၊ မမဲက်ဖူးခဲ့။ ယခုမှ မိန္ဒိယရုပ်ရှင်
မင်းသမီးနှင့် လာတဲ့နေရာသည်။

ထိသော် တဲ့ရသည်မှာမူ ဘုံဘေးမြှို့ ‘ဖလင်စစ်တီ’ ခေါ်
ရပ်ရွှေပြို့တော်က စတူခိုထဲတွင် မဟုတ်ဘဲ ဓမ္မဂိရိက
ကမ္မာန်းရိပ်သာထဲတွင် ဖြစ်နေသည်။

* * *

အခုခုံ ရုဏ်ဆောင်းမြိမ်း

အနာဂတ်က ဓမ္မပါလ တည်းထောင် ဖွဲ့စည်းထားခဲ့
သောမဟာဓာတ်အသုဒ္ဓရှာနှုပ်ဆိုတာလက္ခားရောက်
တိုင်း အဖျင်းဆုံး ထာစွေးကိုလောက်တော့ သွားပြော
အောင်သွားသည်။ ဘာသာစကား အမျိုးမျိုးမြင့် ထဲတော်
ဝေထားသော ပုဂ္ဂိုလ်ဆိုင်ရာ စာအုပ်များကို ရောင်းချွေ
သည် မဟာဓာတ်အသင်း ခာအုပ်ဆိုင်ကြီးကလည်း မယာ
လာအောင် ဖို့ခေါ်နေလေသည်။

ယခုတစ်ခေါ်ကိုကာသက္ခားအရောက်တွင်လည်း တစ်
ခေါ် မဟာဓာတ်အသင်းတိုက်ဆီ သွားရန် တည်းခိုနေထိုင်ရာ
အိုင်ဆေးရုံလမ်း မြန်မာကျောင်းတိုက်မှ ထွက်လာခဲ့သည်။
မြန်မာကျောင်းတိုက်နှင့် မဟာဓာတ်အသင်းတိုက်မှာ အလုပ်
မိနစ် ဆယ့်ငါးမိနစ် ခြေကျောင်ခရီးယူသာ ဖြစ်သည်။

၉၂

၁၂၃

‘ကောလိပ်စက္ခာယား’ကို ဖြတ်သွားရသည်။ ‘ကောလိပ်စက္ခာယား’သည် ကာလက္ခား၊ တက္ကာလိုက်၏ ကောလိပ်မျိုးစံ တည်ရှိသော နေရာဖြစ်သည်။ မြန်မာနိုင်ငံတွင် တက္ကာလိုက်မပေါ်သေးခင်က ရန်ကုန်ကောလိပ်သည် ထိုကာသ က္ခားတက္ကာလိုက်၏ လက်အောက်ခံ ဖြစ်ခဲ့သည်။

အမျိုးသမီးဆေးရုံကြီးကို လွှန်သွားလျှင်ပင် ‘ပရီစ်ဒင်စံ’ ကောလိပ်ကြီးကို တွေ့ရသည်။ အိန္ဒိယနှင့်၏ ရွှေးအကျဉ်း ကောလိပ်ကြီးတစ်ခုဖြစ်သဖြင့် အဆောက်အအုံကိုး၏ပုံစံမှာ ရွှေးဝိတိရိယခေတ် ပုံငံမျိုးဖြစ်သည်။

‘ပရီစ်ဒင်စံကောလိပ်’နှင့် ကပ်လျက် ‘လောကောလိပ်’ ရှိနေသည်။ ထိုကောလိပ်များမှာ ‘ကောလိပ်စက္ခာယား’ လမ်းမ၏ အနောက်ဘက်ခြုံနေကြပြီး လမ်းမ၏အရွှောက်၏ ပန်းခြံးလေသည်။ ဗျားလပန်းခြံထက်ပင် ကျယ်သီးမည့် ထိုပန်းခြံကြီးထဲတွင် ရောက်ကြောက်ကြီးတစ်ကန်သည်းရှိသည်။ ထိုပန်းခြံကို ဖြတ်ကျော်သွားပြီး ပန်းခြံအရွှောက်စွား ရောက်သည်နှင့် မဟာ့သောခိုအသင်းတိုက်ကို တွေ့ရသည်။

မဟာ့သောခိုအသင်းတိုက်သို့ သွားရန် ပန်းခြံထဲဝင်လိုက်သည်။ ပန်းခြံထဲဝင်လျှင်ဝင်ချင်း ပန်းခြံမြဲ ရုပ်တုကြီးတစ်ခု ထိုသွားတွေ့သည်။ ထိုနေရာတစ်ခုကို ဖြတ်သွားဖြတ်လာ

•နေရာမြေရနှင့် အခြားဝါဒများ

၉၃

အကြိမ်ကြိမ် လုပ်ခဲ့ဖူးသော်လည်း ထိုရုပ်တုကြီးကို သတိမပြုမဲ့။

ယခင် မဟာ့သောခိုအသင်းတိုက်သို့ သွားသည့်အခါများက ပန်းခြံကဲက ဖြတ်မသာဘဲ ပန်းခြံအပြင်ဘက်က သွားသောကြောင့် ထိုရုပ်တုကြီးကို သတိမပြုမဲ့ခြင်း ဖြစ်ပေ လိမ့်မည်။

ဘယ်သူ့ရုပ်တုကြီးပါလိမ့်။ ရုပ်တုကြီးအနီး ကပ်သွားသည်။ ရုပ်တုကြီးမှာ C ဦးပေ ခြောက်ပေလောက်မြင့်သော ကျော်ခုပေါ်၌ တင်ပျော်ခွဲ ထိုင်နေသည်ပုံ ထုထားသော ကျော်ရုပ်တုကြီး ဖြစ်သည်။

လက်ထဲတွင် စာအုပ်တစ်အုပ် ကိုင်ထားသည်။ ရုပ်တု၏ သွေ့ပြင်မှာ အလွန်ရှုံးသွားသည်။ အမှတ်တမ္မာကြည့်လျှင် ရသေ့တစ်ပါး ဘုန်းကြီးတစ်ပါးလားဟု ထင်ရသည်။

ရင်သူ့ရုပ်တုကြီးပါယ် ရုပ်တု၏ကိုယ်တွင် အင်တ်တစ်ထည်မျှသာ လွှမ်းခြံ ပတ်ရှင်ထားသည်။ ရုပ်တုကြီးအောက်က ကမ္မည်းထိုးထားသော စာတန်းကို ဖတ်ကြည့်လေသည်။

“အီရှုရ် ကျွန်ုရ ဗိုဗုဗာဂျု”

၉၅

ပါရၣ

ထခုန်တေတ် အားရဝ်မီးသာ ဖြစ်သူးသည်။ လွန်ခဲ့သည့် နှစ်တစ်ရာနီးပါးခန်က မင်္ဂလာပြည့်နယ်၏ ထင်ရှုံးကျော်ကြေားခဲ့သော မျိုးချစ်ပညာရှင် ပုဂ္ဂိုလ်ကြီး၏ ရုပ်တု ဖြစ်နေသည်။

အမျိုးချစ်ကြောင်း၊ ရုံးသားဖြောင့်မတ်ကြောင်း၊ စိတ်ကောင်း စေတနာရှိကြောင်း၊ သူတစ်ပါးအကျိုး သယ်ပိုး ဆောင်ရွက်ကြောင်း စသော ထိပိုဂိုလ်ကြီး၏ ဂုဏ်ထုံး ဝိသေသများသည် နောင်လာ နောက်သားများအတွက် ချိုးကျူးမက် ဖြစ်နေကြသည်။

တစ်ချို့နှင့် ဖြစ်ပျက်ခဲ့သော အဖြစ်အပုံက်တစ်ခု ဖြစ်သည်။ ထိပိုဂိုလ်ကြီးသည် ကာလကတ္ထား သက္ကတာကော လိပ်၏ ကျောင်းအုပ်ကြီးအဖြစ် ဆောင်ရွက်နေသည်။ ထို အချို့နှင့် ယခု ကျွန်ုတ်ဖြတ်လာခဲ့သော ပရီဒိဒင်လိုကာ လိပ်၏ ကျောင်းအုပ်မှာ မစွဲတာကဲရုံဆိုသူ အက်လိပ်လူမျိုး ဖြစ်သည်။

အီရှုရ်ကျွန်ုတ်သည် တစ်နေ ကိစ္စဟစ်ဆူဗြိသည်နှင့် ပရီဒိဒင် ကောလိပ်ကျောင်းအုပ်ကြီးထံ သွားသည်။ ကျောင်းအုပ်ကြီး မစွဲတာကဲရုံသည် သူ၏ရုံးခန်းထဲ၌ ရွှေးဖိနပ်စီးထားသော ကြွေထောက်နှစ်ချောင်း စားပွဲပေါ်တင်ပြီး

နှေရွှေရနှင့် အမြားဝါးသွေး

၉၅

တိုင်ယှဉ် ထိုင်နေသည်။ အီရှုရ်ကျွန်ုတ် နေရာတိုင်ခင်းလည်း မပေးပေါ်။ အီရှုရ်ကျွန်ုတ်သည် လူ့ကိစ္စပြောပြီး၊ ပြန်လှည့်ထွက်လာခဲ့သည်။

ကြမ္မာဝိုင်သည် တစ်ပတ် ပြန်လည်လာတည်။ တစ်နောက်အား မစွဲတာကဲရုံသည် အီရှုရ်ကျွန်ုတ်မှ အကြံ့ည်းတစ်ခု ရယူလိုသည်ဖြစ်၍ အီရှုရ်ကျွန်ုတ် အခေါ်လွတ်လိုက်သည်။ အီရှုရ်ကျွန်ုတ်ကာအကြံ့ည်းယူလိုသူကအကြံ့ည်းပေးသူ ထံလာရမည်ဖြစ်ကြောင်းပြောပြီးမသွားဘဲနေသည်။

ကျောင်းအုပ်ကြီး မစွဲတာကဲရုံသည် မလာချင့်လာချင်နှင့် သူတွေ့ကောလိပ် ကျောင်းအုပ်ကြီးထံ ပေါက်ချုလာသည်။

အီရှုရ်ကျွန်ုတ်သည် သူ၏ရုံးခန်းထဲတွင် သားရောညွှေပို့နပ်စီးထားသော ကြွေထောက်နှစ်ဖက်ကို စားပွဲပေါ်တင်ပြီး ကုလားလိုင်တွင် ဓမ္မထိုင်နေသည်။ အခန်းထံ ဝင်လာသော မစွဲတာကဲရုံလည်း နေရာတိုင်ခင်းမပေးပေါ်။ မစွဲတာကဲရုံသည် မျက်နှာကြီးနီပြီး ပြန်လှည့်ထွက်သွားသည်။

ထိုအေကြောင်းကို မစွဲတာကဲရုံက ထိုအချို့နှင့် ပညာများ ဘက်ကွင် အာကာအရှိစီးဖြစ်သော အက်လိပ်လူမျိုး များကောင်စီ စက္ကရီတရီတဲ့ ထိုင်ကြေားလိုက်လေသည်။

၄၆

ပါရှု

စက္ကရိတရိက ထူချေလှာ တောင်းသောအခါ အီရှုရှိ
ကျွန်ရက သူ မစွဲတာကဲရှုံးခန်း သွားသောအခါ တိုကဲ့သို့
ပင် ပြုမှုသည်ကို တွေ့ခဲ့ရ၍ ထိုအပြုအမူမှာ အော်လိပ်ယဉ်
ကျေးမှုဖြစ်သည်ဟု ယူဆကြောင်း၊ မိမိထံ မစွဲဘာကဲ့ရှိ လာ
သောအခါ အော်လိပ်ယဉ်ကျေးမှုအတိုင်း ပြုမှုပြတိက်ခြင်း
သာ ဖြစ်ကြောင်း ထူချေလိုက်လေသည်။ အော်လိပ်အရာရှိ
ကြီးများသည် အီရှုရှိကျွန်ရှုံး သံမဏီမျိုးချစ်စိတ်အောက်
တွင် ဝပ်လျှိုးသွားကြရလေသည်။

အီရှုရှိကျွန်ရှုံး ရပ်တုကို တွေ့ရသောအခါ ထို အဖြစ်
အပျက်ကို သတိရလာပြီး သူ ကျောင်းအပ်လုပ်သွားသော
သက္ကတကောလိပ်ကို ကြည့်ချင်စိတ်ပေါ်ကြလာသည်။ပန်းခြံ
၏မြောက်ဘက်၌ ကပ်လျက်ပင် သက္ကတကောလုပ် ရှိနေ
သည်။

သက္ကတကောလိပ် ဝင်းအတွင်း ဝင်သွားသည်။ ကော
လိပ် အင်ဝါးအီရှုရှိကျွန်ရှုံး ရုပ်တုတစ်ခုကို တွေ့ရပြန်
သည်။

သက္ကတကောလိပ် အဆောက်အအုပ်စုမှာ ပရီဒီဒင်စီ
ကောလိပ် အဆောက်အအုပ်စုကို ရွှေးကျုပုံ ရသေး
သည်။ တုရားကျောင်းကြီး တစ်ကျောင်းနှင့် တူနေသည်။

နေရမြေရနှင့် အခြားဝါးများ

၄၃

အလယ်ခန်းမကြီးမျိုးသော ကျောက်တိုင် လုံးကြီးများ
မှာ လူကြီးတစ်ယောက်လက်နှင့် ဖက်၍ မရလောက်အောင်
ပင် ကြီးမားသည်။

ကျောင်းဖွင့်ထားသည့်အချိန်ပင် အဆောက်အအုပ်ကြီး
ထဲတွင် နိုကလေးများကို တွေ့ခဲ့ရသည်။

သက္ကတသင်ကျောင်း ဆုံးလောက်ပါပေသည်။ မြန်မာ
နိုင်ငံရှိ ပါ့ဝိသင် ကျောင်းတိုက်များ၏လည်း ခိုညည်းသုံး
ကားရနေသည် မဟုတ်ပါလား။

အီရှုရှိကျွန်ရနှင့် ပတ်သက်၍ လူပြော များနေသော
အီခြားအဖြစ်အပျက်တစ်ခု ရှိသေးသည်။ ဆရာကြီးသည်
တစ်ချိန်တွင် ပညာရေးကိစ္စတစ်ခုဖြင့် နယ်ခရီးထွက်ရသည်။
သုတေသနသာ ရထား၏ပင်သူ့ပွေးသားရှိုးကျွန်ကောလိပ်
ကျောင်းသားတစ်ယောက်လည်း ပါလာသည်။

သူတို့၏အို့အက်လုံးတစ်တွင်းသော တူတာတွင်ဆင်း
ကြသည်။ ကောလိပ်ကျောင်းသားက သူ၏လက်ဆွဲသားရေး
သေတ္တာကို သယ်မည့် ကူလိုင်းမှန်သဖြင့် ပေါ့ပွဲနေသည်။

ဆရာကြီးက ကောလိပ်ကျောင်းသား၏ သေတ္တာကို
ဆောင်အရောက် ထမ်းပို့ပေးလေသည်။ ဆရာကြီး၏ အဂ္ဂာ
အစား အဆင်အပြင်မှာ အလွန်ရှိုး၍ ကောလိပ်ကျောင်း

ပို့ဟန္တ္တာ

၃၀

မြန်မာစာ

သားက ဖောကြီးအား ကူလိတစ်ယောက်ကုပ်ပင် ထိန်းတိ
နေသည်။

အိမ်ဖြေစွဲထော်အော်၊ ရူး ဘေးတွေ့၊ ထမ်းလာသူမှာ ကူလိတစ်ယောက် မဟုတ်ဘဲ အထိကရပုဂ္ဂိုလ်ဖြီး ပြစ်၏နှစ် သည်ကို ထိရသည်ဖြစ်၍ ကောလိပ်ကျောင်းသား မာန်နှင့် ကျိုးသွားလေသည်။

ယင်းအဖြစ်အပျက်သည် မိန့်ယနိုင်ငံတရီး ကျောင်းသုံး ဖတ်စာ စာအုပ်များခုံပင် ပါသည်။ အမျိုးသား ပညာ ဝန် ဦးစီးကျေားသည် ထိုအကြောင်းကို ဖတ်မိဟန်ပူးသည်။

ထိုအကြောင်းကိုပင် သူ့ကုပ်ယွေ့တွေ့ အနေမျိုးပြင့် အခမဲ့ ကူလိတစ်ဦးခြင်း၏အကျိုး အမည်ဖြင့်ကုပ်ယွေ့တွေ့စွဲတစ်ပုံ ရေးသားလေသည်။

မြန်မာမြို့ပုံပို့လှသဖြင့် မိုးရေးမှန်းသိပ်မသိကြုံးပိုး ကျား၏ ကုပ်ယွေ့တွေ့စွဲများမှာ ဤစွဲတစ်ပုံသာလျှင် ပင်ကိုမဟုတ်ဟု သိရသည်။

တိုက်ဆိုင်သည်မှာအာ ရှင်ကျွန်ရ၏ အဲခဲ့ကူလိတစ်ယောက်မြင်း၊ ယည်း အိန့်ယဉ်ကျောင်းသုံးပြုခြားဖူးသည်။ ဦးစီးကျေား၏ အခမဲ့ ကူလိတစ်ဦးခြင်း၏အကျိုး ယည်း မြန်မာမြို့ပိုးတွေ့ကျောင်းသုံးပြုခြားဖူးသည်။

* * *

ပါရဲ့ၢ

နန္တရွှေရန့်၏ အခြားဝါယူများ

၆၆

ကာလကတ္တားမှ ညူခုနှစ်နာရီတွဲက်လာသော 'ကာလကာမေးရထားကြီးသည်' နောက်တစ်နှစ်ညွှန် ပြောက်နာရီလောက်တွင် ဒေလိုဘုတာကြီးတွင် လာဆိုက်သည်။

ဒေလိုဘုတာသည် ထိုရထားကြီး၏လမ်းအံးမဟုတ်ပေ။ 'ကာလကာ' မည်သော ဘုတာသူ့ ခရီးဆက်ရှိုးပည်။ ခရီးသည်များ ရထားပေ၏မှု အလုအယက် ဆင်းကြသည်။

မြှစ်ကြီးငါးသွေ့ မြှစ်ငယ်ငါးရှာသည်ပင်လယ်သူမြှေရာ သဲ ခေါ်ကိုသွားသောအော် ပင်လယ်ရှေ့နှင့် ရောနှောပေါင်းဆုံးသွားလေသည်။

ရထားမော်မြှေမြှေ့ခြား ခရီးသည် များလည်း ဒေလိုဘုတာကြီးထွဲရ ပျားပန်းခံပျော်ရွှေ့ရှားသွားလာ နေသော လူထုကြီးနှင့် ရောနှော ပေါ်ပေါ်ဆုံးသွားကြလေ သည်။

လက်တစ်ဖက်ဖြင့် သားခြေသေ့တွဲဘက် ဖွဲ့လျက် ကျို့ လက်တစ်ဖက်ဖြင့် အတက်ချို့ကြေ့စိုက်ကိုရိုင်ပြီးလျင်ကျွန်တော် လည်း ခရီးသည်များကို တိုးခွေရွှေ့ ဆင်းလိုက်သည်။

ဤဘုတာတွင် ဆိုက်ကပ်လာသော ရထားတွင် ယည်းကောင်း၊ ဤဘုတာမှ ထွက်ခွာသွေးသော ရထားသည်၊ ယည်းကောင်းကျွန်တော် ဖီးဖူးသည်မှာအကြို့ပျော်များလေ့။

သိရာတွင် ဘူတာကြီးမှာ အလွန်တရာ ကြီးကျယ်ပြီး
ပုဂ္ဂိုလ်ဆိတ်အဲ တုတ်နှင့်ဆလိုက်သလို ခရီးသည်တွေ တရာခါ
ဖြစ်နေသဖြင့် ကျွန်တော် ဘယ်ထူးရ ဘယ်လာရမှန်းပင်
မသိတော့ပေါ့။

လူရှင်းသည့် တစ်နေရာ၌ ဘားရေးသေးတွေနှင့် အတက်
ချိက္ခိစိုက် အသာချထားပြီး မတ်တတ် ရပ်နေလေသည်။

ကာလက္ခားမှ ကျွန်တော်၏ မိတ်ဆေးရှိရာမပရကာရှိ
က ကျွန်တော် မသွားခင် ကြိတင်၍ ဒေလီရှိ သူ့ မိတ်ဆေး
အား ကာလကာမေးဆိုက်ချိန် လူတစ်ယောက် စေလွှတ်၍
ကျွန်တော်ကို ကြိုရန် တယ်လို့မှန်းဖြင့် ယှမ်း အကြောင်း
ကြားထားသည်။

မျက်စိက လာကြိုမည့်သူကို ရှာဖွေနေသော်လည်း စိတ်
ဆဲကမူ တံတွဲထင့်ဖြစ်နေသည်။ လာမှ လာကြိုပါဟား၊
လာမကြိုရင်တော့ ခုက္ခာပဲ၊ ဒေလီတွင် မိမိနှင့် သိသွေးများ မရှိ
မဟုတ်၍ ရှိသည်။

သို့သော် သူတို့ကို ကြိုတင် အကြောင်းကြား မထား၍
သူတို့ထံ သွားဖို့ရန်မှာ အလွယ်။ ဒေလီမှာ တစ်နေရာနှင့်
တစ်နေရာသွားဖို့ရန်မှာ အလွန် ခက်သည်။

အငြားကားနှင့် သွားလျှင် တစ်နာရီ နှစ်နာရီလောက်
ကြာသည်။ အငြားကားခမှာလည်း မတန်တဆ ပေးရသည်။
ဤကို တုံးချွဲထားသဖြင့် ဒေလီမြို့၏ အကျယ်အဝန်းမှာ
ရန်ကုန်မှ ပဲဗူးအထိမကပင် ကျယ်ပြန် ကြီးမားနေသည်။

မိတ်ဆေးတစ်ဦးမှာ ‘ရှာကာဆပူရီ’ ပေါ် ဒေလီမြို့နှင့်
ရှိသဖြင့် သူ့ ထံသွားလျှင် နှစ်နာရီ သုံးနာရီလောက် အငြား
ကား စီးရမည်။

ကျွန်တော် စိတ်မောလူမော ဖြစ်နေသည်။

ခရီးသည်များ တစ်ယောက်ပြီးတစ်ယောက်၊ တစ်သုတေ
ပြီးတစ်သုတေ ရထားပေါ်တက်သူက တက်၊ ဘူတာထဲမှ
ထွက်သွားသူက ထွက်သွားနှင့် ဘူတာကြီးထဲတွင်လူအတော်
အတန် ကျသွားသည်။

သို့သော်လည်း ကျွန်တော်၏ အခြေအနေမှာ ထူးခြား
တိုးတက်မလာသေးပေါ် တိုးနာရာကမူ ရွှေမသွားပေါ်
ပြုမြို့ရပ်နေသည်။ လူတစ်ယောက် မိမိအနားကပ်လာပါက
မိမိကိုလာကြိုသွေးများ၊ ဖြစ်လေမည်ယေားဟု မျက်နှာချိ
သွေးရသည်မှာလည်း မကြာခဏဖြစ်သည်။

၁၀၂

ပါရှု

ခက်ထည်မှာ အကတ်၏ တစ်ခုလုပ်ယောက် လာ၌
ပါက ထိုလုပ်၏အူသည် ကျွန်တော်ကို မြင်ဖူး ဖွေ့ဖွေ့လျှော့
မဟုတ်ပေ။ ကျွန်တော်ကာည်း သူ၊ ကို မဘဏ္ဍာဖူး မြှင်ဖူး
ပေး မတွေ့ဖူးလုပ်ကို မြှင်ဖူးလှက လာ၌ ရှိခိုးရသည်မှာ လွယ်
ကူးသာကုစွဲ မဟုတ်ပေ။

ပုံမှန်းဝတ်မလာခဲ့ထည်မှာ ပါးလော်၏ဟူ ကျွန်တော်
နောင်ထောင်မြိုလေသည်။ အကယ်၍ ပုံမှန်းသာဝတ်လာပါက
လာ၌ ထွေးသည် ကျွန်တော်ကို အတွေ့သာကု လှကဲခတ်၍
ငွေပေမည်။

ယခုတော့ ကျွန်တော် ဘေးပိုးတိ ဝယ်လာမ်းသည်။
ဘေးပိုးများကြားထဲတွင် တောင်းတိထို့များဖူး ခက်နောက်
တူသည်။

ထိုအခိုင် ကျွန်တော်အနီးသို့ လွယ်ယောက် ကပ်လာ
ပြန်သည်။ ထိုလူမှာ ကျွန်ပော်အနီး ကပ်လာသူများထဲ
တွင် ပွဲမဝါမြှေးဆုံးလူ ဖြစ်သည်။

ကျွန်တော် ပျော်နှော်၍ ခွဲ့လိုက်၍ ပြန်သည်။ ဦးကျော်
ကြိုးခြားဆုံးလူမှာ ပေါင်းတွက်သူးလေသည်။
ထို့ကို လူးခုံးစက်နှင့် ပေါင်းတွက်သူးလေသည်။ ထို့ကို
လူမှာ ပေါင်းတွက်သူးလေသည်။ ထို့ကို လူးခုံးစက်နှင့်
ပေါင်းတွက်သူးလေသည်။

နေရာရှုရန် အခြားဝါဒ္ဓာ

၁၀၃

“ခင်ဗျား မြန်မာပြည်ကလာတဲ့ ပါရှု မဟုတ်လား”

“ဟုတ်ပါတယ်၊ ကျွန်ကော် ပါရှုပါ။ ခင်ဗျား ကျွန်
တော်ကို လာ၌ကြိုးတာလား”

“ဟုတ်ဘူး....”

ထိုသူသည် ပြောပြောဖို့ဆုံး ကျွန်တော်၏ သားရေး
ဘေးတွောကို ကောက်ယူပြီးလျှင် ပုံးဖြင့်ထမ်းလျက် ဘူတာ
အပြင်တက်ထွက်သည်။ ကျွန်တော်က အတက်ချိုက်စွဲကို
ဆွဲပြီး သူ၊ နှုန်းသောက် လိုက်ပါသွားသည်။

ကျွန်တော်၏ခြေလွမ်းသည် စောင်နိုင်ရလာသော စစ်သူ
ကြီး၏ ခြေလွမ်းကဲ့သို့ ကြားတွေးဝင့်ဝင့် ဖြစ်နေသည်။
ဘူတာအာပြင်ဘက် ရောက်သောအခါ ထိုသူသည် အသင့်
ရုပ်ထားသော ကားဟွှန် နောက်ကအဖုံးဖွင့်၍ သားရေး
ဘေးတွောကို ထည့်သားလိုက်သည်။

ထိုနောက် ကျွန်တော်ကို ကားနောက်ခံက ထိုင်စေပြီး
လျှင် ကားကို လူးခုံးစက်နှင့် ပေါင်းတွက်သူးလေသည်။
ကားကလေးမှာ ဖီယက် အာမျိုးအစား ဖြစ်သည်။ ကား
ပေါ်တွင် သူနှင့်ကျွန်တော် နှစ်ယောက်လည်း၊ သို့သော်
လည်း တစ်ယောက်နှင့်တစ်ယောက် စကားမပြောပြီးခဲ့

၁၀၄

၂၇၃၉

မိနစ်နှစ်ဆယ်လောက်သာ မောင်းလိုက်ရသည်။ မှန်ကားလေးကို ‘ဂျွန်အောင်းလား’ ရပ်ကွက်ရှုံး၊ ‘ဆောင်းဘာရုတိ’ အသင်းတိုက်ကြီးရွှေတွင် ထိုးရပ်လိုက်လေသည်။

ကားမောင်းလာသသည် ကားနောက်ဘက်အဖုံးကိုဖွင့်ပြီး သားရေဇ်တ္ထာကို ဆယ်ချွဲသည်။ ကျွန်တော်လည်း ကားပေါ်မှ ဆင်းလိုက်သည်။

‘ဆောင်းဘာရုတိ’အသင်းတိုက်ကြီးမှာ အင်းလိပ်အကွဲရှာ ‘အယ်လ်’ သဏ္ဌာန် သုံးထပ်တိုက်ကြီးဖြစ်သည်။ ‘ဆောင်းဘာရုတိ’ သည် လူမှုဝန်ထမ်းအသင်းကြီး ဖြစ်သည်။ အနီးယပ် အနီးအပြား၏ အသင်းခွဲများမျိုးသည်။ ထိုအသင်းတိုက်ကြီးမှာ ဌာနချုပ်ဖြစ်သည်။

ထိုအသင်းကြီး၏ ဥက္ကဋ္ဌမှာ ‘ဒေါက်တာ ကျေမလာလ်’ ဆိုသူ ပုဂ္ဂိုလ်ကြီးဖြစ်သည်။ ကျွန်တော်မိတ်ဆွဲ ရှုရိရာမပ ရကားရှုက ဘူတာသုံးအကြိုလွှာတိရန် ကာလကတ္ထားမှုဖုန်းနှင့် အကြောင်းကြားလိုက်သူမှာ ဒေါက်တာကျေမလာလ် ဖြစ်သည်။

ဒေလီရောက်ရောက်ချင်း ကျွန်တော်ပထမဆုံးတွေ့ရမည့် သူမှာ ဒေါက်တာကျေမလာလ် ဖြစ်သည်။ ယခု သူ ဥက္ကဋ္ဌ

နေရာရှာနှင့် အခြားဝါးများ

၁၀၅

အဖြစ် ဆောင်ရွက်နေသော အသင်းတိုက်ကြီးသို့ ရောက်လာပြီ။ ကျွန်တော် သူနှင့်တွေ့ဖို့ စိတ်ဆာနေသည်။ ကားမောင်းလာသူအား ကျွန်တော် မေးလိုက်သည်။

“ကျွန်တော် ဒေါက်တာကျေမလာလ်နဲ့ တွေ့ချင်တယ်၊ သူ ဘယ်မှာလဲ”

“ကျွန်တော် ဒေါက်တာကျေမလာလ်ပဲလေ”

သူက ခပ်တေးအေး ခပ်ပေါ့ပေါ့ပိုင် ပြန်ဖြစ်သည်။

“ဘာ....သေလိုက်ပါတော့?”

ကျွန်တော် စကားလုံးမှာ အပြင်ဘက် တွက်မလာဘဲ လည်ချောင်းအောက် ပြန်ဆင်းသွားသည်။ ဘူတာရုတ္တင်လာကြီးသူနှင့် တွေ့သည့်အခိုန်ကစပြီး ကြုံကြော်ရှု ဖြစ်နေသော ကျွန်တော်သည် သစ်ပင်ကိုခဲ့တ်ချလိုက်သက္ကာသို့ ငိုက်ကျသွားလေသည်။

ကျွန်တော် တစ်ကိုယ်လုံး မြေကြီးထဲ မြှုပ်ဝင်သွားသလားဟု အောက်မေ့လိုက်ရသည်။ ကျွန်တော်က သူ့ကို အရိုင်ဘာမှတ်နေသည်။ ကျွန်တော် အရိုင်ဘာမှတ်နေသူသို့ တကယ့်အခိုပတ်ကြီး ဖြစ်နေသည်။

‘အခမဲ့ ကူလိုထမ်းခြင်း၏အကျိုး’၏ ထဝ်မြင့်နေသော ကောလိပ်ကျောင်းသားသည် ဆုံးသေတွာကို ထမ်းသော အီရှုရကျွန်ရအား ကူလိဟုမှတ်နေသည်။ သို့သော် အမျှန်က အီရှုရကျွန်ရသည် တကယ့်မျိုးချစ်ပညာရှင် အခိုပတိပုဂ္ဂိုလ် ကြီး ဖြစ်နေသည်။

ယခုလည်း ကျွန်တော်၏သေတွာကိုထမ်းသော ဒေါက် တာကျေမလာလိုအား ထဝ်မြင့်နေသော ကျွန်တော်က အရှင်ဘာဟု မှတ်နေသည်။ အမျှန်မှာ ကျွန်တော်၏သေတွာ ကို ထမ်းသုမ္ပာ အိန္ဒိယတစ်နှစ်င်လုံးရှိ မြတ်င်းလိုလို အပွဲခဲ့များ ရှုံးရွှေ့များရှုံးသော ‘ဆေဝါဘာရတဲ့’ လူမှုဝန်ထမ်း အသင်းကြီး၏ ခေါင်းဆောင်ကြီး ဖြစ်နေသည်။

မန္တတ်နောကပင် ‘အီရှုရကျွန်ရ ဝိဒ္ဒရာဂါရိ’၏ ရုပ်တူ သို့ ရောက်သွားခဲ့သည်။ ရုပ်တူရွှေ့ခြား ကူလိထမ်းခြင်း အတော်လမ်းကို တွေးတော်မီသည်မှာ ပူးပွဲနှင့်နှေးပင် ရှိသေး သည်။ ယခု အလားတူတာတ် ပြန်ကနေရပြန်သည်။

ယခုတော်၏မူး ကျွန်တော်က မာန့်ထက်နေသော ကောလိပ်ကျောင်းသားအခန်းက ပါဝင်ရသည်။ ဒေါက် တာကျေမလာလိုက အီရှုရကျွန်ရအခန်းက ပါဝင်နေရသည်။

‘ဒါးလိုးကျား၏ ကိုယ်တွေ့ဝါ၍’ အခမဲ့ ကူလိထမ်းခြင်း၏ အကျိုး အရှုံး ပြောလျှင်မှာ ကျွန်ဝတ်က ထောင့်မကျိုး သော ရှုံးကျွန်တွေ့သို့ကျောင်းသား သုပ္ပါယောင်နေရ ပြီး ဒေါက်တာကျွန်လာလိုက ဦးမိုးကျား သရုပ်ဆောင် နေရသည်။

အီနိုယ်ကျောင်းသားက အိရှုမြို့ကျွန်လာသား ကူလိမှတ် ခြင်းသည် ယခု ကောင်း၊ ပြန်အသွေးပြုသွေးကျောင်းသား က ဦးမိုးကျားအေား ကူလိမှတ်ခြင်းသည် လည်းကောင်း အီရှုရကျွန်ရန်း ဦးမိုးကျားထို့၏ ပလ္ားခြင်း မရှိဘာ ရှိုးရွေးအားကြောင့် ပြစ်လေသည်။

ဒေါက်တာကျွန်လာလိုအား ကျွန်တော် အရှင်တာဘော် ခြင်းမှာ လျှော့ဌား ရှိုးသားလော့ ဆေတ်အဓားပေါ်သွေ့ ပြစ် လေသည်။ ထူးကျွန်တော်၏ သေတွာကိုထမ်းစဉ်က ဖျင်းကြမ်းအောင် ဖျို့ပျို့ပြုပြီး အကိုယ်ပါးပါးကိုသာလျှင် ဝတ်ခေါ်သားသည်။

* * *

နောက်တော်၏ ညာနှင့်ချုပ်းအချိန် ဖြစ်သည်။ အီနိုယ်ကျောင်းတော်၏မျှ ပြောလျှင်သူးပြုပြစ်သော်လည်း ကျွန်တော်

၏အရှက်သည် ပြုပျောက်မသွားပေ။ ခေါင်းမဖော်ချင့်
လောက်အောင်ပင် ရှိနေသေးသည်။

ကျွန်တော်ကို နေရာချေပေးယားသော အတိယထပ်ဝရနှင့်
တာမှ တိုက်အောက်ဘက် လှမ်းမျှော် ကြည့်နေ သည်။
ဒေါက်တာကျမလာလ်သည် သူ့ကားသူ့မောင်းပြီး အပြင်
ဘက် ထွက်သွားလေသည်။

“ခင်ဗျားစွဲ့ဥက္ကာ့ကြီး ဘယ်သွားတဲ့လဲ”

ကျွန်တော်အခန်းနှင့် ကပ်လျက်အခန်းက လူဘဝ်
ယောက်ကို ဖော်ကြည့်လိုက်လေသည်။

“ညွှန်ခံပဲတစ်ခုကို သွားတာရော ဒီကန္တာ ဒေလို
ရောက်နေတဲ့ မောရိရှုတ် နိုင်ငံခြားဝန်ကြီးအတွက် အိန္ဒိယ
ပြည်ပရေးရာဝန်ကြီးက ဂုဏ်ပြုတဲ့ ညွှန်ခံပဲရှိတယ်၊ အဲဒါ
ညွှန်ခံပဲကို ဖိတ်လို့သွားတာ”

ဒေါက်တာကျမလာလ်သည် ကျွန်တော်သေတ္တာ ထမ်း
ငြိကဝေတ်သော ဖျင်ကြမ်းဘောင်းဘီပွဲနှင့် ဖျင်ကြမ်းအကို
ပွဲပုဂ္ဂလ်ကြီးကိုပင့် နိုင်ငံခြားဝန်ကြီး ညွှန်ခံပဲသို့ ဝတ်
သွားသည့်ကို တွေ့မြင်လိုက်ရလေသည်။

* * *

ကော်ပါချိမ်မှိန္ဒိန် နိတာခြား

သည်ကနေးညွှန်သည် ကျွန်တော်တိုကို အိမ်ရှင်များ
က ညစာ ကျွေးမွှေးရမည်။

သည်ကနေး နှေ့လယ် နောင်းကမှ ဆိုက်ရောက်လာကြ
သော ကျွန်တော်တို့အား အိမ်တွင်ညှံခံကျွေးမွှေးဖို့ရန်မှာ
သောလောဆယ်ဖြစ်နေ၍ အစီအစဉ် မလုပ်နိုင်ကြ။

ကျွန်တော်တို့အား ညစာ ကျွေးမွှေးရန် ဟိုတယ်တစ်ခု
သို့ ခေါ်လာကြသည်။ အမှန်က သည်လောက် ကြီးကျယ်
ခမ်းနားသော ဟိုတယ်သို့ ကျွန်တော်တွေကို ခေါ်လာဖို့ မလို
ပေ။

ဟစ်လကိုးသိတင်း ကမ္မဋ္ဌာန်းရိုပ်သာမျိုး သက်သမ္မတ္တယ်
အစားအစာများနှင့် ယဉ်ပါးလာခဲ့ကြသည် ကျွန်တော်တို့

၁၀၀

ပါရ္ဇာ

အား သာမန် စားသောက်ဆိုင် တစ်ဆိုင်သို့ ခေါ်သွားပြီး
ကျေးမွှုးလိုက်လျှင် ပြီးသည်။

သို့သော်လည်း ဘုံတော်မှ မိတ်ဆွေများသည် ကျွန်တော်
တို့အား ဘုံတော်မြို့ရှိ လျှမ်းလျှမ်းတောက် ဟိုတယ်တစ်ခုသို့
ခေါ်လာကြသည်။

အော်သည်များမှာ ကျွန်တော်တို့ မြန်မာစရိုးသည် ၈၂း
ထောက်နှင့် ရန်ကုန်မြို့ သန္တန္တခုမြေပါလက အဖွဲ့ ခေါင်း
ဆောင် ရုရံရာပုဂ္ဂကူးရှိခြင်းခေါ် ဦးစိန်တင်တို့ ဖြစ်ကြသည်။

ဦးစိန်တင်မှာ ဘုံတော်ရောက်နေခိုက်ဖြစ်၍ ကျွန်တော်တို့
နှင့် တစ်ပေါင်းတည်း ဖြစ်သွားသည်။

ကျွန်တော်တို့ကို ပြောခံသော ဘုံတော်မှ မိတ်ဆွေများ
မှာ သူ့နှင့် ပိုရင်းနှီးသည်။

အနုစ်နှင့်အလလက စ၍ မြန်မာနိုင်ငံမှ ခဲ့ခွာပြီး ဘုံတော်
ရောက်နေကြသော မြန်မာနှင့် သံယောဇ် ဖြပြတ်သည့်
အိန္ဒိယအမျိုးသားတစ်စုံသည် မိတ်ဆွေဖြစ် အသင်း တစ်
သင်း ဖွဲ့စည်းတည်ထောင် ထားကြသည်။

နေရာများ အခြားဝါယာများ

၁၁၈

ကျွန်တော်တို့ကို ပြောခံကြသွားမှာ ထို အသင်း၏
ခေါင်းဆောင်နှင့်ပြီး ဖြစ်သည်။

တစ်ဦးမှာ ဝိပဿာဆရာတိုး ဂိုဏ်ကာ၏ ခုတိယ
သား ထနာဝါရိဂိုဏ်ကာခေါ် ကိုမောင်ဖြေဖြစ်ပြီး ကျွန်
တစ်ဦးမှာ သူ၏ သူငယ်ချင်း ဆုရှုလ်ခေါ် လုပ်ငန်းရှင်
တစ်ဦး ဖြစ်သည်။

အလွန်တစ်ရာ ထူးခြားမှုရှိသော ဟိုတယ်တစ်ခုအတွင်း
သို့ ကျွန်တော်ဟု ခြရာက်လာကြသည်။

ဟိုတယ်ဟုခိုခြင်းထက် ပျော်ပွဲစားရုံ သို့မဟုတ် စား
သောက်ဆိုင်ဟု ဆိုက ပိုမြုမာည်။ ထိုဟိုတယ်မှာ စားသောက်
ဆိုင်သက်သက်သာ ဖြစ်သည်။

တည်းခိုနေထိုင်သည့် အခန်းများမရှိပေ။ ဘုံတော်မြို့ရှိ
အကောင်းဆုံး စားသောက်ဆိုင်တစ်ဆိုင် ဖြစ်သည်ဟု မိမ့်
ရှင် မိတ်ဆွေများက ပြောကြသည်။

အစားအသောက် ကောင်းမကောင်းကိုမူ မစားရသော
၍ မသိသေးပေ။ သို့သော် ဟိုတယ် အောင်ဆောင်အမြဲ့မြဲ
တစ်မူတုံးခြားနေသည်ကို ဖွောရသည်။

၁၁၂

ပါရ္ဂ

အိန္ဒိယနိုင်ငံနှင့် အရှေ့တိုင်း၏ ဂိတ်ဝဟူ ခေါ်ဆိုရမည့်
ဘုံဘေးမြို့သည် အိန္ဒိယနိုင်ငံ၏ အထင်ရှား အကျော်ကြား
ဆုံး မြှုပြစ်သည်။

ကမ္မာပေါ်ရီမြို့များထဲတ် အကြီးဆုံး အကောင်းဆုံး
မြို့တစ်မြှုပြစ်သည်။ ငွေ့ရွှေင်ပင်လယ်ထဲက တောက်ပဇ္ဈာ
သော အဖိုးတုန်ရတနာတစ်လုံးဟူ၍ ဘုံဘေးမြို့ကို အမှုစ်း
တင်ကြသည်။

ဘုံဘေးမြို့၏ လမ်းကြီး လမ်းငယ်အသွယ်သွယ်နှင့် ရပ်
ကက် အသီးသီး၌ မိုးစွဲနှင့်တဖျား မြင့်မားထူးထွက်နေသော
တိုက်တာ ဘုံမြို့မာန်ကြီးများသည် ဘုံဘေးမြို့၏ ကျက်သရေး
ကို ဆောင်နေသည်။

အထပ်နှစ်ဆယ်သုံးဆယ်ရှုံးသော အဆောက်အအုံကြီး
များသည် ပင်လယ်ကမ်းခြေပေါ်၌၊ စိုးမိုး မင်းမူနေကြ
သည်။

ကျွန်ုတ်တို့ ရောက်သားသော ဟိုတယ်မှာ တိုက်တာ
အဆောက်အအုံတစ်ခုသာ ဖြစ်ပါမှာကား လက်ဖက်ခွက်ထဲရှိ
နှစ်းအများထဲက နှစ်းတစ်လုံးများသာ ဖြစ်နေပေါ်မည်။

နှစ်းအများထဲက ရွှေး၍ မရသော နှစ်းတစ်လုံးများ

၁၁၃

နှစ်းအများထဲက ရွှေး၍ မရသော နှစ်းတစ်လုံးများ
ဖြစ်နေပေါ်မည်။

သိုံးသော်ထိုဟိုတယ်မှာ လက်ဖက်ခွက်ထဲက နှစ်းတစ်စွဲ
နှစ်းတစ်လုံးမဟုတ်ဘဲ တစ်တောင့်တည်းသော ငရှတ်သီး
စိုး ဖြစ်နေသည်။

လေးထပ်ငါးထပ် ဆယ်ထပ် အထပ်နှစ်ဆယ် စသည်
ရှိသော တိုက်တာအဆောက်အအုံများ ကြားထဲက အထပ်
လုံးဝမရှိသော မြှုပြိုက် အဆောက်အအုံဖြစ်နေသည်။

အခြားတိုက်တာ အဆောက်အအုံများကဲ့သို့ အုတ်ပတ်
ကား အဆောက်အအုံလည်းမဟုတ်ပေ။ အဆောက်အအုံ
တစ်ခုလုံးကို သစ်သား၊ ဝါး၊ ကြိမ်များဖြင့် ဆောက်လုပ်
ထားသည်။

ထို့အဆောက်အအုံမျိုး ဘုံဘေးတစ်မြှုပ်လုံးတို့အဆောက်
အအုံ တစ်ခုလည်းကိုသာ တွေ့ခဲ့ရသည်။ ထို့ဟိုတယ်ကို
ကော်ပါချင်မနဲ့ ဟိုတယ်'ဟူ၍ အမည်ပေးထားသည်။

ပေ ငါးဆယ် ခြောက်ဆယ် အကျယ်အဝန်း ရှိသော
ဟိုတယ်ခန်းမထဲ ကျွန်ုတ်တော်ထဲ့ ရောက်သွားချိန်းမာရ်မတရှိ

၁၁၄

၁၂၇

စားပွဲအားလုံးပို့ယှဉ်ပင် ဧည့်ပရီသတ်ချား ပြည့်ကျိုးနှင့်
ပြီး။

ညည့်ခံ အခမ်းအနားတစ်ခု ကျင်းမာနသည်နှင့် ဘူဇာ
သည်။

ထိုအချိန်ထက် အနည်းငယ် နောက်ကျပြီး ရောက်သွား
ပါက နေရာရှိခိုက်အတန်ကြာကြာတိုင်စောင့်နေပို့ရှိသည်။
ကျွန်ုတော်ထို့ကဲ့ကောင်းသွားသည်။

တိုဘ်သို့ ဝင်ဝင်ချုံး နေရာရှိသွားပြုသည်။

ကြိမ်ချား ဝါးချားဖြစ်ပန်းဆပြာက်ပန်းနှင့် ယုံးဖော်တား
သော ဝန်းမာရီ အသုအားသည် မျက်နှာကျက်တွင်မြှုပ်တား
သော မီးလုံးပြီးများအို့မှုန်ပျုံပျုအလင်းရောင်အောက်တွင်
မပို့သော ပေါ်နာကြသည်။

မျက်နှာကျက်တွင် မြှုပ်တားသော မီးလုံးပြီးများနှင့်
နံရံတွင်ကော်ချို့ရှိနေသော မီးတိုင်များမှ ရောင်စုံမီးသီး
ချား ပူးအပါး၊ လင်းနေကြာသော လည်း အလင်းရောင်များ
စူးပူးရှုံး ရှိမ္မနပေါ်။

ခန်ရွှေရှုန်း အခြားဝါးများ

၁၁၅

မှန်ပျုံပျုအဆင့်ထက် ကျော်ရုံးလောက်သာ ရှိသည်။ ထို
မှန်ပျုံပျုအဆင့်ထက် ကျော်ရုံးလောက်သာသင်းရောင်အောက်
တွင် စားပွဲအလီးသီး၌ ထို့နေကြာသည် ဧည့်ပရီသတ်များ
၏ သတ်လွှင်သော အဖျော်အသွေး အမျိုးပျိုး ဝတ်ဝါး
ဆင်ယင်မှုများမှာလည်း အားယွှန် ဝင်းလက် တောက်ပ
နေကြသည်။

ဘုံးတော်မြို့၏ ဆောင်းရာသိသည် အခြား အိန္ဒိယွှေများ
ကဲ့သို့ မအေးဆွန်းသဖြင့် ဧည့်ပရီသတ်များမှာ၊ အာန္ဒား
ထည့်ကိုပင် ထူထုထဲလဲ ဝတ်မလာကြ။

တယ်နေရာက ထွက်ပေါ်လာမှုန်း မသိဘာသာ သာယာ
ချိအေးသော တူရှုယာ ဂိုတ်သံသည် တစ်ခိန်းလုံးထွေ့
ပြို့ပြုသော ထွေ့လွှာနေသည်။

စားပွဲပေါ်တွင် အဆင်သင့်ရှိနေသော ‘မြန်း’ကတ်ပြား
ကို ကျွန်ုတော်ထို့ တစ်ဦယာက်တစ်လက်ကမ်းပြီး ကြည့်နေ
သည်။

တူညီးဝတ်စုံဝတ်တားသော စားပွဲထိုးများကဲ့က တစ်
ယောက် စားပွဲတော် လာရှုပ်သည်။ ကျွန်ုတော်ထို့ဘာလား
အည်ဆိုသည်ကို ညီမရ ဖြစ်နေကြသည်။

၁၁၆

ပါရ္ဇာ

စားပဲတေး၏ ရပ်နေသော စားပဲထိုးသည် စိတ်မရှည်
သဖြင့် ပြန်လည်သားသည်။ ကျွန်တော်တို့အတဲ့တွင် အိန္ဒိယ
အမျိုးသား သက်သတ်လွှတ်သမား သုံးယောက် ဝါယာ
သည်။

ထိုသက်သတ်လွှတ်သမားများကို အားနာသောကြောင်
လား၊ သီးမဟုတ် ကမ္မာဌာန်းရိပ်သာ၌ သက်သတ်လွှတ်နှင့်
ရင်းနှီးလာသောကြောင့်လား မသိ။

ကျွန်တော်တို့ သက်သတ်လွှတ်သမား မဟုတ်ဘူး၏ နှစ်
ယောက် သုံးယောက်ကပင် သက်သတ်လွှတ်ပဲ စားမည် လုပ်
နေကြသည်။

“မဟုတ်ဘူးလေ၊ ကျွန်တော်တို့ကိုဘာမှအားနာနေစရေး
မလိုဘူး”

“အားနာတယ်ဆုံးတဲ့” စကားလုံး အိန္ဒိယမှာ မရှိဘူး၊
မြန်မာပြည်မှာသာရှိတာ၊ ဆရာတို့ ကမ္မာဌာန်းရိပ်သာမှာ၊
သက်သတ်လွှတ်နဲ့ချည်းပြီးလာခဲ့ရတယ်မဟုတ်လား။ ဆရာ
တို့ စားချင်တာ ကောင်းကောင်း စားရအောင် တမင် ဖီး
ဟိုတယ် ခေါ်လာတာပါ၊ ကျွန်တော်တို့ကို အားနာမနေး
ပါနဲ့၊ စားချင်တာ မှာကြပါ။

နေရအရာနှင့် အခြားဝါယာများ

၁၁၃

ဘန်ဝါရိဂါဇိအင်ကဗျာ၏ ကိုမောင်ရွှေက ကျွန်တော်
တို့ကို တော်နာရဂါ်ရေစွာဖြင့် စိတ်မန္တက ပြုနေသည်။
ကျွန်မာ့ရေသည် ဘုံးတော်ရေနေ့လည်မှာ နစ်ပေါင်းများ
စွာ ကြာပြုဖြစ်သော်လည်း မြန်မာစာတော်ကားကို မမေ့သေးလေ။

ကျွမ်းကျင်စွာ ပြောနိုင်ပေါ်နိုင်တုန်းပင် ရှိသေးသည်။

မြန်မာနိုင်ငံ အလွမ်းပြောသောကြောဖြင့်သူ၊ အမျိုးသမီးနှင့်
သူ မြန်မာလိုပင် စကားပြောသည်။

ကျွန်တော်ကပင် ဦးစွာ၊ လူစွာမ်းကောင်းလုပ်လိုက်သည်။

“ကျွန်တော် ဆိတ်သားနဲ့ စားမယ်”

ကျွန်တော်က ရွှေကသွားသောအခါ ကျွန်ခသွှေ့အဖော်
ထဲက သုံးယောက်လည်း နောက်က လိုက်လာကြသည်။

‘သူတို့လဲ ဆိတ်သားစားမယ်’လုပ်ကြလေသည်။

ကျွန်တော်ယောက်ကသာသွှေ် လွှားလာသူ ‘မီးနှီး’ကြည့်ပြီး
သူကြိုက်သည် အစားအစားသစ်ခုကို မှာခိုးပေးသည်။

သူလည်း သက်သတ်မလွှတ်ဘာသူ၊ စားပဲထိုးကို တစ်ဝါ
ခေါ်ပြီး လိုပေး အစားအစားသားများကို မှာလိုက်သည်။

ကျွန်တော် နောက် 'မီန္ဒာ' တင်ခုကို ကောက်ကြည့်နေ
ပြန်သည်။ ထို 'မီန္ဒာ' ကား 'ယမကာမီန္ဒာ' ။

"ဆရာ၊ အဲဒီ 'မီန္ဒာ' က ကျွန်တော် တို့၏မဆိုင်ဘူး၊ အဲသာ
ထားလို့။"

ဘန်ဝါရီက ကျွန်တော်ကို လှမ်းပြောလိုက်လေသည်။
ကျွန်တော် သူ့မျက်နှာကို လှမ်းကြည့်နေမိသည်။ သူပြော
သည်မှာ သဘာဝကျပါသည်။ ကျွန်တော်တို့ ကမ္မဋ္ဌာန်း
ရိပ်သာနယ်ပြောလောက၊ ထွက်လာခဲ့သည်မှာ နားရိပ်းမျှ
လောက်သာ ရှိသေးသည်။ ကျွန်တော်ကလည်း အနှစ်ရှိခြား
ကြည့်နေခြင်းမဟုတ်။ စုစုမဲ့ လေးသာသည်အနေဖြင့် ကြည့်
ခြင်းမျှသာ ဖြစ်သည်။ ကျွန်တော် 'ယမကာမီန္ဒာ' ကို တေး
အသာချုထားလိုက်စလသည်။

ကျွန်တော်တို့မှာသော အစားအအသာက်များ စားပဲ
ပေါ်ရောက်လာကြသည်။ ကျွန်တော်တို့ စားကြသည်။
မော်သည်များ နှစ်းလုံးပုည့် ဖြစ်နေကြေးသောသည်း ဆိတ်
ငြိမ်လှသည်။

စကားပြောသံကိုပင် ကျယ်ကျယ်မကြားရ။ ကဆလေး
အခါးပါဝါသာ မိသားစုစုပ်းများမှာပင် ထိန်းသိန်းသိမ်း
သိမ်း ရှိနေကြသည်။ အခါးစားပဲများပေါ်၍ ပုလင်း

များ ထောင်ထားသည်ကို တွေ့ရသည်။ သို့သော်လည်း
ပုလင်းထောင်ထားသည့် စိုင်းများ၏ပုံပြင် ပုလင်း၏ အမှတ်
လက္ခဏာ ဘာတစ်ခုမှ မပြင်ရ မကြားရပေ။

ကျွန်တော် ဇွန်းနှင့်ခုပ်ရင်းကိုကိုင်ရင်း စားပဲစိုင်းများ
မှ ပြတ်ကျော်ဘုက် စားပဲစိုင်းများ၏အစွမ်းကို ကြည့်လိုက်
သည်။

ခုံးမ၏အဆုံးဖြုံး မှန်တံ့ခါးတပ်ထားသော အခုံးကြီး
တစ်ခုန်း ရှိသည်။ ထိုမှန်တံ့ခါးမှာ အထဲကို ဖောက်ထွဲ့
မြင်ရသော မှန်တံ့ခါးဖြစ်သည်။ အခုံးထဲ၌ အဝတ်ဖြူ။
ယူနိုင်သော်နှင့် အဝတ်ဖြူ၍ခေါင်းဆောင်း ဆောင်းထား
သော အချက်အပြုတံ့ခါးများ အလုပ်ရှုပ်နေကြသည်။

ထိုဟိုတယ်ကတစ်မျိုး။ စားပဲဆောင်ထဲတွင် ပျက်ပြုတ်
ကြော်လျှော်နေကြသည်ကို အပြင်ဘက်မှ မြင်အောင် မှန်
တံ့ခါး တပ်ပေးထားသည်။ စားပဲဆောင်ထဲတွင် လှပ်ရှား
နေသည်ကို အပြင်ဘက်မှ အားလုံး လှမ်းမြင်နေရသည်။

လက်က ဇွန်းနှင့် ခက်များကို ကိုင်ထားသော်လည်း
ကျွန်တော်၏မျက်လုံးသည် မှန်တံ့ခါးထဲမှ ဖောက်ထွဲ့မြင်း
ရေးသာ စားပဲဆောင်ထဲမှ အမှန်အမြတ် စားကော်များ
အသာက်ဖွှေ့ယူများ၏ ရောက်လိုက်၊ အပြင်ဘက်ကဲသားပဲ

၁၂၀

ပါရ္ဂ

များပေါ်တွင် ကျော်သွေ့တွေ မြန်ရေယှဉ်ချေဖြင့် စားသောက် သုံးအောင်နေသည့် စားကောင်းစားက်ဖွှဲယူများ ဆို ပေါက်လိုက် ဖြစ်နေသည်။

သုံးသော်လည်း မကြောမိမှာပင် မျက်စီအာရုံလွှာ ထို မြင်ကွင်းအားလုံး ပျောက်ကုလ်သွားပြီး ‘ကော်ပါချင်မနဲ့ ဟိုတယ်’ထဲ ရထားကြီးတစ်စီး ခုတ်မောင်းလာသည်ကို မြင်ရေလေသည်။

* * *

ကာလကတ္ထားမှ ဘုံဘေသို့ ခုတ် မောင်း လာ သော ရထားကြီးတွင် ကျွန်တော်တို့ စီးနင်းလိုက်ပါလာကြသည်။ လျှပ်စစ်အားဖြင့် ခုတ်မောင်းစေသာ ထို ရထားကြီး ကို ‘ဂိုတ္ထာလီ’ ဟူ၍ အမည်ပေးထားသည်။

မန္တလေးသွားသောရထားကို မန္တလေးရထား ဟူ၍၊ အမည်နာမပေးထားသကဲ့သို့ အိန္ဒိယနှင့်ဆုံး ဘုံဘေသို့သွားသော ရထားကို ဘုံဘေအာမြန်ရထားဟူ၍ လည်းကောင်း၊ အောင်ကိုဖြတ်၍ ကာလဟာသုံး သွားသောရထားကို ကာလ ကာပေရထားဟူ၍ လည်းကောင်း ကြုံသို့ မြို့နင်းလိုက်ပါလာသောတဲ့ သည်ပင် ရထားခဲ့ခြောက်ရာပေးရသည်။

နေရာဇာနှင့် အခြားဝါးများ

၁၂၁

နေသော ရုထားများရှိသကဲ့သို့ နာမည်သီးခြားရှိနေသည် ရထားများလည်း ရှိကြသည်။

အေလီမှ ဗာရာကသီသို့လာသော ရထားတစ်စီး၏အမည် ကို ဗာရာကသီ၌ရှိ နာမည်ကျော် တန်းခိုးကြီး ဘုရားကျောင်းဟင်ကျောင်း၏ အမည်နာမဖြစ်သော ‘ပိုရှနာထု’ အမည်ကိုဟူ၍ ‘ပိုရှနာထု’ ဟု ပေးထားသည်။

ယခု ကျွန်တော်တို့စီးလို့သော ရထားမှာမူ့ တရိုး၏ နှိုတဲ်လွှာရ ကဗျာစာအုပ်၏ အမည်အတိုင်း ‘ဂိုတ္ထာလီ’ဟု တွင်နေသည်။

‘ဂိုတ္ထာလီ’ ရထားတင် ကျွန်တော်တို့သည် လေအေးကောင်း ဒုက္ခိယဉ်မှ စီးနင်း လိုက်ပါလာကြသည်။ ထို ရထား၏ အဆင့်အမြင့်ဆုံးတဲ့မှာ လေအေးစက်တပ် ပထမတွဲဖြစ်သည်။ ကျွန်တော်တို့ စီးနင်းလိုက်ပါလာသောတဲ့ သည်ပင် ရထားခဲ့ခြောက်ရာပေးရသည်။

ရထားပေါ်၌ တစ်ရက်ကြာပြီးနောက် နောက်တစ်ငါးနောက်နောက်းအခါ်၌ ဖြစ်သည်။ ရထားကြီးသည် နာဂုံးမြို့ ဘုတာကြီးတွင် ခေတ္တရပ်နားပြီး နောက် ခွဲခဲ့ခို့ပြီး ဆက်နေသည်။

ရထားခန်းများမှာ လေအေးစက် တပ်ထားသဖြင့်
ရထားတဲ့ခန်းထဲတွင် ဆေးလိပ်မသောက်ရပေါ့၊ ဆေးလိပ်
သောက်လို့သူများသည် အခန်းထဲမှတုက်လျက် အဆင်း
အစာက်လုပ်သည့် ထံခါးနှားတွင် သောက်ကြခဲ့သည်။

ကျွန်တော် အေးလိပ်သောက်ချင်သောကြောင့် လေ
အေးအခန်းထဲမှ ထူက်လာပြီး အတက်အဆင်း တံခါး
နှားထွင် အေးလိပ်သောက်နောက်သည်။ ထိုအခိုက် ရထားကြီး
သည် ဘုတာကဗိုလာသို့ ရွှေက်လာသဖြင့် ထိုးရပ်လိုက်
လေသည်။

ထိုတူတာ၌ အတက်အဆင်း ခရီးသည် သိပ်မရှိလှု။
အသက် ဆယ့်နှစ်နှစ်အချယ်ရှိ ကောင်လေး တစ်ပေါ်ဘက်
ရထားပေါ်တက်လာသည်။

କେବେଳା ପେଟ୍‌ରୁ ନୀତିକୁ ଫେରେ କାହିଁ
କାରିନ୍ଦରିଙ୍ଗି ଆଧୁନିକ ଜୀବନରେ ଯାଏଇଲୁ ।

ကောင်လေးသည် ကျွန်တော့မျက်နှာကို တစ်ချက်လျမ်း
ကြည့်ပြီး ရေအီမဲနံအပြင်ဘက်၏ ကပ်လျက်သားရှိနေသည့်
အမှုကိပ္ပါးအပုံးကိုဖွံ့ဖြိုးပြီး ပုဂ္ဂိုလ်ရာသည်ရာ လုပ်နေသည်။

နေဂတ်ရုန်း အမြဲးဝဏ္ဏများ

ရှေ့သားထွက်သွားမှုံးဖိုး၏ ကောင်လေးသည် အလောက်
တိုး ဖြစ်နေခဲ့သည်။ မိန်ပိုင်းအတွင်းမှုံးပင် ထူး အလိုက်
ကောအရာကို တွေ့သွားသည်။ မျက်နှာတွင် ပြီးယောက်
ပေါ်လာသည်။ သု၏အပြီးသည် မည်းမောင်သော မိုးသား
တိမ်တိက်ထဲမှ လျှပ်စာပြုက် လက်ထိုက်သော လျှပ်စီး
အလင်းကဲ့သို့ ချေက်ချင်း ပြန်မောင်ပည့်းသွားမည်ဆိုသည်ကို
သူ မသိပေါ်။

ရထားပေါ်တွင် နှေ့လယ်စာဖြစ်ပေါ်၊ ညစာ ဖြစ်ပေါ်စာ
စားလိုသများသည်။ ကြိုတင်ပြီး စာရင်း ပေးထားကြရ^{၁၁}
သည်။

အဲချိန်ကျသောအခါ စာရင်းပေးထားသူများထံစားပွဲ
ထိုးများက စားဖွှေသောကိုဖွှေများ ယူလာကြသည်။

စားဖွှဲယောက်ဖွှဲယုံများကို များသငအားဖြင့် လေယဉ်မှာကဲ့ထိပ် ပလက်စတင်ဘူးများတွင် ထည့်ပေးကြသည်။

စားပြီးသောအခါ ထိုထမင်းတူးများကို အမှိုက်ပုံးထဲ
စန်ပတ်ကြသည်။

အခါးမှာ ကုန်အောင် မစားနိုင်သဖြင့် ထမင်းဘဲတွင်
အနည်းအကျင်း ကပ္ပန်သည်။

၁၂၄

ပါရူး

ကောင်လေးသည် ခရီးသည့်များ စွန်ပစ်လားသော အမိန်ပုံးတဲ့က ထိုဖမ်းဘူးများကို လှန်လှာ့ရှာဖွေးနှင့်ဖြေားသည်။

ထမင်းဟင်း အနည်းငယ် ကျွန်းနေသော ထမင်း ဘူးနှစ်ဘူးကို တွေ့သောအခါ ထိုထမင်းဘူးနှစ်ဘူးကို ကောက် ယူလိုက်လေသည်။

အလှန် သာလောင်မှတ်သို့နေသောသူ နတ်သွေ့ပါ့အောင် သွားသက္ကာ့သွေ့မြို့မြို့ကြသွားလေသည်။

ကောင်လေးသည် ထမင်းဘူးနှစ်ဘူးကို လဝ်ကကို့ပြီး ဆောက်ပြန်ဆင်းရန် ရုတားကံးအား ပေါက်ဝတ္ထ် ရပ်လိုက် လေသံ့။ ထိုအခါန်တွင် ရုထားကြီးသည် ဘူးဘူး ထွက် ခွာဝပြုငါးပြီး။

ကောင်လေးသည် ပျောပျောသလဲ ရထားပေါ်မှ အဘင်း ခုံချုပ်ကိုလေသည်။

‘ဟာ....’

ကျွန်းတော်၏ နှစ်မှ အလန်တွေား ထွက်သွားသည်။ ကောင်လေးသည် ပလက်ဖောင်းပေါ်တွင် မြောက် လျှက် လဲကျသွားသည်။

နေရာဇာနှင့် အခြားဝါဒ္ဓမ္မား

၁၂၅

သူ၏ လက်ထဲတွင် ကိုင်ထားသော ထမင်းဘူး နှင်းဘူး လည်း လက်ထဲက လွှာတိထွက်ပြီး တေးစဉ်ကျသွားသည်။

ရထားကြီးသည် အနိန်အားယူပြီး ခုစွမ်းမောင်း နောက်မှာ အရှိန်မြှင့်လာသည်။

ကျွန်းတော် ရထားတံ့ခါးပေါက်တွင်ရပ်ပြီး နောက်ပြန် လွမ်းကြည့်နေသည်။ ကောင်လေးသည် ကုန်းရှုံးထားသည်။

လက်ထဲက လွှာတိထွက်သွားသော ငါး နှစ်ကောင်ကို ပြန်ဖော်လက္ခဏာ ထမင်းဘူးနှစ်ဘူးကို ကောက်ယူလိုက်လေ သည်။

သို့သော် ထမင်းဘူးထဲတွင် ထမင်း အင်အနလုံးဝမကျိုး တော့အား အားလုံးပင် ဖံတ်စဉ်သွားကြပြီး။

ပလက်ပောင်းတွင် တော်မေ့မီ တစ်စစ် ပြန်ကြေးနေသော ထမင်းများကို ကောင်လေးသည် အာက် ထွက်သွားသော ပိမိရင်သွေးကို ကြည့်နေသော မံမံကဲ့သို့ လျှော့ငယ် အား လျော့စွဲ့စွဲ ကြည့်ဝန်သည်။

* * * *

‘ဟာ....’

ထိုစိုက နှီတုမှုထွက်သွားသော အားမှုံးဝှုံးသည်ပင် ယခုလည်း ကျွန်းတော်၏ နှီတုမှု ယောင်ယမ်း ထွက်သွားသည်။

၁၂၆

ပါရဂျာ

ကျွန်တော် အဖော်များ၏ အာရုံသည် ကျွန်တော်ဆိုပြီး
ရောက်လာကြသည်။

“ဘာ....‘ဟာ’လဲဆုံး၊ ဘာဖြစ်လိုလဲ”

“ကြော်....အင်း....ဘာမှ မဖြစ်ပါဘူး၊ ဟို ထမင်းချက်
သမားကြီး ဦးထပ် ပြုတကျသွားလို့”

ကျွန်တော် အဖော်များသည် ကျွန်တော်ကြည့်နေသည်
စားဖို့ဆောင်ခန်းထဲ လှမ်းကြည့်ကြသည်။

* * *

‘ကော်ပါချော်မနီးဟိုတယ်’ ရွှေတွင် ရပ်ထားသော ကား
ကြီး ကားထော်များကို မနည်းရွှောင်ကွင်းပြီး မိမိတို့ ကား
ရှိရာထိ လာခဲ့ရသည်။

ကျွန်ဘော်တို့ကားသည် ပင်လယ်ကမ်းခြေမှ ဖြတ်လျက်
တည်းခိုမည့် အိမ်ထို့ ပြေားဝန်သည်။

ပင်လယ်ကမ်းစပ်မှ ရှပ်တိုက်တိုက်ခတ်လာသောပင်လယ်
ရောပြည်လေညာင်းသည် ဘုံဘေးမြို့၏ ဆောင်းခွဲတဲ့ မထိတယို့
အအေးကိုပို့၍ အားဖြည့်ပေးနေသည်။

နေရာဇာနှင့် အခြားဝဲ့များ

၁၂၇

လျှပ်စစ်မီးရောင်များဖြင့် ထိန်ထိန်ညီးစွန်သော နတ်ဘုံး
နှစ်နှစ်းတမ္မု စည်ကား သိက်မြို့က်လျသော တိုက်တာ
အဆောက်အအုံ များကို ဖြတ်ကျော်လာခဲ့သည်။

ကားသည် လမ်းမြှုံးတစ်ခုသို့ ရောက်လာသည်။ ထို့
လမ်း ရောက်လာသည့်နှင့်တစ်ပြိုင်နောက် အလင်းထဲမှအာမှာ်
ထဲ ရောက်လာသကဲ့သို့ ဖြစ်သွားသည်။

လမ်းဘေးတစ်ဖက်၏ တိုက်တာ အဆောက်အအုံ များ
ရှိသော်သည်း ကျွန်လမ်းဘေးတစ်ဖက်ရှိ ပလက်ဖောင်းချိမ်း
ရှိနိုင်းထို့ကိုများ၊ ဝါးထဲကျွုံထရာများဖြင့် ယာယီ လုပ်
ထားသော တဲ့ကလေးများ ရှိနေသည်။

ထိုတဲ့ကန်းကြီးသည် တစ်မိုင် နှစ်မိုင်အထိ ရှုည်လျား
သည်။ ထိုတဲ့များ၏ နေထိုင်သူ့တွဲသည် ထိုနေရာ၌ပင် ထမင်း
ဟင်း ချက်သည်။

ထိုနေရာ အနီးအနားရှိ ပမာဏ်းများထဲ၌ပင် အညွစ်
အကြော် စွဲနှင့်သည်။ ထိုနေရာ၌ပင် အိမ်တောင် သားမွေး
လုပ်ကြသည်။

နတ်သမီးတမ္မု အလွန်လွပ်သော မိန်းမပျို့၏ မျက်နှာ
ပေါ်၌ သမ်္တ်ကွက်ကြီးတစ်ကွက် ပေါ်နေသကဲ့သို့ဖြစ်သည်။

“ဘယ့်နှစ်ယုံ့လဲ ကိုမောင်ရွှေ၊ ဒါတွေက ဘယ်လို့ မြှုပ်နှံ
တာလဲ”

“မင်္ဂလာပါနဲ့ ဆရာ၊ ဒါ ဘုံတေမြို့ရဲ့ အနိုင်းရှုံးတွေပဲ၊ ဘုံတေမြို့ကြီး နတ်ဘုံး နတ်နှင့်သမျှ သယ်လို့ ကြီးကျယ် စည်ကားတယ်၊ ဘယ်လို့ လုပ်ငန်းရွှင်ကြီးတွေ၊ သူ့အေး သူ့ ကြိယ်တွေ ပေါ်ဘယ်၊ ဘယ်လောက် ထင်ရှားကျော်ကြေားကဲ ရုပ်ရှင် သရုပ်ဆောင်ကွေ့နေတဲ့ မြို့ဖြစ်တယ်ဆိုပေမယ့် ကစ် ထောင်မှာဘတာ ဒီလို့ လူဘန်းစားမျိုး၊ အုံနဲ့ကျင်းနဲ့ ရှိနေ တာပါပဲ၊ မြှုနိမိပါယ်က ပူးတွေကို ဒီဖြို့လယ်ခေါ်က ခေါး ခေါး အဖော်ခိုင်းတယ်၊ ဖယ်ခိုင်းလဲ ခက်ပဲ၊ မကြာခင် ပြန် ရောက်လာတာပဲ၊ နိုင်ငံရေးခေါင်းဆောင်တာ၏၊ က သူတို့ကို မွှေးယားဘယ်၊ ရွှေးကောက်ပွဲ လုပ်တဲ့အခါမှာ သူတို့က တစ်ဟင်တာအားပဲ၊ နိုင်ငံရေးခေါင်းဆောင်တာ၏ဟာ သူတို့ မျှေးမျှေး အေားကိုးနေကြတယ်”

ကားသည် လျမ်းရပ်ကွွာကို “ကျော်လာခဲ့သည်”

ဘုံတေမြို့သည် ငွေ့ရောင်ပင်လယ်ထဲက တောက်ပ ဝင်း လက်နေသော အစိုးတန်ရတနာတစ်လုံး၊ ဆိုသည်မှာ မှန်ပါ သည်။ ဘုံတော်လည်း ထိုရတနာတွင် အနားပါသည်ဆိုသည် ကိုမှု လူမြတ် သိမှုသိပါလေစာ။

* * *

ကျိုးဆီဇာနီ

ဘုံတေမြို့အနီး ဒီဂုတ်ပုရိနိုင်းတကာဝိယေနာ အကယ် အမိုင် ပြုဖွယ်ကိုစွမ်းသွားသောအခါ ကျွန်ုင်း တို့၏ ရွှေခံရီးမှာ ပုံစွန်င့်ပတ်သက်သော နေရာ မြားမြတ် များသို့ သွားရန့် ဖြစ်သည်။

ကျွန်ုင်းတို့သည် ‘ဘုံတေ ဂေါရပူ’ အမြန်ရထားကြီးဖြင့် ဘုံတေမှ နေလယ် ၁၁-နာရီလောက်တွင်စွဲကိုလာကြသည်။ အိန္ဒိယပြည့်၍ ခရီးရှည်သွားသော ရထား ခရီးသည်များ၊ သည် ‘ရုတ်ပေးရှင်း’ ခေါ် အိပ်စင်လက်မှတ်ဖြင့် သွားလေ ရှိကြသည်။

ကျွန်ုင်းတို့လည်း ‘ရုတ်ပေးရှင်း’ လက်မှတ် ခံလေသည်။

၁၃၀

ပါရဂူ

ကျွန်ုပ်တို့စီးလာသော ရထား ပထမတွဲတွင် အခန်းတစ်ခုးတစ်ခုနှင့် အိပ်စင် ခြောက်ဘင်ရှုံးသည်။ ထိုင်ခံရှုံးညှိ မှာ နေ့အချိန်၌ ထိုင်စရာနေရာဖြစ်ပြီး ညဉ်အချိန်၌ အိပ်စင်တစ်စင် ဖြစ်သွားသည်။

ထိုင်ခံရှုံး အပေါ်ဘက် C ဦးပေ ခြောက်ပေ အမြှင့်၌ အိပ်စင်တစ်စင်ရှုံးသည်။ ယင်းအိပ်စင်နှစ်စင်၏ အလယ်တွင် အိပ်စင်တစ်စင်ရှုံးသည်။

အလယ်အိပ်စင်မှာ အရှင်ဖြစ်သွား ပတ္တာဖြင့် အရှင်တပ်ထားသော အိပ်စင်ကို နေ့အချိန်၌ သံချို့တို့ကဖြုတ်ပြု၍ ပြီး ကျောဘက် ကပ်ထားရသည်။

ကျောဘက်ရုံးတွင် ကပ်ထားသော ထို့ အိပ်စင်သည် နေ့အချိန်၌ ထိုင်ခံရှုံးညှိတွင် ထိုင်နေကြသော ခရီးသည်များ၏ နောက်မှာ ဖြစ်လာလေသည်။

ခေါက်ရှုံးရသော ထိုအလယ်အိပ်စင်အရှင်ကို သံချို့တို့ ဖြုတ်ပြု၍ ပြု၍ ကျောဘက်ကပ်မထားလျှင် အောက်ဘက်ကထိုင်ခံရှုံးညှိပေါ်၍ အိပ်ရုံးသာ အိပ်ရှုံးရသည်။ ကျောဆန်ထိုင်ရှုံး မရ ပေ။

ထိုကြောင့် နံနက်မိုးလင်းသည်နှင့် အလယ် အိပ်စင်ကို သံချို့တို့ ဖြုတ်ပြု၍ ပြု၍ ကျောဘက်နှုန်း ကပ်ထားရသည်။

နေရာရှေ့နှင့် အခြားဝါယာ

၁၃၁

အခန်းတစ်ခုးစီး၌ ဘေးနှစ်ဖက်တွင် အိပ်စင် သုံးဘင်၌ ရှုံးရှုံး အခန်းတစ်ခုး၌ အားလုံးစုစုပေါင်း အိပ်စင်ခြောက်စင် ရှုံးသည်။

ညဉ်အချိန်၌ ထိုအိပ်စင်ခြောက်စင်တွင် ရွှေတို့မာရွှေး၊ လက်မှတ်ရထားသူ ခရီးသည် ခြောက်ရှုံးသာလျှင် နေခွင့် အိပ်ခွင့်ရှုံးသည်။

အိပ်စင်ခြောက်စင်ရှုံးသော အခန်းသည် ညဉ်အချိန်၌ ရွှေတို့မာရွှေး၊ လက်မှတ်ကိုင်ဆောင်သူ ခရီးသည် ခြောက်ရှုံး၏ အပိုင်ဖြစ်သည်။

သို့သော်လည်း နံနက်မိုးလင်း၏ ၆-နာရီ ထိုးသည်နှင့် တစ်ပြိုင်နှင့် ထိုအခန်းတွင်းရှုံး ထိုင်ခံပေါ်၍ ထိုင်စရာနေရာ ရှုံးပါက အခြားခရီးသည်များလည်း လာရောက် ထုတ်ခွင့်၊ စီးခွင့် ရှုံးသည်။

အချိန်မှာ နေလယ်နွောင်းဖြစ်ရှုံး ကျွန်ုပ်တို့အခန်းတွင်းရှိ ထိုင်ခံရှုံးနှစ်ဖုံးပေါ်၍ ကျွန်ုပ်တူမြန်မာခရီးသည် C ဦးဦး အပြင် အခြားအိုးယောက်များသားခရီးသည် နှစ်ယောက်သုံး ယောက်လည်း လာရောက်ထိုင်နေကြသည်။ ရထားကြီးသည် တစ်ဘူတာဝင် တစ်ဘူတာထွက်နှင့် ခုတ်မောင်းပြီးသော နေလေသည်။

၁၃၂

ပရဂ္ဂ

ကျွန်ုပ်တိ၏ ဦးတည်ချက်နှင့် ကျွန်ုပ်တိရောက်သွားသေား
နေရာများမှာ မြှုပ်ထိုးပြုဖိုးများသာများသွားပြု၏ ကျွန်ုပ်တိ
သည် မြှုပ်သာဝကုသာ ငလ့်လာခွင့်ရကြသည်။

အိန္ဒိယ ကျေးလက်ဒေသဘဝနှင့် အလှမ်း ဝေးနေပေါ်
သည်။

ယခုလို ရထားနှင့်ဖြစ်စေ၊ ကားနှင့်ဖြစ်စေ၊ ဖြတ်သွား
ဖြတ်လာလုပ်သည်အောက်မှသာလျှင် ဘေးပန်း ပတ်ဝန်း
ကျင်ရှိ ကျေးလက်ဒေသဘဝကို လျှပ်စီးပြုကြ ကြည့်ရှုနှင့်ရှု
လေသည်။

ပပါးစိုက်ပါးသည် ရုသိကုန်ဖြူဖြစ်သော်လည်း ရထား
လမ်းတစ်လျောက်၌ ကောက်ပဲသီးနှံပင်များစီမံစိန်း
ပင် ရှိသေးသည်။

အိန္ဒိယနှင့် စိုက်ပါးရေးကို အားသွန်ခွန်စိုက်လုပ်ကိုင်
နေကြသည်။ သီးထပ် သီးညှပ် အကောင်အထည်ဖော်နေကြ
သည်။

စပါးပင်နှင့်အတူ ပဲပြောင်း၊ ဆတ်၊ နှုန်း၊ မှန်ညှင်း၊
အာလူး စသည်တို့သည် ရထားလမ်းတေနှစ်ဖက်၌ တစ်များ
တစ်ခေါ်ကြီးဖြစ်ထွန်းနေကြသည်။

နေရာရွှေနှင့် အခြားဝါယာများ

၁၃၃

စိမ်းလန်းစိုပြုသောယာခင်းလယ်ခင်းများ၏အကြေား
၌ ခုတ်မောင်း ပြေးသွားနေသော ရထားကြီးသည် မြှိမ်း
ရောင် ကမ္မလာပေါ်၌ သွားနေသော ကမ်းခြေများတောင်
ကြီးနှင့် တူသေးတော့သည်။

နေ့လယ် ၂-နာရီအချိန်။

ရထားကြီးသည် ဘူတာတစ်ဘာတွင်ထိုးရပ်လိုက်လေ
သည်။ ဘူတာကြီးဖြစ်သည်။ ကွမ်းခြံးဘာနီးပါးလောက်
ပင် ရှိမည်။

အိန္ဒိယတင် ကွမ်းခြံးဘာတာလောက် ကြီးသည် ခရီးလမ်း
ဆုံး ဘူတာကြီးများကို မကြောခဏအခွဲချုပ်သည်။

ယခု ဘူတာများ ဘုံးတော့မှ တွေ့ကြလာကတည်းက တွေ့ခဲ့ရ
သော ဘူတာများထဲတွင် ပထမဆုံးစတွေ့ရသော အစဉ်
ကားဆုံး ဘူတာကြီး ထောက်ဘူတာဖြစ်သည်။

ရထားအတက်အဆင်း ခုံးသည်များ ရှုပ်ယူက်ခတ်နေ
သည်။ ဧရားသည်များ ဧရားဝဏ်းသံး ဘူညားအနေဖြင့်
ဘူတာကြီးအတွင်း၌ ရုတ်ပဲ့ဝါးများစွာအသာ ခရီးသာ
များ၊ ပြေးလွှား လျှပ်ရှုံးအနေဖြင့်သည်။

၁၃၄

ပါရူး

ဘာဘူတာများပါလိမ့်။ ရထားပြောင်းမှ ခေါင်းပြု၍
ကည်းလိုက်သည်။

"JHANSI"

ဘာ...ဂျိန်ဆီဘူတာပါလား၊ 'ဂျိန်ဆီ'ဟဲဆာ အမည်
နာမကို တွေ့လိုက်ရသည့်နှင့်တော်ပြုသောက် နှစ်က တော်ခါဖူး
မျှ မရောက်ဖူးသော်လည်း မိမိနှင့် ရင်းနှီးသည့် မြို့တစ်မြို့သို့
ဆိုက်ရောက်လုံသည့်အလား ခံစားမိသွားလေသည်။

'ဂျိန်ဆီ'သည် အိန္ဒိယနိုင်ငံ၏ အမိုင်းဝင် ရွှေးဟောင်း
မြို့တစ်မြို့ဖြစ်သည်။ 'ဂျိန်ဆီ'၏ နောက်ဆုံး ဘုရင်မကို
အကြောင်းပြုလျက် 'ဂျိန်ဆီ'သည် သမိုင်းဝင်မြို့ဖြစ်နေသည်။
မိမိဖတ်ဖူးသော အိန္ဒိယဝါယွှေးတစ်ပုဒ်ကို ချက်ချင်း သတိရ
လာသည်။

ဝါယွှေးသူမှာ ကျွန်ုပ် အမျိုးသား စာပေဆုံး ရသော
'ဂေါ်'ဝါယွှေးသူ့ 'ဗရို့နှုန်းလာသံမရမှာ' ဖြစ်သည်။

ဝါယွှေးအမည်မှာ 'ဂျိန်ဆီရုန်းလက္ခမြို့မာ္ဌား'။ ဂျိန်ဆီ
ဘုရင်မ၏ အမည်မှာ 'လက္ခမြို့မာ္ဌား' ဖြစ်သည်။ ထိုဘုရင်မ
အကြောင်း ရေးထားသည် အမြိုင်းနောက်ခံ ဝါယွှေး
သည်။

အနရှုံးရှုန်း အခြားဝါယွှေးများ

၁၃၅

ဂျိန်ဆီမြို့သည် ဘုရင်အဆက်ဆက် အုပ်ချုပ်လာခဲ့သော
မြို့ဖြစ်သည်။ နောက်ဆုံးဘုရင်မ လက္ခမြို့မာ္ဌား လက်ထက်
တွဲ ပြီတိသုံးနယ်ခဲ့တိသည် ဂျိန်ဆီကို ဝင်ရောက် သိမ်း
ပိုက်သည်။

ထိုအခါ မျိုးချစ်စိတ်ပြင်းထန်သော ဂျိန်ဆီ ဘုရင်မ
သည် လက်နာက်ဆွဲကိုင်လျက် မြှင့်းစီးပြီး အင်လိပ်နယ်ခဲ့ကို
ခုခံတိုက်ခိုက်သည်။

ဘုရင်မသည် မိန်းမသားပင်ဖြစ်သော်လည်း တကယ့်
သူရဲ့ကောင်း ဝယာကျိုးအာတာနည်တစ်ဦးကဲ့သို့ အလုံမလျှော့
ဘဲ ရန်သူကို ခုခံတိုက်ခိုက်ရာ တိုက်ပွဲ၌ ရန်သူ၏ လက်ချက်
ဖြင့် ကျေစုံသွားလေသည်။

လက္ခမြို့မာ္ဌားအဲသည် 'ဂျိန်ဆီရာနီ' (ဂျိန်ဆီဘုရင်မ) အမည်
နာ့သာမြောင်း၏ မောက်နှင့် ပောက်နှင့် သူရဲ့ကောင်း အာ
ဘနည် အမျိုးသမီး ဖြစ်လာလေသည်။

အိန္ဒိယနိုင်ငံ 'ဂျိန်ဆီရာနီ' (ဂျိန်ဆီဘုရင်မ) အကြောင်း
ကို ဘာသာအမျိုးမျိုးပြု၏ မှတ်တမ်း တင်ထားကြသည်။
ဝါယွှေးအမျိုးမျိုး၊ ပြောတ်အဖုံးဖြင့်လည်း 'ဂျိန်ဆီရာနီ'
ဘာဝကို သရုပ်ဖော်ကြသည်။

၁၃၆

ပါရဂါ

ရုပ်ရှင်လည်း ရိုက်ကူးထားသည်။ အိန္ဒိယ အမျိုးသမီး သူ့ရဲ့ကောင်းများအကြောင်း စကားစပ်လျှင် သူ့နာမည် ထို့ကြံးကပါသည်။

အိန္ဒိယ အမျိုးသမီးများ၏သူ့ရဲ့သတ္တိကို အမှုစ်းတင်လျှင် သူ့နာမည်မပါ မပြီးပေါ့။

အုတိယက္ခို့ဘစ်အတွင်းက အိန္ဒိယ အမျိုးသားခေါင်း ဆောင်ကြီး ဆူးတော်စုံချွေ့ရာတို့၏ အိုင်အင်းအော်၏ အိန္ဒိယ လွှဲတို့လပ်ရေး စစ်တပ်သည် မြန်မာ့နိုင်ငံ၌ အပြောခဲ့သည်။

ထို့ကြောင်းက ဆူးတော်စုံချွေ့ရာတို့၏ အိန္ဒိယအမျိုးသား စစ်တပ်နှင့်အတူတကွ အိန္ဒိယ အမျိုးသမီး စစ်တပ် တစ်တပ် ကိုလည်း ဖွဲ့စည်းထည်ထောင်ခဲ့သည်။

ထို့ကြိုးကို အမျိုးသမီးစစ်တပ်၏အမည်ကို ဆူးတော်စုံချွေ့ရာတို့က အိန္ဒိယသူ့ရဲ့ကောင်း အာဇာနည်အမျိုးသမီး 'ဂျုံးဆီရာနီ' (ဂျုံးဆီဘရင်မ)ကို အစွဲပြုလျက် 'ဂျုံးဆီရာနီ'တပ် ဟူ၍ အမည်ပေးထားလေသည်။

ဒေသလိုပြုကြီးများ၏လည်း 'ဂျုံးဆီရာနီ'လမ်းဟူ၍ ဂျုံးဆီရာနီကို ဂျုံးပြုမှည့်ထားထော်လေသာ၊ လမ်းများရှိလေသည်။

နေရာရန်း အခြားဝါယား

၁၃၃

ဂျုံးဆီဘရင်မ ရတားဆိုက်နေစဉ် အတောအတွင်း 'ဂျုံးဆီရာနီ' (ဂျုံးဆီဘရင်မ)အကြောင်း အတွေး ရေယာ၏ ကြောထဲတွင် နှစ်များနေမြတ်လေသည်။

* * *

ဂျုံးဆီရာနီအကြောင်း အတွေးအမျင် မပြတ်ခင်ပင် အခန်းအပေါက်ဝ လူတစ်ယောက် လာရပ်သဖြင့် လှမ်းကြည့်လိုက်သည်။ ရွှေမလှေ့ကြီး ဖြစ်သည်။ အရပ်ခြောက်ပေကျော်လောက်ရှိသည်။ ကုံးယုံလုံးကိုယ်ထည့်မှာ သာမန် လူနှစ်ယောက် သုံးသယာက်စာလောက်ရှိသည်။

သူ့ကိုမြင်သောအခါ သတင်းစာ မရှိဖြစ်းများ၏လည်းကောင်း၊ ရုပ်ရှင်ပိတ်ကားပေါ်၌ လည်းကောင်း တွေ့ရတတ်ထော့နပမ်းသမားကြီးများ၏ပုံကို သွားသတိရသည်။

ထိုလူဝှက်းသည် အခန်းဝတ္ထ်ရှုပြီး ကျွန်ုပ်၏တေးကို လွှဲမ်းကြည့်နေသည်။ ကျွန်ုပ်တေးကနေရာတွင် ဝင်ထိုင်ချင်သည့်လက္ခဏာ ပြနေသည်။

မျက်နှာချင်းကို လိုင်ချုပ်လျှော့ကျွန်ုပ်၏ အဖော်တခါ့နှင့် အိန္ဒိယအမျိုးသား တစ်ယောက်နှစ်ယောက် လိုင်ကြော်သည်။ ထိုခံ့များ နောက်ထပ် ထိုင်စေရန် နောက်ထပ် ထိုင်စေရန် တော်လောက်ရှိသည်။

၁၃၈

ပါရမာ

ကျွန်ုပ်ထိုင်နေသည့် ခုရှည်တွင်ကား ကျွန်ုပ်နှင့် ကျွန်ုပ်အဖော်နှစ်ဦး ထိုင်နေ့လည်။ ကျွန်ုပ်က အခန်းအဝင်ဝဘက်တွင် ရှိနေသည်။

အကယ်၍ ကျွန်ုပ်ယာဘက်တေးတွင် လူတစ်ယောက် ဝင်ထိုင်ပါက ထိုင်၍ရသည့်အခြေအနေတွင် ရှိနေသည်။ တစ်ခန်းလုံး၌ နောက်ထပ် လူတစ်ယောက်ထိုင်လျှင် ထိုင်၍ ရနိုင်သော နေရာမှာ ထိုတစ်နေရာတည်းသာ ရှိလေသည်။

လူဝါးသည် ထိုနေရာကို မျက်စိကျနေသည်။ ထို့အောင် ထိုလူဝါးမှာ သာမန်လူထက် နှစ်ဆယးဆလောက်ကြီး သော ကိုယ်ခန္ဓာ ရှိနေသည်ဖြစ်၍ အကယ်၍ သူ့ကို နေရာပေးလိုက်ပါက ကျိုးကျွန်ုပ်တိုးလုံးဦး အနေရ အထိုင်ရ အတောက်ကျပ်သွားမည်။

ကျွန်ုပ် ကိုယ်ကိုချုပ်ပြီး မျက်နှာထား ခပ်တည်ဘည် ဖြင့် သူ့ကို မဖြေချင်ယောင် ဆောင်နေသည်။ ကျွန်ုပ်က ဖိတ်ခေါ်လိုသည့် အမှုအရာ မပြသောအား ထိုလူဝါးသည် အခန်းဝါး ခေါ်မှုသာရပ်ပြီး ရွှေဆင်လျှောက်သွားလေသည်။

ဆယ်မိနစ် ဆယ်ငါးမိနစ်လောက် ကြာသွားသောအား ရထားကြီးသည် ရှုန်ဆုံးသူတဲ့ ထွေကိုစာမျက်လျှောက်လေသည်။

နေရာဇာနှင့် အခြားဝါးသွား

၁၃၉

ရထားတွက်လျင်တွက်ချင်း အခန်းဝါး လူတစ်ယောက် ပေါ်လာပြန်သည်။ ထိုလူမှာ ယခင် နပမ်းသမားပုံသဏ္ဌာန် မဟုတ်တော့ဘဲ အမျိုးသမီးလေးတစ်ယောက် ဖြစ်နေသည်။

အမျိုးသမီးလေးမှာမှ ထိုလူဝါးလို့ အခန်းဝက ရပ် ကြည့်မနေဘဲ အင်န်းထဲ တန်းဝင်လာသည်။

“ခဏထိုင်ပါရစေ”

ဟိန္ဒီလို စကားတစ်ခွဲးပြောပြီး အမျိုးသမီးလေးသည် ဝင်ထိုင်သည်။ လူတစ်ယောက် ထိုင်၍ ကျွန်ုပ်တေးတွင် ဝင်ထိုင်သည်။ လူတစ်ယောက် ထိုင်၍ ရသည့်အနေ ဖြစ်သည်အပြင် ကျွန်ုပ်ကလည်း တတ်နိုင်သူ၏ စေတနာ ရှုကြရနာဖြစ်၍ ဘေးရွှေ ပေးလိုက်သည်ဖြစ်၍ အမျိုးသမီးလေးသည် ချော်ချောင်ချိချိ နေရာရသွားလေသည်။

သို့မောင် အခန်းထဲရှိသမျှ မျက်လုံးအားလုံး ကျွန်ုပ်ဆုံးရုပ်ရောက်လာကြသည်။ မျက်နှာများလည်း မချို့မချုပ်ဖြစ် နေကြသည်။

ကျွန်ုပ်၏ မြန်မာအဖော်များထံမှုမှ မျက်လုံးများသွား စကားလုံးများလည်း ရောက်လာကြသည်။

၁၄၀

ပါရဂူ

“တယ်လိုလဲခာရာ၊ အခွန်လှော့း၊ လာဘုန်းကတော့
လူးနှင့်တစ္ဆေးနဲ့ ပံ့ပိုးသွေးတယ်၊ အခွ
န်အမျိုးသမီးလေးလာတော့ ငန်ရှုံဖယ်ပေးရတာ ပျော်ဖြေပါ
ကလား”

“ဆရာပါတို့ကတော့ ခရီးသွားရင်းလာရင်းလဲ စန်းပွင့်
နေတာပါကလား၊ ဟယာ....ကြည့် အမျိုးသမီးလေးက သူ
ဘေးမှာ ကပ်ထိုင်နေတယ်”

“ခင်ဗျား မတရားဘူး၊ ဖျက်နှာလိုက်တယ်၊ ဟိုလူော့း
လူးဝါးကဲတာ ငန်ရှုံအလပ်မရှုံငောင် ကိုယ်ကို ချွဲထွင်
ငောင်တယ်၊ အမျိုးသမီးလေးကျေဝော့ တစ်မျိုး၊ ကိုယ်ကို
ကျိုးပေးတယ်”

“ဟိုနာမ်းသမားကြီး တစ်ပတ်ပြန်ကြာ့လာရင်းတော့
ခင်ဗျား သက်သာမှာမဟုတ်ဘူး၊ သူ့ကဲတော့ အဖက်မလုပ်
ဘူး၊ ဒီအမျိုးသမီးလေးကျေဝော့ ပြီးပြီး ပြီးလိုက်ပြီး
အတင်းဝင်လိုးရင်တော့ ကျေပြုတို့ကယ်နိုင်မှာမဟုတ်ဘူး၊
သူ့လူကြီးကိုလော့ ကျေပြုတို့ကြော့ယူတယ်”

“ဆရာပါ၊ အမျိုးသမီးလေးက တယ်သွားမှာရလဲ၊ မေး
ကြည့်ဖမ်းပါ”

နေရမ္မရနှင့် အခြားဝွေးများ

၁၄၁

ကျွန်ုပ်၏အဖော်များသည် ကျွန်ုပ်ကို ပစ်မှတ်ထားပြီး
တိုးနှင့် ပို့ကိုနိုင်နေကြသော်လည်း ထိုအမျိုးသမီးလေး
ကိုမူ သူ့လိုပါလည်း ဖို့စုံဝင်စားအနေကြသည်”

အဖော်တစ်ယောက်က အမေးခိုင်းသည်ဖြစ်၍ အမျိုး
သမီးလေးခား၊ အမေးခိုင်းသည်ဖြစ်၍ အမျိုးသမီးကလေး
အား ‘တယ်သွားမလိုလဲ’ ဟု မေးလိုက်လေသည်။

“လယ်ခနောင်....”

မြို့ခေါင်ရေရှား ဖြစ်နေချိန်၌ အာကာလုဏ်ကားကင်
ပြင်မှ မြို့တစ်ပေါ်အောင် ရွှေချေလိုက်သင့်လွှာ သူ့ထံမှ ရွှေးရှား
ပါးပါး တစ်ခုနှင့်တည်းသော စကားမျှသာ အားမြတ်
အားမော ထွက်ပေါ်လာသည်။

“ဆရာပါကလဲ ဒီနှိမ်တဲ့စိတ် ရှိနေတယ်
မဟုတ်လား၊ အမျိုးသမီးလေးနဲ့ပဲ လိုက်သွားပေတော့”

အဖော်တစ်ယောက်စကားများ နယ်တော်ကျွဲ့ ဝာ
သည်။ ကျွန်ုပ်၏အဖော်များသည် အခန့်တဲ့ပါး မြို့တယ်
အမျိုးသမီးလေးနှင့် ဒီနှိမ်လော်မျိုးသားမျှား မြန်မာစုံ
နားလည်ကြမှာ မဟုတ်ယည်ကို အခွင့်ကောင်းယောက်

၁၄၂

ပါရ္ဇာ

စကားကို အထိန်းအချုပ်မရှိဘဲ လူတိလွှာတ်လပ်လပ် ပြော၊
ချင်ရာ စွဲတ်ပြောဆန္တသည်။

သို့သော်လည်း အခေန်းတဲ့ရှိ အိန္ဒိယအမျိုးသားများနှင့်
အမျိုးသမီးကလေးမှာ မြန်မာစကား နားမလည်ကြသော်
လည်း နိုင်ပဲတကာ ဘာသာစကားကိုမှ နားလည်ကြသည်။

နိုင်ပဲတကာ ဘာသာစကားမှာ ကိုယ်အမှုအရာ၊ နှစ်၊
အမှုအရာ၊ မျက်လုံးအမှုအရာ ဖြစ်သည်။

ထို့နှင့်ပဲတကာ ဘာသာစကားအရ အိန္ဒိယအမျိုးသား၊
ခရီးသည်များသည် မြန်မာခရီးသည်များ အေးနေးနော်၊
ကြားနော်သည့် အကြောင်းအရာကို နားလည်ရှိပါကြသည်။

ထို့ထို့ နားလည်ရှိပါကြောင်းကို သူတို့၏ မျက်နှာ၊
အမှုအရာက ဖော်ပြန်ကြသည်။ အမျိုးသမီးကလေးလည်း၊
နားမလည်ဘဲနေမည် မဟုတ်ပေ။

ကျွန်ုပ် အမျိုးသမီးလေးကို မိတ်ဖွဲ့ချင်နေသည်။ သို့
သော်လည်း ကျွန်ုပ်၏အဖော်များ တစ်လုံးပြီးတစ်လုံး ပစ်
သွင်း ထိုးနှုက်ငန်သည် စကားလုံးများကြောင့် လည်း
ကောင်း၊ အမျိုးသမီးလေးကလည်း ရောက်ကတည်းကာ

နေရာဇာနှင့် အခြားဝါယား

၁၄၃

သူ့ဘွင်ပါလာသော စာအုပ်တစ်အုပ်ကို ကောက်ဖတ်နေ
ဘောကြောင့် လည်းကောင်း အသာ ကိုယ်ရှိန်သတ်နေရာ
လေသည်။

မိတ်ဖွဲ့ချင်မရသော်လည်း သူ့ကိုမှ အကဲခတ် ကြည့်နေ
မိသည်။ အမျိုးသမီးလေးသည် အသက်အစိတ် သုံးဓယ^၁
လောက်အရွယ် မျက်လုံးမျက်ဖန်ကော်ငါးကောင်း နှာတံ
ပါးပေါ်ပြစ်သည်။ မိန့်မချော့တစ်ယောက်။ အသားမဖြူ
မည့်၊ ဆံပင်ကို ခေတ်ဆန်သည့် မိန့်ကလေးများထားသည်။
အတိုင်း ခပ်တို့တို့ ခပ်ဖွဲ့ဖွဲ့ လှုပ်ထားသည်။

ပန်ချောပီအမျိုးသမီးများလို ရှားစေးရောင် ပိုးဆောင်း
ဘိပ္ပါနှင့် ဘောင်းဘိန္ဒိုင့် အဆင်အသွေးတူ အကိုး ဖားဖား
ရည်ရည်ကို ဝတ်ထားသည်။ ဆောင်းရာသီဖြစ်သဖြင့် အညီ
ရောင် သဏ္ဌာလပ်ရွှောစောင် ခြံထားသည်။

ဆောင်းရာသီ၏ ရွှောစောင်ခြံခြင်းသည် ယခုခေတ်
အိန္ဒိယအမျိုးသမီးများ၏ ဖက်ရှင်ဖြစ်သည်။ ယခင် ၁၉၅၀
ခု ပတ်ဝန်းကျင် အိန္ဒိယတွင်နေစဉ်က ယခုလိုမဟုတ်ပေ။

ဆောင်းရာသီ၏ အသက်ကြီးကြီး အမျိုးသမီးများအား
ရွှောစောင် ခြံလေ့ရှိကြပြီး ပျော်ပြုခြင်း အမျိုးသမီး

၁၄၅

ပါရ္ဂ

ကလေးများမှာမူ။သက္ကလပ်လောင်းကုတ် အာရိုက္ခည်ကိုသာ
ဝတ်လေးရှိကြသည်။

ယခုမူ သက္ကလပ်လောင်းကုတ်ဝတ်သူ တစ်ယောက်မျှ
မတွေ့ရ။ ကာာလိပ်ကျောင်းသူကလည်း ရွှေ့စောင်းခြံသည်။
ကျောင်းဆရာတလည်း ရွှေ့စောင်းခြံသည်။ ရုံးဟာရေးမ
လည်း ရွှေ့စောင်းခြံသည်။ ထယ်ပေါ်ရှုံးရှုံး အမျိုးသမီး
ကင်လေးတိုင်း၏ခါးတွင် ရွှေ့စောင်ကို ဖြင့်နေရသည်။

အနောက်တိုင်းဝတ် မဝတ်သော တချို့စုံယာကျိုး
များလည်း ရွှေ့စောင်းခြံကြသည်။ ယခု အမျိုးသမီးလေး
လည်း မချိုးလည်းဖြစ်းမပေါ်နဲ့မဆန်းသောရွှေ့စောင်
ဖက်ရှုံးရှုံး။

အမျိုးသမီးကလေးသည် ကျွန်ုပ်၏အေးတွင် ဝင်ထိုင်
သည်အချိန်မှတ်၍ အခန်းတွင်းရှိ မည် ထူးမျက်နှာကိုမူ
မကြည့်ပေါ်။ အနီးကပ်ရှိနေရေး၊ ကျွန်ုပ်ကိုပင် ကမ္မား
တစောင်း စောင်းငဲ့မကြည့်ပေါ်။

ရောက်ကတည်းက စာအုပ်တစ်အုပ် ဖွင့်ဖတ်နေသည်။
သူဖတ်သည့်ကာအုပ်ကို အကဲခတ် ကြည့်လိုက်သည်။ လက်
လေးသစ်လောက်ထူးသည့် အဂိုလိပ် ဝတ္ထုစွာအုပ်ကြီးဖြစ်
သည်။

နေရာဇာနှင့် အခြားဝထ္ထာများ

၁၄၆

အမျိုးသမီးလေးသည် ဝတ္ထုကို သုံးပုံတစ်ပုံးလာက်
ဖတ်ပြီးသား ဖြစ်ဟန်တူသည်။ စာရွှေက်အစုအမျင်း အလုပ်
မှတ်ထားသော သုံးပုံတစ်ပုံးလောက် စာမျက်နှာမှတ်၍ ရွှေ့
ဆက်ဖတ်နေသည်။

အမျိုးသမီးကလေးက ဝတ္ထုစာအုပ်နှင့် မျက်နှာမခွဲဘဲ
ပေါ်။ မြန်မာခရီးသည်များက အမျိုးသမီးလေးအကြောင်း
တစ်ယောက်တစ်ပေါ်ကို ပြောဆုံးကြသည်။

ကျို့ အိန္ဒိယအမျိုးသား ခရီးသည် နှစ်ယောက်သုံး
ယောက်ကမ္မား ဆပ်ရက်အုပ်ထဲ ရောက်နေသော လင်းတဲ့
ကဲ့သို့ ယောပ်လိုင်ယာင်နဲ့ ဖြစ်နေကြသည်။

ရထားခုတ်သံသည် စိတ်လိုက်မာန်ပါ စကားပြောနေ
သူများအား အနောင့်အယူက် ပေးပေါ်သည်။ ယခင် လူဝါ
ကြံးသည် နေရာမရှုံးလား မသိ။ တစ်ပတ် ပြန်လျောက်
လာသည်။

အခန်းထဲ လူညွှေ့ကြည့်သည်။ အမျိုးသမီးလေးကို တွေ့ရ
သောအခါ မျက်နှာထားတင်းသွားသည်။ မျက်စောင်း
ခဲ့လိုက်သည်။ သူ့မျက်စောင်းမှာ နိုးမျက်စားတင်း
ပင် ကြောက်စရောက်းသည်။

* * *

၁၄၆

၂၇၈

၄-နာရီခြား။

ရထားကြီးသည် ဘူတာကြီးတစ်ဘူတာတွင် ထိုးရပ် လိုက်ခဲလသည်။ ကြီးကျယ် စည်ကားလှေ့ ဘူတာကြီးပါ ကလား၊ ဘာဘူတာပါလိမ့်။

“လတ်ခနောင်....”

လတ်ခနောင်မြို့သည် ‘ဥထ္ထရပရဒေါ၌’ ပြည်နယ်၏ မြို့တော်ဖြစ်သည်။ ပြည်နယ်၏ မြို့တော် ဖြစ် သည် အ တိုင်း ဘူတာမှာလည်း ကြီးကျယ်စည်ကားလှေ့သည်။

‘ကတ်ခနောင်’ ဘူတာဟူ၍ သိလိုက်ရသည့်နှင့် တစ်ပြိုင်နှင့် ရင်ထဲဟာတာတာကြီး ဖြစ်သွားသည်။ ‘လတ်ခနောင်’ ဘူတာတွင် သို့အမျိုးသမီးကလေး ဆင်းမည်ဆိုသည်ကို မဆွဲက သိမားသည် မဟုတ်ပါလား။

ဘူတာတွင် ရထားဆိုက်သည်နှင့် တစ်ပြိုင်နှင့် အမျိုးသမီးလေးသည် ဖုတ်ဖတ်ခါထဲသည်။ အထုပ်အပိုး ပြင် သည်။ ဖတ်လက်စ အဂ်လို့ ဝထ္ထစာအုပ်ကြီးကို ပိတ်ပြီး လက်ခွဲဆိုတ်ထဲ ထည့်သည်။ ရှေ့ဇား ပြင်ခြီးသည်။

ဘူတာတွင် ပစ္စည်းများများမပါ။ အဲတ်တစ်လုံးသာ ပါ သည်။ ပါလာသည့်လက်ခွဲအိတ်ကို လက်ကဲ့ပြီး အခန်း ထဲကော်တွက်ခင် ကျွန်ုပ်ကို တစ်ချက်လှမ်းကြည့်သည်။

အနေ့ရွှေရွှေနှင့် အခြားဝထ္ထများ

၁၄၃

အခန်းထဲရှိ လူအားလုံးကလည်း ကျွန်ုပ်နှင့် အမျိုးသမီးလေး၏ လှုပ်ရှားမှုကို ရပ်ရွင်ကားတစ်ကား၏ အထုတ်အထိပ်လာတ်ကွက် ကလိုင်းမိတ်ကို ကြည့်နေသကဲ့သို့ ရှုံးစိုက်ကြည့်နေကြသည်။

“ကျွန်ုပ်ကို နေရာဒေးတာ ကျေးဇူးတင်ပါတယ်၊ ကျွန်ုမ တောင်ကြီးကပါ၊ ဂျုံနဲ့မြို့ရောက်နေတာ ရွှေစွဲစ်လောက် ရှိသွားပါပြီ၊ ‘ပရီမိုးရွင်း’ အတွက် လတ်ခနောင်မှာ ‘အင်တာမျှူး’ ရှိလို့ လာခဲ့တာပါ၊ သွားမယ်နော်’

အမျိုးသမီးလေးသည် မြန်မာစကားကို မြန်မာတစ်ယောက်လို့ ပိုပိုသာကြိုးပြောပြီး ပြော ပြော ဆုံးဆုံးပင် အခန်းထဲမှ ထွက်သွားလေသည်။

ကျွန်ုပ်နှင့်တဲ့ မြန်မာခုရီးသည် လေးယောက်လုံး ယိမ်းတိုက်မှထားရတဲ့ တစ်ပြိုင်လည်း မျက်လုံးပြုးသွားကြသည်။ ပါးစပ်ဟသွားကြသည်။ အခို့ယခရီးသည် နှစ်ယောက် ထုံးယောက်ပင် အဆစ်ပါလိုက်ကြသေးသည်။

ကျွန်ုပ်သည် ရထားပြတ်းပေါက်မှုနေပြီး ရထားပေါ်မှ ဆင်းသွားသော ထိုအမျိုးသမီးလေးကို လူတွေကြားထဲ ပျောက်ကွယ်သွားသည်အထိ မျက်စိတဆုံး လိုက်ကြည့်နေ့မိလေသည်။

၁၄၀

ပါရ္ဇာ

အမျိုးသမီးလေးက သူ့နာမည်ကို ပြောပြုမထွားပေ။
ကျိုးပေးချင်တော်သည်။ ဘယ်လိုပေးရပါ
လိမ့်။ ဂျိန်ဆိရာနှင့်လူ ပေးလိုက်ရတယ်၏ ပိုများထွားမည်
လား။

* * *

ကာမလော

ကုသိန်းရုံရောက်ထွားတော့ မိုးအတတ် ချုပ်နေဖြီ။

ဗာရာဏသိမှ အဝေးပြေးဘတ်စ်ကားစီးလျက် တစ်နှာ
လုံး လာခဲ့ရာ ညကိုးနာရီလောက် ရှိမှ ကုသိန်းရုံသို့ရောက်
လာသည်။

အချိန်နောက်ကျနေသဖြင့် ညျှော်ရိပ်သာတွင် နေရာရမှ
ရပါမည်လားဟူ၍၊ စိတ်ထထွင်ထင် ရှိနေခဲ့သော်လည်း
ခရီးသည် အသားအလာ ပါးချိန်ဖြစ်၍ ညျှော်ရိပ်သာ၌
အခက်အခဲမရှိဘဲ နေရာရသည့်အတွက် စိတ် အေးသွားရ
သည်။

လူနေစည်ကားသည် မြို့ကြီးပြုကြီး မဟုတ်သည့်အပြုံ့ဖြစ်
ဆောင်းတွင်း အအေးလွန်ကဲသည့် အချိန်ဖြစ်၍ ကျွန်ုတ်

၁၅၁

၁၇၈

ငရှုက်လွှားချိန်၌ ကုသိနာရုံ ပတ်ဝန်းကျင်တစ်ခုလုံး တိတ်
ဆိတ် ပြိုမြတ်သရောင်နေပြီ။

တည်းခိုရိုပ်သာ၏ ရွှေဘက် တစ်လမ်းသာ ခြားသည့်
နေရာ၏၏သော ပရီနိဗ္ဗာန်ခံတော်မူ့ လျော်းဟော်မူ ဗုဒ္ဓ
ရုပ်ပွား ကိန်းဝပ်ရာတန်အောင်နှင့်ပူဖိုးတက်မှု့အမှား၏
ထဲတွင် မြှင်နှစ်နောက်သည်။

ကုသိနာရုံပတ်ဝန်းကျင်ကို အိမ်အက်နှစ်ခြိမ်း ခြားသား
သည့် တစ်ခုတည်းသော အလယ်အုပ်ကျောင်း လမ်းပေါ်၏၏
လူအသားအလာအနှင့် ယာဉ် အသွားအလာ ဟူ၍ အရိုပ်
အယောင်မျှပင် မရှိတော့ပေါ်။

လမ်းတေးသွေးဆိုင်အပျို့မှ လင်းဇာုသည် မီးရောင်မှ
တစ်ပါးလူနေသိမ်ခြေယျားနှင့် ကျောင်းဘန် ဘုရားများ
တို့ မီးရောင် ကြည့်မြှင့်ရတော့။

ကုသိနာရုံ ပတ်ဝန်းကျင်တစ်ခုလုံး အိပ်ရာထဲဝင်နေပြီ။

ခုံးကလျှေးပန်းလာ အချိန်ကဲသည်း နှောင်းဆွားပြီ
ဖြစ်၍ ကျုန်တော်အနေနှင့် နံနက်မိုးလင်းအလာကို တစ်ည့်
မေးမေးပြီး စောင့်ရုံမှုတစ်ပါး အခြားနည်းလမ်း မရှိ
တော့ပေါ်။

* * *

၁၇၉ အနေရှုရန် အခြားဝါဒများ

၁၇၁

ကုသိနာရုံသည် ဗုဒ္ဓပရီနိဗ္ဗာန်ခံတော်မူ့ရာ နေရာတွေ့သာ
ဖြစ်သဖြင့် ဗုဒ္ဓဘာသာဝင်များ အမြဲတ်ဘန်းရှိခိုး ပူဇော်ရာ
ဤသာများဖြစ်သည်။

ဗုဒ္ဓဘားမြှင်တော်မူ့ရာ လူနိုင်ဗုဒ္ဓဘာသာလေးပါး တရား
သိမြေပြီး ဘုရားအဖြင့် ရောက်တော်မူ့ရာ ဗုဒ္ဓဂါယာ၊ ဓမ္မ၊
ကြောတရားဟိုးတို့ တော့တော်မူ့ရှုံးရှုံး မိဂုဒ္ဓဘုရား။

ယင်းဌာနသုံးခုံးကုသိနာရုံတို့သည် ဗုဒ္ဓရှင် ဆက်စပ်
ဆနေသာ အသေးတော်တွေ့သာများဖြစ်သဖြင့် ဗုဒ္ဓဘာသာ
ဝင်တို့သည် ယင်းဌာနများသို့ တဘူးတကပ် ဘုရားလူး
သွားရောက်ပြုသည်။

အနီးယင်ရောက်ခိုက် ကုသိနာရုံသို့ မရောက်အငောက်သွား
မည်ဟူသော ရည်ရွယ်ချက်ဖြင့် လာခဲ့သော်လည်း သုတေသနး
သုတေသနှင့် လာရာသာဖြင့် ကုသိနာရုံ၌ တစ်ရက်နှစ်ညျှသာ
နံချိန်ရသည်။

နံနက်မိုးလင်းလာသည်နှင့် ကြည့်ရှုရာ ဖူးမြှင့်ရာ
ဆန်များသို့ လွှားရောက်ရသည်။

တစ်ရက်များ အချိန်ရသဖြင့် တက်သုတေရိုက်ရသည်။

၁၅၂

ပါရွှေ

ကုသိနာရုံ၏ အရေးပါ အရာရောက်ဆုံး နေရာမှာ ဗုဒ္ဓ
ပရီနီဗာန်စံတော်မူရာနေရာ၌ရှိသောပရီနီဗာန်စံဝင်နေတော်
မူပုံလျောင်းတော်မူ ဗုဒ္ဓရုပ္ပါးတော်နှင့် ထိရှုပ်ပုံးတော်
ကိန်းဝပ်ရာ တန်ဆောင်းနှင့် ကပ်ယျက်ရှိသော ပုံထိုးတော်
ဖြစ်သည်။

ထိနေရာများသို့ ပထမဦးဆုံး ရောက်သွားသည်။

တန်ဆောင်းတွင်း ဝင်လိုက်သည်နှင့် တစ်ပြိုင်နက် ဘေး
တစောင်း လဲလျောင်းနေသည် ဗုဒ္ဓ ရုပ်ပုံးတော်ကြီးကို
ဖူးတွေ့ရသည်။

ရုပ်ပုံးတော်ကြီးမှာ ဦးခေါင်းတော်ကို လက်တော်ဖြင့်
ထောက်ထားသည့်ပုံမျိုးမဟုတ်ပေ။

ဦးခေါင်းတော်သည် သာမန်ရှိရှိုး လဲလျောင်းနေသကဲ့
သို့ပင် အုံးစက်ရာပေါ်၌ ကျနေတော်မူသည်။

ရုပ်ပုံးတော်၏ အနှစ်သာရမှာ မျက်နှာတော် ပုံပန်း
ဖြစ်သည်။

မျက်နှာတော်၏ပုံပန်းမှာ ပရီနီဗာန်ပြုခါနီး ဝေဇ္ဇား
ခံစားနေရသည့် အသွင် အပြည့်အဝပေါ်လွှင်နေသည်။

၁၅၃

နေရာရနှင့် အခြားဝါယဉ်များ

ရုပ်ပားတော်ကို ဖူး၍ အားမရပေ။ ဖူးရင်းစာထဲပေထဲ
တွင် ဖတ်ရသည့် ပရီနီဗာန်ခံတော်မူပုံ မြင်ကွင်း ပေါ်လာ
သည်။

ရုပ်ပုံးတော်၏ ဝေဇ္ဇာ ခံစားနေရသည့် မျက်နှာ
တော် အသွင်သည် လှန်ခဲ့သည့် နှစ်ပေါင်းနှစ်တောင့်ငါးရာ
ကျော်က ကုသိနာရုံ ဤနေရာမှာ ပရီနီဗာန်ဝင် စံခါနီးပုံစက်
ပြန်ပြောင်းသတ်ရစေသည်။

ထိအခိုန်တုန်းကလည်း ဗုဒ္ဓ လျောင်း တော် မူရာ ကို
အင်ကြောင်းရိပ်ပိုးနေသည်။

ယခုလည်း လျောင်းတော်မူ ရုပ်ပုံး၏ တန်ဆောင်း
အပြုံးတက်၌ ရှိသော အင်ကြောင်းပိပါ့မှု အင်ကြောင်းရွှေက်
ကလေးများသည် လေအလာတွင် တဖျက်ဖျပ်လှပ်ရှုံးသိမ်း
ထိုးနေကြသည်။

လျောင်းတော်မူ ရုပ်ပုံးတော်ကို ဖူးရင်းဖူးရင်း စိတ်
ထိခိုက်လာသည်။ ခံစားမူဖြစ်ပေါ်လာသည်။

တခါး အမျိုးသမီးများမှာ ဤရုပ်ပုံးတော်ကို ဖူးမြှုပ်
လိုက်ရသည့်နှင့် မြှေ့မဆည်နိုင်တော့သဲ မျက်ရည် တဖို့ကြော်
စီးကျလာကြသည်ဟု ကြားရဖူးသည်။ မှန်ပေသာ

၁၅၄

ပါရမ်

မိမိကိုယ်တိုင်ပင် ကြေကွဲသလိုလို ဝမ်းနည်းသလိုလိုရှင်ထဲ
က ဟာတာတာကြီးပြစ်ပြီး အတန်ကြားဝိုင်နေ့မီဖူး။

လျောင်းတော်မူရှုပုံး၏ ရွှေမှ မခွာချင်သော်လည်း
အချိန်ကိုလုန်ရသဖြင့် ထွက်ခွာလာခဲ့ရသည်။ အနီးဆုံးပင်
ရှိသည့် မဟာပရီနိဗ္ဗာန်ပုံးတော်ကို ဖူးသည်။ ထိနောက်
အနီးအနားတစ်ခိုက်၌ အုတ်အဖြစ်မျှသာ ကျိုန်တော့သည်
ရွှေးဟောင်း ကျောင်းတိုက်ကြီးမျှား၏ အ ပျက် အ ခီး
အကျိုးအကြောင်းများကို ထိုက်လုပ်ကြသော်။

ပုံစံပရီနိဗ္ဗာန်ဝင်စံရာ ဤနေရာ၌ ရွှေးတစ်ခေတ်တစ်
ချိန်က ပုံစံ၏သားတော် ရဟန်းတော်များ နေထိုင်သီးတင်း၊
သုံးသွားတော်မူခဲ့ကြသည် ဟူသော အထောက်အထား၊
သရိုသောကာများပင် ဖြစ်သည်။

တစ်ဖန် ကပ်လျက်ရှိနေသော မြန်မာဘုန်းကြီးကျောင်း
တိုက်သီးသွားသည်။ ကျောင်းတိုက်ကို တည်ထောင်သူ ဘုန်း
တော်ကြီးမှာမူ ပျုလွန်တော်မူသွားပြီ။

ယခု ဦးပြည်း နှစ်ပါးသုံးပါးကို ဖွော့ရသည်။ မြန်မာ၊
ကျောင်းတိုက်အနီးဆုံး ပျုလွန်တော်မူသွားသည် ရခိုင်ဘုန်း

အနောက်ရှင်း အမြားဝဆိုများ

၁၅၅

တော်ကြီး တည်ထောင်သွားခဲ့သည် မူလတန်းခကျောင်း
ရှိသည်။

ထိုမူလတန်းခကျောင်း၏ ဦးပြည်းတစ်ပါး ကလေးတွေ
ကို စာပြုနေသည်။ ကျောင်းအဆောက်အအုထဲတွင် မဟုတ်
ပေါ့ ကျောင်းအပြင်တက် သစ်ပင်းအောက်၌ ဦးပြည်းဂေ
ကုလားထိုင်တစ်လုံးနှင့် ထိုင်နှင့် ကျောင်းသားကလေး
များက ပြောကြီးပေါ့ တွေ့ ထိုပိန်ကြသည်။

တစ်ဖန် ကုသိနာရုံး၏ ဒုသိယအရေးပြီးဆုံး နေရာသို့
သွားသည်။ ထိုနေရာကား မြတ်စွာဘုရား၏ သရီရဓာတ်
တော် တေဇားမှတ် လောင်ကျွမ်းရှုဖြစ်သည်။

ထိုနေရာကား ပရီနိဗ္ဗာန်စံရာဖြစ်သည့် လျောင်းသော်မူ
ရှုပုံး၏ အရွှေ့ဟက် တစ်ခိုင်နီးပါးလောက် ဝေးသည်။
ထိုနေရာ၌ စေတိတစ်ဆူရှိသည်။ စေတိဆိုင်သော်လည်း အုတ်
များဖြင့် ထည့်ထားသည့် တော်ကုန်းပြီးမြတ်ချာသာ ဖြစ်
သည်။

ကြည့်စရာ ရွှေ့ရာကလည်း သည်လောက်သများ။ အချိန်း
ကလည်း သိပ်မရှိသဖြင့် တက်သုတေသနရှင်ပျောက် တစ်နေရာ၌
တစ်နေရာ ထိုက်လုပ်သူ၌ တစ်ပန်ကိုဝင်းပေါ်
ကြည့်စရာရှာစရာ ကုန်သာက်ဖြစ်သွားသည်။

၁၅၆

နှေလယ်ချိန်ဖွဲ့မူ အည့်ရိပ်သာထဲမှာပင် ခေတ္တခဏ အပန်း
ဖြေနေလေသည်။

* * *

သည်လမ်းကို နံနက်ပိုင်းကလေည်း တစ်ကြိမ် လျောက်
ပြီးပြီ။

လမ်းမှာ လျောင်းတော်မူ ရုပ်ပွားတော်နှင့် ပုံထိုးတော်
တို့၏ အရွှေစူးစူး ဖြော်ဖြူးနေသည့် လမ်းဖြစ်သည်။ တစ်
မိုင်လောက် လျောက်သွားလျှင် မြတ်စုံဘုရား၏ သရီရ
ဓာတ်တော် တေဇားဓာတ် လောင်ကျေမ်းသည့် ယခုခေတ်
အခေါ် ရာမာဘာရအမည်ရှိ စေတီသို့ရောက်သည်။

ရာမာဘာရစေတီသို့ နံနက်ခင်းက သွားရောတိပြီးဖြို့
ဖြစ်၍ စေတီဖူးမြော်သည်ကိုစွဲ ပြီးစီးသွားပြီးဖြစ်သော်လည်း
လမ်းမှာ ယာခင်းများကြေားထဲတော် ဖြော်ဖြူးစွာ ဖောက်
လုပ်ထားသည့် လမ်းဖြစ်သည့်အပြင် ပတ်ဝန်းကျင် ရှုခင်း
မှာလည်း သာသာယာယာရှုံးသဖြင့် ညနေပိုင်းတွင် သည်
လမ်းကြိပင် ရွှေးလျက် အလျောင်းအလျားပြု တစ်ကိုယ်
တည်း လမ်းလျောက်ထွက်လာခဲ့လေသည်။ အည့်ရိပ်သာမှ
ထွက်လာသောအခါ နေဝင်သွားလေပြီ။

၄၂၃

နေရွှေ့ရာနှင့် အခြားဝဆ္ဗား

၁၅၃

ညနေဆည်းစာတွင် ကုသိနာရုံ ပတ်ဝန်းကျင်က သာ
တောင့်သာယာ ဖို့နေသည်။ ငန်က်ဘက် ပြန်ကြည့်လိုက်
သောအခါ မဟားပိရိမြာ့သနဝင်စံပုံ လျောင်းတော်မူ ရုပ်
ပုံးတော် ကိုန်းဝပ်ရာတုန်ဆောင်း၊ ပရိမြာ့သနပုံထိုးတော်၊
မြို့ရုလာမွှေသာလာ၊ မြန်မာဝကျောင်းတိုက်၊ တရာတ်ကျောင်း
တိုက် စသော အဆောက်အအုံများသည် မျက်စိုလည် လမ်း
မှား ကျော်ရှစ်သည့် နေရွှေ့ပြည့် အကျော်အကြုံများ၏
အောက်ဖြူး ထပ်ထပ်ရှားရှား မြင်နေရတုန်းပင်ဖြစ်သည်။

ရွှောက် တစ်မျော် တစ်ခေါ်၏ကား မြှော်များ၏
အကြား၌ တစ်ဆုတော်း ထိုးထိုးကြီး တည်ရှိနေလေသာ ရာမာ
ဘာရု စေတီပုံထိုးမှာ မြှော်များဖုံးဖုံးနေသည့် တောင်
ကုန်းတစ်ခုအသွင် ပေါ်နေသည်။

လမ်း၏လက်ဝဲဘက်၏ရှိခိုးတော် ဟိုရည်ဝံတိမြိုင်၏ ရွှေးး
သံသည် ဤနေရာတစ်စိုက်ကား ဘုရားရှင်ကိုယ်တော်မြတ်
ပရိမြာ့သန ဝင်စံ ချုပ်ပြုးသွားသည့်နေရာ စင်စ်ကော်
ဖြစ်၏ဟူ၍ မျက်မြင်ကိုယ်တွေ့ကို ကြေားကြုံ ကြေားနေ
ဆက့်သွေ့ ထင်ရှုလေသည်။

လမ်းယာဘက်၏ရှိခိုးတော် ကြံခင်းမှာ နေရွှေ့ပေါ် ကြံ
ပျောက်သွားပြီဖြစ်၍ မိမိုးရှာမှု လိုမြိုင်းမြိုင်း ဖြစ်သည်။

၁၅၃

၂၇၈

ယာခင်းကို ဖြတ်တိုက်လာသောလေနှင့် ယာခင်းပြုတွင် ရှိုင်းထန်သည်။

လမ်းတစ်ဝက်လောက် လျောက်မိသောအခါ ရှာမာဘာရာစေတီဆီမှ ငဲ့လျောက်လာသော လူ တစ်ယောက် ကို အဝေးမှု မဆဲမကဲ့ လှမ်းမြင်ရသည်။

ထို့သူမှာ ရာမာဘာရာစေတီဘက်မှ ကုသိနာရုံ လူနောပ်၊ ကွဲကိုသို့ အပြန်ဖြစ်ပြီး မိမိကမ္မာ ရာမာဘာရာစေတီဘက်သို့ အသွားဖြစ်သည်။ တူရှုလျောက်နောက်သော ထို့ယူနှင့်ကျွန်တော် တဖြည်းဖြည်း နှီးကပ်လာသည်။

လူလုံးသူလုံး ကွဲသည့်နေရာသို့ ရောက်လာသောအခါ ထို့သူကို ကျွန်တော် တဖော့တွေ့ပြစ်သွားရသည်။ ထို့သူမှာ ယောကျိုးမဟုတ်ဘဲ အမျိုးသမီးတစ်ယောက် ဖြစ်နေသည်။

ဖြေချေထားသည့် ဘူး၏ဆံပင်နှင့် လျော့လျော့ရဲ့ ဖြစ်နေသည့် ဘူး၏ ဆာရုံအနားစမှာ လေထဲတွင် လွှာပုံနေလေသည်။

ကျွန်တော် ကြက်သီး ဖြန်းခနဲထသွားသည်။ အချိန်က နေဝါဒရိတ်ဓရ၊ သက်ရှုံလူသားဟူ၍ တစ်ယောက်မှ မြှုပ်

နေရာမြေနှင့် အခြားဝါယား

၁၅၄

ရသည့် လူသူက်းဆိတ်နေသော လမ်းပေါ်တွင် ဘူးနှင့် ကျွန်တော် နှစ်ယောက်တည်း။

ဤနေရာ ဤဌာန္မာန္မာကား ကိုယ်ကျွမ်းကျင်သည့်နေရာ၊ မဟုတ်၊ မမေးမပြန်း မစုံစမ်းဘူးနှင့် တစ်ယောက်တည်း ဤတွေ့တွေ့ကိုလာသည်မှာ မှားများနေပြုလား။

ယခုတွေ့မြှင့်ရသည့် အမျိုးသမီးမှာ တကယ် လူသား၊ စင်စ်မှ ဟုတ်ရဲ့လား၊ နာနာဘာဝများ ဖြစ်နေသလား၊ တကယ့်လူသား အမျိုးသမီးသာဖြစ်ပါမှု ယခုလိုအချိန်၊ မျိုးမှာ လူသူက်းဆိတ်သည့် လမ်းတွင် တစ်ကိုယ်တည်း လျောက်နေပါမည်လား။

မေတ္တားဘတ်အောင် ဖြစ်သွားသည်။ ဝေခွဲမရ ဖြစ်နေစဉ်၊ မှာပပ် အမျိုးသမီးသည် ကျွန်တော်တူရှုသို့ နှီးကပ်လာသည်။

ရွှေဆက်သားရ ကောင်းနှီးနှီး၊ နောက် ပြန် ဆုတ်၊ ရ ကောင်းနှီးနှီးပြုင် ပေါ်ဝါးဝါးပြုစ်နေစဉ် ကျွန်တော် ကြား လမ်းကို ရွှေးချယ်လိုက်သည်။

ရွှေသို့လည်း ဆက်မသွား၊ နောက်သို့လည်း ပြန်ဆုတ်၊ ဘ ထို့နေရာတွင်ပင် ရပ်နေထိုက်သည်။

၁၆၀

၂၀၇၃

အမျိုးသမီးလည်း ကျွန်တော်နှင့် ရင်ဆိုင်ဆုက်လာသောအခါ ကျွန်တော်မျက်နှာကိုကြည့်ပြီး ရပ်လိုက်သည်။ ထိုအားဖြင့်ကား သူ့အာပါ၍ ယဉ်ထင်ကြောင်ယင် ဖြစ်ခဲ့ခြင်းမှာ ကြောက်ပျောက်ငြင်ပျောက် ပျောက်သွားလေသည်။ တက်ယ တေ့တေ့ဆိုင်ဆိုင် တွေ့ရသောအခါ ယခင်ကထက်ပင် ပိုပြီး အုံအားသင့်သွားရလေသည်။

အမျိုးသမီးမှာ ဆာရိုဝတ်ထားလော်သည်း မျက်နှာပုံပန်းသွော်နှင့်မှာ မြန်မာမိန္ဒီမချောက်ယောက်၏ မျက်နှာပုံပန်းသွော်နှင့်အတိုင်း ဖြစ်နေသည်။

အစာမထမတွင် ဆာရိုဝတ်ထားသည့် မြန်မာ အမျိုးသမီးတစ်ယောက်။ သို့မဟုတ်ကလည်း မြန်မာသွေးများသည့် တွေား၊ အမျိုးသမီးတစ်ယောက် ဖြစ်မည်ဟုချိပင် ကျွန်တော် ထင်မှတ်သွားသည်။ သို့ဖြစ်၍ ကျွန်တော်ကပင် မြန်မာစကားဖြင့် စံမေးလိုက်သည်။

“ညီမက မြန်မာလူမျိုးလား”

အမျိုးသမီးသည် ပထမတွင် ကြောင်အမ်းအမ်း ဖြစ်သွားသည်။ ပြီးမှ ကျွန်တော်ကို အက်ခတ်ယျက် အင်လိုင်စကားဖြင့် ပြန်ပြောသည်။

နေရဟရနှင့် အခြားဝါဘူးများ

၁၆၁

“ရှင်ပြောတာ မြန်မာစကားထင်တယ်။ ကျွန်မ ရှင်ပြောတဲ့စကားကို နားမလည်ဘူး၊ ရှင်က ကျွန်မကို မြန်မာလူမျိုးလို့ ထင်လို့လား”

“ဟုတ်တယ်။ ညီမကိုကြည့်ရတာ မြန်မာအမျိုးသမီးတစ်ယောက်လိုပါ”

“ကျွန်မ မြန်မာလူမျိုး မဟုတ်ပါဘူး”

“မြန်မာမဟုတ်ရင် အာဆုံးကလား၊ ကရိုပ်ကလား၊ ခါမှုမဟုတ်ရင်လဲ အခြေဘင်းမှုရှိတဲ့ အဝကျွန်းကလား”

အိန္ဒိယတွင် ခရီးသွားရင်း ဗုဒ္ဓဘာသာ၊ ဌာနများ၏ မြန်မာလူမျိုးပုံသဏ္ဌာန်နှင့် တူသည့် ပို့ဗီးမ ယောက်သားသူရဲးအခါးကို တွေ့ရတတ်သည်။ မြန်မာလူမျိုးထင်ပြီးကိုယ်က မြန်မာစကားဖြင့် သွားပြောသည့်အခါ သူတို့ကြောင်အမ်းအမ်း ဖြစ်နေတတ်သည်။

သူတို့သည် အာသံ သို့မဟုတ် တရိုပါ၊ သို့မဟုတ် အခြေဘင်းအဝကျွန်းမှ ရှိုင်လူမျိုးအဆက်အနှစ် ဗုဒ္ဓဘာသာဝင်များ ဖြစ်ကြသည်။

သူတို့သည် မြန်မာသွေးရှိုင်သွေးများ ပါနေကြသည်။ ဖြစ်၍ မြန်မာလူမျိုးပုံသဏ္ဌာန် ပေါက်နေ့စော်လည်း မြန်မာပြည်က မဟုတ်ကြပေါ်

၁၆၂

ပါရျှေး

တိအမျိုးသမီးက လူ မြန်မာလူမျိုး မဟုတ်ဟု ငြော
သောအေါ် ပြည်ပရောက်နေသည့် ရခိုင်လူမျိုး အဆက်
အနှစ်ထဲကဟူ၍ ကျွန်တော် ထင်မှုတ်သားပြန်ဘည်။

“ရွှေ့ပြောတဲ့အထက တစ်ခုမှ မဟုတ်ဘူး၊ ကျွန်မ နိပါ
လူမျိုးပါ”

“ကြော်....ဟုတ်လား၊ နိပါလူမျိုးလဲ မြန်အာနဲ့ ထိပ်
တူတာပဲ၊ တစ်ခါတစ်ရဲ ခွဲဆိုတောင် မရှိဘူး၊ ဒါကြောနဲ့မျိုး
ကျွန်တော် မှားသွားတာပါ။ စိတ်မရှိပါနဲ့နော်”

အမျိုးသမီးက ပြီးနေ့သည်။

“ညီမက ကုသိနာရုံကို ဘုရားဖူးလာတဲ့ အောင်သည်လား၊
ဒါမှုပယ့် ဒီကုသိနာရုံမှာပဲ နေဟာလား”

လှစိမ်းနှစ်ဝယာက်တွေ့လျှင်တစ်ယယာက်အကြောင်းတစ်
ယယာက် သိမြို့က အရေးကြီးသည်။

တိအမျိုးသမီးကို ကျွန်တော် မေးခွန်း တော်ခြားဟင်ခဲ့
မေးကြည့်ငါးနှစ်နှစ်သည်။

“ကျွန်မ ဒီကုသိနာရုံမှာပဲ နေပါဘယ်”

လမ်းပေါ်တွင် ဉားကြာ စကားဆက်ပြောနေရှုမယ်
တော့ပေါ့၊ အချိန်ကလည်း တစ်စုတစ်စု အာမှားဘက် ကူး
လာပြီ။

နေရဇ္ဇရန် အခြားဝါယာများ

၁၆၃

ကျွန်တော် ရွှေးဆက် လျှောက်လျှင်လျှောက်။ သို့မဟုတ်
အမျိုးသမီးနှင့် ပြန်လိုက်လျှင်လိုက် တစ်လမ်းလမ်းကိုတော့
ငြေးနေတော့မည်။

ကျွန်တော်ရွှေးဆက်မလျှောက်ချင်တော့ဝေးအမျိုးသမီး
နှင့်ပင် ရိုင်သာဘက်သို့ ပြန်လိုက်လို့သည်။

သို့သော် သွှေ့နှင့် ပြန်လိုက်သွားလို့ ကောင်းမှ ခုကာင်း
ပါမည်လား။ မိမိကိုများ အထင်မှား အမြင်မှားဖြစ်သွား
လေမည်လား။

ကျွန်တော် ခါတံခါတံ ဖစ်နေစဉ်မှာပင် အမျိုးနှာမီးက
ကျွန်တော်ကို မေးသည်။

“ရှင် ရာမာဘာရစေတိကို သွားမလိုလား၊ အချိန်တောင်
ထိပ်မရှိတော့ဘူး”

“ကျွန်တော် မနက်က ရောက်ပြီးပါပြီ၊ အခု လာတာက
အင့်ညာင်းပြီ အညာပြု လမ်းသွောက်တွေ့က်လာတာပါ”

“ဒီလိုပိုရင် ကျွန်မနဲ့ပဲ ပြန်လိုက်ခဲ့ပါလား၊ ပိုးလဲ ပျော်
ပျော်”

ကျွန်တော် ရောင်းတွင်းထဲ ကျသွားသည်။
မဆုတ်ခင်က ညာတ်ချင်ချင် ဖြစ်နေသည် ကျွန်တော်သည်
အမျိုးသမီးနှင့် အတူပင် ဆွဲရိုင်သာဘက် ပြန်လိုက်
သည်။

၁၆၄

ပါရဲ့

အမျိုးသမီးသည် အသက်သုံးဆယ် အရှုံးလောက် ရှိမည်ဟု ခန်းမှန်းရသည်။ တည်ပြုမိသည်။ ခဲ့တင်းသည်။

ရဲတင်းသည်ဆိုသော်လည်း ကလက်သည့်နေရာ၌ ရဲတင်း ခြင်းမျိုးမဟုတ်ဘဲ တည်ပြုကြနေရွှေ့ဆက်ဆံရာ၌ ခဲ့တင်း ခြင်းမျိုး ဖြစ်သည်။

သူ့မှတ်နှာကို ကြည့်ရသည်မှာ အလန်တရာ လွှာပသည်။ ပန်းပုဂ္ဂိုလ်းတစ်ပုံးနေထိုထားသလိုဖြစ်နေသည်။ ညီးညား နွှမ်းနွှမ်း ဖြစ်နေသည့် ကြားတဲ့ကပင် အလှက ပေါ်ထွက် ရောသည်။

ကျွန်တော်ထိ စကားတပြောပြောနှင့် လျှောက်လာကြ သည်။ အမျိုးသမီးသည် သူ့ အကြောင်း အသင့်အတင့် ပြောပြီးနောက် ကျွန်တော် အကြောင်း မေးသည်။

“ရှင်က မြန်မာပြည်ကနော်၊ ဘုရားဖူး လာတာလား၊ မြန်မာပြည်က ဘုရားဖူးတွေ မလာတာ နှစ်အတော် ကြားသွားပြီ”

“ဟုတ်ပါတယ်၊ ကျွန်တော် မြန်မာပြည်က ကိစ္စတစ်ခု့း လာတာပါ။ အိန္ဒိယရောက်နေတာ တစ်လောက် ရှိသွားပြီ၊ ရောက်တို့းရောက်ခိုက် ကုသိနာရုံကိုလဲ ဘုရားဖူးလိုတာ၊ နဲ့ ဗာရာဏသကင် လာခဲ့တာပါ။ မြန်မာပြည်က အိန္ဒိယကို ဘုရားဖူးများ အသွားအလာ ရပ်နေတာကြားပါပြီ။ ဒါပေ မယ့် ကျွန်တော် အခဲ မြန်မာပြည်က အလာမှာ ကြားခဲ့ရ

နေရာမြေရာနှင့် အခြားဝါယဉ်များ

၁၆၅

တယ်၊ မူခွဲဘာသာ မြန်မာလူမျိုးတွေကို အိန္ဒိယကို ဘုရားဖူးလွှာတို့ စီစဉ်နေကြတယ်။ မကြာခင်ပဲ မြန်မာ ဘုရားဖူး တွေ အုပ်စုလိုက် အုပ်စုလိုက် ရောက်လာကြလိမ့်မယ် ထင်ပါတယ်။

စကားတပြောပြောနှင့် လျှောက်လာကြရာ တိမက် ဘုရားကျောင်းကို ကျော်လှန်လာခဲ့ကြပြီ။ ထို အမျိုးသမီးနှင့် ပတ်သက်ရှုံးရှင်းမလင်းဘဝင်မကျဖြစ်နေသည်အချက် တစ်ခု ရှိနေသည်။

မေးရကောင်းမလား၊ မကောင်းဘူးလားဟူ၍ ချိန်ချိန် ဆဆ လုပ်နေသည်နှင့် မမေးဖြစ်ဘဲရှိချေသေးသည်။ သွေ့သော်လည်း မမေးဖြစ်ဘဲ နေပါက ထိုအတိုင်းပင် လိပ်ခတ္တားလည်းပင် ရှိနေမည်ဖြစ်၍ ကျွန်တော် မဝါးမရဲ့ စကားစလို့ လေသည်။

“ကျွန်တော် တစ်ခု မေးပါရွေ့စေ”

“မေးပါမေးပါ၊ ဘာသိချင်လိုလဲ”

အမျိုးသမီးက ဖော်ဖော်ရွှေရွှေ မြန်ပြောသောအခါ ကျွန်တော် သိချင်သည်အကြောင်းကို မေးလိုက်လေသည်။

“လွှဲသွားလွှဲလာ ပြုတဲ့ပြုဖြစ်တဲ့ ဒီအချိန်ကြီးမှာ ဘာ ဖြစ်လို့ တစ်ယောက်တည်း လမ်း ထွက်လျှောက်ရတာ။ ဒီလို့ လျှောက်နေကျလား၊ လျှောက်ရင်လဲ အဖော်လေးဘာဇားနဲ့ လျှောက်ရောပါပါများအမျိုးသမီးခဲ့အတွက်

၁၆၆

ပါရူး

လုံခြုံမှ အကော်ရှိတယ်ထင်တယ်၊ ကျွန်တော်တိဆီမှာတော့
ဒီလိုပြုတဲ့ နေရာမျိုးမှာ ဒီလိုဘခါန်မျိုး ဆိုရင် မိကောင်း
ဖော် သားသမီးတစ်ဦး အနေ့နဲ့ ခုလို တစ်ယောက်တည်း
ဘယ်တော့မှ မသွားဘူး?"

အမျိုးသမီးက မပွင့်တပွင့် ပြီးလိုက်သည်။

"ဒီမှာလ အမျိုးသမီးတွေအတွက် ဒါလောက် လုံခြုံ
စိတ်ချရမှုရှိတယ်ဆိုတာတော့ မဟုတ်ပါဘူး၊ ဒါပေမယ့်
ကျွန်မမှာ အကြောင်းတစ်ခု ရှိနေလိုပါ၊ ကျွန်မ စိတ်ကည်
ပြုမှုမရှိပြစ်နေတယ်၊ ဒါကြောင့်မို့ စိတ်ပြုမှုလို ပြုမြှုပ်နှံ
တစ်ယောက်တည်း လူသူ့လိုတို့မှုမရှိတော့ဘူးလေ့
ရှိတယ်၊ ရှာမာဘာရတော့က မြို့အလှမ်းဝေးပြီး တိတ်ဆိတ်
ပြုမှုလက်တဲ့ နေရာပြုတဲ့အတွက် အဲမိကို မကြာခဲ့ဘဲ သား
တယ်၊ ဒီကန္တော်တဲ့ အဲမိမန်ရာမှာထိုင်နေရာတာ၊ စိတ်ပြုမှုပြု
ရှိတာနဲ့ အခါန်ကြောသွားတယ်၊ အပြန်နောက်ကျွန်းသယ်"

လူတစ်ဦးနှင့်တစ်ဦး ရင်းနှီးခင်မှင်မှုရှိရှုံး စကား တစ်
ခို့သည် အလွန်တရာတာသွားသည်။

တစ်ဦးအပေါ် လုပ်ဦး ယုံကြည်စီဟ်ချေသည် အခေါ်ဖြင့်
အတွင်းအပြင် မထားဘဲ အဘေးဝရှုံးကို ဖွံ့ဖြိုးလိုတဲ့ ပြောပြု
ပါက နှုန်း၏ ရင်းနှီးမှုသည် ပိုပြီး ခိုင်မြှေားတတ်သည်။

နေရာဇ္ဈာန်ုင် အခြားဝါးများ

၁၆၃

အပြင်အပ ဗဟိုစွဲ၌ ဘယ်လောက်ပင် ခင်မင် ရင်းနှီးမှု
ရှိသော်လည်း စကားကို ချုပ်ချုပ်ပြီးပြောနေလျှင်မူးနှစ်ကိုယ်
တစ်စိတ် ဖြေစ်လာဖို့ရန်မှာ မလော်ပေ။

ယခုအာမျိုးသမီးသည် ကျွန်တော်နှင့် တွေ့ဆုံးရသံလှုံး
တစ်နာရီမျှပင် မရှိသေးပေ။ သို့သော် သူသည် သူ၏
အတင်းရေးဟု ဆိုလောက်သည့် အကြောင်းအရာတစ်ခုကို
ကျွန်တော်အား ဖွင့်ဟပြောပြနေသည်။

တိုင်းပြည်အနေနှင့် ပြောရလျှင်လည်း သူက အိန္ဒိယတွင်
နေသာ၊ ကျွန်တော်က မြန်မာပြည်သား၊ လူမျိုးအနေနှင့်
ပြောရလျှင်လည်း သူက နီပေါ်လူမျိုး၊ ကျွန်တော်က
မြန်မာလူမျိုး၊ လိုင်အနေနှင့် ပြောရလျှင်လည်း သူကမိန်းမ၊
ကျွန်တော်က ယောကျိုးး။

သို့သော် သူ၏စကားတစ်ခွန်းသည် တိုင်းပြည်နှစ်ပြည်
အကြေား၌ ခြားထားသော၊ လူမျိုးနှစ်မျိုးအကြေား၌ ခြား
ထားသော၊ လိုင်နှစ်ခု၏အကြေား၌ ခြားထားသော သုနှင့်
ကျွန်တော်၏အကြေား၌ အုတ်တံတွေ်းကြီးကို ဖို့ချု ဖျက်ဆီး
ပစ်လိုက်လေသည်။

တစ်ထိုင်တည်း တစ်ခဏတည်းမှာပင် အနှစ်နှစ်အလလ
က တွေ့ဆုံးရင်းနှီးနေသူပမာ ခင်မင်ရင်းနှီးမှ ရှိသွားသည်။
သို့သော် သူ့အတွင်းရေးမှာ အပြည်အဝ မဟုတ်သေးပေ။
ဘာကြောင့် တည်ပြုမှုမရှိဘဲ စိတ် လေလွင့်နေရသနှင့်

၁၆၀

ပရှု

ဘာကြောင့် စိတ်မချမ်းမသာ ဖြစ်နေရသူနည်း။ ရည်းစားပဲ မိန္ဒြုလား။ သို့မဟုတ် အိမ်ထောင်ရေး အဆင်မပြံးလား။ ကျွန်တော် ဆက်လက်သိပျို့နေသည်။

သို့သော်လည်း သူ့စဉ်းကိုယ့်စဉ်း ရှိနေသေးသည်။ ဖွင့်မေးလိုက်လျှင် သခွဲလှန်း ဆွမ်းတော်တော်ရပ် ဖြစ်သွားမည်။ စည်းကို ဖြတ်ကျော် မ သွားခြင်း သာ လျှင် အကောင်းဆုံး ဖြစ်ပေလိမ်းမည်။ မိမိဆန္ဒကို မျှော်စားလိုက်ရလေသည်။

ကျွန်တော်တို့ နှစ်ယောက် ကုသိနာရုံလမ်းမ ရောက်လာသောအခါ လမ်းမ၏မြောက်ဘက် ချိုးလိုက်ကြသည်။ ကျွန်တော် တည်းခိုသည့် ညည်ရိပ်သာရွှေ ရောက်လာသော အခါ ကျွန်တော်က သူ့ကို နှစ်ဆက်လိုက်သည်။

“အသိအကျေမ်းဆုံးလို့လုံးမရှိတဲ့နေရမှာ အခုလို အသိအကျေမ်း ဖြစ်ရတဲ့အတွက် အများကြီး ဝမ်းသာပါတယ်၊ ဒီညည်ရိပ်သာမှာပဲ ကျွန်တော်တည်းပါတယ်၊ ကျွန်တော်ကို ခွင့်ပြုပါဘိုး၊ ကျွန်တော် နက်ဖြန်နှက်စောစော မှာပဲ ပြန့်ဖို့ အစီအစဉ်ရှိပါတယ်”

အမှန်မှာ မိန့်စိုင်း နာရီပိုင်းလောက်သာ ကပြလိုက်ရသည့် ၃၁၎ံလမ်းသည် ဤနေရမှု၏ စန်းသိမ်းသွားဖို့ရပ်ပို့သည်။

၁၆၁

ကျွန်ုတ်ကျွန်တော် ဤညောင်ညိုပင်စန်းကပင် လမ်းခွဲကြိုးရပ် ဖြစ်သည်။ သို့ရာတွင် အမျိုးသမီးက စန်းသိမ်းချင်ပဲ မရသေးပေ။ လမ်းခွဲချင်ပဲ မရသေးပေ။

“ကျွန်မအိမ် လိုက်ခဲ့ပါ၌ီး၊ ဒီအနီးကလေးမှာပါ။ ဒီကန္တည ရှင့်ကို ကျွန်မ ညစာကျေးပါရဇေ”

“ဟာ....ခုက္ခမရှာပါနဲ့၊ နေပါစေ”

ကျွန်တော် ကန်လုပ်ပြီး ငြင်းလိုက်သော်လည်း ခြေလှမ်းက ပြင်ပြီးသား ဖြစ်နေသည်။ ယနေ့ညစာ သူ့အိမ်တွင်လိုက်စားပါက ညျှော်ရိပ်သာ၌ စားဖို့မလိုက်ဘူးပေ။ ထမင်းတစ်နှပ်စာ ငွော်နေတော်ကျွဲ သက်သာသွားမည်။

ငွော်ကျွဲတာသုံးစွဲနေရသဖြင့် ထမင်းတစ်နှပ်စာ ငွော်နေသောသွားကလည်း ကျွန်ုတ်အိုတွင် မနည်းပေ။ ထို့ကိုအရေးကြီးသည်မှာ ထို့စိတ်ဝင်စားစရာ အမျိုးသမီးနှင့် လိပ်ပတ်မလည်ခံင် မခဲ့ချင်သေးပေ။

အမျိုးသမီးက နောက်ထပ်တစ်ကြိမ် မခေါ်ရခင်ပင် ကျွန်တော် သူ့နှင့်အတူ ခြေလျှမ်းလျမ်းမြို့နှင့်ပြီး သူ့ပြောသလိုပင် အိမ်မှာ ပစ္စဝ်ပေ။

လော်င်းတော်မှရပ်ပွား ကျောင်းတော်ပရဝါ။ မြန်မာဘုန်းကြီးကျောင်း၊ တရာတ်ဘုန်းကြီးကျောင်းများကို လွန်သွားလျှင် လွန်သွားချင်း ထူ့အိမ်ရောက်သွားသမဲ့။

သူ့အိမ်လည်း လမ်းမကြီးဘေး၌ပင်ရှိသည်။ တစ်ထပ်တို့
ကလေး ဖြစ်သည်။

အိမ်ရောက်သောအခါ အိမ်အမျိုးအစားကို အကဲခတ်
ကြည့်မိသည်။ လူလတ်တန်းစား အိမ်အဆောင်အဆယ့်
မျိုး ဖြစ်သည်။

ထူးခြားသည်မှာ သူ့အိမ်တွင် အိမ်ဖော်မိန်းမကြီးတစ်
ယောက်မှုလဲ၍ တဲ့ခြားလူကို မတွေ့ရပေ။ ကျွန်ုတ်၏ မန္တ
နိုင်တော့ပေ။ ဖွင့်မေးလိုက်လေသည်။

“အိမ်မှာ တဲ့ခြားလူခဲ့တဲ့ မရှိဘူးလား”

“မရှိပါဘူး၊ ကျွန်ုမတစ်ယောက်တည်းပါ၊ ကျွန်ုမအဖေ
ဆုံးသွားတာ၊ ကျွန်ုမ ငယ်ငယ်ကလေးကပါ၊ ကျွန်ုမအမေ
ဆုံးသွားတာကတော့ နှစ်ပတ်လောက်ပဲရှိသေးတယ်၊ ကျွန်ုမ
အဖေက ကျွန်ုမကိုထိပ်ချုပ်တာ၊ ကျွန်ုမ စိတ်မပို့မသက်။
ဖြစ်နေတယ်ဆိုတာ၊ ကျွန်ုမအငံမျှ ဆုံးသွားလိုပါ။ ကျွန်ုမမှာ
မွေးချင်းပေါက်ဖော်လဲ မရှိဘူး”

သူ့ကို အစက တလဲထင်မိသည်။ ယခု အဖြစ်မှန်သိရ^၅
သောအခါ ကျွန်ုတ်ပါ စိတ်မကောင်းဖြစ်သွားမိသည်။

“ကြေားရတာ စိတ်မကောင်းပါဘူး၊ ဒါပေမယ့် တရားနဲ့
ဖြောပေါ့၊ ဒီလမ်းဟာ တစ်နောက် လူတိုင်းသွားရမယ့်လမ်း
ပါ၊ တဲ့ခြား ရှည်ရှည်ဝေးဝေး တရားမမွောက်မှုများတွေ ရှာ
ဖတ်နေဖို့တောင် မလိုပါဘူး၊ အနိစ္စတရားကို ဖော်ပြနေဖို့

တကယ့် အဓိကရ တရားမမွောက်မှုများ လက်တစ်ကမ်း
မှာပဲ ရှိနေတယ်လေ၊ အဲဒါက တဲ့ခြားမဟုတ်ဘူး၊ ဒီကုသိ
နာရုံ၊ ဒီပိရိန်ဗာန် ဝင်စံနေတော်မူပဲ လျောင်းတော်မူ ရှုပ်
ပားတော်ကြီးပေါ့၊ တဲ့ခြား သာမန်လူ သတ္တဝါတွေမပြော
နို့၊ သုံးလူ ထုတ္တထား ဘုရားရှင်ကိုယ်တော်မြတ်ကြီးတောင်
မရှာတရားကို မလွန်စန်နိုင်ဘူးဆိုတာ သက်သေထူးနေ
တယ်၊ အဲဒ် ဘက်သေသာမကကြီးကို နှစ်စဉ်နော်တိုင်း ကိုယ်
တွေ့မျက်ပြင် ဖြစ်နေရတယ် မဟုတ်လား”

ကျွန်ုတ်ပြောသည်ကို အမျိုးသမီးက ငေးနားတောင်
နေသည်။ သူ စိတ်မချမှတ်မယာ ဖြစ်နေသည်အကြောင်းကို
ဆက်မဆွေးနေးလိုတော့သုံးဖြင့် ကျွန်ုတ် စကားလမ်း
ကြောင်း ပြောင်းလိုက်သည်။

“ဒါနဲ့ နာမည်တောင် မမေးမီသေးဘူး၊ နာမည်က^၆
ဘယ်လိုခေါ်လဲ”

“ကျွန်ုမနာမယ် ကမလာလို့ ခေါ်ပါတယ်”

“ဟာ....တယ်လှတဲ့ နာမည်ပါလား၊ ပဏ္ဍာစ်နေရားရဲ့
အမျိုးသမီးနှုံးမည်လဲ၊ ကမလာလို့ ခေါ်တယ်နော်”

သူက မပုံးတဲ့ပုံး ပြုးလိုက်ပြန်သည်။ သူ့ကို ကျွန်ုတ်
ကျွေားရသည့် အချိန်ကာလအတောအတွင်းမြဲ သူ မကြောင်း
ပြုးသည်ကို ကျွန်ုတ် မြင်ရသည်။

၁၃၂

ပါရူး

သို့ရာတွင် သူ၏အပြီးမှာတိမ်ညီ။ညီ။ ထဲက ရုတ်ဘရက်
ပြက်လိုက်သည် လျှပ်စီးနှင့် တုသည်။ ပြီးလိုက်ပြီးသည်
နှင့်တစ်ပိုင်းနှင့် မျက်နှာတွင် ဆိုးခန်သည့်သဏ္ဌာန် တစ်ဖန်
ပေါ်ဖြုန်ပေါ်လာသည်။

“ကျွန်မနာမည်ကိုသော့ မေးတယ်၊ မေးတဲ့လူနဲ့နာမည်
ကိုကော် မသိရှုံးလား”

သူ၊ အလေးကို နှစ်ပြိုင် ပြန်မာဖြတော့ဘဲ အိုတ်ထဲတွင်
ရှိဝင်သည် ‘ပစ်လစ်တင်းကယ်’ ကို ထုတ်ပေးလိုက်သည်။ ၁
ကမလာသည် ‘စစ်လစ်တင်းကယ်’ ကို ဖတ်ပြီး ကျွန်တော်
အား ငလေးသည့်အကြော်ဖြစ် ကြေည့်လိုက်သည်။

“ချင်က စာရေးဆရာဓနနှင့်

“ဟုတ်ပါတယ်၊ ကမလာကော် အလုပ်လုပ်သလား”

“လုပ်ပါတယ်၊ အအဝေးပြုးလမ်းမပြီးက ကုပ်နာရုံ
လမ်းထ ပျိုးဝင်လာတော့ ကော်လိပ်ကျောင်းကြီး တွေ့
တယ်မဟုတ်လား၊ အဲဒီကျောင်းမှာ ကျွန်မ ဆရာ့လုပ်ပါ
တယ်”

ကျွန်တော်ကလည်း ကမလာအဲ့ဘဲ လေး စား သည်
အကြော်ဖြင့် ပြန်ကြည့်လိုက်လေသည်။

လိုအနိုက် ထမ်းပွဲသာချေသည်။ စားဖွှေယ်ဝောက်ဖွှေယ်
မှားမှာ သက်သတ်လွှတ် အိုနှိုက်သာစားအဝေး ရှိုးရှိုးမျှသာ
ဖြစ်သည်။

အနရွှေရွှေနှင့် အခြားဝါယာများ

၁၃၃

ထမင်းလည်းပါသည်။ ထောပတ်ဖြင့် သေသေချာချာ
ပြုလုပ်လားသည် ဂျုံချာပါတီလည်းပါသည်။ ဟင်းများ
မှာ အိုနှိုက်သာများများ စားနေကျုဖြင့်သော ပဲဟင်း၊
ဂေါ်ပိန်းကြော်၊ အာလူးဟင်းများ ဖြစ်သည်။

ထမင်းနှင့်စားများရှိုံး ဒိုက်ချုပ်တစ်ခုက်လည်း လာချေသည်။
ကမလာသည် ကျွန်တော်နှင့်အတူ ထမင်းမစားဝေးပေါ်။
ကျွန်တော်ကို အယျာင်ကျော်သည်။ ကျွန်တော် ထမင်းစား
နေသည့်နေရာအနီးနှင့် ထိုင်ပြီး ကကားပြောနေသည်။

“သက်သတ်လွှတ် အစားအစာဖြစ်လို့ ထမင်း စား
ကကားမော့မယ် မထင်ဘူး”

ကမလာက အားတုံးအားနာ အမူအရာဖြင့် ပြောနေ
သဖြင့် ကျွန်တော် ထမင်းစားနေရာင်းက ပြန်ပြောရသည်။

“စားလိုကောင်းပါတယ်၊ ကျွန်တော် သက်သတ်လွှတ်
စားနေကျုပါ။ အခုအိုနှိုက်သာများမှာ ကျွန်တော် နေရာတွင်း
လိုလိုမှာပဲ အိုနှိုက်သာများသား မိတ်ဆောင်ရွက်ရွှေ့ အိမ်တွေမှာပဲ
တည်းခိုပါတယ်၊ ဒေလီမှာ တည်းခိုတဲ့အိမ်ကလွှဲပြီး တခြား
မြို့တွေက အိမ်တွေမှာရုံးရှင် သက်သတ်လွှတ် အစားအစာ
ကိုပဲ စားခဲ့ရပါတယ်၊ တစ်ခါတစ်ရဲတော့ သက်သတ်လွှတ်
စားရတာက ပိုအရသာရှိသလိုပဲ၊ ရန်ကုန်မှာလဲပဲ ခြော်
တော် မကြောမကြော သက်သတ်လွှတ် စားလွှဲရှိပါတယ်။

၁၃၄

ပရှုဂ္ဂ

ကျွန်တော့အသိ နီပေါင်လူမျိုး အတော်များများကတော့
အသား စားကြတာ တွေ့ရတယ်”

“ဟုတ်ပါထယ်၊ ကျွန်မတိုကတော့ အီနိယမှာပဲမွေးပြီး
နိုဒ်ယမှာပဲ ကြီးပြင်းလာတဲ့အတော် မွေးကုတည်းက စပြီး
သက်လတ်လွှဲတဲ့ပဲ ကြီးပြင်းလာခဲ့ရတယ်”

ကျွန်တော် ထမင်း စားပြီးသွားသောအခါတင်လည်း
ကမလာသည် ထမင်းမစားသေးပေါ်။ ကျွန်တော်နှင့် စကား
ဆက်ပြောနေသည်။

ကျွန်တော်က သူသင်ပြရသည့် ဘာသာရပ် အကြောင်း
နှင့် သူတို့ ကောလိပ်ကျောင်း အကြောင်းကို ပေးကြည့်
သည်။

သူကကျွန်တော်ရေးသည့် စာများအကြောင်းနှင့်မြန်မာ
နိုင်းအကြောင်းကို စုစုမ်းသည်။ စကား လက်ဆံကျေနေကြ
သည့်မှာ အရှင်ကုန်မှန်းပင် မသိလိုက်ကြပေါ်။

နာရီကြည့်တော့မှ ကိုးနာရီထိုးနေပြီဖြစ်၍ သူ့ကို နှိတ်
ဆက်ပြီး ညော်ရိပ်သာသို့ မပြန်ချင်ပြန်ချင်နှင့် ပြန်လာခဲ့လေ
သည်။ နှစ်ဖြုန်းနှက် ၂-နာရီတွင်ပြန်မည့်ဟူ၍လည်း ဖြော
လာခဲ့လေသည်။

* * *

နေရာဇာနှင့် အခြားဝါးများ

နောက်တစ်နောက် ခုနစ်နှာရီတွင် ကျွန်တော် အညုပ်
သာမှ ထွက်ခွာလာခဲ့သည်။ နှစ်ရက်ခဲ့ရဲးများသာလာခဲ့သူဖြစ်၍
ကျွန်တော့တွင် ဝန်စည်စလယ်ပစ္စည်း များများစားစား
ပါမလာပေါ်။

လက်ဆွဲခိုက်တစ်လုံးသာ ပါလာသည်။ အလာတုန်းက
လို့ အပြန်တွင်လည်း ဘတ်စ်ကားပြင်းပင် ပြန်ရန် အစီအစဉ်
ရှိသည်။ ကုသိနာရုံမှ ဘတ်စ်ကားစီးယွင် နေရာ ကောင်း
ကောင်း မရှုပေါ်။

သိဖြစ်၍ ဘတ်စ်ကားစခန်း ဖြစ်သည့် တစ်မိုင်ကျော်
လောက်ဝေးသော ကာစိယာသို့ ရှစ်ရွှောခေါ်ကိုဘိုးတပ်
လန်ချားကို စီးသွားရသည်။ ရှစ်ရွှောသည် ကမလာတို့အိမ်
ခြေလမ်းမပေါ်မှပင် ဖြတ်သွားသည်။

ကမလာတို့အိမ်ရှစ်ရွှောရောက်သောအခါကျွန်လော်
ကမလာတို့ အိမ်ဘက်လွှဲည့်ကြည့်လိုက်သည်။ အိမ် ရွှေ့ ၀၇း
ကံးပေါ်ကို ကမလာတစ်ယောက် ရပ်စောင့် နေသည်ကို
တွေ့ရသည်။

ကျွန်တော် ရှစ်ရွှောနှင့်သူကို ခဏရပ်ခိုင်းပြီး ရှစ်ရွှော
ပေါ်မှ ကမန်းကတန်း ဆင်းလိုက်သည်။ ထူးနောက်ကမလာ။
ဆို အပြေားကလေးသွားသည်။

“သွားတော့မယ်နော် ကမလာ”

၁၃၅

၁၃၆

ပါရူး

ကျွန်တော် သုတေသုတ်ပျား နှစ်ဆက်လိုက်သော အခါ သူကဗ္ဗည်း ကျွန်တော်ကို စာရွှေတော် တင်ရှုက လျမ်းပေးပြီး အီနိယလူမျိုး တို့၏ ထုံးစံအတိုင်းလတ်အပ်ပျော် နှစ်ဆက်နေရာသည်။

ကျွန်တော် ပ်သုတေသုတ် ရိစ္စရွှောပေါ် ပြန်ထောက်လိုက်သည်။ ကျွန်တော် ရိစ္စရွှောပေါ် ပြန်ရောက်သည့်နှင့်တစ်ပြိုင်နှက် ရိစ္စရွှောနှင့်သူက ရိစ္စရွှောကို အတင်းနှင့် ထွက်သွားလေသည်။

ရိစ္စရွှောပေါ်၏ သူပေးလိုက်သည့်စာရွှေကော်ကလေးတို့ဖြန့်ကြည့်လိုက်သည်။

‘မြန်မာပြည် ပြန်ရောက်လျှင် ဆက်ဆက် စာရွေးပါ၊ ကမလာ၊’ ဟူသော တစ်ကြောင်းတည်းသောစာနှင့် သူ၏ နေရပ်လိပ်စာမျှသာ ဖြစ်လေသည်။

‘စာကြောင်းရေ ဆင်းခဲပါးရှားလျချည်လား ကမလာ ရယ်’ ဟူ၍ တွေးမြှုပြီး ရိစ္စရွှောတစ်ခေါ်လောက်ချောက်ထွဲ့သွားသောအခါ နှန်ာက်ဘက် သမင်လည်ပြန် ကြည့်လိုက်မိသည်။

ကမလာသည် ကျွန်စုတော် ထွဲ့ခွာလာရာသီသို့ လုံမ်းကြည့်နေတုန်းပင်ဖြစ်သည်။ ကမလာသည် ကျွန်တော် စီးလာသည် ရိစ္စရွှော မျက်စီအောက်က ပေါ်ကိုကွယ် မသွား၊

နေရည့်ရှုနှင့် အခြားဝတ္ထုများ

၁၃၃

မချင်း သူ့ အိမ် ဝင်းတံခါး ဝင်း ရပ်နေလိမ့်မည် ဟူ၍ ကျွန်တော် အထပ်သပ်ခဲ့တော်မီသည်။

ဗာရာဏသီသူ့အရောက်ထိခရီးဘစ်လျောက်၌ ကျွန်တော်၏ မျက်စီတဲ့တွေ့လည်း ကြာပွင့်တစ်ပွဲနှင့် ကြာပွင့်ထဲက ပိတ္တားနှစ်ကောင်သည့်ဘစ်ရွှေ့ဝဲ့သာလျင်ဖြစ်နေလေသည်။

‘ကမလာ၊’ ဟူသည်မှာ ကြာပွင့်ဟူ၍ အနက် အဓိပ္ပာယ် ရေလေသည်။

* * *

ရုခံးရ

တိတ်ဆိတ်ဌီမှုသက်ပြီး အထူးပိုင်တားသော နေရာ
တစ်ခုအတွင်း တစ်ကိုယ်တည်း ရောက်ရှိနေသည့်အခါမျိုး၏
လိုက်ရှုတစ်ခုအတွင်း ပိတ်လျှောင်နေမိသည့်အဲ့သား ခံစားရ
တတ်သည်။

ယင်းအမြင် ယင်း အသိမျိုးဖြင့် ကြည့် ပြောရလျှင်
ကျွန်ကော် လိုက်ရှုတစ်ခုအတွင်းရောက်နေသည်ဟုဆိုရမည်။
ထိုလိုက်ရှုအား ခေတ်ဟောင်းလိုက်ရှုတစ်ခုမဟုတ်ဘဲ ခေတ်
သစ် လိုက်ရှုတစ်ခု ဖြစ်နေသည်။

ထိုနေက မင်လာခိုးလေဆိပ်မှ ညာ ကိုနာရီခွဲလောက်ဘူး
မှ လေယာဉ်ထွက်သဖြင့် ဒါကာလေဆိပ်သို့ ဆယ့်တစ်နှစ်
လောက်ကျေမှ ရောက်သည်။ ထိုညာ ကာလကတ္တားသို့

ဆင်ရန် တေယာဉ်မရှိတေသာ့သာဖြင့် ဒါကာတွင်ထစ်ညနားရသည်။

ဒါကာလေဆိပ်သည် လွန်ခဲ့သည့် လေးခါးခြောက်နှစ်ခန်းက ကြိုခဲ့ဖူးသည့် ကချော်ကချော်လေဆိပ်မဟုတ်ဘေးသာ့ နိုင်တကာ အဆင့်မီ လေဆိပ်ကြီးဖြစ်နေပြီ။

လေဆိပ်ကြီးကား လျှမ်းလျှမ်းတောက် စမ်းနားလွှာပါ၏။ သို့သော် လေဆိပ်အတွင်းရှိ အမှုထမ်းများကား မျက်နှာသား တင်းမာလွန်းကြသည်။

ကျွန်တော်တို့၏ နိုင်ငံကူးလက်မှတ်တွင် ဘင်္ဂလားဒေ့၏ မီးဗာပါးလာသဖြင့် ကျွန်တော်တို့အားဒါကာမြို့အတွင်းသို့ ဝင်ခွင့်မပေးဘူး လုပ်နေကြသည်။

ရန်ကုန်တွင် ဘင်္ဂလားဒေ့၏ မီးဗာလုပ်ရန် သတိ မရ မဟုတ်။ ကြော်သည်။ ‘မီးဗာန်’ ခေါ်ဘင်္ဂလားဒေ့၏လေယာဉ် ရုံးခွဲမှ မလုံးဟု ပြောသဖြင့် မလုပ်ခဲ့ခြင်းဖြစ်သည်။

ယခု အကျော်အတည်း တွေ့နေသောအခါ လေယာဉ်မှ သယ်အမှုထမ်းကမှ လာရောက် ဖေးဖေးမမ ပြောပေးဖော်မရ။ အပြင်သက်တွင် ကျွန်တော်တို့ကို လာကြိုနေသော ပုဂ္ဂိုလ်ကို လှမ်းမြှင့်နေခံသည်။

လေဆိပ် အတွင်း၌ကား မျက်နှာ ငယ်ငယ်ကလေးနှင့် ကျွန်တော်တို့တော့မှာ နိုင်ငံကူးလက်မှတ် စစ်ဆေးသည့် လူဝ်ကြီးကြုံမှုဗာနှုန်း လေယာဉ် အမှုထမ်းများ ရှိရာ ဤနာနသို့ ခေါက်တုံးခေါက်ပြန် ကူးချုပ်သန်းချုပ် လုပ်နေကြရသည်။

ကိစ္စမရှိုးဒါကာမြို့တွင်း ဝင်ခွင့် မရလျှင်လည်း လေဆိပ်တွင်း၌ပင် ထို့အဖြို့ ဆိပ်ငိုက်ပြီး အချိန် ကုန်လိုက်ရုံးသာ ရှိတေသာ့သည်။

လေဆိပ်အတွင်း၌ တစ်နာရီလောက်ကြာသွားပြီ။ ခရီးသွားများလည်း ရှင်းသလောက် ဖြစ်သွားပြီ။ ကျွန်တော်တို့သာလျှင် တင်းမာသော မျက်နှာသားပိုင်ရှုံး လေဆိပ်အမှတမ်းများ၏ ရွှေမြောက်၌ မျက်နှာသောကလေးများဖြင့် ပုဂ္ဂိုလ်နှင့် ရှိရာ သည်။

ကျွန်တော်တို့အားလာကြိုကြော်သော ဆုရှိုလုံကုမာရ်ခဲ့ပုဂ္ဂိုလ်မှာ ကြိုလိုကိစ္စမျိုး၌ အကင်းပါးသော ‘အရောင်းအာယ်လုပ်ငန်း’ ပိုင်ရှုံးတစ်ဦးဖြစ်သည်။

အမှုထမ်းများ၏ ‘သည်းခြေကြိုက်’ ဘယ်လိုလုပ်လိုက် သည်မသိ။ ကျွန်တော်တို့ ဒါကာမြို့တွင် တစ်ညွှန် ဝင်တည်းခွင့် ရွှေ့သွားကြသည်။ သို့သော်လည်း ခြင်းချက်နှင့် ပြုသည်။

ကျွန်တော်တို့၏ ပစ္စည်းများနှင့် နိုင်ငံကူးလက်မှတ်ကို
လေဆိပ်၌ ထားခဲ့ရသည်။ လက်ခွဲသေတ္တာလေး တစ်ခုသာ
လျှင် ကျွန်တော်တို့နှင့် တစ်ပါတည်း ဟုသွားလွှဲရသည်။

ဆုရှုံးကုမာရှုံးသည်-ကျွန်တော်တို့ကို ကားနှင့်ခေါ်သွား
သည်။ ကားကို သူကိုယ်တိုင်မောင်းသည်။ ကားထဲတွင်
သူ့အမျိုးသမီးလည်းပါလာသည်။ လေဆိပ်အံမှုလမ်းများ
မျက်နှာထား တင်းပာကြသော်လည်း ခောင်းညာ၏ ဒါကာ
မြို့တော်သည် ကျွန်တော်တို့အား အပြီးနှင့် အီးကြိုးကို
နေသလား အောက်မွေ့ရသည်။

ကားသည် လရောင်နှင့် လျှပ်စစ်မီးရောင် ရောနောင်
သော အလင်းရောင်အောက်ရှိ ပြေပြစ်ညီညာ ချောမော
နေသော လမ်းများကို တစ်လမ်းပြီးတစ်လမ်း ကျော်ဖြတ်
သွားနေသည်။

မကြာမီ ကြီးမားခမ်းနားသော အခေါ်အားလုံး
တစ်ခုရွှေတွင် ထိုးရပ်လိုက်လေသည်။

“Hotel- PURBANI”

အပေါ် မေ့ကြည့်လိုက်သောအခါ အခေါ်အားလုံး
ကြီး၏ နဖူးစည်း၏ ဟပ်ထားသော အရောင်တလက်လက်
ထွက်နေသည့် ဆိုင်းဘုတ်ကို လုပ်းမြင်ရသည်။

ဒါကာမြို့၏ အကောင်းဆုံး အကြီးဆုံး ဟိုတယ်ကြီး
တစ်ခုဖြစ်သော ‘ပုဂ္ဂိုလ်’ နှေ့ခံကောင်တာရွှေ ကျွန်း
တော်တို့ ရောက်သွားကြသည်။ ထိုအခါကျမှုပင် ထိုဟိုတယ်
၏ ကျွန်တော်တို့ တစ်ညတာ တည်းခါ ရပ်နားကြရမည်
ဆိုသည်ကို သိရှိသွားကြသည်။

ကျွန်တော်တို့တွင် စုစုပါင်း လူငါးပယာက်၊ လူလေး
ယောက်အတွက် နှစ်ယောက်ခန်း နှစ်ခန်းပေးလိုက်သည်။
ကျွန်တစ်ယောက်မှာ အခန်းတစ်ခန်းထဲတွင် တစ်ယောက်
တည်းနေရမည်။

မတောင်းဆိုရ ဘဲ နှင့် တစ်ယောက်တည်း နေရမည်
အခန်းတွင် ကျွန်တော်ကို နေရာချေပေးလိုက်လေသည်။ တစ်
ယောက်တည်း နေတတ်သော အကျင့်ရှိသည့် ကျွန်တော်
အတွက် ရရှိနေသော အသင့်ကြောအသင့် ဖြစ်သွားသည်။

ဝမ်းသာအားရ ဖြစ်သွားသည်။ သို့သော် ကျွန်တော်
အတွက် အဆင်ပြေမှု၏နောက်တွင် ကသိကအောက်ဖြစ်ပါ
ကပ်ပါလာသည့်ကို ပို့တိသောမနာယာ၏ အခြားမျှေးပြုပန်
သောက နောက်ဆက်တဲ့ ပါလာသည်ကို ကျွန်တော် ထိုစဉ်
က မရှိပို့မဲ့။

ကျွန်တော်တို့အားလုံး ကိုယ်အခန်းထဲ ကိုယ်စီရောင်း
နေကြပြီး ကျွန်တော်အခန်းထဲတွင် ကျွန်တော်တစ်ယောက်
တည်း။ သို့သော် အခန်းမှာ နှစ်ယောက်ခန်းဖြစ်လောက်ရ

၁၀၄

ပါရ္ဂ

နေစာ နှစ်နေရာရှိနေသည်။ အခန်းထဲတွင် ကျွန်းတော်တစ်ယောက်တည်း အထိုးကျွန်းဖြစ်နေသည်။

အိပ်ချိန်ရောက်ပြုဖြစ်၍ အေဖော်များသည် သူတို့အာန်းထဲတွင် အိပ်ဖို့ရာပြင်နေကြပြီ။ ကျွန်းတော်အခန်းထဲက ဆယ်ပေ ဆယ့်ငါးပေပေလောက်ခြားပြီး တစ်ပုံးစုံတည်း ခင်းကျင်းပြင်ဆင်ထားသော အိပ်ရာနှစ်နေရာအနက် နေရာလောင်ခုတွင် အိပ်ရှုန် ကျွန်းတော် ကိုယ့်ဟာကိုယ် သတ်မှတ်ဆုံးပြတ်လိုက်သည်။

ထို့နေရာတွင် ခေါ်ထိုင်ပြီး အခြားနေရာသပ်တစ်ခုကိုလုမ်းကြည့်လိုက်သည်။ ထို့နေရာလပ်သည် ဇွဲ့သည်ဘဲ ယောက်ကို မျှော်လင့်စောင့်စားနေဟန် ရှိသည်။

ညွှန် ၁၂-နာရီကျော်ကျော် ဒါကားမြို့၏ တိတိဆိတ်ပြီး သပ်ခြင်းကို ဆောင်းကျော်အောင်အောင်အောင် အားဖြည့်ပေးနေသည်။ ‘ပုရိဘာန်’ ဟိုတယ်ကြီး တစ်ခုလုံးပင် အိပ်မောက်ပြုနေပြီ။

သို့သော် အခန်းထဲတွင် ကျွန်းတော်တစ်ယောက်တည်း ဘဝဲ့ကျော် ဖြစ်နေသည်။ ကိုယ့်အိမ်ကိုယ့်ယာတွင် ဖြစ်သလို ထပ်းလို့ နေလာခဲ့ရာမှ ယခုလို့ တစ်နှစ် ဒေါ်လာသုံးလေး ဆယ် ပေးရာသာ ဖုံ့တယ်အန်းထဲ ရောက်သောအခါကျွေးတော်သားတစ်ယောက် နှစ်းတော်ထဲ ရောက်လာသက္ကာ

နေရာရွှေနှင့် အခြားဝါးများ

၁၀၅

သို့ မဝန်တတ် မထိုင်တတ် ဖြစ်နေသည်။ အထာမကျော် ဖြစ်နေသည်။ ထရမလို ထိုင်ရမလို အိပ်ရမလို ဖြစ်နေသည်။

မင်္ဂလာတော် မထိုင်တတ် ဖြောင်းဝန်ဖြင့် ကျွန်းတော် အခန်းတဲ့ အိပ်ဘုံပြီး အပြင်ဘက်လုံကိုလိုက်သည်။ အပြင်ဘက်က နေပြီး အခန်းတဲ့ အိပ်ဘုံကို ပြန်ပိတ်ထားလိုက်သည်။

အခန်းတဲ့ အိပ်ဘက်ကပါယိုလိုက်လျင် သော ဖြင့်ပြန်မဖွင့်ဘဲသော တဲ့ အိပ်ဘုံး ဖြစ်သည်ကို သိနောက်လည်း ကျွန်းတော် အမှတ်တမ္မာဖြစ်သွားသည်။

ကျွန်းတော်ကိုပေးထားသော အခန်းသော့မှာ အခန်းထဲတင်ကျွန်းခဲ့သည်။ အပြင်ဘက်မှ တဲ့ အိပ်ဘုံး သော်လည်း ဘယ်လိုပွင့်လိုမှ ပွဲပွင့်တော့။

ခက်ပြီ....။

မိနစ်ပိုင်း နာရီပိုင်းအာလွှန်က ကျွန်းတော်၏ ပီတီသည် ထောကတစ်ဖြစ်လဲ ဖြစ်သွားပြီ။ အဖော်များကို အကုံအညီတောင်းဖို့ရာလည်း တဲ့ အိပ်ဘုံးပြီး အိပ်နေကြပြီး

သုတွေ့သံလည်း အကုံအညီပေးနိုင်ဖို့ လမ်းမရှိ။ ကျွန်းတော်တို့အခန်းမှာ အယပ် ၁၄-ထပ် ရှိသည့်အနက် ၂-ထပ် တွင် ရှိနေသဖြင့် အောက်မော်လီထပ် ညည်းကောင်တဲ့ သို့ လောက်သားတစ်ဦးပြီး အကြောင်းကြားဖို့ကလည်း မဖြစ်နိုင်၊ တယ်လီဖုန်းနှင့် လုမ်းအကြောင်းကြားဖို့ရာကလည်း ရှိလီဖုန်းက အခန်းတဲ့ မှာသရှိနေသည်။

မာတ်လျေကားရှိရာသို့ သူးပြီး မာတ်လျေကားခေါ်သည် ခလုတ်ကို ဟိန္ဒိယ်နှင့် နိုပ်ကြည့်သည်။ ခလုတ်နှင့် နည်း မမှန်၍လားမသိ။ မာတ်လျေကားက တက်မဲ့လာ။

ချွေးသီးချွေးပေါက်၊ ကျေလာသည်။ အခန်းတံ့ခါးများ ကိုယ်စိတ်ပြီး ခရီးသည်များ ဆိပ်မောကျနေသည့်အချိန်၌ နှစ်ဖက်သောအခန်းများ၏ အူဝကြောင်းစကြောင်း၏ ကျွန်တော် တစ်ယောက်တည်း ဟိုလျောက် သည်လျောက် လျောက်နေနေသည်။

ခေါ်လာသုံးလေးဆယ် ပေးရသော အခန်းတစ်ခန်း ပေးထားပါလျက် ကိုယ့်ဟာကိုယ် အတတ်ဆန်းသဖြင့် ယနေ့ညာ အခန်းပြင်ဘက် လူသွားလမ်းပေါ်၌ တစ်ယောက်တည်း ငုတ်တုတ်မိုးလင်းရှို့ ကိန်းဆိုက်နေသည်။

သွေ့သော်....

ရေနှစ်နေ့သူအတွက် မြက်ဖုတ် တစ်ဖုတ်မျှသာမကဘဲ ဖောင်ကြီးတစ်ဖောင်လုံး မျောလာသည်ကို တွေ့ရသည်။ စကြောင်းအဆုံးထိပ် ထောင့်တစ်ထောင့်တွင် ခုံလေးတစ်ခုံ ပေါ်၌ တယ်လီဖုန်းတစ်လုံး တင်ထားသည်ကို သွားမတဲ့ သည်။

ငါလို့ မအူမလည်းများအတွက် အရေးကြံက အသုံးပြုရန် ထားသည့် တယ်လီဖုန်းဖြစ်မှာပဲဟု တွေးပြီး တယ်လီဖုန်းကို ကောက်ကိုင်လိုက်သည်။

“ဟဲလို....ရွေက်ပရှင်းကလား ခင်ဗျား”

“ဟုတ်ပါတယ်”

“ကျွန်တော် မကြောခင်ကလေးကမှ ရောက်လာတဲ့ မြန်မာဇာည်သည်ပါ အထပ်(၂)ထပ်၊ အခန်း(၃၃)မှာ ငေပါကယ်၊ ကျွန်တော်အခန်းကို ကျေးဇူးပြုပြီး လူတစ်ယောက် လွှာတ်ပေးစေချင်ပါဘယ်”

“ဟုတ်ကဲ့....ဟုတ်ကဲ့ အခုံ လွှာတ်လိုက်ပါမယ်”

တယ်လီဖုန်းချုပြီး မကြောမိအတောအတွင်း၌ပင် မာတ်လျေကားနှင့် လူတစ်ယောက် တက်လာသည်။ ကျွန်တော်သူ့ကို အကျိုးအမကြောင်း ပြောပြုလိုက်သည်။

သူက ရယ်ပြီး အခြားပြန်လာခဲ့မယ်ဟု ပြောလျက် ပြန်ထွက်သွားသည်။ ခုံတိယတစ်ကြိမ် ပြန်ရောက်လာသော အခါ သူ့တွင် အခန်းဖွင့်သည့် သော့တူတစ်ချောင်း ပါလာသည်။ ပြောသနာ ပြောလည်သွားသည်။ ကျွန်တော် အခန်းထဲ ပြန်ရောက်သွားသည်။

ခေတ်မီ ပစ္စည်းကိရိယာ တန်ဆာပလာများ အစုံအလုပ်ဆင်ထားသော်လည်း အခန်းထဲ နေရသည်မှာ သလုံလုံ ကျပ်သလုံလုံ လန်သလုံလုံ ပြစ်လာသည်။

ထိက်ဂူတစ်ဂုံထဲ ရောက်နေသည့်နှင့် မထူးလွပါကလားဟု ကိုယ့်ကိုယ်ကို တေားမီသည်။ မှန်ပြုတင်းတံ့ခါးများမှ အပြင်ဘက် လျမ်းကြည့်လိုက်သောအခါ အိပ်မောကျခန သော ဒါကာဖြိုကို လျမ်းတွေ့ရသည်။

ဓားပတ်နှင့်ကျင့်၍ ပုံရှုတာနဲ့ မို့တယ်ကြီးဆုံးပင် အယ်တွေများသော အခေါ်အာက်အခုံများကို တွေ့နေရသည်။ အချို့အငောက်အလုံများမှာ အထောက်အထားလန်းပင် ရှိသေးသည်။ အငောက်အမျိုးအားလုံး ပါးလျသော နှင့်အာပဝါ လျမ်းခြားကြသည်။

ညှိအင်တော်နာဂါနပြီ။ အိပ်ရှုလေမဝင်၍ မဖြစ်တော့။ နှစ်ပြီး နံနက်မော်မား ထရမည်။ ဇန်နဝါရီလအရောက်လာရမည်ဟု၍ လေယာဉ်ပေါ် လေယာဉ်က ဗုံးလိုက်သည်။

ကာတတ္ထားသို့ ခရားဆက်ရှိုးမည်။ ကျွန်ုတ်၏ အိပ်မည် ဟန်ပြင်လိုက်သည်။ ထိအခါကျွမ်းပြသနာတဝ်ခုပေါ်လာပြန်သည်။

ထိအင်္ဂါဏ်တိ ဝတ်စုံကို မချေတ်ရသေးပေါ်။ ဝတ်စုံကြီးနှင့် အိပ်၍ မဖြစ်ပေါ်၊ လုံချေသဲပြီး အိပ်မှဖြစ်မည်။

သို့သော် ကျွန်ုတ်နှင့် တစ်ပါတည်းပါလာသောလက်ဆဲ သောတ္ထားလေးထဲတွင်စာရွက်စာတစ်းတံ့ခါးလိုပစ္စည်းမှ တစ်ပါးတွင်စာရွက်စာတံ့ခါးမှ ပါမော်ပေါ်။

အဝတ်အစားများမှာ လေဆိပ်တွင် ထားခဲ့ရသော သောတ္ထားများထဲတွင် ကျွန်ုတ်ခဲ့သည်။ လဲဝတ်စာရွေ့ ပုံခိုးမရှိ။ ဘောင်းဘိုက် ချွတ်လိုက်သည်။ ကုတ်အကျိုက် ချွတ်လိုက်သည်။ ရှုပ်အကျိုက်လည်း ကျွန်ုတ်မှာစိုး၍ ချွတ်လိုက်ပြန်သည်။ စုံကျွယ်နှင့် အကွင်းဆုံးတစ်ခု သာ ကျွန်ုတ်သည်။

ကိုယ့်ကိုယ်ကို ပြန်ကြည့်လိုက်သည်။ အခုံမှ အဝတ်မပါ မလားနတ္ထိုး ရူအောင်း ဘောတ္ထ်းလူသား လူရိုင်းတစ်ဦယာက်နှင့် တူနေပါကလား။ အခန်းလွှာင် အခြားလူ တစ်ဦးတစ်ယာက်မှ မရှိသောလည်း ကိုယ့်ဟာကိုယ် ရှုကပြီး အိပ်ရှုပေါ်တွင် အဆင်သင်ရှိနေသည် စောင်ကြီးကို ကပျာကယာ ဆဲခြုံပစ်လိုက်ရသည်။

* * *

လန်ခဲ့သည့် နှစ်ပေါင်း တစ်ရွှေ့ငါးဆယ်ကျော်လောက်က ဖြို့ပျက်ခဲ့သည့် အဖြစ်အပျက်တစ်ခု ဖြစ်သည်။

အိန္ဒိယပြည် မဟာရတရှုယရပြည့်နယ်ရှိ တောတော် ထူထပ်သည့် နေရာတစ်ခု၌ အော်လိပ် စစ်ပိုလ်တစ်ပေးတော်သည် တော့လိုက်ရင်း သားကောင်မတွေ့သွင်းပင်

၁၄၀

ပါရဂါ

တစ်ပင်အောက်၌ စိတ်ပျက်လက်ပျက်နှင့် ထိုင်နေစဉ် သူ့
အနီးဆုံး န္တားကျောင်းသားထစ်ယောက် ရောက်လာသည်။

န္တားကျောင်းသားက အက်လိပ်စစ်ပိုင်အား ချောင်း
တစ်ဖက်၌ ချုပ်များဖူးအပ်နေသည့် မြေကြီးထဲတွင် တစ်စုံ
တစ်ခု နှုတ်မြုပ်များထင်ရကြောင်း ပြောသဖြင့် အက်လိပ်စစ်
ပိုင်သည် စိတ်ဝင်စားသားလျက် န္တားကျောင်းသား ညွှန်
ပြရာဆုံး သူးကြည့်သည်။

အနီးအနား ရွှေ့နီးချုပ်စပ်မှ လူများကို ခေါ်လျက်
တူးဆပ်ကြည့်သည်။ ထိုအခါန်မှုစဉ် ကမ္ဘာအနုပညာ အကဲ
ဖြတ်သမားများအား ရင်သပ်ရဲမော် ဖြစ်စေသည် အနု
ပညာ လက်မှပေါင်းစုံ ပြတိက် ကြီး သ ဖွှံယ် ဖြစ်စေသာ
အဂျိန်းလိုက်ရှုကြီး ပေါ်လာလေသည်။

ဘုံတေအနီး အီဂတ်ပူရီမြို့တွင် ရှုသော နှိုင်ငံတကာ
ပိပသနာ အကယ်ဒဏ်သို့ ပိပသနာသမီးမြန်ာနှင့် တရားပတ်
မထိုင်မီ စောရောက်သူးသဖြင့် ကျွန်းတော်တို့တွင် ရက်အား
တွေ့ရှုနေသည်။

ထိုရှောက်အားအတ်း ကမ္ဘာကျော် ရှေးဟောင်း ဗုဒ္ဓ
ဘာသာ အနုပညာပြုတိုက်ကြီးသဖွှံယ် ဖြစ်စေသာ အဂျိန်းဆုံး
ရောက်သူးကြသည်။

နေရပ္ပရနှင့် အခြားဝဇ္ဈာဏ်

၁၉၃

အဂျိန်းဆုံး သူးရန်အတွက် မဟာရတ်ရှုတရ ပြည်နယ်
အတွင်းရှိ အောက်ရုံးပါးမှုတ်အမည်ရှိ မြို့တော်မြို့ဆုံး လာခဲ့ရ,
သည်။

အောက်ရုံးပါးမှု ပြည်နယ်အစိုးရ ခရီးသူးလာရေး
ဌာန၏ ခရီးသည်ယာဉ်ဖြင့် နှိန်က်စောစော ထွက်လာခဲ့ရာ
၅၅-မြိုင်လောက် ခရီးပေါက်သည်နှင့် တစ်ပြိုင်နှင်း အဂျိန်း
လိုက်ရှုဆုံး ရောက်လာကြသည်။ ရောက်ရောက်ချင်း နား
မနေတော့သဲ တောင်ကုန်းပေါ်ရှိ အဂျိန်းလိုက်ရှုဆုံး တက်
ရောက်ကြည့်ကြသည်။

ရွှေ့တေနီးရွှေည်ကြီး တစ်ရွှေ့လောက် ရွှေည်လျားသော
ဆန်းစသော်တာပုံသဏ္ဌာန် ကျောက်စောင်ကြီးတွင် လိုက်ရှု
များ တစ်ခုပြီးတစ်ခုတွင် ထုဆောက်လုပ် ဖန်တီးထားခြင်း
ဖြစ်သည်။

ထိုလိုက်ရှုများမှာ နှစ်ပေါင်း ၁၄၀၀-လောက် ရှည်
ကြာလာခဲ့ပြီ။ လိုက်ရှုများကို နံပါတ်ကပ်သူးရာ စုရု
ပေါင်း ၂၀-ရှာ ၂၉-ရှုလောက် ရှုသည်။

များသောအားဖြင့် လိုက်ရှုကြီးများတွင် အလယ်၏
ခန်းမှုပြီး ခန်းမထိုင်၌ ဗုဒ္ဓရုပ်ပွားရှုသည်။ ဘေးနံရှုနှင့်
ဖက်၌ ရဟန်းတော်များ သီတင်းသုံးသည် ကျောက်ရှုအခန်း
များရှုသည်။ နံရှုနှင့် မျက်နှာကျော်၌ ပန်းချိန့် ကျောစွဲ
ဆစ် အနုပညာလက်ရှာများကို တွေ့ရသည်။

၁၉၂

၅၇၃

ခရီးသည်များမှာ တတ်စကား နှစ်စီးသုံးစီးနှင့် လာကြသည်ဖြစ်၍ တစ်ရွာလောက်ရှိနေရာ တစ်ခါတစ်ရုံ လိုက်ရှိလဲဝဲဖို့အရား၊ ဘန်းစီးနောက်သည်။

ခရီးသည်များကို ဦးဆောင်လာကြသော လမ်းညွှန်များက ခရီးသည်များကို လိုက်ရှိများအတွင်းဖို့ ပုံခြုံအနုပညာလက်ရှာများအပေါကြာင်း ရှင်းလင်းပြောပြုကြသည်။

လိုက်ရှာများအတွင်း၌ အယ်င်းစောင်မဏ္ဍာပြုပြီး၊ အကုအညီဖြင့် လည်းကောင်း၊ လျှပ်စီးသီးတပ်ထားသော ယာယံ မီးကြီးများဖြင့် လည်းကောင်းအနုပညာလက်ရှာများကို ခရီးသည်များ တင်ထုတ္တုရှားရှေားပြောကြသည်။

တစ်ရှင်း တစ်ရှင်းထွက်နှင့် တက်သုတေ ရိုက်တွေ့ကြရှာကျွန်တော်တို့ လိုက်ရှိတစ်ခုလဲ စောက်သူ့သို့ကြသည်။ လမ်းညွှန်လုပ်သည် ခရီးသည်များကို နံရံပန်းချိန့်နှင့် မျှတ်ရှာကျက် ပန်းချိများအပေါကြာင်းကို လည်းကောင်း၊ ရှုပ်ဟုရုပ်လုံးများအပေါကြာင်းကို လည်းကောင်း ရှင်းလင်းပြောပြုနေသည်။

ပရီးသတ်ထဲမှ ခွဲထွက်ပြီး ကျွန်တော်တစ်ယောက်တည်းနံရံပန်းချိ ဆေးရေးကားများကို လျောက်ကြည့်စင့်သည်။ ပန်းချိများမှာ စောင်စုပန်းချိများ ဖြစ်ကြသည်။ နံရံတစ်နေရာ၏ ပန်းချိပုံးတစ်ခုကို သူ့သို့တွေ့သည်။ ထိုပန်းချိပုံး

၆၇၄၉၉၄၅၄၄၇ အမြားဝတ္ထုများ

၁၉၃

မြင်ဖူးသလိုလို ထင်နေမိသည်။ အသေအချာ ကြည့်သောအား အမှန်တကယ်ပင် ထိုပန်းချိပုံမှာ ကျွန်တော်နှင့် စောင်းသော ပန်းချိပုံတစ်ပုံ ဖြစ်နေသည်ကို တွေ့ရသည်။

ထိုပန်းချိပုံမှာ မူဝါဒ်အဂုဏ်သလိုက်ရှုပုံ ကူးယူပြီးစံပြုခဲ့ခြင်းအနုပညာ လက်ရာက်ခုအဖြစ် စာအုပ်စာတမ်းနှင့် စာနှယ်အင်းများ၏ မကြာခက် ဖော်ပြုကြသော ပန်းချိပုံဖြစ်နေသည်။

ကပါလဝတ်နှုန်းတော်လို့ ဗုဒ္ဓကြတော် မူလာသောအား ယအောရောင်းရှုဟုလာသားအမဲန်စောက်က ပုံခြုံအား ဆွမ်းလောင်းနေပုံဖြစ်သည်။

ပုံခြုံယာသက်လက်တော်ဖြင့် သပိတ်ကိုရှိပိုင်ထားသည်။ ပဲဘက်လက်တော်ဖြင့် သက်နှုန်းတစ်ဖော် ထောင့်စွဲနှုန်းကို ကိုင်ထားသည်။ ပုံခြုံအပေါ်ဘက်မှ နတ်ဖောက်တာများက ထိုးမြို့ပေးထားသည်။

င်လယ်ကသ်ပန်းပင်များကိုလည်းကြချေနေကြသည်။ ပုံခြုံ၏ ရွှေတွေ့တည်မှုက်လူက် ယအောရောင်းရှုဟုလာတွေ့က ပုံခြုံ၏ မျှက်နှာတော်ကို လျမ်းကြည့်နေကြသည်။

ပုံခြုံသပိတ်တော်ထဲ ဆွမ်းလောင်းထည့်ရှုန်း ယသောစောက်ရာတွေ့တစ်ယောက်ကို ကြိုးကြိုး ဆွဲထားပြီး ယသောရောနှင့် ရာဟုလာသံကို ပုံကို ခပ်ငယ်ယောက် ဆွဲထားသည်။

၁၉၄

ပါရဂါ

ဗုဒ္ဓ၏ မျက်လုံးတော်၌ မဟာကရဏာတော်သည် လည်း
ကောင်း၊ ယဘောဓရ၏ မျက်လုံး၌ သစ္စိနှင့် ပေမသည်
လည်းကောင်း၊ ရာဟုလာမျက်လုံး၌ ကလေးသငယ် ဘဝ
ရဲးသား အပြစ်ကင်းစင်ဗူသည် လည်း အဆရောင်တောက်နေ
ကြသည်။

တကယ်စံပြီ အနုပညာ ပန်းချိကား တစ်ကားပါပေ
ကလား၊ ပန်းချိကားတစ်ကားတည်းဖြင့် ဗုဒ္ဓဝင်ကဏ္ဍသည်
ရုပ်လုံးကြတက်နေလဲသည်။

ပန်းချိကားကို ကြည့်ရာမှတ်စုန် နံရုံးကပ်ရှု ဆောက်
လုပ် ဖန်တီးထားသော ကျောက်ရှု အခန်းတစ်ခုန်းထဲ ဝင်
ကြည့်လိုက်ပြန်သည်။ ရှစ်ပေပတ်လည်းလောက်ရှု အခန်း
ဖြစ်သည်။ အခန်းတွင်း၌ ကျောက်အိပ်ရှုနှင့် ကျောက်
ခေါင်းအုံးလိုလို တွေ့ရသည်။အလင်းရောင်မရှိသဖြင့် မနည်း
မျက်စိ အားယူ ကြည့်ရသည်။

ထိုကျောက်ရှု အခန်းများထဲ၌ တစ်ချိန်က ရဟန်းတော်
များ သံတင်းသုံးခဲ့ကြော်မည်။ ထိုအခန်းများထဲ၌ပင် ဂါန်မြေ
ခိုပသနာမူရများကို ပွားများ အားထုတ်ခဲ့ကြော်မည်။

ထိုအခန်းများ၏ ထိုင်ပြီး ဗုဒ္ဓအဘိဓမ္မာ ကျမ်းဂန်များ
ကို ရေးသားပြုစုစုခဲ့ကြပေမည်။ ထိုအခန်းများထဲ၌ စတည်း
ချုပြီး တန်ဖိုးဖြတ်ရှုံးမရသော အဂျိန်းလိုက်ရှု၏ အနုပညာ
လက်ရာများကို ဖန်တီးကြပေလိမ့်မည်။

နေရမ္မာန်း အခြားဝါယာများ

၁၉၅

ရဟန်းတော်များ ခြိုးခြုံစာ သီတင်းသုံး နေသိုင်ခဲ့ကြ
သော ကျောက်ရှုအခန်းများနှင့် နံရုံးအနုပညာ ပန်းချိ
လက်ရာများကို ကြည့်ရသည်မှာ မည်ပျော် ကြည့်နှုန်းနေသည်
မထို သတိရှု၍ နောက်ပြန် လျည်ကြည့်လိုက်သောအခါ
ရူတဲ့တွင် ကျွန်ုတော်တစ်ယောက်တည်း ကျွန်ုတော့သည်ကို
တွေ့ရသည်။

ခရီးသည်များ တစ်ယောက်ပြီးတစ်ယောက် အပြင်ထွက်
ကုန်ကြသဖြင့် လိုက်ရူတဲ့တွင် တစ်ယောက်မှ မရှိတော့ပေါ်။
ထိုအခါ ကျောက်ရှုပင် လိုက်ရှုအတွင်းရှိ အမှောင်ထုသည် ပိုပြီး
မြောင်သည်ဟော မြောင်လာသည်ဟု ထင်လာသည်။

လိုက်ရူတဲ့မှ တစ်ခဲနောက် ထို့ပါတီပြုမှုသက်ခြင်းသည်
ကျွန်ုတော်အား ခြောက်လှန်လာလေသည်။ ကျွန်ုတော်
သည်း ပေါ်သုတေသန လိုက်ရှုအပြင်ဘက် ထွက်လာခဲ့လေ
သည်။

အပြင်ဘက်၌ ဆောင်းနေသည် အစွမ်းကုန် ပူနေသည်။
အပြင်ဘက်၌ အပေါ် လိုက်ရှုအတွင်း၌ အအေး၊ အရှိုံး၊ ဗုဒ္ဓ၏
အရိုံးအာဝါသအောက်၌ အေးငြင်းခြင်း ရှိ၏ ဟူသော
အနေကြအဓိပ္ပာယ်ကို ဆောင်နေပါကလား။

လိုက်ရူတဲ့ကို တစ်ဖက်ကမ်း ကုန်းမြင့်အကြား၌
ခေါာက်ကမ်းပါးထဲတွင် 'ဝါယာရာ'ချောင်း စီးဆင်းမှု
သည်။ မိုးလွန်လာခဲ့ပြုဖြစ်၍ မြောင်ထဲတွင် ရေသိပိုမရှုံးနော့။

• 386

၁၇၅

‘ଦ୍ଵିତୀୟ’ ଓ ଲାଲିଙ୍ଗପ୍ରକଳ୍ପରେ ଯୁଧା
ଯେବା ଏହି ବିନ୍ଦୁରେ ଦେଖିଲୁ କେବଳ ବାର୍ତ୍ତା କାହାରେ କିମ୍ବା
କେବଳ କିମ୍ବା କାହାରେ କିମ୍ବା କାହାରେ କିମ୍ବା

“အဲဟေး....သစ်ဖက်ကမ်း ကုန်းမြင့်ပေါ်က သစ်ပင်တွေ
ကြားက အသဆာက်အဖွံ့တစ်ခုကို တွေ့တယ်မဟုတ်လား၊
အဲဒါ အဂ်လိုပ် စစ်အရှုရှုပြီးတစ်ဦး ဒီအကျိန်ဘကို စတင်
လျှပ်းမြင်တဲ့နေရာမှာ အထိမ်းအမှတ်အဖြစ် ဆောက်လုပ်
ထားတဲ့ အသဆာက်အဖွံ့ပြုတယ်”

နောက်ကပါလာသည့် ခရီးသည်များအား လုမ်းပြော
လိုက်တော့ လမ်းညွှန်လုပ်သူ၏ စကားအသံသည့် နောက်
ဘက် ပ်လုမ်းလုမ်းမှ လိုက်သွားငသာ ကျွန်တော်၏နားသို့
အထိ ပုံလုပ်လာလေသည်။

ତାଃରକ୍ତିଙ୍ଗେତ୍ୟା ଭୁଲ୍ଲଷିତ୍ୟବ୍ୟାପ୍ତିର୍ଥ୍ୟ॥

ကျွန်တော်ထို အီဂါတ်ပူရီ ရောက်သွားတော့ ဝိပဿနာ
ဆီမံနားနှင့် လည်းကောင်း၊ ဝိပဿနာကရားစခန်း တစ်ပတ်
နှင့် လည်းကောင်း ထားတိုးဇန်နဝါရီ။

ଅକ୍ଷିରୁଦ୍ଧିଗାବେ ପ୍ରତିକୁଳରୁ ମିଳିବିଲୁ ଏହାଙ୍କାଳରୁ
ଲୋକଙ୍କ ଦେବୀର ଦୂରାଜରୁ ମିଳିବିଲୁ ଏହାଙ୍କାଳରୁ।

နေရာဇ်ရန် အခြားဝက္ခာများ

०८३

ထိမြှုအပြင်ဘက် တိတ်ဆိတ်ပြီမဲသက်သော တောင်ကုန်း
ဒေသတစ်ခု၏ မြေကေပေါင်း သံး ဆယ် ကျော် လောက်
နှီးသည့်နေရာတွင် “ပိပသုနာ နိုင်ငံတကာ အကယ်ဇ္ဈိ”
အမည်ရှိ ပိပသုနာရိပ်သာကြီးတစ်ခု တည်ထောင်ဖွဲ့လှစ်
ထားသည့်မှာ ဆယ်နှစ်ကျော်သွားပြီ။

ရိပ်သာကို တိုးမှုးဖွင့်လှစ်သူမျှား မြန်မာ ပြည် သာ။
အက်စ်အင်ဂါဒ်အင်ကာ အမည်ရှု အန္တိယမရဝါရီ အမျိုးသာ၊
ပုဂ္ဂိုလ်ကြီးဖြစ်သည်။

ထိပိုဂိုလ်အေးသည် ထိပိုပသနာရိပ်သာအပြင် ကျော်မြို့
နှင့် ယိုက်စရာတတ်ခြော့လည်း ဝိပသနာရိပ်သာတစ်ခုစီ ဖွံ့ဖြိုး
လှစ်တည်ဆောင်ထားသေးသည်။

ဒါရိဂတ်ပူရီ ဝိပဿနာရိပ်သာကို 'မွှေဂိရိ'ဟု အမည်ပေးထားသည်။ ကျောက်တောင်ကမ်းပါးယဉ်းတောင်ကုန်းပေါ်တဲ့ တည်ရှိခဲ့သောကြောင့် 'မွှေဂိရိ'ဟု အမည်ပေးထားခြင်းဖြစ်သည်။

‘မြှုပ်ရှိ’တွင် တည်ထားသော ကျောက်ထောင်ကို
ပါးယံ၍ မြန်မာ့ပုံသဏ္ဌာန် စေလိုပတ်မှု မြန်မာ့ယဉ်ကျေ
မှုနှင့် မြန်မာ့ ဓမ္မအဖွဲ့အာန်၏ကို လှစ်ပြခြင်သည်။

၁၉၈

၁၅၃

ဆရာတိုးဂိုဏ်ကာက လိုင်နှေပတ်ဝန်းကျင်ကို မြန်မာစာ၊ ဟန်လည်း အမျည်ပူသားသည်။ စေတိကို ရယားပေါ်တပင် လှမ်းမြင်ရသည်။

ကျွန်တော်ထို့ စောက်သားခီးနှင့် ဆရားကြီးနှီးဘဝ် ကုလ်လွန်နဲ့ ဆယ့်ငါးနှင့်မြောက် အထိမ်းအမှတ် အဖြစ် နှင့်တာကာပိပသနာဆီမံနာ' အစည်းအဝေးကြီး နှစ်ရက် တိတိ ကျင်းပသည်။

အစည်းအဝေးကြီး၌ အိန္ဒိယပြည်တွင်းပြည်ပမှ ပညာရှင်များ၊ ပါမောဂွများ၊ ဝိပသနာ ကိုယ်တွေ့ရှိသူများသည် ဝိပသနာကို ရှုထောင့်အသီးတီးမှ ရှုပြင်သုံးသပ်ထားကြသည့် စာတမ်းများ ဖတ်ကြသည်။ ဆွေးနွေးကြသည်။

ဆွေးနွေးပဲကြီး ပြီးဆုံးသူးသောအခါ ဆယ်ရက်စခန်း ဝိပသနာတရားတစ်ပတ် စတင်လေသည်။ တရားစခန်း၌ ပြည်တွင်းပြည်ပ ယောဂါပေါင်း နှစ်ရာကျိုးလောက် ပါဝင် တရားအားထုတ်ကြသည်။

ယောဂါများကို ယောဂါဟောင်းနှင့် ယောဂါသို့ ဟူ၍ နှစ်မျိုးနှစ်စား ခွဲခြားသားသည်။ ဂိုဏ်ကာဖြစ်စေ၊ ဆုံးမဟုတ် ဂိုဏ်ကာ၏လက်ထောက် တရားပြုဆရာတစ်ဦး ဖြစ်

ခနာရဇ္ဇရနှင့် အခြားဝါးယူး

၁၉၉

စေ ပူနှိုးကြားပြသထော တရားပတ်များ၏ အနည်းဆုံး တပ်ကြိမ် တရားအားထုတ်ပူးသူသည် ယောဂါဟောင်း ဖြစ်သည်။

ပထမဆုံး စာင်တရားထိုင်သူမှာ ယောဂါအသစ် ဖြစ်သည်။ တရားအားထုတ်ရန် ပုံစံဖြည့်စဉ်ကပင် လူဟောင်းလူသစ် ဆုံးသည်ကို ခွဲခြားပြည့်ရသည်။

ရျေးတရားရိပ်သာ၌ ကျွန်တော် တစ်ကြိမ် တရားအားထုတ်ဖော်သည်။ ဆိုသော်လည်း ကျွန်တော်၏ပုံစံတွင် လူဟောင်းလူသစ် ဆုံးသည်ကို ပြတ်ပြတ်သားသား ခွဲခြားမရေးလိုက်ပေါ်။

မိမိအဖော်များမှာ ယောဂါအသစ်များ ဖြစ်ကြသည်။ ကျွန်တော်လည်း မိမိအဖော်များနှင့် ခွဲမနေလို၍ ယောဂါအသစ်ယောင် ဆောင်နေလိုက်သည်။

ယောဂါဟောင်းနှင့် ယောဂါသစ်တို့သည် တရားထိုင်ရှုံးအတူတူ စုပေါင်းထိုင်ကြရသော်လည်း တရားအစစ်ခံရာ၏မြှုမြှု အဟောင်းနှင့် အသစ် တစ်သီးတခြားဗီ အစစ်ခံရသည်။ တရားစစ်ခံရသည်။

၂၀၀

ပါရ္ဂ

မိမိအဖော်များနှင့် အတူ ကျွန်တော်လည်း ယောဂီ
အသစ်အနေဖြင့်ပင် ထ ရား အ စစ် ခ နေ သည်။ အစား
အသောက်တွင်လည်း ယောဂီဟောင်းနှင့်ယောဂီသုတေသန
ထားသည်။

ညနေချိန်၌ ယောဂီသစုံများ သတ်သီး၊ နွှေးချို့၊ လက်
ဖက်ရည်များ၊ စားသောက်ရသောင်လည်း ယောဂီလာောင်း၊
များကိုမူ သံပရာဖျော်ရည်လောက်ကိုသာ ပေးသည်။

ကျွန်တော်ကား ဒေါင်းယောင်ဆောင်ဓသာကျိုး ဖြစ်
သည်။ ယောဂီအသစ်များ ရရှိစားရသည် အခွင့်အရေး
အားလုံးကို ယူဇူးသည်။

တရားစစ်ချိန်၌ ဆရာကြီးရိုအင်ကာ တာဝန်ပေးထား
သော လက်ခထာက်များက ယောဂီများကို လေးယောက်
တစ်တဲ့ ငါးယောက်တစ်တဲ့ သူတို့ရွှေတွင်ခေါ်ပြီး စစ်ဆေး
မေးမြန်းသည်။

ကျွန်တော်ဘို့ မြန်မာလူမျိုးငါးယောက်ကို သက်သတ်
မေးမြန်း စစ်ဆေးလေ့ရှိသည်။ တစ်နေ့ တရားစစ်ချိန်၌
မြန်မာယောဂီများ၏ နာမည်များကို ခေါ်သောအခါး
ကျွန်တော်နာမည် ပါမလာတော့ပေါ့။

နေရာခြေရှုနှင့် အခြားဝဆ္ဗုံး

၂၀၁

ကျွန်တော်က ကျွန်တော်နာမည် ခေါ်နှီးခေါ်နှီးနှင့်
စောင့်နေသည်။ တရားစစ်ချိန်သာ ကုန်သွားသည်။ ကျွန်
တော်နာမည်ကို မခေါ်တော့ပေါ့။

“ပါရှုံး၊ ခင်များ ယောဂီအသစ် မဟုတ်ဘူး၊ ယောဂီ
အဟာင်း မဟုတ်လား၊ ဂျော်ပိပဿာရိုပ်သာမှာ တစ်
ကြိမ် ထိုင်ဖူးတယ်လေ”

နိုင်းခြားလွှားများကို တရားစစ်လေ့ရှိသော ဂိုအင်
ကာခါ ဒုတိယလက်တောက် ရာမဆိန်းဆိုသူက ကျွန်တော်
ကို လှုံးပြောသည်။

၁၉၄၀-ခုနှစ် ဂျော်ပိပဿာရိုပ်သာ၏ ကျွန်တော်တရား
ထိုင်စဉ် သူသည် ကျွန်တော်ကို တစ်ကြိမ် တရားစစ်ဖူးသည်။
သာမက ကျွန်တော်နှင့် အကျမ်းတဝ် ရှိခဲ့ဖူးသူဖြစ်သည်။
ကျွန်တော် အလိမ်ပေါ်ဘလိုလို ဖြစ်သွားသည်။

အမှန်က ညနေစာ သတ်သီး၊ နွှေးချို့၊ လက်ဖက်ရည်များ
ကို လက်မလွှာတ်ချင်၍ ကျွန်တော် ခံယောဂီသစုံယော်
ဆောင်နေခြင်းမဟုတ်၊ မိမိအဖော်များနှင့် မကဲ့မကဲ့၊ လှုံး
လိုသောကြောင့်ယောဂီဟောင်းအဖြစ်မခံယူခြင်းဖြစ်သည်။

၂၀၂

ပါရူး

ရှာမဆိန်းက ကျွန်တော်ကို ယောဂီယာင်း စာရင်းထဲ
အတင်းဆဲသုင်းလိုက်သော်လည်း ယောဂီအသာစုများသာ
ခံစားရသော အခွင့်အရေးဖြစ်သည့် ညောင်စာသာစီး နှား
နှီး၊ လက်ဖက်ရည်များကိုမှ ကျွန်တော် မိမိအဖော်များနှင့်
အတူ အုပ်မြို့အုပ်နေသည်။

ယောဂီယာင်းဖြစ်သဖြင့် ကျွန်တော် အခွင့်အရေးတစ်
ခု ပိုလာရသည်။

ခန်းမထဲ၌ စုပေါင်းတရားထိုင်ချိန်မှအပတစ်ကိုယ်တည်း
တရားထိုင်ချိန်၏ တရားဂုဏ်တွင် တစ်ကိုယ်တည်း တရားထိုင်
လိုက်ထိုင်နိုင်သည့် အခွင့်အရေးဖြစ်သည်။

စေတိ၏ ပတ်ပတ်လည်၌ ယောဂီ နှစ်ရာကျော်လောက်
တရား ထိုင်နိုင်သည့် တရားရှုပေါင်း နှစ်ရာကျော်လောက်
ရှိသည်။

ထိုတရားရှုများထဲတွင် သက်ဆိုင်ရာက ခွင့်ပြုသားသော
ယောဂီများ တရားထိုင်လွှဲရှိသည်။

တရားရှုထဲ တရား သွားထိုင်လျှင် အအေးပိုမည်ထင်၍
ကျွန်တော် တော်တော်နှင့် သွားမထိုင်ဖြစ်။

နေရမ္မရန်း အခြားဝါယား

၂၀၃

ရှုမဆိန်းက တိုက်တွန်းမက ထိုက်တွန်းလှသဖြင့် တစ်
နှေ တရားရှုထဲ ကျွန်တော် တရား သွားထိုင်ကြည့်သည်။
ကျေနှင့် သဘောကျသွားသည်။

ဂူတစ်ခုတစ်ခုမှာ ယောဂီတစ်နှီး တရားထိုင်နိုင်ရုံလောက်
သာ နေရာသွားသည်။

ဂူထဲတွင်တံ့ခါးအလုပ်တွေ တရားထိုင်နေသော ယောဂီ
သည် ကွန်ဘလောကြီးး တစ်ခုလုံးနှင့် လုံးလုံးအဆက်ဖြတ်
သွားသည်။

ဆရာတိုးရိုအင်ကာ သွန်သင်ညွန့်ကြားချက် ပြောပါက
ဂူထဲမှ ကြားနိုင်လောက်အောင် စိစ် ဖန်တီးထားသဖြင့်
တစ်ခါတစ်ရုံ ဆရာတိုး၏ညွန့်ကြားချက်ကို ကြားရသည့်မှ
တစ်ပါး ဘာကိုမှုလည်းမဖြင့်ရပေး ဘာကိုမှုလည်း မကြား
ရပေး။

စေတိတော်မှ ဆည်လည်းသံနှင့် ခါးကူသံကိုမှ ရံနှု
ရံခါး ကြားရတတ်သည်။

သွှေ့သော် ထိုအသံများမှာသမာဓိပျက်စေသည်သာမဟု
သမာဓိကို ပိုမိုအားဇကာင်းအောင် ဖန်တီးနေသက္ကာတို့ဖြစ်
နေသည်။

၂၀၄

၁၇၇

ရှုတဲ့တင် တရားလိုင်ရသည် အရသာကို သိသွားပြီ။
ဝန္တာက်တစ်ခုနှင့် အသိနိကျသောအောင် ရှုတဲ့တင် တရား
လိုင်မည်ဟူ၍ ဘဏ်းရှုတန်းထဲ ခလျာက်လာခဲ့သည်။

ကျွန်တော်၏ ရှုနံပါတ်မှာ ၉၂၂။ သို့သော်လည်း ကျွန်
တော်၏ရှုကို ရွှေမွေ့စွဲဖြစ်နေသည်။

လူများများ ဆုံးရှုန်အတွက် စေတီ၏ ပတ်ပတ်လည်၌
ရှုအတန်း သုံးလေးတန်းလောက် တစ်တန်းပြီး တစ်တန်း
ရုံပြီး ဆောက်လုပ်ထားသည်။

သို့ဖြစ်၍ တစ်ခြိမ်ရောက်ဖူးရုံပြုင် ပိမိဂျုကို ရွှေဘေးဖွံ့ဖြိုး
မလွယ်။

ဒါကာမြိုက ‘ပုရိဘာနိ’ ဟိုဟယ်ထူးန်း အပြုံတက်မှာ
လို ကျွန်တော် အုကွားတွေ့နေသည်။ ရွှေဘလရှာလေ ကိုယ့်
နံပါတ်ရှုနှင့် ဝေးဇားဖြစ်နေသည်။

ကျွန်တော် ဖျာများနေစဉ် ရှုတစ်ခုထဲမှ တရားထိုင်နေ
သော ဟိန္ဒြာဘာရးတစ်ယောက် ထွက်လာသည်။

ထိုဘားက ကျွန်တော်ကို မျက်လိုးပြီးမျက်လီပြီးနှင့်
ကြည့်ပြီး မေးလိုက်သည်။

“ခင်ဗျား ဘယ်သွားမလို့လဲ”

နေရာရှုနှင့် အခြားဝဆ္ဗား

၂၃၅

“ကျွန်တော် ၉၂၂နံပါတ်ရှု လိုက်ရွှေနေတာ”

“ခင်ဗျား ရွှေတိုးမလွှားနဲ့”

“ဘာဖြစ်လို့လဲ”

“တို့ဘက်က အမျိုးသမီးနယ်မြေ”

“ဘိုင်....”

ကျွန်တော် တွန်သွားသည်။ တို့ဆာမူးသည် ကျွန်တော်
အား အမျိုးသမီးနယ်မြေထဲ ကျူးကျော်မသွားရန် ဟန်
တားရုံသာ တားသည်။

ကျွန်တော်လိုက်ရွှေနေသာ ၉၂၂နံပါတ်ရှုကိုမှ မည့်နဲ့
ပြုပေ။

ထိုနောက် ကျွန်တော်အား တစ်ချက်ကြည့်ပြီး လူ့ဂူတဲ့
သူ ပြန်ဝင်သွားသည်။

ကိုယ့်ဘာကိုယ်ပင် ၉၂၂နံပါတ်ရှု ရွှေပုံတော် ပြန်ဖွင့်ရဲ
လေသည်။

သို့သော်လည်း အခေါက်ခေါက်အခေါဝါ လျောက်ရွှေ
ပါသော်လည်း ၉၂၂နံပါတ်ရှုနှင့် နီးလာလိုက် ဝေးသွားရှုံး
ဘာ ဖြစ်နေသည်။

၂၀၆

ပါရဂျာ

ရွှေဘင်းရွှေဘင်းနှင့် ဂူအတန်းတစ်တန်းနား ရောက်သွားသည်။

ထို့အားလုံးနှင့် ဂူတစ်ဂူခြော့ အနောက်တိုင်းသူ လွှာပျို့ဖြစ်တစ်ဦး ရပ်နေသည်ကို ပက်ပင်းသွားတွေ့သည်။

ကျွန်တော်ခြေလှမ်း တုံးသွားသည်။ ငါ အမျိုးသမီးနယ်မြေထဲ ရောက်လာပြန်ပြောသား။

ဟိုဘာခုံး ပိတ်ပင်တားမြစ်လိုက်တဲ့ နယ်မြေားသား။ ဒါက နယ်မြေတစ်ခုလား။

လူများမှာ တစ်ပုံးစံတည်း၊ တစ်မျိုးတည်း ဖြစ်နေ၍ ခွဲခြား၍မရှု။

အမျိုးသမီးလေးသည် အသက် သုံးဆယ်ကျို့လောက်သာ ရှိသေးပုံရသည်။ အိန္ဒိယအမျိုးသမီးများ ဝတ်လေ့ရှိသည် ပို့ဖြတော်းဘီပွဲကို ဝတ်ထားပြီး အူးဆစ်လောက်ရှုည်သည် လက်ရှည်ပိတ်ဖြောက်၍ကို ဝတ်ထားသည်။

တရားလိုင်သည် အနောက်တိုင်းသူများ ထိုကဲ့သို့ ဝတ်ဆင်ထားတတ်ကြသည်။

အသားကလည်းဖြူး၊ အဝတ်ကလည်းဖြူး ဆံပင်မှုလှုံး တစ်ကိုယ်လုံး ဖြူနေသည်။

နေရာဇာနှင့် အမြားဝတ္ထုများ

၂၀၇

ယောဂါအားလုံး ဂူအောင်းနေကြသည်။ တိတ်ဆိတ်ပြုမြစ်သက်နေသော တရားဂူများရှေ့ခြား သူနှင့်ကျွန်တော် နှစ်ယောက်တည်း။

လွှာပျို့ဖြစ်လေးက ကျွန်တော်ကို ပြီးကြည့်သည်။

ကျွန်တော်ကလည်း အပြီးဖြင့် တုံးပြန်လိုက်သည်။

ဝက်ပါထဲ သမီးပျောက်နေသော တရားကျွန်တော်ရည် ရသော့တစ်ဦး၏ရှေ့ခြား နတ်ယမီးတစ်ပါး ရုတ်တရ်ကဲ ဘွားခနဲ့ပေါ်လာသလို ဖြစ်သွားသည်။

သို့သော် ကျွန်တော်ကလည်း အမျိုးသမီးကလေးအား ကျွန်တော်၏ တရားအကျင့်ကို ဖျက်မည့် အဖျက်အဆီးဟု မထင်ဘဲ မိမိနှင့်တရားလိုင်ဖက် ယောဂါတစ်ဦးများသာ ဖြစ်သည်လိုသည်ကို သိသည်။

အမျိုးသမီးလေးကလည်း ကျွန်တော်အားအမျိုးသမီးနယ်မြေထဲ အကြံတစ်မျိုးနှင့် ကျူးကျော်ဝင်ရောက်လာသူဟု မထင်ဘဲ မျက်စိလည် လမ်းများနေသော ယောဂါတစ်ဦးများသာ ဖြစ်သည်လိုသည်ကို သိသည်။

“ဘာပြဿနာရှိနေလိုလဲ”

၂၀၈

ပါရူး

ပြီးနေ့သောနှစ်ဦး ချို့သာတော့အသံကာလေး ထွက်ပေါ်
သောသည်။

အမှန်က ထိရိပ်သာ၌ တရားအိုင်နေသည့် ရှုက်အေသာ
အဘွဲ့း ယောဂါ တစ်ဦးနှင့်တစ်ဦး စကားမကပြာရဟန်သော
ပညတ်ချက်ရှိသည်။

သို့သော် ထို အမျိုးသမီးကလေးသည် ကျွန်တော်ကို
အကူအညီ ပေးလိုသည့်စိတ်က ရွှေတန်း ရောက်သနာဖြင့်
ထိုပညတ်ချက်ကို မွေ့သွားဟန် ရှိသည်။

“ကျွန်တော်ရှုကို လိုက်ရှာနေတာပါ”

“နံပါတ်ဘယ်လောက်လ”

“နှင့်တီးတူး”

အမျိုးသမီးလေးသည် ကျွန်တော်ကို လက်ပြေခေါ်သွား
ပြီး ရှုတန်းတစ်တန်းသို့ အဝင်တံ့ခါးဝှုံ တပ်ထားသော
နံပါတ်များကို လက်နှီးထိုးပြသည်။

‘ထို့ကိုအတန်းထဲတွင် ကျွန်တော်ရှု ရှိသည်ဟိုသည်ကို ကျွန်း
တော် သိသွားသည်။’

“အိုကေ....နော်”

နော်ရွှေနှင့် အခြားဝါးများ

၂၀၉

တေားတစ်ခွဲနှင့်မျှသာ ထပ်ပြောပြီး အမျိုးသမီးလေး
သည် သူ့ရှုရှိရသူ ပြန်ထွက်သွားလေသည်။

ကျွန်တော်လည်း ကိုယ့်ရှုတွေပြုဖြစ်၍ ရှုထဲဝင်ပြီး တံ့
ခါး အလုပ်ပိုက် တရားရှုနေလေသည်။

သို့သော် အမျိုးသမီးလေး၏ အပြီးသည် ရှုထဲလိုက်လာ
သည်။ သူ့အပြီးကို တော်တော်နှင့် ဖျောက်ပစ်၍မရ။

စိတ်လွှဲပြုရှား ပုံးလွှဲနေသွားဖြင့် အသနာပါန်ကို အကောင်းကောက်နေရသည်။

မန်ည်းတိုးတွေမှ ပို့တော်ပြုမှုပြန်လာသည်။ အမျိုး
သမီးလေးနှင့် အပြီးသည် တစ်ဇေတ်စံ ဖြောက်သွားပြီ။

ဆည်းလည်းသံနှင့် ချိုးကူးကူးသည်ပင်လျှင် ပံ့မျှင်းမျှင်း၊
ကလေးမျှသာ ကြားရတော့သည်။

* * *

၁၈၃၂ ၁၁၁၆။ အေ။

လူအများ စုဝေးသည့်နေရာများ၏ ရှိုးရှိုးလူများနှင့်
မတူဘဲတစ်မှတ်ခြားသည့် ပုဂ္ဂိုလ်များကိုတွေ့ရတ်သည်။
ဘုံဘာမြို့အနီး၌ အိုကတ်ပုရီ ဝိပဿနာအကယ်ဒမီကမ္မဋ္ဌာန်း
ရိပ်သာကြီးမှာ တရားပတ် တစ်ပတ်တစ်ပတ်၏ ယောက်များ
နှစ်ရုကျုံ သုံးရာနီးပါး တရားလာထိုင်လေ့ ရှို့ကြသဖြင့်
ထိုယောက်များထဲတွင် ထူး ထူး ဆန်း ဆန်း ပုဂ္ဂိုလ်များ
အနည်းနှင့်အများ ပါလာတတ်သည်။ ရုပ်ရှင်သရုပ်ဆောင်
နှင့် တရားဘာဝနှာအလုပ်မှာ ပြု ပါးတစ်လမ်း သံတစ်လမ်း
ဖြစ်သည်။ သို့သော် ထိုရိပ်သာကြီး၏ ရုပ်ရှင်သရုပ်ဆောင်
မင်းသမီးတစ်ယောက်နှင့် ရုပ်ရှင်၏ရှိုက်တာ တစ်ယောက်
တရားလာထိုင်သည်ကို တွေ့ရသည်။ နာဆိုကမ္မိမှ ပဝါယူ
တစ်ဦးကလည်း စိတ်ဝင်စားစရာ။ ထိုပုဂ္ဂိုလ်သည် ပုဂ္ဂိုလ်

၂၁၂

ပါရ္ဂ

ပြီး အိပ်ရာထဲတွင်လဲနေရမှ ရိပ်သာသို့ ကြိုးစားလာပြီး
တရားထိုင်ရာ ရောဂါသက်သာသူးသည်ဖြစ်၍ ယခုအခါ
ထွင် မကြောက် တရားလာလာထိုင်နေသည်။

အကိုလိပ်အမျိုးသမီးကလေး တစ်ယောက်မှာမူ ကြောင်နာ
စရာ ကောင်းလှသည်။ သူ၏လင်ယောကျိုးသည်။ ရိပ်သာ
တည်ထောက်စက တောရှင်းသူများထဲတွင် တစ်ယောက်
အပါအဝင် ဖြစ်သည်။

သို့သော်လည်း ရိပ်သာကြိုး ထပြောက် အောင်မြှင့်လာ
ချိန်၌ လည်ချောင်း ကင်ဆာဖြစ်ပြီး ကွယ်လှန်သူးသည်။

ယခု သု၏အနီးက သူ့ယောကျိုးအစား ရိပ်သာတွင်
သူ့ဘဝကို မြှုပ်နှံထားလေသည်။

ထိုအမျိုးသမီးသည် ယခုအခါ၌ ရှုကြိုးဂိုအင်ကာ၏
လက်ထောက်အဖြစ်ဖြင့် အနောက်နှင့် ယောက်အမျိုးသမီး
များအား တရားပြုသည့် လက်ထောက် ဝိပဿနာနည်းပြု
ဆရာမဖြစ်နေပြီး

အသက် နှစ်ဆယ်အစိတ်အရှုံ် အီနီယအမျိုးသားလေး
တစ်ယောက်ကိုလည်း ကြည့်ပါ့ပြီး။ သူ့ပုံပန်းသဏ္ဌာန်ကို

နေရာဇ်ရှင်း အခြားဝါဒ္ဓများ

၂၁၃

ကြည့်လျှင် ဆံပင်ရှည်ကလေးနှင့် ဘာမှုအထင်ကြီးစရာမရှိ။
ရိပ်သာ၏ သူ၏အလုပ်မှာ လျှပ်စစ်နှင့်ပတ်သက်သည့် အလုပ်
များကို လုပ်ကိုင်ခြင်းသာ ဖြစ်သည်။

လျှပ်စစ်မီးများကို ဖော်ဆေးကြည့်ရှုရသည်။

အမေးအနားများလုပ်ချိန်၌ အသံဖော်စက်နှင့် အသံချော်
စက်များကို ကြည့်ရှုကွပ်ကဲရသည်။

သို့သော် ထို့ကြောင်းသည် ဝိပဿနာဆီမိနာ၌ ဖတ်သော
ဝိပဿနာစာတမ်းများကို ယောဂီလာညာရှင်များ အုပ်စုခြားပြီး
အေးနေးကြသောအခါ အဖွဲ့တွဲဖွဲ့တွဲပါဝင်ပြီး စိတ်ပါ
လက်ပါ အေးနေးနေးနောက်ကို တွေ့ရသည်။

ရိပ်သာတွင် တွေ့ရသော အိုးသား လူထူးလေဆိပ်းတစ်ဦး
မှာ ကနေ့အိုးငြင်ငြာမှ ဂျူးလူမျိုး ဂျု၍ရှိဖြစ်သည်။ သူ့ကို
တွေ့ကေ အနောက်တိုင်းသား တစ်ယောက်ဟုမထင်။ အိုးသာ
အိုးငြင်သား တစ်ယောက်ဟု၍သာ ထင်သည်။ လူပုံသဏ္ဌာန်
ကလေးများ ဆံပင်နှင့်ကျင်နှင့် မျက်လုံးပြာနှစ်းနှမ်းမှတစ်
ပါး အခြားပုံစံမှာ အိုးသားတစ်ယောက် အတိုင်း
သာဖြစ်သည်။ လူက ပုံဟိုကိုတိုက်။ အသက်သံပြုမကြီးဆေး
သော်လည်း နှိုတ်မြေးမွှေးနှင့် ဝါးသိုင်းမွေးများမှာ
တစ်ဆေးညွှေ့တစ်စွဲ ဖြန့်သည်။ သူ့ကို အိုးသားဟောထွေ

ခြောင်း၏ အဓိကအကြောင်းမှာ သူ၏ ဝတ်ပုံစားပုံဖြစ်သည်။ ပထန်ကုလားများ ဝတ်စားထားပုံအတိုင်း ဝတ်စားထားသည်။ တောင်းဟီပေါ်ဘပ်၏တွင် ရှုပ်အကိုကို ထူတ်ဝတ်ထားသည်။ ရှုပ်အကိုပေါ်ဘတွင် ခွဲနွေးထည်ကို ထပ်ဝတ်ထားသည်။ အခွဲနွေးထည်ပေါ်ကမှ တစ်ဖန် လက်ပြတ်ရှင်္ဂားအကို အထူတစ်ထည်ကို ထပ်ဝတ်ထားပြန်သည်။ အကယ်၍ ဦးခေါင်းတွင် အဝတ်သာ စည်းနေ့ောင်ပတ်ထားလိုက်ပါမှ ပထန်ကုလားတစ်ယောက်နှင့်သာ့မှုတူးတွေ့မည့်မဟုတ်ပေါ်ပေါ်။

သူ ကိုတွေ့သောအခါ တရိုး၏ ‘ကာဗူလိုဝါလား’ဝဲ၍ တဲ့က တရိုး၏သမီးငယ်နှင့် အဖွဲ့ကျော်နေသော အာဖကန်နိတေန့်မှ သစ်သီးခြောက်ရောင်းသည်၊ ကာဗူလ်မှု၊ ရုတုမူနှင့်၊ ခေါ် ပထန်ကုလားကို သွားသတိရသည်။ ကျွန်တော်တို့ ငယ်ယောက်ကလည်း သစ်သီးခြောက်ရောင်းသော ထိုပါထန်ကုလားမျိုး၊ ကျေးခွာများသို့အထိ သစ်သီးခြောက် လာ ရောင်းတတ်ကြသည်။ အိန္ဒိယရုပ်ရှင်များထဲတွင်လည်း သို့ ဝတ်စားဆင်ယင်ပုံး၏ ပထန်ကုလားများကို မကြောခေါ်တွေ့ရတတ်သည်။

တစ်နွေးတွင် ရိပ်သာထဲတွင် လူသာစ်ယောက် ထီးကြီး ဆောင်းပြီး ဟိုသွားသည်လာ လုပ်နေသည်ကို တွေ့ရသည်။

ထိုလူကိုတွေ့ရသောအခါ ‘တယ်ကြောင်တဲ့လူပါလား’ ဟု တွေ့မီသည်။ သူများတကာ ချမ်းလျှို့လို့ နေစာတုံ့နေရ သည့်အချိန်၌ သာက ထီးကြီးတကားကားနှင့် လျောက်သွားနေသည်။ သူ ထီးကလည်း ရောင်စုံထီးကြီးဖြစ်၍ ကြည့်ရသည်မှာ ကိုးရိုးကားရားရိုင်လှသည်။ ထီးရှုက်တစ်ကုန်ခို့ အရောင်များမှာ အဝါအာနီအောင်း ဖြစ်သည်။ ထိုထီးကြီးနှင့်လူမှာ ကျွန်တော်တို့၏ အတ်လိုက်ဖြစ်လာမည့် ဂျယ်ရုပ်ဖြစ်လေသည်။

ဝိပဿနာဆီမိနာပဲ့ မကျင်းပမိအချိန် စောပြီးရောက်သွားသဖြင့် ကျွန်တော်တို့တွင် ရက်အားတွေ့ရှုံးနေသည်။ ၏၏ တွင် ဂုရုကြီးက ကျွန်တော်တို့ကို ကမ္မာကျော် ဗုဒ္ဓအနုပညာလက်ရုပ်များကို ရှုံးရောက်တွင် အလိုက်ရန် စိစုံပေးသည်။ ကျွန်တော်တို့ကို အတူလိုက်ရန် လမ်းညွှန်တစ်ယောက်လို့ရာ ဂုရုကြီးက ရိုးသာကြမ်းပို့ ဖြစ်နေသူ ဂျယ်ရုပ်အား ကျွန်တော်တို့ကို ထည့်သွင်းပေးလိုက်လေသည်။ ဂျယ်ရုပ်သည် ရိပ်သာတွင် အမြဲလိုလိုနေသူဖြစ်သည်။ သူနေရပ်ပြန်သားသွေ့လျှော်လည်း နေရပ်တင်အချိန်ထိပ်ကြောက် နေသည်မရှိပေါ်။ ရိပ်သာသို့သာ ရောက်လာသည်။ အိန္ဒိယတွင် အနေကြော၍ လမ်းပိုင်ခက်သွားရေးကိုလည်း ဇော်ောင်းကောင်း ကျွမ်းရှုံးရေး သည်။

၂၃၆

ပါရမ္မ

အဂျိန္တာသီလည်း တစ်ခေါက်နှစ်ခေါက် ရောက်ဖူးပြီး ငေပြီး
ထို့ကြောင် ဂရှုကြီးက ကျွန်တော်တို့ကို ဂျယ်ရှိခဲ့လက်ထဲ
ထည့်လိုက်ခြင်းဖြစ်သည်။ ဂျယ်ရှိကလည်း ကျွန်တော်တို့ကို
လိုက်ပို့ရမည့်သို့သာ ဖြင့် အားရှုဝင်းသာ ဖြစ်နေသည်။

အဂျိန္တာသွားဖို့ စာထုပ်အပိုးပြင်နေခိုက် ဂျယ်ရှိ ကျွန်
တော်တို့ဆီ ရောက်လာသည်။ လက်နှစ်ဖက်နှင့် အထုပ်အပိုး
များကို သယ်လာသည့်အပြင် သူ့ လက်စွဲတော်ကြီးကိုလည်း
ယူလာသည်။ သူ့ လက်စွဲတော်မှာ ရောင်စုံထိုးကြီးဖြစ်သည်။
ထိုးကောက်ကြီးကို ပစ္စားတွင်ချိတ်ထားသည်။ ရိုပ်သာထဲ
တွင် အလွန်တရာ ချမ်းအေး အေး လွှာသည် အ ချိန် ၏၏ ထိုးကြီး
တကားကားနှင့် သွားလာနေသည်ကို မြင်ရကဗျာသို့က သူ့
ထိုးကြီးကို အမြှင်က်နေရာ ယခု ခရီးသွားမည့် ဆိုသော
အခါ ထိုးကြီးပါလာသည်ကို ဖွောပြန်သဖြင့် ကျွန်တော်
အပြိုင်ပနေနှင့်တွေ့ပေါ်။

“ဘယ်နဲ့လဲ မစွဲတာဘယ်ရှိ၊ ဒါလောက်ချမ်းတဲ့ ဆောင်း
ရှုသီကြီးမှာ ဘယ်သူမှ ထိုးဆောင်းတာမထွေ့ရဘူး၊ ခင်
များ ထိုးကြီးကို ဘာကိစ္စယူလာရတာလဲ၊ ရှုပ်ကရှုပ်ပါဟိန္ဒာ”

“ဘာ....မဟုတ်ဘူး၊ ထိုးမပါလို့မဖြစ်ဘူး၊ ကျွန်တော်ကာ
နေပူ နည်းလေးမှ ခံနိုင်တာမဟုတ်ဘူး”

နေရမ္မနှင့် အခြားဝါယဉ်ယူး

၂၃၇

သူ့ အကြောင်းပြနှင့်သူ ဖြစ်နေသည့်အပြင် သူ့ထိုးကို
ကိုယ်သယ်မှတာလည်း မဟုတ်သဖြင့် ကျွန်တော် အသာ
ပြုမှုများလိုက်လေသည်။

* * *

ပန်ချုပ်မှ တွေ့က်ခွာလာသော ရထားကြီးသည် ဘုံဘေကို
ဖြတ်လျက် အီဂါတ်ပူရီဘူးတာဘတွင် ခေတ္တရပ်တွင် ရွှေသီးသက်
လက်ထဲက်ခွာသွားလေသည်။ ထိုရထားပတော်တွဲတွင် ကျွန်
တော်တို့ ပါလာကြသည်။ ကျွန်တော်တို့မီးသည့် ရထားတဲ့
အခန်းထဲတွင် ပန်ချုပ်ပြည်နယ်မှ လိုက်ပါလာသော ပန်
ချာပ်လူမျိုးခရီးသည် လေးငါးပိုးလည်း ရှိနေကြသည်။

သူတို့သည် မိသားစုများဖြစ်ပုံရသည်။ ရထားထွက်၍
မကြာခံပဲပင် ဂျယ်ရှိခဲ့တရား စင်းတော့သူသည်။

ပန်ချာပ်များနှင့် မိတ်ဆက်စကားပြောပြီး ဂျယ်ရှိသည်
ပန်ချာပ်များအား ဝိပဿနာတရား ဟောလေတော့သည်။

အိဂါတ်ပူရီ ဝိပဿနာရိပ်သာကြီးက ဘယ်လို့ ဂရှုကြီး
ဂိုဇာကောက ဘယ်ပုံး၊ တရားထိုင်ပုံက ဘယ်နည်း စသည်
ကရားရေ့လွှာတ် တတ္တတ်တွေတ်ပြောနေသည်။

၂၀၀

ပါရုံ

ပန်ချာပီများသည် ဗုဒ္ဓဘာသာနှင့် စိမ်းပုံရပြီး ဝိပယနာ·
ဆိုသည်ကိုပင် ကြေားဖူးဟန် မတူပေ။

အထူးအဆန်းဖြစ်နေသဖြင့် ဂျယ်ရို၏ စကားကို စိတ်ပါ
ဝင်စားစွာ နားထောင်နေကြသည်။

မြန်မာနိုင်ငံကလာသည် ကျွန်တော်တိုက တစ်ခုန်းမှမယာ
ရသ ဂျယ်ရိုက ဆရာကြီး ဦးဘဝ်အကြောင်းကို ဖောင်
လောက်အောင် ပြောနေသည်။

ပန်ချာပီများ သဘောကျသွားဟန်တဲ့သည်။

သူတို့တွင် ပါလာသော စားစရာများကို ကျွန်တော်တို့
အားချေကျွေးသည်။

ရုပ်သာကိုလည်း လာပြီး တရားအားထုတ်ကြည့်ပါမည့်
ဟု ကတိပေးကြသည်။

‘မန်မာရု’ ဘူတာရောက်လာသောအော် အောက်ရန်
ဘတ်သို့ သွားသော ရထားကို ပြောင်းစီးရသည်။

အောက်ရန်ဘတ်မြို့သည် ဒလိုရာနှင့် အကျိန်သို့ သွား
သော တံခါးဝါးဝါးဖြစ်သည်။

အောက်ရန်ဘတ်သို့ ညာနေ လေးနာရီလောက် ရောက်
သွားသဖြင့် ခရီးဆက် မဖြစ်တော့။

အနောက်ရန်း အခြားဝါးများ

၂၁၄

တည်းခိုခန်းတွင် တစ်ည့် အိပ်ကြေရသည်။
အောက်ရန်ဘတ်ဘည် ရှမ်းပြည်နယ်က မြို့ တစ်မြို့နှင့်
ဆင်းသည်။

သာယာလွှာပသည်။ မြို့ မြေမျက်နှာပြင်သည် တစ်ပြီး
တစ်ညီတယ်း ရှိမဲနောပါ။

အဆင်း အတက် အနိမ့် အမြှင့် ဖြစ်သည်။

မရိုဘရှင်အောက်ရန်ဇော်မြို့ နှင့်စံသွားခဲ့သော သမိုင်း
ဝိုင်း မြို့ဖြစ်သည်။

မရိုဘရှင် အောက်ရန်ဇော်မြို့၏ မိဖုရားကြီး အထိမ်း
အမှုတ် သချိုင်းမိမာန် ရှိသည်။

ထိသချိုင်း မိမာန်သည် အာဂရာမှ ‘တုဂ္ဂိုလ်မဟုလ’ ပုံစံ
အတိုင်း ဖြစ်သည်။

‘တုဂ္ဂိုလ်’ အသေးစားကလေး ဖြစ်သည်။

တခြားသမိုင်းဝင် အထိမ်းအမှုတ် အဆောက်အအုံများ
လည်း ရှိသည်။

ဗာတ်နိမ့် ခေါင်းဆောင်ကြီး ခေါက်တာ အာမ်ပောက်
ဗုဒ္ဓယဉ်ကျေးမှုကို အခြေခံလျက်တည် ထောင်ထားရေး
မဟိန္ဒာကာလုပ် လည်း အောက်ရန်ဘတ်သို့ရှိသည်။

၂၂၁

၀၂၄၃

ကျွန်တော်တို့ ညအဖျော်သန်းလျောက်ကြသည်၊ ပျော်ရီက
ယာဉ်နှင့် သွားသည်။

ကျွန်တော်တို့က ခြေကျင် လျောက်ချင်သည်။

တစ်ခါတစ်ရုံ အမဲပေးအယူ မဟည့်သဖြင့် တကျက်ကျက်
ဖြစ်ရသည်။

တည်းခိုဓန်းတွင် တစ်ဓန်းတည်း ကျွန်တော်တို့ အတူတူ
ဖိုပြီကြသည်။

ကျွန်တော် အဖော်များက ဂျော်မြို့နှင့် စကားစမြည်
ပြောကြသည်။

ဂျော်ရိုအကြောင်းကို နှိမ်ထုတ်ကြသည်။

ဂျော်ရိုသည် အိမ်တောင်ရှိသည်။ သို့သော်လည်း ဖိမ်
ထောင်နှင့်ကွဲ့နာသည်။ လူစွာတ် ဖြစ်နေသည်။

ထိုကြောင့် ရိပ်သာ၌ တမ္မားမော် လာမော်ခြင်း ဖြစ်
သည်။

ကျွန်တော်အဖော်များက ‘ဂျော်ရိုက်စောက်ကြုံဖက်
အသစ်တစ်စောက် ရှုံးချင်တာ’နဲ့ ရိပ်သာလာ့နေတာ ထင်
ဝါရွှေ’ဟု နောက်ပြောင်းမြို့ဗြို့ကြသည်။

နေရဟန်နှင့် အခြားဝဆ္ဗျား

၂၂၃

သို့သော်လည်း မြန်မာလို့ ပြောသည်ဖြစ်၍ ဘာပြော
သည်ကို သူ့ဖသိဘဲ ကြောင်အမ်းအမ်း ဖြစ်နေသည်။

ဂျော်ရိုသည် ဤ တရားထိုင်ပြီးမှ အိပ်သည်။

နှံနက် ကျွန်တော်တို့အိပ်ရာကမန္ဒားခေါ် လေးနာရီလောက်
ဂျယ်ရို ထပ်း တရားထိုင်နေပြီး

မကြာခဏလည်း တရားဂါထာ များကို ရှုတ်ဖတ်
သရဣဗာယ်စနာသည်။

နောက်တစ်နှစ်နံနက်တွင် မဟာရတ်ရှုံးရပြည်နယ်အစိုး
ရုတိုးရမ်းပျော်ရှုံးသည်ကားဖြင့် ကျွန်တော်တို့ လော့ရာသို့
သွားကြသည်။

ဂျော်ရိုသည် အိန္တယတွင် နှစ်ရှုံးလများ နေလာခဲ့သည်
လည်း ဟန္တို့ကား တစ်လုံးမှ မပြောတတ်။

သူတတ်သည့် စကားတစ်လုံးသာ ရှိသည်။

‘မဘူး’ ဆိုသည့် စကား တစ်လုံးကိုသာ သူ့ပြောတတ်
သည်။

လူက်စောက်ကိုဇူးလျင် ဘယ်သူ့ ကိုဖြစ်ဖြစ် ‘မဘူး’
ဟု သူ့ ခေါ်သည်။

၂၂၂

ပါရွာ

လူလိုကိုလည်း 'မာဗူရီ' ဟု ခေါ်သည်။

ဒရိုင်ဘာ၊ ကန်ခတ်ဘာ (စပယ်ရဲ)၊ ဘုၢ်င်၊ စားပွဲထိုး
မံ့နှုန်းကိုမဆုံး 'မာဗူရီ'ဆိုသည့် စကားတစ်လုံးကိုဘာ ရေ
လနှင့် အသုံးပြုပြီး အခေါ်အပြောလုပ်သည်။

အမှန်က 'မာဗူရီ'ဟူသော စကားလုံးမှာ ရေးစားအောင်
သူကိုဘာ လေးစားသည့်အနေဖြင့် ခေါ်သည့် ပြောသည်
စကားလုံးဖြစ်သည်။

'တိုးရှစ်မျှ။၍'ကားပေါ် ရောက်သားသည်နှင့် တစ်ပြိုင်
နက် ကျွန်တော်တို့၏ 'လမ်းညွှန်ကြီး' တာဝန်ပေါ့သွား
သည်။

သူတာဝန်ကို အစိုးရဝန်ထမ်း 'လမ်းညွှန်'က ဆက်
ယူသည်။

ကားပေါ်တွင် လမ်းညွှန်ပါလာသည်။

ထိုလမ်းညွှန်သည် ၃လိုဂူ မရောက်ခင်ကတည်းက ကား
ပေါ်တွင် ခရီးသည်များအား ၃လိုဂူအကြောင်း ပြောပြု
သွားသည်။

၃လိုဂူ ရောက်သောအခါတွင်လည်း ခရီးသည်များကို
၃လိုဂူ၏ သမိုင်းဝင် လက်ရာများအကြောင်း ရှုင်းလင်း
ပြောပြုသည်။

နေရာဇာနှင့် အခြားဝါးများ

၂၂၃

ဒလိုရာသည် အောက်ရန်ဘတ်မှ ၁၈-မြိုင် အကွာတွင်
ကျောက်တော်ကြီးကို အငောင်ဆောင်အခန်းခန်း ထွေး
ပြီး အနဲ့ပညာ လက်ရာများဖြင့် တန်ဆာဆင်တားသည့်
လိုက်ဂူကြီးဖြစ်သည်။

ဒလိုရာ၌ရှိသော ဘုရားကျောင်းများမှာ ပုံစံဘာဘာ
သက်သက်ချည်း မဟုတ်ပေ။

တိုးရှစ်မျှ။၍ ကားပေါ်တွင်း ရှိန်းဘုရားကျောင်း များလည်း
ရှိသည်။

ဒလိုရာ၌ရှိသော အထူးခြားဆုံး ဘုရားကျောင်းရှုမှာ၊
ကေလာဘဘုရားကျောင်း ဖြစ်သည်။

ဒလိုရာ၌ တစ်နေကုန်သွားသည်ဖြစ်၍ အောက်ရန်ဘတ်၊
တည်းခိုခန်းပြန်လာပြီး တစ်ညွှန် နားကြပြန်သည်။

နောက်တစ်နေကုန်ကျမှ 'တိုးရှစ်မျှ။၍' ကားနှင့်ပင်
အကျိန်သို့ သွားကြသည်။

အရွှေ့နှုန်းသည် အောက်ရန်ဘတ်မှ ၅၅-မြိုင်လောက် ၄၀။
သည်။

ကားပေါ်တွင် 'တိုးရှစ်မျှ။၍' လမ်းညွှန်ပါလာသည်။

၂၂၄

ပါရှု

အဂျိန္တာဖောက်သောအခါ ‘တိုးရှစ်မျှ၌ရှိ’ လမ်းညွှန်က
အဂျိန္တာအကြောင်း ရှင်းလင်းပြောပြသည်။

လမြို့သုတေသနရှိသော ကျောက်တောင်ကြီးထွင် လိုက်
ရှုများ ဘွင်းထူးဆောက်လုပ်တားရှာ လိုက်ရှုပေါင်း ၃၀
လောက်ရှိသည်။

လိုက်ရှုများမှာ နှစ်မျိုးနှစ်စား ဖြစ်သည်။
စော်လိုက်ရှိနှင့် ဝိဟာရလိုက်ရှုများ ဖြစ်ကြသည်။

ဝိဟာရလိုက်ရှိ ရွှေးအခါက ရဟန်းသံယာများ သိ
တင်းသုံးကြသည်။

လိုက်ရှုများအကျယ်အဝန်းမှာ ယခုခေတ်က ပဲရုံလောက်
ရှိသည်။

လိုက်ရှုသမိုင်းမှာ အလွန်ရွှေးကျသည်။

ဘီဒီ J-ရာစုနှင့် အေဒီ G-ရာစုအတွင်း၌ ထည့်ထောက်
သော လိုက်ရှုများဖြစ်၏ဟု ပြောကြသည်။

နှစ်ပေါင်း ၂၀၀၀-လောက် ရွှေးကျသော်လည်း အနု
ပညာလက်ရာများမှာ နမူနာစံပြ ဖြစ်နေကြတို့ဟင်။

အဂျိန္တာ လိုက်ရှုများမှာ ဗုဒ္ဓဘာသာ လိုက်ရှုများသာ
ဖြစ်ကြသည်။

နေရာဇာနှင့် အခြားဝါဘာများ

၂၂၅

လိုက်ရှုအတွင်း၌ လည်းကောင်း၊ လိုက်ရှုနှင့်မျက်နှာ
ကျက်တို့၌ လည်းကောင်း၊ ရုပ်လုံး ရုပ်တုများကို ပြောင်
မြောက်စွာ ထုလုပ်ထားသည်။

နံရုပန်းချိ ဆေးရေးကားများမှာ ဆေးရောင်လွှှာနှု
တိုးပင် ရှိသေးသည်။

ပန်းချိကားများနှင့် ရုပ်လုံးရုပ်တုများမှာ ဗုဒ္ဓဝင်နှင့်
အတိနိပါတ် ၁၁၁၈လမ်း ၁၁၁၈ကွက် များသာ ဖြစ်ကြ
သည်။

အဂျိန္တာသည် နှစ်ပေါင်းများစွာ သမိုင်းခီးနှင့်ဥျား
ထဲတွင် ဖုံးဆုံးသွေးသည်။

လွန်ခဲ့သည့် နှစ် ၁၅၀-လောက်ကမှ တောလိုက် ယွက်
သော အဂ်လိုပ်အရာရိတ်ယောက် လိုနေရာသို့ ရောက်လာ
ပြီး သယ်ယူ ငွောသာကြောင့် တူးဖော်ရာမှ သမိုင်းခီး
အပိုးတန် ကျောက်မျက်ရတနာ ပေါ်လာခြင်း ဖြစ်သည်။

ယူခုအခါတင်ကား ကမ္မာ့အနုပညာ အကဲဖြတ်သူများ
၏ အာရုံးစိုက်ရာ ဖြစ်နေပြီး

* * *

အဂျိန္တာကို တစ်ဝါ ကြည့်ပြီးအပြီး

ကျွန်တော်လိုက် လာရင်းကိစ္စ ထမြောက် အေားမြင်
သွားပြီး။

၂၂၆

ပါရူး

ပြန်ဖိသာရှိတော့သည်။ ဤတွင်ပြဿနာပေါ်လာသည်။ ကျွန်တော်တို့သည် အောက်ရန်တတ်မှု အသွားအပြန် ကားလားမှတ် ဝယ်လာခဲ့ကြသည်။

လာလမ်းအတိုင်း ပြန်မည် ဟူသော ရည်ရွယ်ချက်ဖြင့် အဂျိန်ဘုရား အပြန်လက်မှတ်ပါ ဘဝ်ပါတည်း ဝယ်လာခြင်း ဖြစ်သည်။

ထိအစီအစဉ်မှာလည်း ကျွန်တော်တို့လမ်းညွှန် ဂျယ်ရှိ၏ အစီအစဉ်ဖြစ်သည်။

သို့သော်လည်း ယခု အဂျိန်ဘုရား ပြန်မည်လုပ်မှ အခြား ပြန်လမ်း တစ်လမ်းကို ထွေ့ရသည်။

ထိုလမ်းမှာ လာလမ်းထက် ခရီးတာတို့သည်။

အမှန်က အဂျိန်ဘုရား အလိုဏ်သို့သွားရာ တံခါးဝမ္မား အောက်ရန်တတ်တစ်မြို့တည်း မကပေါ်။

ဂျလဂ္ဂမ်းအမည်ရှိ မြို့တစ်မြို့လည်း အဂျိန်ဘုရား အလိုဏ် တံခါးဝ ဖြစ်သည်။

ဒလိုရာက အောက်ရန်တတ်နှင့် ပို့နီးပြီး အန္တရာက ဂျလဂ္ဂမ်းနှင့် ပို့နီးသည်။

ဂျလဂ္ဂမ်းနှင့် အဂျိန်ဘုရား ၃၂-မိုင်မျှသာ ဝေးသည်။

နေရာဇာနှင့် အခြားဝါဘူးများ

၂၂၇

ထို ကြောင့် ကျွန်တော်တို့ အောက်ရန်တတ်သို့ မပြန် တော့ဘဲ ဂျလဂ္ဂမ်းဘူတာသို့ ကားနှင့် ဆက်သွားပြီး ထိုဘူတာကမှ အိုဂတ်ပူရီသို့ ရထားနှင့်ပြန်မည်ဟု ဆုံးဖြတ်လိုက် ကြသည်။

ကျွန်တော်တို့တွင် အောက်ရန်တတ်သို့ အပြန်လက်မှတ် ဝယ်ယားပြီးသား ရှိနေသည်။

လာလမ်းအတိုင်း မပြန်ပါက ထိုလက်မှတ် အာလကား ဖြစ်ရတော့မည်။

ထိုကိစ္စ ပြောလည်သွားအောင် ကားသမားများက လက်မှတ်မပို့လေးသော အောက်ရန်တတ်ပြန်မည် ခရီးသည် များကို လက်မှတ် လွှဲပြောင်းပေးလိုက်ပါဟု အကြံညွှန် ပေးသည်။

ကျွန်တော်တို့ကြောက်လည်း သတေသကျသည်။

သို့သော် ကျွန်တော်တို့ လမ်းညွှန်ကြီးမှာ လူ.ဘုန်းကြီး ဖြစ်နေသည်။

ထိုအကြံညွှန်ကို လက်မခံဗျာ။

မိမိတို့အတက် ဝယ်ယားသော လက်မှတ်ကို အဖိုးစားနားယူလျက်တခြားလူများကို လွှဲပြောင်းပေးရှုံး မသော် အကြောင်းပျော်း လက်မှတ်ဖိုးကို အဆုံးခံ လိုက်ခြင်းလေ သည်။

၂၂၀

ပါရ္ဂ

ကျွန်တော်တိများ လူ့လမ်းညွှန်မှု အောက်ထွင် ရှိနေသည်အပြင် ငွေကိုင်သူမျှာလည်း သူ့ပင်ဖြစ်နေ၍ မည်သိမှု မထတ်နိုင်တော့ဘဲ အောင်းသက်သက်နှင့် အသာလက်ပိုကြည့်နေရေးလယ်။

ဂျလွမ်းဘူတာသို့ ညနေ ၆-နာရီလောက် ရောက်လာကြသည်။

ခရီးသည်များ နှားသည် အဓန်းထဲတွင် ပစ္စည်းများ ချုပြုး ခဏနားကြသည်။

ထိုအချိန်တွင် ဂျယ်ရို ပျောက်သားသည်။

နာရီဝက်လောက်ကြာသောအခါ ပြန်လာပြီး ဂျယ်ရိုက 'ကျြပ်တော့ ထမင်းစားလာခဲ့ပြီ'၊ ခင်ဗျားတို့ ထယ်ငံးသွားကြာ၊ ဘူတာအဝင်နားမှာ 'အဗ္ဗာလီ' ဆိုတဲ့ ထမင်းဆိုင်ရှိတယ်၊ အဲဒီထမင်းဆိုင်ကောင်းတယ်၊ ကျြပ်ပစ္စည်းတွေကို စောင့်နေမယ်' ဟုပြောလျက် ကျွန်တော်တိအထူက အငယ်ဆုံးဖြစ်သူ ဦးကျော်ခေါင်မြင့် (မောင်ရင်ကျူးမြောင်းမြောင်းမြောင်း)ကို ငွေယှဉ်ပေးသည်။

ကျွန်တော်တိ ထမင်းစားသွားပြီး ပြန်လာကြသည်။ ဦးကျော်ခေါင်မြင့်က ကုန်ကျသည့် ငွေ စာရင်းနှင့်တွေ့လက်ကုန်ငွေကို ဂျယ်ရိုအား ပြန်ပေးသည်။

ဂျယ်ရိုသည် ငွေစာရင်းနှင့် လက်ကုန်ငွေကို တိုက်ကြည့်သည်။

နှေရွှေရနှင့် အခြားဝါးများ

၂၂၈

"ခင်ဗျားကို ကျြပ်ငွေတော်ရွှေ ပေးလိုက်တာပဲ၊ ငွေလို့နေသေးဘယ်"

ဂျယ်ရိုက မျက်လုံး ပြီးကြည့်ပြီး ပြောသောအခါ ကျွန်တော်တိအားလုံး အဲ အဲအားသင့်နေကြသည်။

ကျွန်တော်တိ တစ်ယောက်လီ၏ အခြေအနေနှင့် အဆင့် အတန်းကို သူ့သိပြီး ဖြစ်သည်။

ကျွန်တော်တိ သူ့ပြီးခေါ်ပေါ်တင်ထားသည့်ရှုရှိုး၏ အထူးဆုံးသည်များ ပြစ်သည်ကိုလည်း သူ မသီမဟုတ်။

ယင်းသိပြုစ်ပါလျက် ငွေတစ်ဆယ့်ကိုးကျြပ်နှင့်ပြဿနာ လုပ်နေသည်။ အမှန်က သူ အဘုံးများခြင်း ဖြစ်သည်။

ငွေကိုးဆယ်ပေးထည့်ကိုတစ်ရာပေးသည်ဟုမှတ်နေခြင်း ဖြစ်သည်။ ပဲ့းထုန်းကတော့ ငွေတစ်ရာဆိုပြီး ပေးလိုက်ခြင်း ဖြစ်သည်။

သို့သော်လည်း ငွေတစ်ဆယ်လျှော့နေသည်ကို သူ သတိထားမိဟန်မတူပေါ်။

ဦးကျော်ခေါင်မြင့်က သူ့ကိုရှင်းပြသည်။ သို့သော်လည်း ဂျယ်ရိုသည် တွေးကျေားမီးယပ် လုပ်နေသည်။

ကျွန်တော်တိ သူ့ကိုလူ ဘုန်းကြီးဟု ထင်မှတ်နေတော်း ဂျယ်ရို ယောက်မဲ မြင်းမီးထွေက်လာသည်။

ရထားလက်မှတ်ခံသောအခါ ပထမတန်းလက်မှတ်မြောင်းမြောင်းမြောင်းတော့ပေါ်။

၂၃၀

ပါရဂ

မြောင်ခိုက ဝယ်ယျင် ရနိုင်သည့်အခြေအနေ ရှိသော်
လည်း ကျယ်ရှိသည့် မြောင်ခိုစနစ်ကို အားမပေးဟု ဆိုပြီး
ရှိုးရှိုးတန်း လက်မှတ်ကိုသာ ဝယ်သည်။

သူ့ကို ရိုစ်သာက ငွေအလုံအလောက် ပေးလိုက်သည်။
ငွေမလုံလောက်ရှု မဟုတ်။

သူ့မှအတိုင်း သူ လုပ်နေခြင်းပြုစ်သည်။

ဘာတာပလက်ဖောင်းပေါ်ကနေပြီး ကျွန်တော်တို့သည်
မိမိတို့ စီးရမည့် ရထားကို လည်တဆုံးဆန် ဦးခေါင်း
တမော့မော့နှင့် စောင့်မျှော်နောက်သည်။

ရထားက တော်တော်နှင့် ဇူးကြော်မလာာ။

ကျွန်တော်တို့ စိုးရမ်းပူးပန်စိတ် ဖြစ်လာကြသည်။

နောက်တစ်နှစ် နံနက်တွင် ဝိပယနာ စာတမ်း ဖတ်ပွဲ
စတော့မည်။

အခါန်မီ ရောက်မသွားပါက အီနှီယလာရကျိုး နပ်မည့်
မဟုတ်။

ရှိုစ်သာကလည်း ပူးပန်ကြောင့်က ဖြစ်နေတော့မယ်။

ညာ ရှုံးနားရှိလောက်တွင် ရထားဆိုက်လာရှုံး တော်ပေ
သေးသည်။

သို့သော် ရထားမှာ ခုံးသည့်များ ပြည့်ကျပ်နေသည်။

မြန်မာပြည်ကရထား လူကျပ်သည်ဆိုသည်မှာ ထိရထား
အိပ်နေသလောက်ပင် ရှိုးသည်။

အနုရွှေရှုနှင့် အခြားဝါဒများ

၂၃၁

ရထားတံ့ခါးများကိုပင်ဖွင့်ဆရာတော် အသေပိုက်ထား
ကြသည်။

အထူပ်ကိုယ်စိနှင့် ကျွန်တော်တို့ ဟိုတွဲတက်ရ ကောင်း
နိုးနိုး၊ သည်တွဲတက်ရ ကောင်းနိုးနိုးနှင့် ရထားခေါင်းတွဲမှ
နောက်ဆုံးတွဲအထိ အပြေး သွားနေကြသည်။

နှစ်ကြိမ်သုံးကြိမ် အပြေးအလွှား လုပ်ပြီးခါမှတွဲတစ်တွဲ
တံ့ခါးပွင့်နေသည်ကိုတွေ့ရှုံး အတင်း စုတ်တက်သွားကြ၏။

တွဲဇ်၏သို့မှ ရောက်သွားကြသည်။

သွေးထောင်ရည်း တွဲထဲတွင်ထိုင့် ဝေးစွာ ခြေချွေစရာနေရာ
ရှုံးပင် မလွှာယ်ပေါ်။

တွော်းအဖော်များ တွဲထဲဝင်သွားပြီး ခဲဲယဉ်းယဉ်း
မတ်တတ် ရပ်နေကြသည်။

ကျွန်တော်ကမူ အဝင်အထွက် တံ့ခါးနားက ကြမ်းပြုင်
ပေါ်တွင် ထိုင်ချွေလိုက်လေသည်။

အနီးအနားကခံများတွင် နေရာခဲ့ထိုင်နေကြသောခုံး
သည်များအေား ထိုင်ပါရေစော့ တောင်းပန် သော်လည်း
စကားပြန်ပင် မရပေါ်။

ကျွန်တော်တို့လိမ်းညွှန်ပြီး ဂျယ်ရှိ မျက်နှာမသားယာ
ဖြစ်နေသည်။

၂၃၂

၁၇၈

စတားတစ်ခုနှင့်မှမပြောတော့။ သူ့ကြောင့် ကျွန်တော်
တို့ ဒုက္ခဝရာက်နှုံးရသည် ဆုံးသည်ကို သူသဘောပေါက်
နေပုံ ရသည်။

* * *

ညာ နာရီပြန် နှစ်ချက်တိုးလောက် အီဂတ်ပူရီဘူတာသို့
ရောက်လာကြသည်။

ညွှန်အချိန်မတော်ဖြစ်ရှု ဘူတာတွင် လူရှင်းနေသည်။
ပစ္စည်းသယ်မည့် ကူလီကိုပင်ရှာမရှု။ ယာဉ်လည်း တစ်
စီးမှု မရှိတော့။

ဘူတာနှင့်ရိပ်သာမှာ တစ်မိုင်လောက်၏ဝေးသည်။

ပစ္စည်းများကို ကိုယ်တိုင်သယ်ပြီး ခြေကျင်လျှောက်ဖို့ရှာ
မလဲယ်။

ထိုအစိုက် ကံ့အားလျှော့စွာ ကူလီတစ်ယောက်ရှားရှား
ပါးပါး ပေါက်လာသည်။

ရုယ်ရိုက ထုံးစံအတိုင်း ကူလီကို 'ဗာဗုရီ'ဟူခေါ်လိုက်
ပြီး အကျိုးအဓိကာ် ပြောသည်။

ရုယ်ရိုက အင်္ဂလာရိုက်လိုပြောပြီး ကူလီက ဟိန္ဒီလိုပြန်ပြော
သည်။

စနရှေ့ရှုနှင့် အခြားဝါးများ

၂၃၃

ရုယ်ရိုလည်း ဟိန္ဒီလို ပင်ပြောတတ်။ ကူလီကလည်း အင်္ဂ
လာရိုလို နားမလည့်။

သို့သော် ကူလီသည် ပစ္စည်းတွေ ရိပ်သာသို့ သယ်ယူရ
မည်ဆုံးသည်ကိုမူ သိသုံးသည်။

ကူလီသည် သုတစ်ယောက်တည်း ပစ္စည်းများကို မနိုင်၍
အခြား ကူလီတစ်ယောက် ရှာခေါ်လာပြီး ပစ္စည်းများကို
သယ်သည်။

ကူလီနှစ်ယောက်နှင့် ကျွန်တော်တို့ ရိပ်သာသို့ ခြေကျင်
လျှောက်လာကြသည်။

ရိပ်သာ ငရာက်တော့ သုံးနာရီလောက် ရှုနေပြီး

ရုယ်ရိုလာသုံး ကူလီခု ရှုပါးယုတ်ပေးသည်။ တစ်မိုင်ခရီး
လောက် သယ်လာရသည်။

ကူလီခအတွက် ကူလီနှစ်ယောက်လုံးကိုမူ စုစုပေါင်းငွေ
၅ ရှုပါးမျှသာ ပေးသည်။

ကူလီနှစ်ယောက်က ရုယ်ရီ ပေးသည့် ငွေကို မဟုတဲ့
၍ ဝါးဝါးဝါးဝါး လပ်နေကြသည်။

ရုယ်ရိုကလည်း 'မင်းထူးမယူရင်စွာ' ဖို့ပြီး တင်းခံနေ
သည်။

ဤတွင် ကျွန်တော်တို့ကြည့်မနေနိုင်တော့။

ကျွန်တော်နှင့် မင်းယူဝေ ကူလီများဘက်က ရပ်လိုက်
သည်။

၂၃၄

ပါရဂ္ဂ

“မစွဲယာဂျယ်ရီ တစ်ယောက်တစ်ဆယ် ပေးလိုက်ပါ။ ဘူတာမှာကတည်းက သူတို့က တစ်ဆယ် တောင်းတာ၊ ခင်များ သူတို့ပြောတဲ့စကားကို နားမလည်လဲ့ သယ်လာရ ထဲ ခရီးကိုလဲ ကြည့်ပါ၍။”

ဂျယ်ရီ မနေ့သာတော့ဘဲ ငွေနှစ်ဆယ် ထဲတိပေးရသည်။ သို့သော်လည်း ကျေနှစ်ပုံမရ။ တစ်ဖျော်တော်တော်လုပ် နေသည်။

“ခင်းဗျားတို့ လုပ်လဲ ဈေးဖျက်လိုက်ရပြီ။ ဒီလမ်း ဒီ ခရီးယာ ဒီဈေးပဲနှစ်တာ၊ ခင်များတို့မကောင်းဘူး၊ ဈေးဖျက်ပစ်တယ်”

အောက်ရန်သတ်အပြန်ကားလက်မှတ်ကိုကားသမားကဲ ခွင့်ပြုပါလျက်နှင့် တရားတယ်။ မတရားဘူး၊ ဟုအကြောင်းပြုလျက် လက်လဲရောင်းစားခြင်း မပြုလုပ်တဲ့ ငွေတစ်ရာ ကျော်နှစ်ရာကျော်ကို အလကားသက်သက် အဆုံးခံလိုက် သည်။

ယခု ကူလိုကို တန်ရှာတန်ကြေး ပေးရမှာကျော့တော့နှင့်မြောတန်တို့နေသည်။

ဂျယ်ရီသည် လူထူးလူဆန်း ဖွံ့ဖြိုးပါကလား။

* * *

မောင်ပါမိမော်ခက်းကာ ပောခါ

တစ်နှောအတဲ့ ခရီးတစ်စခန်း သိမ်းတော့မည် သူရိယာနေမင်းသည် အနောက် ပိုးကုပ်စက်ဝိုင်းမှ ကမ္မာ လောကကြိုးကို နှုတ်ဆက်နေသည်။ နေမင်း၏ အပြီးသက် ရောင်ခြည်သည် မီးစွန်တစ်ဖျား မြင့်မားထိုးထွက်နေသော စေတီတော်ကြီးအား ရောင်ပြန်ယူပါနေသည်။

နံနက်မီးလင်းကတည်းက သူးလာလှပ်ရှားနေကြသော လူတံ့သည် ကိုယ့်စိမ်ကိုယ့်ယာရှိရာထိုး မြော်းလှည့်နေကြပြီ။ ဂုဏ်တစ်အပ်သည် စေတီတော်ကြီးအား သေးမှုပြုတလျက် အသိက်အမြှုပို့ရာ တော့အုပ်ဆီသို့ ပျံသန်းနေကြပြီ။

ပတ်ဝန်းကျင်တစ်ခွင့် မကြာမီ မြောင်ရိယန်းလာသည်။ စေတီတော်ကြီးတွင် ရူပော်ထားသော လျှပ်စစ်ဓားများ လက်လာသည်။

၂၃၆

ပါရဂူ

စေတီတော်ကြီး၏သေးမှုဖြတ်လျှော် အဓရွှန်င့်အဓနာက်
သွားသော လမ်းတေးတ်လျှောက်ရှိ ယာယိဇ္ဈားဆိုင်များ
လည်း တစ်ဆိုင်ပြီးတစ်ဆိုင် ထမ်းပေါ်မှ ပျောက်သွားကြ
လေပြီ။

စေတီတော်ကြီးဘစ်ဝိုက်ရှိ ကျောင်းကန်များနှင့် လူနေ
ဆိုင်မခြား အဆောက်အအုံများ၏ လျှပ်စစ်မီးရောင် လင်းနေ
သော်လည်း လိုလျှပ်စစ်မီးရောင်များသည် သိပ်သည်။ ထူး
ထပ်သော ပတ်ဝန်းကျင်တစ်ခွင်၏ အမောင်ထူကို မဖြေဆိုင်း
နိုင်ပေါ်။

နှုန္တကား မြှော်ဖြတ်မဟာ ဗုဒ္ဓဂေဟာ ဖြစ်သည်။

စေတီတော်ကြီးကား ပေ ၁၇၀ ဥက္ကတော်အမြင့်ရှိ
သော မပော်မဲ့ စေတီတော်ကြီးဖြစ်သည်။

ဟိုနေရာသည်နေရာ၌ လျှပ်စစ်မီးရောင် ကြိုကြား ကြို
ကြား ရှိနေသော်လည်း ပတ်ဝန်းကျင်တစ်ခွင်၏ အမောင်
ထူက သာကြိုးစီးနေသဖြင့် နှေ့လယ်နှေ့ခင်းအချိန်က စေ
တီတော်ကြီးအတွင်း အင်းအထွက် ရှိနေကြသော ဘုရား
ဖူးများသည် ထဲစုတစ်စ ပါးသွားလေပြီ။

* * *

နေရာရွှေနှင့် အခြားဝါယာများ

၂၃၃

သံချောင်းသံ ကိုးချက်ကြားရသည်။ ညွှန်းနာရီထိုးပြီ
ဖြစ်ကြောင်း ကြော်လိုက်သည်။

အမောင်ထူက သိပ်သည်းထဲတပ်လာသလို့ အအေးထဲ
ကလည်း ခိုင်မာ အားကောင်းလာသည်။ ဆောင်းလ၏
ညာတစ်ညွှန်ရှိ အကာအကွယ် အနောက်များ မည်မျှပင်
စွဲဝတ်လမ်းပြီ ဝတ်ရုံတားသော်လည်း အအေးခာတ်သည်
ရုံးတွင်းခြင်းဆိုင်ရုံးအထိ ဖောက်ထွင်းထိုးဝင်လာသည်။

စေတီတော်သို့သော် ဘုရားဖူးများ စဲသလောက်
ရှိသွားပေပြီ။

ထို့အဓိက ရွှေမှ သက်နှုန်းဝတ်ရုံတားသော သာသနူးဝါး
ထမ်း ရုံနှုန်းတော်တစ်ပါး ဦးဆောင်လျက် နှောက်မှ
လူဝတ်ကြောင်း ဒါယကာငါးယောက်တို့သည် စေတီတော်
ကြီး၏ ဝင်းတံ့ခါးသို့ ချုပ်းကပ်လာကြသည်။

အခြားဘုရားဖူးများ အသွားအလား အဝင်အထွက်
ရပ်သွားသည့်အချိန်ကျမှု စေတီတော်ကြီးရှိရာသို့ ချုပ်းကပ်
လာကြခြင်းမှာ ဘုတ္ထံတွင် အကြောင်းတူးတစ်ခွဲ ရှိပေလို့
မည်။

ရွှေချုံးမှ ဦးဆောင်လျက် ကြသော ရုံနှုန်းတော်ဖူး
မဟားမော်ခေါ်တော် ဂေါ်ပကအဖွဲ့ အုပ်ချုပ်ရေးမှူး သရာ
တော်ဖြစ်ရှိ နှောက်မှ လိုက်ပါသွားသော လူဝတ်ကြောင်း
ငါးယောက်မှ မြန်မာနိုင်ငံမှ ယောဂိုင်းဦး ဖြစ်လေသူ။

၂၃၀

ပါရူး

အုပ်ချုပ်ရေးမှူး ဆရာတော်သည် မဟာဗောဓိဓာတ်
အုပ်ချုပ်မှုတွင် အာဏာအပြည့်အဝရှိသူ ဖြစ်သည်။ ထို့
ကြောင် သုန္တင် သူ့နောက်ပါလာသည့် ယောဂီးဦး စေ
တိတော်ကြံး၏ဝင်းထဲ ရောက်သွားသည့်နှင့် တစ်ပြိုင်နှင့်
အစောင့်ဖြစ်သူအား ဝင်းတံ့ခါး ပိတ်ထားရန် အမိန့်ပေး
လိုက်သည်။

စေတိတော်ကြီး၏ ဝင်းတံ့ခါးကို အလုပ်ထိုက်သည်
နှင့် စေတိတော်ကြီး၏ ဝင်းအတွင်း၌ ရဟန်းတော်နှင့်
ယောဂီးဦးယောက်မှုတစ်ပါး အခြားပုဂ္ဂိုလ်ဟူ၍ အစောင့်
သာလျှင် ရှိပေသည်။

ညှိချုပ်နှင့် ညွှမျက်ယ်ဝန်းပြီး ဤမျှ ပုံစုံထုတ်များ၊
ရုပ်ပွားတော်များ များပြားစွာရှိနေသော စေတိတော်ကြီး
၏ဝင်းထဲ၌ ဤမျှ လူဦးရေနည်းပါးသော လူများသာ
ရှိနေသောအခါး တိုက်ဆိတ် ဖြောက်ခြင်းသည် မီးကုန်
ယမ်းကုန် လုမ်းမိုး ကြီးစိုးနေလေတော့သည်။

ရဟန်းတော်နှင့် ယောဂီးဦးသည် အစပထမတင် စေ
တိတော်ကြံး၏ ဝင်းတံ့တိုင်းအတွင်းဘက် ကပ်လျက်ရှိသော
ကျောက်နှင့်ပြုလုပ်ထားသည့် လူသွားလမ်းပေါ်မှ စေတိ
တော်ကြီးကို လက်ယာရမ် ပတ်ကြသည်။

ရွှေဆုံးမှလျှောက်သွားသော ရဟန်းတော်သည် စကား
တစ်ခုန်းမှမပြောဘဲ ခပ်မြန်မြန် ခပ်သွားသွား လျောက်နေ

နေရှုရန်း အခြားဝ္းများ

၂၃၉

သည်။ နောက်မှလိုက်ကြသော ယောဂီးဦးသည် ရွှေမှု
ရဟန်းတော်ကို မိအောင် မနည်းလိုက်နေကြရသည်။

တစ်ပတ်ပတ်မိန္ဒားပြီး ယောဂီးဦးသည် စေတိတော်ကို ပတ်
လျောက်သည့်ကိစ္စ ပြီးခုံးသွားပြီးမှ မှတ်ကြသည်။

ထိုသော်လည်း ရဟန်းတော်သည် တစ်ပတ်ပြည့်သွား
သော်လည်း ရပ်နားခြင်းမရှိဘဲ ခုံးတိုယာကြိုမ် ဆက်ပတ်
နေပြန်သည်။

ယောဂီးဦးမှာ သူ၏ ဦးဆောင်မှုအောက်တွင် ရှိနေ
သဖြင့် ရပ်နားလိုသော်လည်း မရပ်နားဘဲ သူ့လိုပင် ခုံးတိုယာ
အကြိုမ် ဆက်ပတ်နေကြရပြန်သည်။

ခုံးတိုယာကြိုမ် ပတ်မိသွားပြန်သည်။ ယောဂီးဦးက
ရဟန်းတော်၏အခြေအနေကို အကဲခတ်နေကြသည်။ ရဟန်း
တော်သည် ခုံးတိုယာကြိုမ် ပတ်မိသွားပြန် ဖြစ်သော်လည်း
ရပ်နားခြင်းမပြုဘဲ တတိယာကြိုမ် ဆက်ပတ်နေပြန်သည်။

ဝေါးေဆာင် ရဟန်းတော်က ရပ်နားခြင်း မရှိဘဲ
တတိယာကြိုမ် ပတ်နေပြန်သောအခါး နောက်လိုက်ယောဂီး
များကလည်း ဝေါးေဆာင်၏ အရှိပ်အကဲကို ကြည့်ပြီး
ဆက်ပတ်နေကြရခလသည်။

ယင်းသို့ စာစ်ပတ်ပြည့်သွားတိုင်း ရပ်နားနှီးနှီးနှင့်
ပတ်ပြည့်သွားသည်။ ထိုအခါကျေမှုပင် ရဟန်းတော်သည်

၂၄၀

ပါရွှေ

စေတီတော်ကြီးကို လက်ယာရှစ် လျှော့ပတ်လျှောက်ကြံင်းကို
ရုပ်လိုက်ပြီးလျှင် စေတီတော်ကြီး၏ လိုက်ဂူထဲ ဝင်ဆွား
သည်။ ယောဂီငါးဦးလည်း ရဟန်းတော်နှောက် ပါ
သွားသည်။

စေတီတော်ကြီး၏ လိုက်ဂူထဲက ရွှေရွှေင်ဝင်းနေသည့်
ဗုဒ္ဓရုပ်ပွားစော်ကြီး၏ ရွှေမွောက် ရွှောက်သွားသောအခါး
ရဟန်းတော်သည် အခင်းခင်းထားသော သမီးဘဏ်းပေါ်
တွင် ထိုင်လိုက်သည်။

ယောဂီငါးဦးလည်း ရဟန်းတော်၏နောက်သက်၌ ကပ်
၍ အသီးသီး နေရာယူကြသည်။ စေတီတော်ကြီး၏လိုက်ဂူ
ထဲတွင် ရဟန်းတော်နှင့် ယောဂီငါးဦးမှုတစ်ပါး အခြား
မည်သူတစ်ဦးတစ်ယောက်မှ မရှိပေ။

အစောင့် နှုတ်ယောက် သုံးယောက်တို့သည်သာလျှင် စေ
တီတော်၏ အပြင်ဘက်မှ စောင့်နေကြသည်။ အလုန်တရာ
သပ္ပါယ်တော်မူသော ဆင်းတုံးတော်ကြီးသည် လျှပ်စွမ်း
ရွှောင်အောက်တွင် ပြီးနေတော်မူနေသလားဟု ကင်မှတ်ရ
လေသည်။

“တစ်နာရီတိတိ တရားထိုင်မယ်”

ရဟန်းတော်သည် တစ်ခုနှစ်းမျှသော စကားကိုသာ ဆို
သည်။

၂၄၁

နှစ်ရွှေနှင့် အခြားဝါးများ

ရဟန်းတော်နှင့် ယောဂီငါးဦးတို့သည် စေတီတော်ကြီးး
၏လိုက်ဂူထဲက ဆင်းတုံးတော်ကြီးရွှေ့မှု မလျှပ်မယ့်ကို တင်
ပျော်ခွေထိုင်ပြီးလျှင် မျက်လုံးစုံမြို့တ်လျှက် တရားရှုမှတ်နေ
ကြလေသည်။

စေတီတော်ကြီး၏ အနောက်သက်၌ ကပ်လျှက် မဟာ
မောဓိပင်ကြီးရှိသည်။ မဟာမောဓိပင်ကြီးနှင့် စေတီတော်
ကြီးအဲကြား၌ ဝါးရာသနပလျှင်ရှိသည်။ ထိုနေရာ၏ကျေက်
ခု ပြုလုပ်ထားသည်။

လွန်ခဲ့သည် နှစ်ပေါင်း နှစ်ထာင့်းပါးရာကျော် ခြောက်
ရာခန်းက သို့စွဲမင်းသားသည် မဟာမောဓိပင်ရုပ်းရှိ ထို့
နေရာ၏ တရားသာဝနာ ဖီးဖြိုးအားထုတ်တော်မူရာ မာရှိ
ပါးပါးကို အောင်မြှင့်လျက် ကလုန်လပြည့်နေ့ တစ်နောက်
အငြောက်ချိန်၌ သစ္စာလေးပါးတရားကို သိမြှင့်တော်မူပြီး
သမ္မာသမ္မာခွဲသူရားအဖြစ်သို့ ရောက်တော်မူခဲ့လေသည်။

ထိုနေရာ ထိုပတ်ဝန်းကျင်၌ ခေတ်အဆက်ဆက် ဗုဒ္ဓဘာ
သာဝင် သူတော်စင်များသည် ဗုဒ္ဓည်းတြေား ဟောပြုသွား
တော်မူသော တရားနည်းလမ်းအတိုင်း ထိုနေရာ၌ ဗုဒ္ဓကုံး
တော်တိုင် ရှာဖွေတွေ့ရှိတော်မူခဲ့သည် နည်းလမ်းအတိုင်း
တရားသာဝနာကို ကျင့်ကြုံအားထုတ်ခဲ့ကြသည်။

ယနေ့သည်လည်း ရဟန်းတော် တစ်ပါးနှင့် မာရှိ
ယောဂီငါးဦးသည် သို့စွဲမင်းသား ဘုရားအပြောင်း
ရွှောင်းပါးသီးသည် သို့စွဲမင်းသား ဘုရားအပြောင်း

၂၄၂

ပါရွှေ

သွားတော်မူရာ ညောင်ဗုဒ္ဓဟန်၏ လည်းကောင်း၊ ရွှေဆွင်
နှင့် လည်းကောင်း၊ လက်တစ်ကိမ်းများသာ ဝေးသောနေ့ရှုံး
ထိုင်လျက် တရားဘာဝနာ စီးဖြန်းလျက် သုမာဓိရအောင်
ထိုးသည်။

ထို့နောက် သမာဓိရသောအခါး ကိုယ်ခန္ဓာတ္ထ် ပေါ်
လာသော ဝေးနာကိုရှုံးလျက် လက္ခဏာရေးသုံးပါးနှင့် တင်
ကြည့်သည်။

ရဟန်းတော်နှင့် ယောဂိုင်းဦးစလုံး တရားထိုင်ဖူးသည်
အတွေ့အတြုံး ရှိကြသူများချည်းဖြစ်သည်။ ခြောက်ဦးလုံးပင်
တရားဘာဝနာ နှစ်မြဲပြုနေ့ကြသည်။

ပတ်ဝန်းကျင်တစ်ခုလုံး တိတ်ဆိုက် ဌိမ်သက်နေသည်။
အရွှေဘက် နေရာ၏မြစ်ကိုဖြတ်လျက် တိုက်ခတ်လာသော
ရွေ့၊ ရွှေ့လိုက်သွားပြု ဗောဓိညောင်ကိုင်းမှုဗောဓိညောင်ရွှေက်
များသည် လူပြုရှားယိမ်းထိုးသွားကြသည်။

တော်စုံစုံမှ ဖီးကောက်တစ်ကောင်သည် ဟစ်ကြေးအော်
မြည်ရင်း မြောက်စုံစုံသို့ ကမ္မားရှုံးတိုး ပံ့သွားသည်။

အရွှေကောင်းကောင်းလတ္ထာကိုပြုလာပြီး မှန်ပျော်လရောင်
အောက်၌ ဗုဒ္ဓဂါယာ ပတ်ဝန်းကျင်တစ်ရိုက်သည် ချမ်းချမ်း
နှင့် ကျွေးနေ့ကြပြီး တို့တို့ကြိုးများ သည်သာလျှင်
တစ်ပါးစန်ပါးစ ပုံတိုးကြိုးများကိုထိုင်လျက် လမ်းမတွေ့
သွားလာနေ့ကြသည်ကို တွေ့ရသည်။

နန်ရှေ့ရန်း အခြားဝါးများ

၂၄၃

လင်ရှင်အောက်၌ မဟာဗောဓိစေတီ မြင်ကွဲ့သည်
မဟီမထ ပေါ်လာလေသည်။ စေတီတော်ကြီးဝင်းထဲက စေ
တီတော်ကြီးသို့ အသွားလမ်း၏ဘယ်ဘက်ကန်းမြို့မြို့ အနိမ်သ
သဗ္ဗာဟနေရာတွင် တည်ထားသော ပုံတိုးသည် လည်း
ကောင်း၊ စေတီတော်ကြီး၏ မြောက်ဘက်က ရတနာယူရ
သဗ္ဗာဟနေရာတွင်ရှိသော သုတေသနအကျယ်ရှိသောကျောင်း
တော်ဆောင်သည် လည်းကောင်း၊ စေတီးတော်ကြီး ဝင်း
အတွင်းရှိ အခြားပုံတိုးငယ်များနှင့် ရပ်ပွားတော်များသည်
လည်းကောင်း မသဲမကဲ့ မထင်မရှား ပေါ်လာကြလေ
သည်။

စေတီတော်ကြီးတောင်ဘက် ဝင်းအပြင်ဘက် ရောက်နှုန်း
အလယ်ရေရှိကဲ မှစလိုန္တသွားလာ အထိမ်းအမှတ်ဖြင့် မြန်
မာ့အနုပညာရှင်များ ထုတ်လုပ်ပူဇော်ထားသော ဗုဒ္ဓရုပ်
ပွားတော်နှင့် မှစလိုန္တသွားလာ နှဂါးမင်း ရပ်တူးကြုံး
လျှပ်စစ်မီး လက်နေသည်။

ရဟန်းတော်နှင့် ယောဂိုင်းဦးတို့ တရားဘာဝနာ ပုံး
များနေ့ကြသည်များ တစ်နာရီလောက် ရှိသွားပြီး၊ ရဟန်း
တော်သည် ဘာဝနာအံလုပ် တစ်ခုနှင့်တော့မည် ဟူသော
အထိမ်းအမှတ်ဖြင့် ကိုယ်လက်လူပြုရှားလာသည်။

ထို့နောက် စင်းတုတော်ရွှေတွင် တုပ်ပျော် ရိုးစွာ
ရှိခိုးလိုက်လေသည်။ ယောဂိုင်းဦးတို့သည်လည်းကောင်းကိုယ်ကို

ပြင်ထိုင်လျက် ရဟန်းတော်နည်းတူ ဗုဒ္ဓရှုပ်ပွားတော်အား
ရှိခိုးပူဇော်လိုက်ကြေလသည်။

ရဟန်းတော်နှင့် ယောဂီး ဦးတို့သည် စကားတစ်ခွန်း
မှ မပြောဘဲ စေတိတော်ကြီး၏ လိုဏ်ဂျာတွင်းမှ လူသွား
လမ်းအတိုင်း တစ်လျမ်းချင်းလွမ်းပြီးလျှင် အစောင့်များ
အဆင်သင့်ဖွင့်ထားသော ဝင်းတံ့ခါးကြီးမှ အပြုံးကို
ထွက်လာကြလသည်။

လူခြေတိတ်ချိန်ချုံ အမျှောင်လွှမ်းနေသော ဗုဒ္ဓဂါယာ
လမ်းပေါ်၌ မသမက္ခာ မပြုတဲ့မသားမြင်ရှုသော လူခြောက်
ထောက်၏အရိပ်သည် တန္တာ.ရွှေး.ရွှေး.လျှေားနေလသည်။

ထိုခြောက်ထောက်ထဲက သုက္န်း ဝတ် ကျံးထား သော
ရဟန်းတော်မှာ ဗုဒ္ဓဂါယာ မဟာဗောဓိဂေါပကအဖွဲ့ အုပ်
ချုပ်ရေးဥုံး အိန္ဒိယအမျိုးသား ရဟန်းတော် ဘဒ္ဒန်ဂယ်
ဂျုပတ်ဖြစ်ပြီး ကျိုဝါးဦးမှာ မြန်မာလူမျိုး ယောဂီး ဦး
ဖြစ်လေသည်။

* * *

အေသနနှစ်ခါ နောက်ဆုံးနေ့

[၁]

အသာလီမှ ပါဝါပြည်ကိုဖြတ်လျက် ကုသိနာရုံကြလာ
စဉ်က ရှင်တော်မြတ်ဘုရား၏ အလုပ်အကျွေး အဖြစ်ဖြင့်
ရှုင်တော်မြတ်ဘုရား နောက်တော်ပါးမှ လိုက်ပါလာခဲ့ခြား
သော်လည်း ယခု ကုသိနာရုံမှ အပြန်ခေါ်ရေးဥုံမှ အာနန္ဒာသည်
ဆရာတည်းဆရာ နောင်တော်လည်း နောင်တော်ဖြစ်သူ
သုံးလောကထွေ့ထား ဘုရားရှင်ကိုယ်တော်မြတ်နှင့် ခွဲခွဲသရ^{ပေါ်}။

အလားခုံးချုံ ရှင်တော်မြတ်ဘုရား ပရီနိုဗာန်ဝင်ခံချော်
ငြိမ်းတော့မည် ဆုံးသည်ကို သိရှိနေပြီဖြစ်သော်လည်းကောင်

၂၄၆

၁၅၈

မျက်လူ့ကို ရှင်မြတ်ဘုရားကို တွေ့မြင်နေရ၏ စိတ်သက်
သမ္မ ရသလောက် ရသေးသည်။

လို့သော် ယာခု အပြန်ခရီးတွင်ကား ဘုရားရှင် မရှိတော့
ပြီ။ မီး အားလားမျိုးခိုး လောပ်ကြီး ပြုလဲသူးသည်
အလယ်ဘက် အားထားမှုခံရမဲ့သူးသည် ငြက်တစ်ကောင်
ပမာ ဆောက်တည်ရာမရ ဖြစ်နေရှာသည်။

ရှင်တော်ဗုဒ္ဓသည် ကုသိနာရုံ၊ အင်ကြုံးရုရံး ပရီနိုဗာန်
ဝင်စံချုပ်ပြုမ်းသူးလေပြီ။ သရီရခာတ်တော်ကို တောော့
ဓာတ် လောင်ကျမ်းသည်ကိစ္စလည်း အပြီးသတ်သူးပြီ။

ကြုံးကျွန်းနေသည် မာတ်တော်ကိုပင် ရှင်ဖို့ရှုစ်စုံပြီး
ဝင်ပြီး စီးသွားပေပြီ။ ရဟန်း သံလာ့တော်များသည်
ကုသိနာရုံး ဆက်လက်နေထိုင် သီတင်းသုံးစရာ အကြောင်း
ပရီကြတော့၊ ကုသိနာရုံး ဆက်လက်နေထိုင် သီတင်းသုံး
စရာ ကိစ္စရှုံးတော့သည်သာ့မက ရှင်မဟောကသေပ အမူးရှုံး
သော ရဟန်းသံလာ့တော်များ၏ ပခုံးပေါ်၍ တာဝန်ကြီး
တစ်ခုကောလည်းကျောက်လာသည်။

အာတုဗ္ဗ ပြည်သားသုတေသန ဟေန်းကြီး မေးလိုက်သည်
မီးကို တောော့ကိုမိ ပြုမ်းသတ်ရှုံးသည်။ အချိန်မီး သဂ္ဗာ့
လာနာတော်ရှုံးမည်။ သဂ္ဗာ့ယာနာကို ဗုဒ္ဓပြုဟို တင်မည်
ဆုံးဖြတ်ကြ သပြု့ ရှင်မဟောကသေ နှင့် ရှင်အာန္ဒြာ့
အဗ္ဗာ့ရှိလော့၊ ရဟန်းသံလာ့တော်များသည် ကုသိနာရုံးမှ

အနရှုံးနှင့် အခြားဝဇ္ဈား

၂၄၃

ရှင်ပြုဗိုလ်သို့ တစ်ယုတ်ပြီးတစ်ယုတ်ထွက်ခွာသွားကြသည်။
ရှင်အာန္ဒြာ့ကဗျာမူ ရှင်ပြုဗိုလ်သို့ တန်းမကြသေးဘဲ မလ္လာ
ပြည်၏အငြောက်ဘက် ထွက်ခွာသွားသည်။ တစ်ချိန်တစ်ခါ
က ရှင်တော်ဗုဒ္ဓ အချိန်ကာလကြာမြင့်စွာ သီတင်းသုံးသွား
ခဲ့သည် သာဝတ္ထိကို တစ်ကြိမ်လောက် ရောက်သွားလို့သည်
ဆန် ရှုံးနေဟန်တူသည်။

လို့သော် သာဝတ္ထိသို့ တန်းမသွားသေးဘဲ မလ္လာနှင့်
ကောလိယ ပြည့်နယ်အနီးရှိ တော့အံတွင်း၌ ခရီးတစ်
ထောက်နားပြီး အထက်မင်းသို့ လှမ်းတက်ရန် တရားဘာ
ဝနာ ပွားများနေလေသည်။

လို့ရာတွင် ဆိတ်ပြုမှုပ်ရှု တော့အတင်း၌ပင် ဖြစ်စေကာမူ
ရှင်အာန္ဒြာ့သည် တရားဖြောင့်ဖြောင့် အားမထုတ်ရရှာ့ပေး။
ရှင်တော်ဗုဒ္ဓ ပရီနိုဗာန် ဝင်ခံသွားပြုလိုသည်သတင်း ကြား
သီတင်းသုံးသည်လူများသည် အာန္ဒြာ့ရှိရာသို့လာပြီး အကျိုး
အကြောင်း မေးမြန်းကြသည်။

ဖိုကိုယ်တိုင် သောကမအေး ဖြစ်နေရသည်ကြားထဲ လူ
တွေ တဖို့ရောက်လာပြီး သူ့ရွှေတွင် ငိုက်းမြည်တမ်းစုံ
ကြသောကြောင့် ထိုသူများကို အားပေးစရား ပြောကြား
နေရသည်မှာ အာန္ဒြာ့အဖိုးအလုပ်တစ်လုပ်ပိုလုပ်ရပြန်သည်။

မိုးတစ်ဖို့ကိုရှုံးဖို့ကို ရှုံးတားပြီးဖြစ်၍ ပတ်ဝန်းကျင်
တစ်ခု၌ ကြည်လင်သန်ရှုံးနေသည်။ ဖန်မှုန်းများ ပေါ်

၂၅၀

ဝါရှု

နေသည့် သစ်ပင်ပန်းပင်များသည် ရေခါးပြီးစသူကဲ့သို့
လန်းဆန်းနေကြသည်။

တောတစ်ခွင့်၌ မြှုပါသားကမ္မလာ လှိုမ်းခြုံထားသည်။ ဤမြှုပါ
သက် ကြည်လင်နေသည် ရေပြင်တွင် ကမ်းပါးထိပ်မှ
ကျောက်တုံးကြီး ဂုဏ်းခန့်ပြုကျသည်ဖြစ်၍ ရေပြင်တွင်လိုင်း
ထသွားသည်။

ရှင်အာနန္ဒာ ရောက်နေသည့် ကြား၍ ရှင်တော်ပုံး
အကြာင်း သတင်းမေးမြန်း စုံမေးလိုသူများသည် ဤမြှုပါ
သက် ကြည်လင်နေသည့် တောတန်းသို့ အပြေးအလွှား
ရောက်လာကြသည်။

ရှင်တော်ပုံးပရိနိဗ္ဗာန်စံသွားပြီဖြစ်ခြောင်း ကြားသိရှိ
သည့်အခါ မင်္ဂလာကြေးထဲ မနေနိုင်တော့ပေါ့။ ဤမြှုပါသက်အေး
ချမ်းနေသည့် တော့ပတ်ဝန်းကျင်သည် ဘောင်ဘင်ခတ်
သားသည်။ အာနန္ဒာ သမာဓိမေရတော့။ တရားထူးရဖို့ လမ်း
မမြင်သဖြင့် ထိုတောကို စွဲနှံခဲ့လေသည်။

သာဝါးပြည် ပသေနပါမင်းကြီး ထိုးနန်းဖိုးစံခဲ့သည့်
ကောသလတုံး၏ ဦးတော်ဖြစ်သည်။ ရှင်တော်မြှုပ်ဘုရား
သည် သာဝါးပြည်တွင် အကြားဆုံး သံတင်းသုံးတော်မျဲ့သည်။
ဘဝနောက်ပိုင်း (၂၅) ဝါတိနိုး သာဝါးပြည် ဝါကပ်တော်
မျဲ့သည်။

အနုရည်ရှုနှင့် အခြားဝါးများ

၂၅၄

သာဝါးပြည် မနီးမဝေး ဦးတောင်ဘက်မှခိုအနီး၌
သာယာကြိမ်းချမ်းသော နေရာတွင် အနားထပ်ကြောင်း
အောက်လပ် လူများတားသည့် ဇေတဝန်ကျောင်းတော်
ရှိသည်။

ကျောင်းတော်ပေါ်သည် ရှင်တော်မြှုပ်ဘုရား အချိန်
ကြားကြား သံတင်းသုံးတော်မှုမျှ ဖြစ်သည်။ သာဝါးပြည်
ရှင်တော်မြှုပ်ဘုရားနှင့် မည်မျှ နီးပော်မှုရှိသနည်းဆိုလျှင်
နံကာယ်ပါရပ် ရှိသည့်အနက် ရှေ့ပိုင်းနံကာယ်လေးရှုပါ။
သည့် သုတေပါဝ် ဂုံး-သုတေကို ရှင်တော်မြှုပ်ဘုရားသည်
သာဝါးပြည် ပောကြားတော်မျဲ့သည်။

ယံးတို့အနက် ဇေတဝန်ကျောင်းခတ်၍ ဂုံး-သုတေ
ပုံးရှုံးကျောင်း၌ ပုံး-သုတေ။ သာဝါးအနီးအနားပတ်
ဝန်းကျင်းကြောင်း လေးသုတေ ဟောကြားတော်မျဲ့သည်။

ယံးတို့ ရှင်တော်မြှုပ်ဘုရား၏ဘဝါးနှင့် အနီးစပ်ဆုံး
ရှားဖြစ်သဖြင့် အာနန္ဒာသည် သာဝါးပြည်ကို သံယောဇုံ
တွေ့ယာနေပုံရသည်။

ဘုရားရှင်ကိုယ်တိုင် သံတင်းသုံးသွားလော်မျဲ့သည် ဝန်
ရှားများကို တွေ့ကြိမ်းလောက် ရှေ့ပိုင်းချင်ပုံစံသည်။ မလျှန်း
ကောလိယြောနှင့်အတွင်းရှိ တော့အုပ်အတွင်းမှ ထက်ပြီး
သာဝါးပြည် အနောက်မြောက်စူးစုံသို့ ကြယားသည်။

၂၅၀

ပါရဲ့

သာဝတ္ထိသည် ရှင်တော်မြတ်ဘုရားကို ငံလင့်နေသည်။ ဤတစ်မိုး ဤတစ်ဝါစွဲတွင် ငါတို့အေသိ ဘုရားလာ ဝါကပ်တော်မူမည်လား သာဝတ္ထိသားတို့က မျှော်လင့်နေကြသည်။

သို့သော် ရှင်တော်မြတ်ဘုရား ပါမလာတော့သဲ အာနှစ်ဘတ်ပါးတည်း ကြလာသည်ကို တွေ့ရသည့်အခါ ရင်ဆုံးကြသည်။

ယခင်က အရိပ်တည်းဟူသော အာနနှစ်ဘုရားကို တွေ့ရလျှင် အရိပ်ရှင်ဖြစ်သည် ရှင်တော်မြတ်ဘုရား ကပ်ပါလာစမြပင်။ သို့သော်၊ ယခုအခါ၌မူ အရိပ်ရှင်သည် အရိပ်ကို စွန်ခွာသွား တော်မူပြီ။

ရှင်တော်မြတ်ဘုရား ပရိနိဗာ့နှင့် စံသွားတော်မူပြုဖြစ်ကြောင်း ကြားဆိုရသည်ဖြစ်၍ ဒကာ၊ ဒကာမ အများ အပြား ရှင်ဘတ်စည်တီး ငိုကြီးချက်မ ဖြစ်နေကြသည့်အခါ အာနနှစ်ဘတ်တိုင်လည်း ငိုချင်လျှက် လက်တို့ ဖြစ်သွားသည်။ ဖြေဆောင်နိုင် ဖြစ်သွားရှာသည်။

ဇေတဝန်ကျောင်းတော်ရှိ ဘုရားရှင် ကျိန်းတော်မူမြှုပ်ဖြစ်သည် ဂန္ဓကုဋ္ဌတိက်တံ့ခါးကိုဖုန်းလျက် ဂန္ဓကုဋ္ဌတိက်ခန်း အတွင်း၌ ပန်းအမိုက်တို့ကို သုတေသန်သည်။ ကျောင်းတော်ကို ရှင်းလင်းသည်။

နေရမ္မရန့် အခြားဝတ္ထုများ

၂၅၁

ဘုရားရှင် သက်စောင်ထင်ရှား ရှိနေသကဲ့သို့ပင် မျက်နှာသ်တော်မူရန်၊ ထောက်တော်မူရန်၊ ချိုးတော်မူရန် ရေတိကိုပိုး တည်ထားသည့်ဝတ်ကိုလည်း ပြုသည်။ ယင်းသွေ့ပြုရင်း ဘုရားရှင်ကို အထူးဆတိရလာသည်ဖြစ်၍ မျက်ရည်တွေတွေးကျလာသည်။

အာနနှစ်ဘုရားကျောင်းတော်၏ အခြားဘက်ဝင်းတံ့ခါး ဝရှိ အာနနှစ်ဘောဓိပင်အောက်သို့လည်း သွားထိုင်နေသည်။ ယင်းမောဓိပင်မှာ မဟာမောဓိပင်မှ အစွဲကိုယူလျက် သွားကိုယ်တိုင် ဖိုက်ပြီးထားဆည်း အပင်ဖြစ်သည်။ သို့ဖြစ်၍ “အာနနှစ်ဘောဓိ”ဟုတွေ့ငြေနေခြင်းဖြစ်သည်။

မောဓိပင်ရင်း၌ထိုယ်တွင်နေရင်း တစ်ချိန်တို့က ဘုရားရှင်ကိုယ်တော်မြတ် ဤမောဓိပင်ရင်း၌ သမွာပတ် ဝင်စားခဲ့ဖူးသည်ကို တွေ့နေမြို့သည်။ ငွေးနေပုံ သို့ မောဓိပင်ပေါ်၌ သွားနေသည့် ငှက်တော်ကော်၏ လှမ်းပုယ်သိကျ္းသံသည်၌ အာနနှစ်ဘောဓိသောကဗီးကို ပို့ပြု အဟန်ဖြင့်ပေးနေသည်။

သို့သော် အာနနှစ်ဘုရားဘုရားရှင် အချိန်ကြောမြှင့်စွာ သီတင်းသုံးတော်မူစွဲသည့် ဤသာဝတ္ထိကြုံဇေတဝန်ကျောင်းတော်မူ၊ မစွဲချက်ဖြစ်နေ၍ မဖြီးသေး၊ ရာဇ်ပြုလိုပြည်သို့ ခေါ်းဆက်ရေားမည်။ သင် ပါယနာအမိုးဆုံးမည်။ ရာဇ်ပြုလိုတွင် ရှင်မဟာကသုပန္တ့် အရှင်အနှစ်ရှုခွဲတို့က အောင့်နေကြသည်။

၂၃၂

၁၇၉

[၂]

ဝါဒေါင်ယန်း (၁၄) ရက်

နှစ်ဖြန်လပြည့်နေ့တွင် သာ်ဂါယနာတင်ပွဲကြီး ကျင်းပြုလုပ်တော့မည်။ ရာဇ်ကြိုတ်ပြည့် ပံ့ဘာရတော်သတ္တု အော် လိုဏ်ဂုံးတွင် တင်းတနား မဆူးပြီးဆောက်လုပ် သည်။ သင်ဗိုယနာတင်ပွဲတွင် ပါဝင်မည့် ရဟန်းသံသာဝါး ရာလည်း ဖုန်းပေပြီး သာ်ဂါယနာတင်ရန် အောင်အရာရာ အဆင်သင့် ဖြစ်နေပေပြီး။

သို့တော် စက်ကြီးတစ်စင်လုံး လည်ခါနီးကျခါမှ ထို ကိုကြီးဖွေ့စွဲခွဲးလွှားစို့တစ်ခုလို့နာလည်။ သင်ဗိုယနာတင်ပွဲ အားလုံး အရာရုံး ဖြစ်သော်လည်း အဖွဲ့အစာစ် တင်းခု ရှိနေသည်။ ပြဿနာတစ်ခု ကျန်းနေသည်။ ပြဿနာတင်းခု ကျန်းနေသည်။ ထိုပြဿနာကား အာ်နှစ်ဗုံးပတ်သက်သည်။

အာ်နှစ်ဗုံးပတ်သက်သည်။ ပြဿနာဖြစ်သည်။ အာ်နှစ်ဗုံးကောင်မြို့ လမ်းမရှိပေး။ အာ်နှစ်ဗုံးသည် ဤသာ်ဂါယနာတင်ပွဲတွင် အောင် အရေးကြီးသာ အခန်းကျွေကျွေပါဝင်ရမည်။

သင်ဗိုယနာဟူသည်မှာ ရှင်တော်သူရား နောကြားခဲ့သည်။ သားအေးအေးသာတော်များကို စုပေါင်း ရွှေတဲ့ပြီး မှတ်တမ်းတင်ခြင်းပြင်ရေ သင်ဗိုယနာတင်ပွဲ၏ သူမှားရှင်တောကြားသားသည် တရားအောင်နာတော် အားလုံးကို

အနောက်ရန်၏ အခြားဝါဒ္ဓား

၁၇၃

အရအမိ ရှိယားသည် “မွေးသူ့ကိုရှိကျွဲ့ရ” ရှင်အာ်နှစ်ဗုံးကို ဖယ်ယား၌ မည်သည့်နည်းနှင့်မျှ မဖြစ်ပေ၊ ရှင်တော်သူရား တရားအေးသား ဟောကြားသည်အခါန်၏ အာ်နှစ်ဗုံး သည် ရှင်တော်သူရားနှင့် မကွေ့မကွာ့ ရှိနေသည်ကများ သည်။

ရှို့မနေသည့်အခါတွင်လည်း အာ်နှစ်ဗုံး တောင်းဆိုယား ချက်အရ သူ့မျှက်ကူယ်၌ ဟောကြားယားသည် တရားအေးသား ဟောကြားသားကို ဘုရားရှင်က စူးကို သီးသန့်တစ်ပန် ပြန်လည် တော့ပြေတော်မူရသည်။

ထို့ကြောင့် သူစွဲနိုင်ကတ် နိုကာယ်ဝါးရပ် ရှို့သည် အာ်နှစ်ဗုံး အေရှေ့ပိုင်း နိုကာယ်လေးရပ်ပါ သုတ်တိုင်း၌ “ဝံ မေသူတံ” ဖြင့် အဖြုံးယားသည်။

ယင်း၌ “မံ” (၈၈)ဟူသည်မှာ အာ်နှစ်ဗုံးပိုင်ဖြစ်သည်။ သင်ဗိုယနာ ပုံးအတွက် ဤမျှ၊ ဤမျှ အရေးပါအရာဇာရာက သူ့ဖြစ်နေသော်လည်း အာ်နှစ်ဗုံးသည် ထိုအခါန်၏သောတာပန်အဆင့် မတတ်သေးပေါ်။

ဤ ၄၉၉ သော ရဟန်းတို့မှာ အားလုံး ရဟန်းမှား ချက်းဖြစ်ဗြေသည်။

အခါး၊ ဟေားများကမဲ အာ်နှစ်ဗုံးကိုရည်ရွယ်၍ ငါတိတ် သို့ ကိုလေသာနံ လိုင်နေသူတွင်း ရှို့သည်ဟုပ် ပြင်ရှိသူ့ကြေားသည်။

၂၁၄

ပါရှု

အာန္တာ၏ နောင်တော်ရှင်း ရှင်အနုရွှေ့ကမူ့ဆန်ရှင်း
နာနာဖွံ့ဖြိုးသည်။

အာန္တာအား အထက်မင်္ဂလာအဆင့် ရောက်ပြီးမှသာ
သင်္ကါယနာပွဲတွင် ပါဝင်ခွင့်ပြုမည်ဟု ကြော်ယားသည်။

တစ်နောက် ကုန်ဆုံးတော့မည်။ ထို တစ်နောက်သည်
အာန္တာအတွက် အလွန်အရေးကြီးသည့် တစ်နောက် ဖြစ်
သည်။

ထိုနောက် ရဟန္တာအဆင့်သို့ မမောက်ပါက သူ့အနေ
ဖြင့် သင်္ကါယနာတင်ပွဲတွင် ပါဝင်ရန် သင့်တော်တော့မည်
မဟုတ်ပေ။

ညွှန်အမောင်သည် ဉာဏ်သလောက တစ်ခုလုံးကို ညွှန်း
ရုံလွှာဖြင့် လွှမ်းခြုံလိုက်ပေပြီ။

မပြည့်စာပြည့် လဝန်းသည် ညွှန်ရုံလွှာ တစ်နေရာတွင်
တပ်ထားသည့် တစ်လုံးတည်းသော ရတနာပမာ ဉာဏ်သ
လောက တစ်နေရာတွင် ထွန်းလင်းတောက်ပနေသည်။

ရာဇ်ဂိုဏ် တစ်နေရာရှိ ကျောင်းတိုက်တစ်တိုက်၏ စကြိုး
လမ်းတွင်ကား ရဟန်းတစ်ပါးသည် လူးလာ တုံးခေါက်
စကြိုးလျောက်နေသည်။

ထိုရဟန်းကား အာန္တာပင်ဖြစ်သည်။

အာန္တာသည် စကြိုးလျောက်ရင်း ကာယဂ်တာသတိ
ပဋိဌာန်ကို စီးဖြန်းနေသည်။

နေရာဇာနှင့် အခြားဝါယူး

၂၁၅

ညွှန်သည် တစ်နာရီပြီး တစ်နာရီ တစ်ခက်ပြီး တစ်ခက်
ရွှေ့လျားနေသည်။ အာန္တာ၏ ခြေလျမ်းများလည်း ညွှန်း
နာရီနှင့်အပြိုင် ရွှေ့လျားနေသည်။

ညွှန်းပင် ကုန်ဆုံးပြီး သန်းခေါ်ပို့ ရောက်လာသည်။
အချင်တွေသာ တစ်စတစ် ကုန်ဆုံးနေသည်။ အာန္တာကမူ့
ထူးခြားမှ ရှိမဲ့လာသေး။

နှုန်ကိုမိုးသောက် အလင်းရောက်လျှင်ပင် သင်္ကါယနာ
တင်ပွဲစတော့မည်။ အာန္တာစိတ်စောနေသည်။ ဝီရိယလွန်
နေသည်။

ဝီရိယလွန်နေ၍ ဥစ္စများ ဖြစ်နေသည်လား၊ အာန္တာ
သတိရုလာသည်။ ဝီရိယနှင့် သမာဓိကိုမျှစေအုံဟု ကြံလျက်
စကြိုး ဆက်မှလျောက်တော့ဘဲ ကျောင်းတွင်းသို့ ဝင်လာပြီး
လျှင် ခွောက်ပါးပါး၏ အုန်စွဲကွက်ကာကို ဆင်ခြင်းသုံးသင်း
ရင်း အိပ်ရောလျောက်စောင်းပေါ်သို့လျော့သင်းလိုက်လေသည်။

ခြေတော်မြေပေါ်ပုံအကြော် ဦးခေါင်းတော် ခေါင်းအုံး
သို့ မကျိမ်း အာန္တာသည် ရဟန္တာဖြစ်သွားလေသည်။

ထိုခက်မှာ လူရိယာပုံတ်လေးပါးမှ လွှတ်နေသည့် ခက်
ဖြစ်သည်။

ထိုင်ချိန်၊ ထျော်ချိန်၊ သွားချိန်၊ လျောင်းချိန်မှတစ်ပါး
အခြားအချိန်၏ ရဟန္တာ ဖြစ်သွားသူမှာ သာသနာ၏
အာန္တာမှ တစ်ပါး တွော်းမရှိပေါ်

.Jg 6.

၁၇

သင်္ကိုယန္တဝင်ပဲ စတင်ကျင်းပပြီး၊ ရှင်အာနန္တသုည်
သူ့အတွက် သတ်မှတ်ထားသည့်နေရာ၏ ထိုင်နေပြီး၊ မျက်
နှာပါဇူး၊ မလုပ်ခတ္တာပေါ်

သင်ဂါယနာ၏ ပုဂ္ဂမအဓိက အစဉ်သဖြင့် ရှင်ပါလိကို
အမူးထားပြီး ထိန်းတော်ကို သင်ဂါယနာ တင်
သည်။ ဝါနည်းစွဲ ပတ်သက်၍ ရှင်မဟာဘဏသုပကာအမူးပြီး
ရှင်ပါလိက ပြောသည်။

ဒုတိယအစီအစဉ်အဖြစ် ရှင်အာနန္ဒာကို အမူးသားပြီး
သုတ္တုင် အသိဓမ္မာကို သင်္ကါယနာတင်သည်။ သုတ်အတဲ့
ဓမ္မာန္ဒာင် ပတ်ထက်၍ ရှင်မဟာကသုပက မေးပြီး ရှင်အာ
နန္ဒာက ဖြေသည်။

ယင်းနှိုဘားဖြင့် သည်ရှင်မဟုချကသေပါ၊ ရှင်ဥပါလိတ္ထိ
နှင့်ဘတူ ဘဂီယနာတင်ပွဲ၏ ခြေသည်းလက်သည်းဖြစ်လေ
သည်။

သို့သော် သင်္ကါယနာတင်ပဲ ပြီးဆုံးသွားလည်အခါ
အာန္ဒြာသည် မဟာထေရိအချို့၏ အပြစ်တင် ဝေဖန်ချက်
ကို ခံရာလေသည်။

ရှင်တော်ဘုရားက အာနန္ဒာအား နောင်သောအခါတွင်
အွေ့နှုန္တကလိစွာပုပ်ကလေးများကို ပယ်ဖျက်လိုက ပယ

နေရာဇ်နှင့် အခြားဝတ္ထုများ

J92

မျက် နှေထိုင်နှင့်သည်ဟု ပရီနိုဗာန် မစံမိက မိန္ဒတော်မူခဲ့သည်။

ယင်းမိန့်တော်မူချက်အရ သိက္ခာပုဒ်ငယ်ကလေးဖျားဆီ
သည်မှာ မည်သည့်သိက္ခာပုဒ်များ ဖြစ်သည်ဟု သိအောင်
မလုပ်ရကောင်းလားဟု အားကွန်ဘအား အပြစ်တင်သည်။

ထို့အပြင် ဘုရားရှင်စာတွက် ဝါဆိုသက်နဲ့ ချုပ်သည့်
အခါ သက်နဲ့ပေါ် ကက်နှင့်ရုပါမည်လား ဟူ၍လည်း
ကောင်း၊ ရှင်တော်ဘုရား၏ သရိရဓာတ်တော်ကို မိန့်ခဲ့
များအား ဦးစားပေးပြီး ဖူးခွဲ့ပေးရမည်လား ဟူ၍လည်း
ကောင်း ရှင်ထော်ဘုရားအား ကပ်ကမ္မာ ကုန်သည်အထိ
ပရိနိဗ္ဗာ့ ပြုတော်မမူပါ၍ ဘုရားဟု မလျော့က်ထားရကောင်း
လားဟူ၍လည်းကောင်း၊ မိန့်မများအား သာသနာတွင်း
သို့၊ ဝင်ခွင့်ရအောင် ဤဦးစားပေါ်မည်လား ဟူ၍လည်း
ကောင်း၊ အာနာနာအား ပိုင်းအပိုင်းကြသည်။

ତାଙ୍କର ପଦମଧ୍ୟରେ ଏହାରେ ଯାଏନ୍ତି କିମ୍ବା ଏହାରେ ଯାଏନ୍ତି କିମ୍ବା

သို့သော် မထောက်များအား ကြည့်ညိုလေးစားမှုရှိသူ၏
မထောက်များ ဝေဖန်ပြတ်တင်သည်ကို လည်စင်း ခံစွဲလော
သည်။

၂၁၀

ပါရ္ဂ

[၃]

ရှင်တော်ဘုရား ပရီနိမ္ဒာန် စံပြီးသည်နောက်၌ ရှင်မဟာ
ကသာကသည် သာသနာတော်၏ အကြီးအမှုးအဖြစ် သာ-
သနာတော်ကို ထိန်းသိမ်း ကွယ်ကာသူ့ဖြစ်လာခဲ့သည်။

တစ်သာသနာလုံးက ရှင်မဟာကသပအား လေးစားမှု
ပြုကြသည်။

ရှင်မဟာကသပ နောက်ပိုင်းတွင်ကား ရှင်မဟာကသာ
၏ နေရာကို ဆက်ခံသူမှာ ရှင်အာနန္ဒာဖြစ်လေသည်။

ရှင်မဟာကသပကဲ့သို့ပင် ရှင်အာနန္ဒာအားလုံး လေး
စားမှုပြုကြသည်။

တစ်နှစ်ပြီး တစ်နှစ် ကုန်ဆုံးကျော်လွန်လာသည်။ ရှင်
အာနန္ဒာလည်း သက်ခဲာ့တော် တစ်ရှုံးနှစ်ဆယ်ရှုံးလာပြီး မိမိ၏
နောက်ဆုံးနေ့ နှီးကပ်ပြုဖြစ်ကြောင်းကို ရှင်အာနန္ဒာ ထိ
တော်မှုသည်။

နောက်ဆုံးနေ့ကြောင်းကို သူ့ဆရာရှင်တော်
ဘုရားကဲ့သို့ပုံးသူလည်း ရာဇ်ဂိုဏ်မှ ဝေသာလီသို့ချုံတွေ့ကို
တော်မှုလေသည်။

မဂ္ဂဇန့် ဝေသာလီကား တစ်နှစ်းနှစ်းတစ်နှစ်းတစ်-
လွန်းတစ် မခံသည့်နှစ်းများ ဖြစ်ကြသည်။ ရှင်အာနန္ဒာ

ရန်ရှေ့ရန့် အခြားဝေါးများ

၂၁၈

အကြောင်းပို့နိမ္ဒာန်ပြုတော့မည်ခို့သည် သတင်းကို နှစ်နှစ်း
လုံးမှ ရရှိထားကြသည်။

ဤကိစ္စတွင်လည်း နှစ်နှစ်းတော်အပြိုင်ဖြစ်လာကြသည်။
ရှင်အာနန္ဒာ ပရီနိမ္ဒာန်ပြုပါက အာတိတော်ကို အရင်းအနှစ်း
ပြုလိုကြသည်။ ရှင်အာနန္ဒာ ဂို့ပြုစွမ်းပါးသို့ ရောက်
လာပြီး တော်ဘက်မှ မဂ္ဂဇန်နှင့် မိုလ်ပါအခြားရုံး
များသည် ရှင်အာနန္ဒာ နောက်သို့လိုက်လာကြသည်။

ဝေသာလီ မင်းသားများကလည်း ရှင်အာနန္ဒာရှိရာထို့
မြောက်ဘက်မှ လာကြသည်။

နှစ်ယင်းနှစ်ပွဲသည် ဂို့ပြုစွမ်းနှစ်ဖက်တွင် ရပ်ပြီး
တစ်ဦးနှင့်တစ်ဦး အရိပ်အခြေကြည့်နေကြသည်။

ရှင်အာနန္ဒာသည် မိမိကိုအကြောင်းပြုရှုနှစ်ပြည်တောင်
ပဋိပက္ခ ဖြစ်တော့မည်အရေးကို မြင်တော်မှုသည်။ ထို့
ကြောင်း မြင်လယ်သို့ ကြလာပြီး တေဇာကသို့၏ ဝင်စား
လျက် ကိုယ်ခွန်ဘက် တေဇာဓာတ် လောင်ကျမ်းစေပြီး
ပရီနိမ္ဒာန်ပြုလိုက်လေသည်။

ကမ်းနှစ်ဖက်တွင် ကမ်းလုံးညာတို့ ရပ်နေကြသည် ပရီ
သတ်သည် မြှင့်လယ်သို့ တုအုံတော် ဝေးကြည့်နေကြသည်။
မြှင့်ရေသည်အညာမှ အကြော်သို့ ထုလွင်သွင် စီးအော်နှင့်
သည်။

၂၆၀

ပရီသတ်များ တအုံတွေ ငေးကြည့်နေစဉ်မှာပင် ရေး
ပေါ်တွင် ဘောလော ပေါ်နေသော ရတနာလုံးလေး နှစ်
နှစ်လုံးသည် ရေစီးကြောင်းတွင် မျောပါမဘားဘဲ ပြည့်
ထောင်မှ လူများ ရပ်ကြည့်နေသည့် မြစ်ကမ်းတစ်ဖက်သို့
တစ်လုံးစီး မျောပါလာသည်။

ရတနာနှစ်လုံး အညီအမျှ နှစ်ပိုင်းခွဲဝေထားသည့်မာတ်
ငတ်ဗုံးဖြစ်သည်။ မြောက်ဘက်ကမ်းကပ်လာသည့်ခာတ်
ငတောက် ဝေသာလီမင်းသားများကလည်းကောင်း တောင်
ဘက် ကမ်းကပ်လာသည့် ငတ်တော်ကို မာဂဓဘုရာ်သား
များက လည်းကောင်း အသီးသီး ဆယ်ယူကြသည်။

ယင်းစာတ်တော်များကို မိမိတို့နှင့်အသီးသီးသို့ ပင့်
ဆောင်သွားကြပြီးလျှင် စာတ်တော်နေတို့ကို တည့်ထား
လိုက်ကြလေသည်။

၁၇၃၃။